

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Forester_C_S-02-Radova_lod.PDB

PDB Name: Forester_C_S-Radova_lod
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.9.2004
Modification Date: 25.9.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

C. S. FORESTER

ŘADOVÁ LOĎ

KAPITÁN HORNBLOWER

KAPITOLA

I.

Kapitán Horatio Hornblower pročetl ve svém bytě ušpiněný otisk, který mu poslali z tiskárny.

"Všem odvážným mladým mužům!" četl. "Námořníci, občané, chlapci, vy, kdož se chcete postavit na stranu Svo-body, vy všichni, kdož chcete přimět korsického tyрана, aby litoval, že vydráždil hněv těchto Britských ostrovů! Loď Jeho Veličenstva Sutherland o dvou palubách a sedmdesáti čtyřech dělech kotví nyní v Plymouthu a připravuje se k akci. V její posádce je ještě několik volných míst. Kapitán Horatio Hornblower, jenž jí velí, vrátil se nedávno z cesty po jižních mořích, kde velel fregatě Lydie o šestatřiceti dělech. Vyzval k boji dvakrát silnější španělskou loď Natividad o dvou palubách a potopil ji. Důstojníci, poddůstojníci i lodníci Lydie s ním hromadně přešli na Sutherland. Které statečné srdce může odolat této výzvě, nepřidat se k těmto hrdinům a nesdílet s nimi novou slávu, která na ně čeká? Kdo chce poučit monsieur Jeana Crapauda, že moře patří Británii a že se na nich nesmí objevit žádný záby pojidající Fran-couz? Kdo touží po vrchovatém klobouku zlatých louisdorů kořistného? Každého večera se bude hrát na housle a tančit. Na každého muže připadne denně šestnáct uncí až libra nejlepšího hovězího masa a chleba. Každého dne v týdnu, i v neděli, bude v poledne grog a kromě toho dostane každý člen posádky plat, zaručený Jeho Nejmilostivějším Veličenstvem, králem Jiřím. V místě, kde je tato vyhláška čtena, najdete důstojníka lodi Jeho Veličenstva Sutherland, jenž přijme kterékoliv statečné srdce, žizníci po slávě."

Pročítaje tento otisk, zápolil kapitán Hornblower s bez-nadějností. Výzvy tohoto druhu měly být čteny po tuctech v každém tržním městě. Zdálo se však velmi nepravděpo-dobné, že jimi budou přilákány rekruti na obyčejnou řadovou loď. Vždyť kraj byl prohledáván smělymi fregatními kapitány s mnohem lepším jménem, než bylo jeho, kteří se mohli pochlubit kořistným, jehož skutečně dobyli na předcháze-jících výpravách. Vyslání čtyř poručíků, každého s půltuc-tem mužů, na rekrutýrku do jižních hrabství ho bude stát téměř celý plat, který si ušetřil na poslední výpravě. A obá-val se, že to budou zbytečně vyhozené peníze.

Ale něco se musilo stát. Lydie mu dodala dvěšle schop-ných námořníků (jeho náborový plakát nemluvil o tom, že byli na novou loď nuceně přeloženi po dvouleté plavbě, aniž se jim dostalo možnosti vstoupit na anglickou půdu), ale k doplnění posádky potřeboval ještě dalších padesáti námoř-níků a dvou set nováčků a plavčíků. Loď, střežící přístav, na níž se obyčejně shromažďovali lodníci, kteří čekali na zaměstnání, nedodala mu ani jednoho. A kdyby se mu nepo-dařilo doplnit posádku, mohlo to znamenat ztrátu velení a z toho vyplývající nezaměstnanost s polovičním platem osmi šilinků denně, snad až do konce života. Nemohl dobře od-hadnout, jak se na něho dívá admirálita, a právě z této ne-znalosti se přirozeně domníval, že jeho zaměstnání visí jen na vlásku.

Zatím co poklepal tužkou na otisk, dával najevo svou úzkost a starost tichými kletbami, řinoucimi se z jeho rtů. Jejich nesmyslnosti si byl vědom již v okamžiku, kdy je vyslovoval. Dával si však pozor, aby mluvil tiše. Za ním, za dvojími dveřmi, odpočívala v ložnici Marie, již nechtěl rušit. Ačkoliv bylo ještě příliš brzy, než aby si mohla být jista, věřila, že je v jiném stavu, a Hornblower byl již zne-chucen její přesládlou něžností. Touto myšlenkou jeho podrážděnost jen vzrostla. Nenáviděl pevnou zem, nenáviděl rekrutýrku, bezúčelné posedávání v této místnosti a ztrátu svobody, již se těšil po měsíce svého posledního tažení. Podrážděně vzal klobouk a tiše se vykradl ven. Poslíček z tiskárny dosud čekal v předsíni s kloboukem v ruce. Hornblower mu úsečně podal otisk s krátkým příkazem na vy-tištění veletuctu plakátů a vydal se do hlučných ulic.

Výběrčí mýta na Halfpenny Gate Bridge ho propustil bez placení při pohledu na jeho uniformu. Tucet mužů u převozu vědělo, že je kapitánem Sutherland, a všichni se snažili zachytit jeho pohled. Uvědomovali si, že od kapitána, kterého povezu k jeho lodi po celé délce Hamoaze, mohou očekávat pěknou odměnu. Hornblower se usadil ve dvou-veslici. Poněkud ho potěšilo, když odrazili a vydali se na dlouhou pouť spleť lodí, že neřekl ani jediného slova. Vrchní veslař přesunul v listech žvanec tabáku a již se připravoval prohodit k svému cestujícímu nějaký nesmysl, avšak při pohledu

na jeho zakaboněné obočí a nevlídný úšklebek změnil úmysl a jen rozpačitě zakašlal. Ačkoliv se na převozníka ani nedíval, uvědomil si Hornblower velmi dobře tuto mezi-hru a v důsledku toho se jeho nálada poněkud zlepšila. Pozoroval hru svalů v hnědých předloktích muže, opírajícího se o vesla. Viděl, že jeho paže jsou tetovány a že se mu v bolci levého ucha třpytí úzký zlatý kroužek. Jistě bývalý námořník, který změnil své řemeslo na převozníka. Horn-blower toužil nevysslovně po tom, aby ho mohl zavléci na palubu, až dojedou k Sutherland. Kdyby se mohl zmocnit několika tuctů dobrých námořníků, bylo by veta po jeho starostech. Ale tenhle chlapík měl jistě vysvědčení o zproštění ze služby. Jinak by nemohl provozovat převoznictví v přístavu, kde čtvrtina britského námořnictva pátrala po mužích.

Zásobárna a doky se též černaly schopnými muži. Jistě polovina z nich byla námořníky a lidmi zaměstnanými při stavbě a vystrojování lodí. Hornblower je pozoroval toužebně a bezmocně, asi jako kočka, pozorující zlatou rybku v akváriu. Provazště a výrobní stožárů, velké budovy a kouřící komíny továrny na suchary pomalu mizely. A tamhle je již Sutherland, zakotvená u Bull Pointu. Hornblower si uvědomil, dívaje se na loď přes vzdouvající se vodu, že k přirozené pýše nad novým velením lne jakási podivná přimíšenina konzervativního odporu. Kulatá před se divně vyjímal v době, kdy každá britská řadová loď měla zobec, na který si jeho zrak již zvykl. Její rysy byly nehezské a vyprávěly o tom (jak si Hornblower povšiml vždy, když se na ní podíval), že při její stavbě byly obětovány mnohem cennější vlastnosti ve prospěch malého ponoru. Vše na ní dokazovalo, s výjimkou stožárů, které byly anglického původu, že byla postavena v Holandsku a že měla operovat podél bahnitých břehů a v mělkých zátokách holandského pobřeží. Po pravdě řečeno, Sutherland se původně jmenovala Een-dracht, a byla to holandská loď o 74 dělech, ukořistěná Angličany u Texelu. Nyní byla znovu vyzbrojena a stala se nejošklivější a nejméně žádoucí dvoupalubní loď v sezna-mu námořnictva.

"Bůh mi pomoz," říkal si v duchu Hornblower a díval se na ni s odporem, který se jen zvyšoval při myšlence na nedostatek mužstva. Nedej Bůh, aby se s ní měl někdy škrabat ze závětrí u pobřeží na volné moře. Plula by mu stále do závětrí jako papírová loďka. A u válečného soudu, který by pak následoval, by mu nikdo nevěřil ani slovo z výpovědi o jejích navigačních nedostatcích.

"Zpomalit," vykřikl na převozníky. Muži přestali veslo-vat, vesla již nevytluzovala skřípavé zvuky a údery vln na boky člunu náhle zesílily.

Loďka klouzala po tančících vlnách a Hornblower pokračoval ve svém neuspokojivém pozorování. Loď byla nově natřena, ale tak ohavným způsobem, jak to mohly dokázat jen úřady v docích. Chmurnou žlut a čern neosvěžoval ani kousek červeně nebo běloby. Bohatý kapitán s prvním důstojníkem by se jistě postarali o nápravu peněží z vlastní kapsy a dali by namalovat alespoň tu a tam nějaký ten zlatý list. Ale Hornblower neměl peněz na zlaté listy a vě-děl, že Bush, který ze svého platu živil čtyři sestry a matku, neměl rovněž peněz nazbyt, i když snad část jeho budoucí kariéry závisela na vzhledu Sutherland. Jiní kapitáni by si již jistě nějakým způsobem vyškemrali na přístavních úřa-dech trochu více barvy, snad i zlaté listy, říkal si Hornblower lítostivě. Ale on neuměl škemrat; ani vyhlídka na všechny zlaté listy na celém světě by ho nepřiměla k tomu, aby poplácal některého z přístavních úředníků po zádech a získal si jeho přízeň pochlebováním a falešnými lichotkami. Ne snad, že by mu v tom bránilo jeho svědomí, spíše nedostatek sebevědomí.

Na palubě ho již zřejmě někdo zpozoroval. Uslyšel hvízd píšťal a viděl, že tam konají přípravy na jeho uvítání. Ať ještě chvíli počkají: dnes se nedá upospíchat. Sutherland, vysoko se pnoucí k obloze - nebyly na ní ještě zásoby, které ji zatěžkávají -, ukazovala široký pruh mědi. Díky Bohu, měď byla nová. S větrem v zádech může tato stará, ošklivá loď dosáhnout docela pěkné rychlosti. Vítr ji otočil napříč, takže se mu naskytl pohled na část jejího dna, zužu-jícího se k zádi. Pozoruje ji stále, zabýval se Hornblower úvahami, jak z ní dostat nejlepší výkon. Pomáhala mu v tom dvaadvacetiletá námořnická zkušenost. Před očima se mu vybavil složitý diagram všech činitelů, jež budou mít na loď na širém moři velký vliv - tlak větru na plachty, kormidlo, vyrovnávající hlavní plachty, postranní odpor kýlu, tření plátů, příraz vln na její přídi. Hornblower si v duchu vykreslil předběžné zkusmé uspořádání (dokud mu praktické zkoušky neposkytnou více opory), jak nakloní stožáry a vyrovná loď. Ale již vzápětí si vzpomněl, že loď nemá dosud posádky a že dokud ji nenajde, jsou všechny jeho plány zbytečné.

"Přidejte," zavrčel na veslaře, kteří se hned opřeli do vesel plnou vahou.

"Pomaleji, Jake," zvolal druhý veslař na prvního, dívaje se přes rameno.

Loďka se stočila pod záď Sutherland; na tyto lidi se člověk mohl spolehnout, že umí přirazit člun k válečné lodi.

Hornblower spatřil chodbu na zadní části paluby, která byla jednou z věcí, jež se mu na lodi nejvíce líbily. Byl rád, že ji v docích nezničili, jak to provedli u mnohých řadových lodí. Zde, v této chodbě, bude moci užívat větru, moře a slunce v soukromí, což bylo na palubě nedosažitelné. Dá si tu postavit i své lehátko a bude zde moci dokonce cvičit, aniž ho někdo bude pozorovat. Chodba byla dlouhá asi 18 stop a Hornblower se bude musit jen trochu sklonit, aby neza-vadil o převislou klenbu. Nesmírně se těšil na čas, kdy bude opět na moři, pryč od všech těch únavných nesnází pevniny, kdy se bude moci procházet o samotě po zadní chodbě, na níž i dnes nacházel jediné útočiště. Avšak bez posádky byly všechny tyto blažené vidiny v nedohlednu. Musí najít muže, ať již jakýmkoliv způsobem. Lovil v kapsách stříbrné mince, aby mohl zaplatit převozníkům, a třeba jich měl žalostně málo, jeho pocit méněcennosti ho přiměl k přeplacení mužů způsobem, který přisuzoval kapitánům jiných řadových lodí.

"Děkujeme vám, pane, děkujeme," pravil první veslař a pozdravil po vojensku.

Hornblower vystoupil po žebříku a vstoupil na palubu vchodem, který se za doby Holanďanů nádherně leskl po-zlátkem, dnes byl však natřen tmavou barvou. Píšťaly člunododových lidí divoce zaječely, námořní pěšáci dali k počtě zbraň a plavčíci stáli v přísném pozoru. Gray, pobočník navigačního důstojníka - důstojníci sami nedrželi v při-stavu službu - byl velitelem hlídky a zasalutoval, když se Hornblower dotkl klobouku na pozdrav velitelské palubě. Kapitán na Graye nepromluvil, ačkoliv to byl jeho oblíbenec. Zabraňovala mu v tom přísná sebekázeň, kterou vždy

do-držoval z obavy před zbytečným povídáním. Místo toho se jen mlčky rozhlédl.

Paluba byla zavalena spoustou nářadí, neboť přípravné práce na lodi byly právě v proudu. Ale i v té spoustě si Hornblower povšiml, že pod povrchem zdánlivého nepořádku byl plán a spořádanost. Svazky provazů, skupiny mužů pra-cujících na palubě, plachtařovo družstvo sešívající na zádi vrcholovou plachtu, to vše vyvolávalo dojem zmatku. Byl to však zmatek disciplinovaný. Přísné rozkazy, které vydal svým důstojníkům, přinesly ovoce. Když se posádka Lydie dověděla, že má být hromadně přeložena na Sutherland, aniž dostane jediného dne volna na souši, málem se vzbou-řila. Nyní však byla opět zkrocena.

"Profous se hlásí k raportu, pane," řekl Gray.

"Pošlete pro něho," odpověděl Hornblower. Profous byl poddůstojník, odpovídající za dodržování dis-cipliny. Byl to pro Hornblowera nový člověk a jmenoval se Price. Hornblower usoudil, že Price chce oznámit případy nedisciplinovanosti, a povzdychl si, i když se na jeho obličejí objevil výraz bezohledné přísnosti. Dojde asi k bičování a on tak nenáviděl myšlenku na krev a utrpení. Ale na po-čátcích nového velení a s dosud svéhlavou posádkou nesmí váhat nařídít bičování, i když to znamená, že provinilcova záda budou jedna otevřená rána.

Price již přicházel v čele nejpodivnějšího průvodu. Za ním následoval oddíl třiceti mužů, jdoucích po dvojicích. Každý z nich byl připoután k svému sousedu, kromě dvou posledních, kteří se matně ploužili s železy kolem kotníků. Téměř všichni byli oblečení v hadry, jež ani z daleka ne-připomínaly oděv námořníka. Některé vypadaly jako pytle, jiné byly z bavlny, a když se Hornblower pozorněji podíval, povšiml si, že jeden člen průvodu má na sobě zbytky krát-kých sametových kalhot. A jiný zase byl oblečen zbytky toho, co bylo kdysi úctyhodným, černým soukenným oble-kem, v jehož roztrhaném rukávu se nyní objevovala bílá kůže. Všichni měli na tváři strniska, černá, hnědá, ryšavá a šedivá, a pokud nebyli plešatí, vlnily se jim na hlavách chomáče rozčuchaných vlasů. Dva z lodních kaprálů uzaví-ra-li průvod.

"Stát!" nařídil Price. "Klobouky dolů!"

Průvod se pomalu zastavil a muži stáli zavile na velitel-ské palubě. Někteří se dívali k zemi, kdežto jiní se pokradmu rozhlíželi.

"Co to u všech čertů znamená?" tázal se zostra Hornblower.

"Nové síly, pane," řekl Price. "Potvrdil jsem jejich při-jem vojákům, kteří je přivedli."

"Odkud je přivedli?" vyštěkl Hornblower.

"Od soudu z Exeteru, pane," odpověděl Price a ukázal seznam. "Čtyři z nich jsou pytláci. Waites, to je ten v těch sametových kalhotách, byl odsouzen pro krádež ovčí. Ten v černém spáchal zločin bigamie, pane. Než to provedl, byl ředitelem v pivovaru. Ti ostatní mají na svědomí všelijaké krádeže, pane, kromě těch dvou vpředu, kteří zapálili stoh. Ti v železech provedli loupež."

"Hm," zabručel Hornblower, prozatím neschopen slova. Nováčci po něm pomrkávali, někteří s nadějí v očích, jiní s nenávistí, a zbytek zcela lhostejně. Vyvolili si službu na moři, aby nemusili na šibenici, do žaláře, nebo do kolonií. Měsíce, strávené ve vězení, kde očekávali soudní řízení, vy-světlovaly jejich žalostné vzezření. "Tohle je mi pěkný do-plněk posádky," pomyslel si hořce Hornblower. "Zatvrzeli ulejšáci, vzbouřenci a tupí mezci." Ale byly to síly a musí jich být co nejvíce využito. Nyní byli postrašení, zahořklí a zatvrzelí. Stálo by za to získat jejich srdce. Po chvílce rychlého přemýšlení určil Hornblowerův humánní instinkt směr, kterým se rozhodl jednat.

"Proč jsou dosud spoutáni?" ptal se hlasitě, aby to všichni slyšeli. "Ihned jim sejměte pouta."

"Odpusťte, pane," omlouval se Price. "Když jsem viděl, co je to zač a jak sem přišli, nechtěl jsem to udělat bez vašeho rozkazu, pane."

"To s tím nemá co dělat," vykřikl Hornblower. "Nyní jsou ve službách krále. A na palubě mé lodi nebude v žele-zech nikdo, dokud já k tomu nedám rozkaz."

Hornblower se střežil toho, aby jeho pohled zabloudil k novým členům posádky a svou řečí neustále mířil k Priceovi. Věděl, že je to tak mnohem efektnější, ačkoliv opovrho-val sám sebou, že používá takových řečnických triků.

"Nepřeji si, aby se noví lodníci dostali ještě jednou do rukou profousa," pokračoval zostra. "Jsou to nováčci čestné služby a mají před sebou počestnou budoucnost. Zavděčte se mi, budete-li po druhé dbát tohoto rozkazu. Najděte nyní někoho z pomocníků hospodářského důstojníka a postarejte se, aby každý z těchto lidí byl řádně oblečen v souhlase s mými rozkazy."

Za normálních okolností by mohlo takové vypeskování podřízeného poddůstojníka před mužstvem škodit disciplíně, ale Hornblower věděl, že to v případě profousa mnoho škody nenadělá. Mužstvo se ho stejně naučí dříve nebo později nenávidět. Měl určité výhody v platu a hodnosti právě proto, aby mohl být hromosvodem pro nespokojenost posádky. Hornblower mohl nyní zmírnit přikrost svého hlasu a obrá-til se přímo na nové lodníky.

"Muž, který dělá svou povinnost, jak nejlépe umí," pravil mírně, "nemá se na této lodi čeho obávat, naopak, kynou mu nejlepší naděje. Nyní chci vidět, jak pěkně budete vy-padat ve svých nových šatech, až ze sebe smyjete špinu místa, ze kterého jste přišli. Odstoupit!"

V duchu si řekl, že pro sebe získal alespoň několik z těch ubohých lidí. Některé obličejí, z nichž na něho ještě před chvílí zírala zvilost zoufalství, zářily nyní nadějí. Vždyť se snad po prvé po měsících, ne-li po prvé ve svých životech, setkali tito lidé s někým, kdo s nimi zacházel jako s lidmi, nikoliv jako se zvířaty. Díval se za nimi, když odcházeli. Chudáci; podle mínění Hornblowera udělali špatnou výmě-nu, když si vybrali místo žaláře službu na moři. V každém případě představovali však alespoň třicet z celkového počtu dvou set padesáti lidských těl, jichž potřeboval k práci u lan a rumpálů, aby mohl vyrazit s touto starou Sutherland na moře.

Na velitelskou palubu přispěchal poručík Bush a pozdra-vil svého kapitána. Přísná osmahlá tvář s modrými očima, jež se k její přísnosti ani nehodily, rozzářila se do úsměvu právě tak nevhodného. Hornblowera se dotkl pocit jakéhosi špatného svědomí, když viděl zřejmou radost, projevující se v Bushových očích při pohledu na něho. Byl to podivný pocit vědět, že je obdivován - ba možno říci i milován - tímto velmi schopným námořníkem, skvělým mužem a

sta-tečným bojovníkem, který se mohl pochlubit tolika dobrými vlastnostmi, jež Hornblower, jak cítil, postrádal.

"Dobré jitro, Bushi," pravil. "Viděl jste nové členy po-sádky?"

"Ne, pane. Zavezl jsem stráž na střední hlídku a vrátil jsem se teprve nyní. Odkud přišli, pane?"

Hornblower mu to řekl a Bush si radostně zammul ruce.

"Tricet!" pravil. "To je zajímavé. Nikdy jsem nečekal od soudu v Exeteru více než tucet. A soud v Bodminu dnes zahajuje přelíčení. Dej Bůh, abychom dostali třicet i od-tamtud."

"Z Bodminu jich tolik nedostaneme," pravil Hornblower, nesmírně potěšen klidem, se kterým přijal Bush zprávu o doplnění posádky Sutherland trestanci.

"Ne, pane! Ale v tomto týdnu má přijet konvoj ze Západní Indie. Tam by měly stráže získat alespoň dvě stě mužů. A stane-li se po právu, dostaneme z nich dvacet."

"Hmm," zabručel Hornblower nejistě. Nebyl z toho druhu kapitánů - ani z vážených ani lichotníků - kteří si byli jisti přízní admirála přistavu. "Nyní se musím poohlédnout po podpalubí,"

Tím byl předmět rozmluvy radikálně změněn.

"Ženy jsou nepokojné," pravil Bush. "Půjdu raději s vámi, nemáte-li nic proti tomu, pane."

Spodní dělová paluba poskytovala podivný obraz, osvětlo-vaný slabým světlem, vnikajícím sem šesti otevřenými stříl-nami. Bylo zde padesát žen. Tři nebo čtyři dosud ležely na boku ve svých lůžkách a dívaly se na ostatní. Jiné seděly ve skupinách na palubě a hlučně si povídaly. Jedna nebo dvě se domlouvaly střílnami o jídle s posádkami pobřežních lodí, plujících právě okolo. Sít'ovina, která znemožňovala útěk, měla dostatečně velká oka na prostrčení ruky. Jiné dvě ženy, každá podporovaná jinou skupinou, se divoce há-daly. Byly to dva protichůdné typy - jedna velká a tmavá, tak velká, že musila stát pokrčena pod pět stop vysokým trámovým, druhá malá, silná a plavá, stála směle před ohro-žující ji sokyní.

"A to jsem řekla," stála tvrdohlavě na svém, "a řeknu to opět. Nebojím se vás, paní Dawsonová, jak si dáváte říkat."

"Áááh," vykřikla tmavá na tuto vrcholnou urážku. Vyřítla se kupředu a svými hubenýma rukama uchopila druhou za vlasy a trásla jí se strany na stranu, jako by jí chtěla utrhout hlavu. Na odplatu jí její hrdinná odpůrkyně škrá-bala po obličejí a kopala ji do holení. Točily se dokola v záplavě spodniček, když je jedna z žen, ležících na lůžku, varovala výkřikem:

"Přestaňte, vy bláznivé čubky! Je tu kapitán."

Oddělily se od sebe, potřhané a těžce dýchající. Zraky všech se obrátily na Hornblowera, když kráčel kupředu v záblescích světla a s hlavou skloněnou pod palubní klenbou.

"Která žena se bude prát, bude hned odvezena na pev-ninu," zavrčel Hornblower.

Tmavá žena si odhrnula vlasy s očí a pohrdavě ohrnula nos:

"Mne nemusíte vyhazovat na pevninu. Půjdu sama. Po-byt na téhle mizerné lodi nemá cenu ani zlámané grešle."

Zřejmě vyjadřovala pocit, který s ní sdílelo mnoho jiných žen, protože jejím slovům následovalo souhlasné zahučení.

"Copak mužům nikdy nezaplatíte?" vypískla žena na lůžku. "Dost takových řečí," zařval Bush náhle. Vykročil kupře-du, aby ušetřil kapitána dalších urážek, které musil snášet díky vládě, jež dosud nezaplatila mužům po celoměsíčním pobytu v přístavu.

"Vy tam, co ještě děláte na lůžku po osmi úderech!"

Ale tento pokus o protiútok měl přímo katastrofální ná-sledek.

"Vstanu, když si přejete pane poručíku," pravila, odha-zujíc příkrývku a vstupující na palubu. "Rozloučila jsem se se svými šaty, abych mohla svému Tomovi koupit salám a za spodničku jsem mu koupila korbel dobrého piva. Chcete, abych chodila po palubě v košili?"

Palubou se rozlehl tichý smích.

"Jděte zpět a buďte trochu slušná," vyprskl Bush, jehož tváře hořely rozpaky.

Hornblower se též smál - snad proto, že byl ženat a pohled na polonahou ženu ho ani z poloviny neuváděl do takových rozpaků jako jeho poručíka.

"Nebudu nikdy slušná," pravila žena, ukládajíc nohy zpět na lůžko a otáčejíc příkrývku znovu kolem těla, "dokud můj Tom nedostane poukázku na plat."

"A když ji dostane," přidávala se plavovlasá žena, "co je mu platná, když nedostane povolení k vstupu na pevninu? Prodá ji nějakému vydřiduchu z přístavních lodí za čtvrták rumu."

"Fi, libru jako plat za dvacet tři měsíce!" pištěla jiná. "A já už jsem tu celý měsíc."

"Ticho tam," řekl Bush.

Hornblower se dal na ústup, zanechávaje, spíše snad za-pomínaje účelu své návštěvy - prohlídky podpalubí. Nemohl čelit těmto ženám, když se opět zmínily o otázce platu. S muži se zacházelo přímo skandálně. Byli uvězněni na lodi na dohled od pevniny a jejich ženy (některé z nich byly skutečně manželkami, ačkoliv podle nařízení admirality sta-čilo ústní prohlášení o sňatku, aby byly vpuštěny na loď) měly dobrý důvod k stížnostem. Nikdo, ani sám Bush nevě-děl, že těch pár liber, které byly rozděleny mezi posádku, představovalo velkou část Hornblowerova ušetřeného platu - vše co mohl postrádat, vlastně vše, kromě peněz, jichž potřeboval na úhradu výloh důstojníků, když měli odejít na rekrutýrku.

Jeho živá obrazotvornost a absurdní citlivost s mužstvem snad trochu přeháněla část nesnází lodníků. Myšlenka na znemravňelost života v podpalubí, kde měl muž přikázán prostor o šíři osmnácti palců, na kterém se mohl houpat na svém lůžku, zatím co ženě bylo povoleno dalších osmnáct palců, vše v jedné dlouhé řadě, muži, ženy i svobodní, ho přímo děsila. Taktéž to bylo s myšlenkou na to, že ženy musí být živeny odpornou stravou nižší paluby. Snad při těchto úvahách nedal dosti místa dlouhému zvyku, který každého otupuje.

Objevil se v předním průvlaku hlavní paluby trochu ne-očekávaně. Thompson, jeden z velitelů přídě, jednal právě s novými silami,

"Možná, že z vás uděláme námořníky," říkal, "možná že ne. Třeba půjdete přes palubu v pytlí, u nohou kouli, než dojedeme k Ushantu. A to by bylo stejně jen plýtvání stře-liva. Tak vy tam, hýbejte se s tou pumpou. Ukažte nám barvu své kůže, trestanci. Až dostanete dŭtkami, uvidíme také barvu vašich kostí, vy..."

"Už toho mám dost, Thompsonsone," zařval zuřivě Horn-blower.

Podle jeho rozkazů měly se nyní nové síly očistit od hmyzu. Nazí a třesoucí se zimou byli nyní shromážděni na palubě. Dvěma z nich právě ostříhali hlavy do hola. Jiní, kteří již byli ostříhání (vypadali zde podivně, jako by sem dosud nepatřili, a bylo z nich dosud cítit vězení), byli na-hnání Thompsonem k pumpě, kterou obsluhoval pár škle-bících se mužů. Třásli se zimou právě tak jako strachem - snad žádný z nich se předtím nekoupal. S vyhlídkou na ledovou sprchu, pod Thompsonovými výhružkami, po kte-rých jim přímo běhal mráz po zádech, a v podivném okolí nebylo jim jistě dobře a byli skutečně k politování.

Hornblowera to přímo rozdráždilo k zběsilosti, protože nikdy nezapomněl na útrapy, svých prvních dnů na moři. Vyhrožování mu bylo právě tak protivné jako každý jiný druh svévolné krutosti. Nesympatizoval s nikým ze svých druhů - důstojníků, kteří se snažili zlomit ducha jemu podřízených lidí.

Jednoho dne bude jeho profesionální pověst a budoucnost záviset na těchto mužích, kteří budou musit riskovat ra-dostně a dobrovolně - snad i obětovat, bude-li toho třeba - své životy. A nedovedl si představit, že to vše by dovedli provádět lidé postrašení, se zlomeným duchem. Střihání a koupel bylo nutností, aby byla loď zbavena blech, vši a štěnic, které dovedou udělat z života na palubě utrpení. Rozhodně však nedopustí, aby tito muži byli přestrašováni více, než je třeba. Bylo vskutku podivné, že Hornblower, který nikdy sám nevěřil, že by se mohl stát vůdcem mužů, vždy více vedl než postrkoval.

"Všichni pod pumpu, muži," řekl mírně a když se k tomu dosud neodhodlali, pravil: "Až se dostaneme na širé moře, uvidíte pod tou pumpou i mne, každého jitra po sedmi úde-rech. Že je to tak, vy tam!"

"Ano, ano, pane," odpověděli najednou muži obsluhující pumpu. Na palubě Lydie se totiž hodně diskutovalo o po-divném zvyku kapitánově, jenž na sebe dával každého rána napumpovat studenou mořskou vodu.

"Tak už ať jste tam, snad i z vás všech budou jednoho dne kapitáni. Vy tam, Waitesi, ukažte ostatním, že se ne-bojíte."

Bylo skutečně velké štěstí, že si Hornblower nejen zapa-matoval jméno, ale též poznal v nové podobě Waitese, bý-valého zloděje ovcí, který se na palubě poprvé objevil v sametových kalhotách. Všichni se dívali na tohoto skvělého kapitána, opásaného zlatem, na člověka, jehož hlas byl po-vzbuzující a jehož váženost dovedla připustit, že se denně koupal. Waites skočil pod stříkající hadici a lapaje po dechu otáčel se hrdinně pod přívalem studené vody.

Někdo mu hodil kus pískovce, kterým se dřel, zatím co ostatní do sebe vráželi, čekajíce netrpělivě, až na ně přijde řada. Chudáci, byli jako ovce. Bylo nutno jenom uvést jednoho do pohybu a zbytek ho již nadšeně následoval.

Hornblower zahlédl, že se přes bílé rameno jednoho z nich táhne ošklivý rudý pruh. Otočil se na Thompsona:

"Vy jste zase použil zbytečně svých dŭtek, Thompsonsone," pravil.

Thompson se nepokojně zašklebil a podvědomě se dotýkal svazku silných provazů, dlouhých asi dvě stopy, na konci zauzlených. Poddůstojníci jich všeobecně používali, aby po-vzbudili činnost podřízeného mužstva.

"Nestrpím na své lodi poddůstojníka," pravil Hornblower, "který neví kdy má použít dŭtek a kdy ne. Tito muži se dosud řádně nevzpamatovali a bití to rozhodně nenapraví. Uděláte-li ještě jednou takovou chybu, Thompsonsone, budu vás musit degradovat. A pak budete každý den na výpravě čistit latríny. To postačí."

Thompson odstoupil, zahanben skutečným hněvem, který Hornblower projevil.

"Buďte tak laskav, pane Bushi a pozorujte ho," dodal Hornblower. "Někdy má dŭtka za následek, že si po ní důstojník schladí žáhu na mužstvu, aby si přišel na své. A to se zde nebude dít."

"Dle rozkazu, pane," řekl Bush klidně.

Hornblower byl jediným kapitánem, který namáhal svou hlavu přemýšlením o používání dŭtek. Sedmiocasá kočka byla právě takovou částí námořnického života jako strava, osmáct palců prostoru na muže a nebezpečí na moři. Bush nemohl nikdy porozumět Hornblowerovým disciplinárním methodám. Přímou se zhrozil, když slyšel, jak se kapitán ve-řejně přiznává k tomu, že se také koupe pod palubní pum-pou. Zdálo se mu bláznovstvím, že kapitán dovoluje myslit mužům, že jsou ze stejného masa. Ale dva roky pod Horn-blowerovým velením ho poučily, že jeho podivné způsoby někdy přinášejí překvapující výsledky. Byl vždy ochoten ho poslouchat, loajálně, až slepě, rezignovaně a přece s obdivem.

KAPITOLA

II.

Poslíček od Anděla vám přinesl dopis, pane," řekla do-máci, již Hornblower pozval po jejím zaklepání dále do pokoje. "Čeká na odpověď."

Hornblower pocítil velké překvapení, když si přečetl adresu. Poznal jasný ženský rukopis. I když již uplynuly celé měsíce od doby, kdy jej viděl naposledy, znamenal pro něho dosud mnoho. Když promluvil na svou ženu, snažil se zakrýt své city.

"Je adresován nám oběma, má drahá," řekl. "Mám jej otevřít?"

"Jak chceš," řekla Marie.

Hornblower zlomil pečeť a vybalil dopis.

Hostinec U anděla, Plymouth.

4. května 1810.

Admirál sir Percy a lady Barbara Leightonovi by se cítili velmi poctěni, kdyby s nimi kapitán a paní Honblowerovi poobědvali na této adrese, zítra, pátého ve čtyři hodiny.

"Admirál je u Anděla. Chce, abychom s ním zítra po-obědvali," řekl Hornblower tak nenápadně, jak to jen jeho prudce bijící srdce dovolovalo. "Lady Barbara je s ním. Myslím, že budeme musít pozvání přijmout, má drahá."

Podal dopis ženě.

"Ale já mám jenom ty modré šaty," řekla Marie a zdvihla oči od dopisu.

První myšlenka, na kterou žena připadla při pozvání, byla, jak bude oblečena. Hornblower se poctivě snažil upřít své myšlenky na úvahu o modrých šatech, i když po celý ten čas jeho srdce pělo písňe při pomýšlení, že lady Barbara je od něho vzdálena pouhých dvě stě yardů.

"Padnou ti skvěle, má drahá," řekl, "vždyť víš, jak ses mi v nich vždy líbila,"

Bylo by třeba jistě mnohem lepších šatů, aby vypadaly dobře na zavalité postavě Marie. Ale Hornblower věděl, že musí - musí - přijmout pozvání a že musí přesvědčit Marii laskavostí. Nezáleželo na tom, jaké šaty měla Marie na sobě, pokud si myslila, že v nich vypadá dobře. Marie se šťastně usmála při této pokloně a Hornblowerovo svědomí se trochu zastydělo. Měl pocit jako Jidáš. Marie bude vy-padat hrubě a špatně oblečená po boku lady Barbary, ale věděl, že pokud k ní předstírá lásku, neuvědomí si to a bude šťastna.

Napsal opatrný dopis, že pozvání přijímají, a zazvonil na poslíčka, kterému dopis odevzdal. Pak si zapjal kabát u své uniformy.

"Musím se podívat na loď," pravil.

Káravý pohled Marie ho přímo bolel. Věděl, že se těšila na odpoledne, jež spolu stráví, a on sám skutečně nepo-mýšlel toho dne na návštěvu lodí. Byla to pouze výmluva, aby pro sebe dosáhl chvíle samoty. Nemohl snést myšlenku na to, že by měl celé odpoledne sedět v tomto pokoji a poslouchat ploché řeči Marie. Chtěl být sám, upřít myšlenky na to, že lady Barbara je v témže městě a že ji zítra uvidí. Nemohl klidně sedět, když se v jeho hlavě myšlenky přímo honily. Byl by zpíval blahem, když kráčet ostrým krokem k přivozu, zapomínaje na povinné podrobení se Marie při jeho odchodu - vždyť dobře věděla, jak velké požadavky jsou kladeny na kapitána při přípravě řadové lodi k vyplutí.

Ve své touze po samotě pobízel veslaře pobřežní loďky, až se zpotili. Na palubě jen krátce pozdravil velitelskou pa-lubu a důstojníka ve službě a sestoupil dolů, do bezpečí a klidu, po kterém tolik toužil. Bylo zde sta věcí, na které by byl mohl upřít pozornost, ale nesoustředil se ani na jednu. Prošel napříč kabinou - dosud plnou příprav na to, až se sem nastěhuje nastálo - do velké chodby na zádi paluby. Zde, chráněn před vnějším světem, mohl se opírat o zábradlí a zírat přes vodní spousty.

Byl právě odliv s lehkým větrem ze severovýchodu. Ze záďové chodby Sutherland bylo vidět na jih, po celé délce Hamoaze. Po jeho levici se rozkládaly doky, živé jako úl. Vody před ním byly posety loďmi a pobřežní lodice jezdily sem a tam. V dálce, za střechami zásobárny, mohl zahléd-nout horu Edgcombe - Plymouth nebylo vidět, byl zakryt někde za mysem Devil. Nemohl se tedy těšit z pohledu na střechu, která skrývala lady Barbaru.

Ale v každém případě tam byla a uvidí ji zítra. Jeho ruce sevřely v extázi zábradlí, až ho prsty bolely. Obrátil se a počal přecházet chodbou s rukama za zády, aby vy-vážil předklon, vynucený nízkou klenbou.

Bolest, kterou pocítil před třemi týdny, když se dověděl o sňatku lady Barbary s admirálem Leightonem, nyní zmi-zela. Zbyla jenom radost z toho, že na něho dosud neza-pomněla. Hornblower si pohrával s myšlenkou, že lady Bar-bara přijela do Plymouthu se svým mužem v očekávání, že ho uvidí. Bylo též docela možné - a Hornblower na to nepřestával myslit -, že sem přijela, aby mohla strávit ještě několik dní se svým novým manželem. Musila lichterky přinutit sira Percyho, aby okamžitě po příjezdu poslal po-zvání. Hornblower neponechával ve své hlavě místa myšlenky, že každý admirál se musí chopit nejbližší příležitosti, aby mohl studovat neznámého kapitána, který byl přidělen pod jeho velení. Jistě přinutila sira Percyho, aby požádal na admiraltě o jeho služby - to by vysvětlovalo skutečnost, proč mu byla přidělena nová loď a nové velení, aniž uplynul by jen jeden měsíc přestávky o polovičním platu. Jistě to byla lady Barbara, již dlužil za velmi pěkný přídavek deseti šilinků denně k svému platu za velení řadové lodi.

Nyní byl již asi ve třetí čtvrtině seznamu kapitánů. Vmė-ně než dvaceti letech - tedy dlouhou dobu předtím, než dosáhne šedesátky - vzlétne na stožár jeho admirálská vlajka, bude-li ovšem dostávat velení jako dosud. Pak ho mohou opomíjet, budou-li si toho přát. Byl by spokojen hodností admirála. Za poloviční admirálský plat by mohl žít v Londýně, kde by našel patrona, jenž by ho jmenoval na křeslo v parlamentě. Pak by poznal chuť moci, váženosti a jistoty. To vše bylo možné - a lady Barbara se na něho dosud pamatovala, chovala na něho milé vzpomínky a chtěla ho opět vidět přes nemožný způsob, kterým se k ní choval. Jeho dobrá nálada se mu vrátila.

Racek, plachtící nehybně větrem, sklopil pojednou křídla, téměř se zastavil a poslal drsný skřek přímo do jeho obli-čeje. Poletoval pak a křičel po celé délce chodby bez jaké-hokoliv cíle a potom stejně bezdůvodně odplul. Hornblower ho sledoval svýma očima, a když pak pokračoval v pro-cházce, niť jeho myšlenek byla přerušena. Okamžitě se do jeho podvědomí vrátil příznak nutnosti opatřit si posádku, což se mu dosud nedařilo. Zítra se bude musít schlipně přiznat admirálovi, že mu do úplné posádky schází dosud sto padesát mužů. Zde právě odkryje, že pokulháva ve spl-nění první kapitánské povinnosti. Důstojník může být třeba nejlepším znalcem námořnictví, může být neohroženým bo-jovníkem (a Hornblower se nepovažoval ani za jednoho), a přesto byly jeho schopnosti zcela zbytečné, nedovedl-li na-jmout mužstvo pro svou loď.

Leighton pravděpodobně nikdy nežádal o jeho služby. Byl asi přidělen k Leightonově eskadře hříčkou osudu.

Leighton ho bude podezírat, že byl milencem jeho ženy, bude přímo naplněn žárlivostí a bude hledat každou příležitost, jak ho zničit. Udělá z jeho života utrpení, bude ho trápit k zbláz-nění a konečně ho zlomí a zbaví se jeho služeb - vždyť každý admirál mohl zničit kteréhokoliv kapitána, umínil-li si to. Možná, že lady Barbara tímto způsobem plánovala dostat ho do moci Leightonovy a že nyní pracovala na jeho zničení za to, jak s ní nakládal. To se zdálo mnohem

pravdě-podobnější než jeho předešlé divoké představy, myslil si Hornblower a mráz mu přelétl po zádech. Uhádla asi, jak Marie vypadá, a poslala pozvání proto, aby se mohla pást na jejích slabostech. Zítřejší oběd pro něho bude jediným dlouhým pokořením. Nemohl se odvážit vyzvednout si plat za následující období ještě alespoň deset dní. Jinak by byl vzal Marii a koupil by jí nejkrásnější oděv v Plymouthu. Ale stejně, co by byly nejkrásnější šaty z Plymouthu proti pohledu na hraběcí dceru, která si bez-pochyby kupovala všechny šaty z Paříže? Nyní neměl na celém světě více než dvacet liber, když odeslal Bushe, Geralda, Raynera a Hookera, své čtyři poručíky, aby získali nováčky. Vzali s sebou třicet lidí, jedině spolehlivé muže na celé lodi. Následkem toho vznikne asi na druhé palubě ne-pokoj, který pravděpodobně vyvrcholí zítra, až bude oběd-vat se svým admirálem.

Jeho chmurné myšlenky nemohly jít dále. Pohodil po-drážděně hlavou a uhořel jí tvrdě proti trámům, klenoucím se nad ním. Pak sevřel pěsti a klel na službu, jako na ni klel již snad tisíckrát. To ho donutilo, aby se sám sobě zasmál. Kdyby se nemohl Hornblower zasmát sám sobě, byl by již před dlouhou dobou jedním z bláznivých kapitánů v se-znamu námořnictva. Znovu ovládl pevně své city a soustředil se na vážné přemýšlení o budoucnosti.

Rozkazy, kterými byl přidělen k eskadře admirála Leightona, říkaly krátce, že je předurčen pro službu v západním Středomoří. Bylo skutečně neočekávanou milostí se strany lordů z admirality, že ho varovali předem. Znal kapitány, kteří si nashromáždili osobní zásoby v domnění, že budou posláni do Západní Indie, a kteří nakonec zjistili, že byli přiděleni k službě v baltickém konvoji. Západní Středomoří znamenalo blokádu Toulonu, ochranu Sicílie, znepokojování janovských pobřežních lodí a pravděpodobně účast na válce ve Španělsku. Znamenalo to mnohem pestřejší život než blokáda Brestu, ačkoliv nyní, kdy bylo Španělsko anglickým spojencem, znamenalo to mnohem méně možností získat kořistné. Jeho znalost španělštiny dávala téměř jistotu, že Sutherland bude zaměstnána na katalánském pobřeží ve spo-lupráci se španělskou armádou. Lord Cochrane se zde vyznamenal, ale nyní byl v nemilosti. Válečné soudy, jež násle-dovaly akci na baskických rejdách, dosud zněly celým ná-mořnictvem a Cochrane bude mít velké štěstí, dostane-li ještě kdy novou loď. Byl pravým příkladem pošetilosti důstojníka v činné službě, který se zapletl do politiky. Snad, myslil si Hornblower, snaže se bojovat současně jak proti opti-mismu, tak pesimismu, chtěla admirality, aby převzal Cochranovo místo. Bylo-li tomu tak, znamenalo to, že jeho pro-fesionální pověst je mnohem lepší, než se odvažoval doufat. Hornblower musil při této myšlence neustále bojovat se svými city. Zjistil, že se usmíval při pomýšlení, že varoval sám sebe před přílišným užíváním citu, což mělo za následek, že opět uhořel hlavou o dřevěné klády nad sebou.

To ho poněkud utišilo a začal si říkat filosoficky, že pře-mýšlení o budoucnosti je jen mrháním energie. Dozví se to stejně, dříve nebo později, a všechny jeho předběžné starosti nezmění jeho úděl ani o chlup. Na moři bylo sto dvacet britských řadových lodí a skoro dvě stě fregat a v každé z těchto tří set dvaceti lodí bylo místo kapitána, který pro mužstvo představoval Boha, a z nichž každý byl loutkou v rukách admirality. Musi jednat jako rozumný muž, zbavit mysl všech takovýchto představ, jít domů a strávit tichý večer se svou ženou, jejíž myšlenky se neobávají budoucnosti.

Ale když opustil zádovou chodbu, aby zavolal loď, která ho měla odvézt zpět, prošla jím nová vlna delirického oče-kávání při myšlence, že zítra uvidí lady Barbaru.

K A P I T O L A

III.

"Vypadám hezky?" ptala se Marie, dokončujíc svou toaletu.

Hornblower zapínal kabát své slavnostní uniformy a díval se na ni. Přinutil se k obdivujícímu úsměvu:

"Obdivuhodně, má drahá," pravil. "V těchto šatech vyniká tvá postava mnohem lépe než v kterýchkoliv jiných, jež jsi dosud nosila."

Jeho takt byl odměněn úsměvem. Nemělo smyslu říkat Marii pravdu, říkat jí, že zvláštní odstín modře se nehodí k syté červení jejích tvář. Se svou zavalitou postavou, hrubými, černými vlasy a špatnou pletí nemohla Marie nikdy vypadat dobře oblečena. V nejlepším případě vypadala jako manželka obchodníka; v nejhorším jako služka, oblečená do lepších šatů, odložených její paní. Její tlusté ruce, myslil si Hornblower, dívaje se na ně, vypadají skutečně jako ruce posluhovačky.

"Mám své pařížské rukavice," pravila Marie, pozorujíc směr jeho pohledu. Způsob, kterým vždy horlivě předvíдалa každé jeho přání, byl skutečně trapně nepřijemný. Měl ve své moci hrozně ji pokořit a uvědomuje si to, nebylo mu dobře u srdce.

"Stále lépe a lépe," řekl galantně. Stál nyní před zrcad-lem a uváděl svůj kabát do správné polohy.

"Slavnostní uniforma ti skutečně sluší," pravila Marie lichoťně.

Prvním Hornblowerovým činem po návratu s Lydií do Anglie byl nákup nových uniforem, protože za jeho poslední plavby dostala ho chudoba jeho šatníku do ponižujících situací. Díval se na sebe s uspokojením do zrcadla. Tento kabát byl z nejjemnějšího modrého sukna, těžké epolety na ramenou byly ze skutečného zlatoví a totéž platilo i o ši-rokém zlatém lemování po okrajích a kolem knoflíkových dírek. Knoflíky v kabátu a manžetové knoflíky se při po-hybu blýskaly. Bylo skutečně příjemné dívat se na těžké zlaté prýmký na rukávech, jimiž byla vyznačena jeho tříletá hodnost kapitána.

Jeho vázanka byla vyrobena z těžkého čínského hedvábí a střih krátkých kalhot byl bezvadný. Silné, bílé hedvábné punčochy byly nejlepší, jaké mohl dostat ke koupí. Když po nich sjížděl zálibným pohledem, vzpomněl si s pocitem špatného svědomí, že Marie má sukněmi zakryty pouze laciné bavlněné punčochy, za čtyři šilinky pár. Od hlavy až po kotníky byl oblečen jako pravý gentleman; nebyl si jist pouze svými střevíci. Jejich přezky byly pouze z mědi, a jejich

matný lesk bude v ostrém rozporu s leskem pravého zlata. Jeho peněžní hotovost klesla na tak nízký stupeň, když je kupoval, že si nemohl dovolit vydat dvacet guineí za zlaté přezky. Musí dát pozor, aby dnešního večera nedělal nic, co by mohlo soustředit pozornost na jeho nohy. Škoda, že kord za sto guineí, který mu byl věnován Vlaste-neckým fondem za jeho boj s lodí Natividad, dosud nedošel. Musil proto stále ještě nosit kord za padesát guineí, který mu byl věnován před osmi lety jako pouhému poručíku za ukořistění Castilly.

Uchopil třírohý klobouk - jeho knoflíky a obruby byly též z pravého zlata - a rukavice.

"Jsi připravena, má drahá?" zeptal se.

"Ano, Horatio," odpověděla Marie. Již dříve se naučila, jak muž nenávidí nepřesnost, a dávala si proto pozor, aby se proti této jeho zásadě nikdy neprohřešila.

Odpolední sluneční světlo na ulici se blyštělo na jeho zlatě. Nižší důstojník milice, který je potkal, uctivě ho po-zdravil. Hornblower si povšiml, že dáma, zavěšená do paže důstojníka, si spíše prohlížela Marii než jeho, a myslil, že v jejích zracích zahlédl soucitné pobavení, jak to konečně očekával. Marie nebyla v žádném případě tím druhem žen, o nichž byste očekávali, že budou zavěšeny do paže vý-značného důstojníka. Nicméně byla jeho ženou, přítelkyní z mládí, a nyní musil platit za svou shovívavou dobrosr-dečnost, která ho přinutila, aby si ji vzal za manželku. Malý Horatio a malá Marie zemřeli na neštovice v malém pokojíku v Southsea, a když pro nic jiného, musil jí prokazovat vděčnost z tohoto důvodu. A nyní si myslila, že opět nosí pod srdcem jiné jeho dítě. To bylo ovšem bláznovství, avšak bláznovství omluvitelné u muže, jehož srdce bylo roztrháno žárlivostí nad zprávou, že se lady Barbara vdala. Teď ovšem musil Marii prokazovat ještě víc oddanosti; všechny jeho instinkty slušnosti a jeho měkká dobrosr-dečnost a neroz-hodnost ho donutily k tomu, aby jí zůstal věrný, aby jí působil radost, aby prováděl vše tak, jako by byl skutečně oddaným manželem.

A to ještě nebylo všechno. Jeho hrdost mu nikdy nedo-voľovala, aby se veřejně přiznal k své chybě, nemožnému nesmyslu, hodnému bláznivého chlapce. Již z toho důvodu, i kdyby se již rozhodl, že zlomí Mariino srdce, nikdy by se s ní otevřeně nerozešel. Hornblower se dosud pamatoval na pomlouvačné komentáře námořnictva o Nelsonových man-želských věcech, pamatoval se i na aféry Bowena a Samsona. Pokud se bude držet loyálně své ženy, nikdo o něm nebude moci povídat takové věci. Lidé byli shovívaví k výstřednosti, ale smáli se slabosti. Dokud předstíral, že Marie je pro něho jedinou ženou na světě, lidé byli donuceni myslet, že je v ní víc, než co bylo zřejmo navenek.

"Jsme pozváni k Andělu, není-li pravda, můj drahý," ptala se Marie, přerušujíc tak jeho myšlenky.

"Ano, ovšem."

"Již jsme ho minuli. Neslyšel jsi mne, když jsem na tebe mluvila před chvílí."

Vrátili se a hezká devonská služebná je zavedla do chlad-ných a tmavých hlubin v zadní části hostince.

V dubem vykládané světnici, do které byli uvedeni, dlelo několik osob, avšak pro Hornblowera zde byla pouze jedna. Byla tam lady Barbara, oblečená do modrého hedvábného šatu, vlastně modrošedého, jehož barva se plně shodovala s barvou jejích očí. Ze zlatého řetízku kolem jejího krku visel safírový přívěsek, ale safíry se zdály zcela matné ve srovnání s jejím zrakem. Hornblower se uklonil a představil tiše Marii. Zdálo se, že okraje světnice jsou uloženy hluboko v mlze; viděl ostře jenom lady Barbaru. Barva jejích do zlatova opálených tváří nyní zmizela. Její pleť byla krémově bílá, jako pleť pravé dámy.

Hornblower si povšiml, že k němu kdosi mluví, a to již delší dobu.

"Jsem velmi potěšen touto příležitostí, kapitáne Hornblower," říkal kdosi. "Mohu vás představit? Kapitán Horn-blower, paní Elliottová. Kapitán Hornblower, paní Boltonová. Můj kapitán Elliott z Pluta. A kapitán Bolton z Caliguly, který tvrdí, že jste spolu sloužili na staré Indefatigable."

Mlha se trochu zvedla s Hornblowerových očí. Byl nyní schopen zakoktat pár slov, ale na štěstí vstup hostinského, který oznámil, že oběd je připraven, poskytl mu trochu času, aby se vzpamatoval. Byli posazeni ke kulatému stolu. Naproti němu seděl Bolton s rudými tvářemi a otevřeným, poctivým obličejem. Hornblower dosud cítil stisk Boltonovy ruky a zapamatoval si její tvrdost. Ani na Boltonovi, ani na jeho paní, sedící po jeho pravici, mezi ním a admirálem, nebylo nic elegantního. Byla právě tak jednoduchá a zava-litá jako Marie - k velké Hornblowerově úlevě.

"Musím vám pogratulovat, kapitáne, k vašemu jmenování velitelem na Sutherland," pravila lady Barbara po jeho levici. Při jejích slovech se rozlila vůně jejího parfumu a Hornblowerovi se zatočila hlava. Cítit její vůni, slyšet opět její hlas, to bylo pro něho jakousi romantickou drogou. Ani si neuvědomil, co jí odpověděl.

"Zdejší hostinský," oznamoval admirál celému stolu, po-nořuje naběračku do velké polévkové misky před sebou, "mi přísahal, že ví, jak dělat želví polévku, a svěřil jsem mu proto pod ochranu želvu. A skutečně, mluvil pravdu. Sherry, myslím, vám bude chutnat."

Hornblower naplnil neprozřetelně ústa plnou lžící příliš horké polévky a bolest, kterou pocíťoval při polknutí, na-vrátila ho zpět ke skutečnému životu. Obrátil hlavu, aby mohl prostudovat admirála, kterého bude poslušen pro přísti dva nebo tři roky, který získal ruku lady Barbary po zná-mosti, jež nemohla trvat déle než tři týdny. Byl vysoký, silné postavy a jaksi tmavě hezký. Jeho blyštící se uniforma byla zdobena hvězdou řádu Bath a červenou stužkou. Pokud se týče stáří, mohlo mu být sotva více než čtyřicet - asi o rok nebo dva více než Hornblowerovi - takže musil své hodnosti dosáhnout při první příležitosti, kterou mu poskytl vliv jeho rodiny. Ale patrná plnost tváře naznačovala Horn-blowerovi buď samolibost nebo hloupost; snad obojí.

Tolik poznal Hornblower při prohlídce, trvajících pouhých několik vteřin. Pak se přinutil myslet na své způsoby, ačkoliv mezi admirálem a lady Barbarou bylo velmi těžké jasně myslet.

"Doufám, že se těšíte nejlepšímu zdraví, lady Barbaro," pravil. Nepatrný tón formality se vloudil do jeho slov při snaze, aby vystihl pravý způsob řeči, jakého tato složitá situace vyžadovala. Všiml si Marie, jež po druhé straně kapitána Elliotta za lady Barbarou trochu pozdvihla obočí. Marie byla vždy velmi citlivá k jeho reakcím.

"Děkuji, ano," řekla Barbara lehce, "a jak se daří vám, kapitáne?"

"Horatiovi nebylo nikdy lépe," pravila Marie, vměšujíc se do rozmluvy.

"To mne skutečně těší," řekla lady Barbara, otáčejíc se na ni. "Chudák kapitán Elliott je stále ještě občas napadán zimnicí, kterou dostal u Vlissingen."

Bylo to provedeno velmi vhodně. Marie, lady Barbara a kapitán Elliott byli hned zabráni do rozhovoru, ve kterém nebylo pro Hornblowera místa. Chvilí poslouchal a pak se přinutil obrátit se k paní Boltonové. Ta však neměla schopnosti k lehké konverzací. Dovedla říci pouze "ano" a "ne" a admirál po její druhé straně byl hluboce zabrán do hovoru s paní Elliottovou. Hornblower upadl do hlubokého mlčení. Marie a lady Barbara pokračovaly v rozhovoru, z něhož brzo vypadl Elliott a pokračovaly v něm přes jeho neodporující postavu s vytrvalostí, která nebyla přerušena ani příchodem nového chodu.

"Mohu vám dát kousek hovězího, paní Elliottová?" ptal se admirál. "Hornblower, buďte tak laskav a chopte se kachen, ležících před vámi. To jsou telecí jazyčky, Boltone, místní delikatesa - jak jistě víte. Chcete je zkusit? Nebo by vám snad vyhovovalo lépe toto hovězí? Elliotte, nabídněte dámám zvěřinu - možná že jim nebude chutnat cizí úprava já též nemám nijak v lásce předem připravovaná jídla. Na vedlejší stoli je studená masová paštika a hos-tinský mi tvrdil, že je právě taková, jako ty, na kterých založil svou pověst. A zde je skopová šunka, jakou nena-leznete nikde jinde než v Devonshiru. Paní Hornblowerová, Barbaro, má drahá?"

Hornblower, zaměstnaný dělením kachen, ucítil ve svých prsou skutečnou bolest při mimovolném použití křestního jména, které mu bylo tak drahé. Na okamžik musil přerušit oddělování tenkých pravidelných plátků z kachního hrudí. Jenom silou vůle dokončil svou úlohu, a protože, jak se zdálo, u stolu nikdo nestál o pečenou kachnu, vzal si jí plný talíř. Nemusil tak do očí nikomu hledět. Lady Barbara a Marie stále spolu mluvily. Jeho rozhořelé obrazotvornosti se zdálo, že ve způsobu, kterým se k němu nakláněla lady Barbara ramenem, bylo cosi zvlášť důrazného. Snad si myslila, že to je pro ni malá poklona, že ji miloval, když nyní poznala jeho špatný vkus ve volbě manželky. Doufal, že Marie nemluví příliš hloupě a nesmyslně - nemohl z jejich rozmluvy mnoho pochytit. Z pokrmů na stole mohl jíst jen velmi málo - jeho chuť k jídlu, jež ho vždy zlobila, zmizela úplně. Pil žízlivé víno, které mu bylo nalito, až poznal, co dělá, a přestal. Neměl rád opilost, kterou považoval za horší než přejedení. Pak chvíli seděl a vrtal se v jídle na svém talíři, dělaje jako když jí. Paní Boltonová vedle něho měla skutečně dobrý apetit a spokojovala se mlčenlivostí při po-jídání jídel; jinak by byli opravdu nezábavný pár.

Pak bylo vše odstraněno se stolu, aby bylo místo pro sýr a desert.

"Ananasy nejsou tak dobré jako ty, které jsme spolu jedli v Panamě, kapitáne Hornblower," řekla lady Barbara, otá-čejíc se neočekávaně k němu. "Ale snad je alespoň okusíte?"

Byl tím vyveden z míry tak, že ani nemohl rozřiznout ananas stříbrným nožem. Konečně jí začal nešikovně pomá-hat. Nyní když dosáhl opět její pozornosti, toužil po tom, aby s ní mohl promluvit, ale nenacházel slov, nebo spíše, když si uvědomil, že se jí chtěl zeptat, jak se jí líbí man-želský život, měl přece jen dosti rozumu, aby tuto otázku nevypustil z úst, a neměl připravenou jinou, kterou by jí mohl položit.

"Kapitán Elliott a kapitán Bolton," řekla, "na mne neu-stále doráželi s otázkami o bitvě mezi Lydií a Natividadem.

Většina otázek byla příliš technického rázu, než abych jim je mohla zodpovědět, zvláště když, jak jsem jim řekla, jste mne zavřel do podpalubí, odkud jsem nemohla z boje nic vidět. Ale zdá se mi, že mi každý závidí i tuto zkušenost."

"Lady Barbara má pravdu," zahřimal Bolton přes stůl - jeho hlas byl ještě hlasitější, než jak jej Hornblower poznal jako mladého poručíka.

"Povězte nám o tom, Hornblower."

Hornblower zrudl, dotýkal se nevědomky svého nákrčníku a uvědomoval si, že jsou na něho obráceny zraky všech.

"Tak povídejte, člověče," trval na svém Bolton; nebyl sice žádným zvláštním společníkem a řekl dosud sotva ně-kolik slov, avšak vyhlídka na to, že uslyší popisovat bitvu, rozvázala mu jazyk.

"Bojovali Španělé lépe než jindy?" ptal se Elliott.

"No . . .," začal Hornblower a brzy se ponořil do popi-sování podmínek, za kterých byla bitva svedena. Všichni naslouchali; příležitostné otázky od jednoho nebo druhého muže z něho vytahovaly jeho skutečné zážitky kousek po kousku. Celý děj se pomalu rozvíjel a povídavost, proti které se Hornblower tak chránil, vedla ho k výmluvnosti. Vyprávěl o dlouhém souboji na opuštěném Pacifiku, vyprávěl o tvrdé práci, o krvavých srážkách a utrpení, až po oka-mžik, kdy podpíraje se o hrazení velitelské paluby, poznal, že vítězství je v dohledu a že se jeho poražený nepřítel ve tmě potápí.

Zde se rozpačitě zastavil, neboť si uvědomil, že se dopustil neodpustitelného hříchu tím, že se chlubil svými vlastními úspěchy. Podíval se okolo stolu z obličejů na obličej a oče-kával, že z nich vyčte nechut' nebo přímý nesouhlas, poli-tování nebo opovržení. Ale k svému úžasu místo toho poznal výrazy, jež mohl považovat jedině za obdiv. Bolton, jenž byl jako kapitán služebně starší o pět let a věkově o deset, díval se na něho pohledem téměř zbožňujícím. Elliott, jenž velel řadové lodi pod velením Nelsona, pokyvoval těžkou hlavou s intenzivním uznáním. Když se Hornblower odvážil pohlédnout na admirála, zjistil, že dosud sedí upoután jeho líčením. Snad bylo v jeho tmavém a hezkém obličejí trochu lítosti nad tím, že jeho život v námořnictvu mu neposkytl tak skvělou příležitost k slávě.

Ale jednoduché hrdinství Hornblowerova líčení ho též za-ujalo; pohnul sebou a jeho oči se setkaly s Hornblowerovými v tichém obdivu.

"Připijme si," pravil, zvedaje číši: "Nechť kapitán lodi Sutherland zastíní úspěchy kapitána Lydie."

Připítek se setkal se souhlasem a Hornblower opět zrudl a zakoktal. Obdiv mužů, jejichž pochvaly si vážil, byl sku-tečně tíživý, tím více, že si počal uvědomovat, že ho dobyl pod falešnými záminkami. Teprve nyní se mu počal v mysli vybavovat hrozný strach, se kterým očekával salvy z Natividadu, i hrůza před zmračením, která ho strašila po celou dobu bitvy. Byl jedním z těch několika opovrženihodných, kteří na rozdíl od Leightona, Boltona a Elliotta poznali, co je

to strach. Kdyby jim byl řekl skutečnou pravdu, kdyby jim vyprávěl o svých citech právě tak jako o manévrování a příhodách boje, litovali by ho jako mrzáka a sláva vítězství by zmizela. Ze svých rozpaků byl vysvobozen lady Barbarou, jež vstala od stolu. Ostatní ženy ji následovaly. "Nesed'te tu příliš dlouho u vína," pravila lady Barbara, když muži povstali. "Kapitán Hornblower je výtečným hráčem whistu a karty na nás již čekají."

KAPITOLA

IV.

Když kráčeli od Anděla neprůhlednou tmou ulice domů, tiskla se Marie dychtivě k Hornblowerově paži.

"Rozkošný večer, můj drahý," pravila. "Lady Barbara se zdá velmi ušlechtilou osobou."

"Jsem rád, že jsi se tak dobře bavila," pravil Hornblower. Věděl příliš dobře, že po každém večírku, na který ho Marie doprovázela, diskutovala ráda o ostatních přítomných. Zhrozil se nezbytného rozboru vlastností lady Barbary, který musil přijít.

"Má vychování," pravila Marie neúprosně, "mnohem lepší, než jsem předpokládala z tvého vypravování o ní."

Procházejce zpět pamětí, uvědomil si Hornblower, že jenom zdůrazňoval její nádhernou odvahu a schopnost žít v mužském prostředí bez jakýchkoliv rozpaků. V té době bylo Marii milé, myslit na dceru hraběte jako na chlapské stvoření. Nyní ji právě tak těšilo převrátit svůj postoj, obdivovat ji pro její výchovu a být vděčná za její blahovůli.

"Je to obdivuhodná žena," pravil, opatrně přecházející do Mariiny nálady.

"Tázala se mne, zda tě budu doprovázet na příští cestě, a já jí vysvětlila, že vzhledem k našim nadějím do budoucna, které máme, nebylo by to radno."

"Tys jí to řekla?" vyrazil ostře Hornblower. Až v posledním okamžiku se mu podařilo zabránit hněvivému tónu slov.

"Přála mi mnoho štěstí," řekla Marie, "a prosila mne, abych ti za ni blahopřála."

Hornblowera nevýslovně popuzovalo pomýšlení na to, že Marie mluvila s lady Barbarou o těhotenství. Nechtěl si připustit důvod, proč ho to popuzuje. Ale myšlenka na to, že lady Barbara všechno ví, byla další zápletkou v chomáči jeho myšlenek. Nebylo ani pomýšlení na to, aby si urovnal vše v hlavě během krátké cesty k domovu.

"Ó, ty střevice jsou mi tak těsné," pravila Marie, když se konečně octli v ložnici.

Usedla na nízkou židli a hladila si nohy, dosud pokryté bílými, bavlněnými punčochami. Svíčka, postavená na toaletním stolku, vrhala na protější stěnu její tančící stín. Stín postele táhl se v tmavém čtyřúhelníku na stropě.

"Pověs si svůj sváteční kabát opatrně," pravila Marie a počala vyjímát vlásenky z vlasů.

"Ještě se mi nechce spát," řekl Hornblower zoufale.

Cítil, že by nemohl ničím zaplatit v tomto okamžiku možnost utéci se do samoty své lodi. Ale to nemohl udělat v žádném případě. V této hodině by byl takový čin podivný a v jeho slavnostní uniformě i potřebný.

"Ještě se ti nechce spát?" Podobalo se Marii, že opakovala jeho slova. "Jak podivné, po tak unavujícím večeru. Přejedl ses snad pečené kachny?"

"Ne," odpověděl Hornblower. Bylo zcela beznadějně snažit se vysvětlit Marii příliš rychlou práci mysli, pokus o uniknutí byl marný. Takový pokus by jenom zranil její city a věděl ze zkušenosti, že toho by nikdy nedokázal. S povzdechem pak začal rozepínat opasek.

"Jenom se ulož na lůžko a usneš," pravila Marie ze své vlastní zkušenosti. "Zbývá nám již jen několik společných nocí, miláčku."

Skutečně tomu tak bylo. Admirál Leighton jim řekl, že Pluto, Caligula a Sutherland mají nařizeno doprovázet východoindický konvoj, který se již shromažďoval, až do Tagusu. A to znovu přivedlo na povrch tu prokletou otázku nedostatku mužů. Jak může, u všech čertů, doplnit svou posádku v tak krátkém čase? Soud v Bodminu mu možná pošle ještě několik kriminálníků. Jeho poručíci, kteří se musí vrátit již každým dnem, mohou přivést několik dobrovolníků. Ale on potřeboval ještě padesát skutečných námořníků a ty nenajde v žaláři ani na náměstí.

"Je to tvrdá služba," pravila Marie, myslíc na nadcházející rozloučení.

"Lepší než učit počítat za osm pencí týdně," odpověděl Hornblower, nutě se do lehkého tónu.

Před jejich svatbou byla totiž Marie učitelkou ve škole za zvyšující se poplatky - čtenáři platili čtyři pence, písaři šest a počtáři osm pencí.

"Je tomu skutečně tak," pravila Marie "mnoho ti dlužím, Horatio. Zde máš připravenou noční košili. Představ si to mučení, kterým jsem musila projít, když se slečna Wentworthová dověděla, že jsem učila Alici Slonovou násobilku, ačkoliv její rodiče platili pouze čtyři pence. A ta nevděčná potvůrka ještě naváděla malého Hoppera, aby pustil v mé učebně myši. Ale dovedla bych to vytrpět znovu, miláčku, kdyby tě to udrželo v mé blízkosti."

"Dokud mne volá povinnost, nemohu u tebe zůstat, má drahá," řekl Hornblower, ponořuje se do noční košile. "Ale já se vrátím dříve než uplynou dva roky s plným pytle guineí kořistného. Pamatuji na má slova."

"Dva roky," řekla Marie lítostivě.

Hornblower dlouze zívá a Marie ihned skočila na zchytralou návnadu, jak si to Hornblower představoval.

"A ty říkáš, že se ti nechce spát!" pravila.

"Teď to na mne přišlo," řekl Hornblower. "Asi začíná působit admirálovo portské. Sotva držím oči otevřeny. Budu ti muset přát dobrou noc, má milá."

Políbil ji, jak seděla u toaletního stolku, rychle se obrátil a vyskočil na velkou postel. A tam, leže na nejzazším okraji, držel se v naprostém klidu, dokud Marie nezhasila svíčku a nevyšplhala se za ním. Ležel zde tiše, až se její dech stal tichým a pravidelným. Až pak se uvolnil, změnil svou polo-hu a popustil uzdu myšlenkám, honícím se jeho myslí.

Pamatoval si, co mu řekl Bolton s významným přivřením oka, když se v jednom okamžiku octli v rohu pokoje, kde je

nemohl nikdo vyslechnout.

"Pro vládu znamená šest hlasů," řekl Bolton a pohodil hlavou směrem k admirálovi.

Bolton byl sice tak hloupý, jak jen může být dobrý námořník, ale byl nedávno v Londýně, účastnil se schůze a slyšel mnoho klepů. Chudák starý král zase bláznil a bylo velmi pravděpodobné, že bude jmenován regent. V tom případě by bylo možné, že konzervativci půjdou z vlády a vystřídá je opozice. Proto bylo šest hlasů Leightonovy rodiny velmi cenným přínosem. Jelikož markýz Wellesley byl ministrem zahraničí, Henry Wellesley vyslancem ve Španělsku a sir Arthur Wellesley - co to měl za nový titul? Nu ovšem, lord Wellington - vrchním velitelem ve Španělsku, nebylo nic divného v tom, že lady Barbara Wellesleyová si vzala sira Percyho Leightona. Ještě pochopitelnější, že sir Leighton dostal velení ve Středozemním moři. Zlo-myslnost opozice vzrůstala každým dnem a historie světa visela na vlásku. Hornblower se při této myšlence nepokojně pohnul, ale slabý pohyb Marie ho uvedl opět do naprosté ztrnulosti. Byla to pouze malá skupina mužů - a Wellesleyové byli mezi nimi vedoucími - jež dosud chtěla pokračovat v boji proti Korsikánovu panství. Jen malý náraz na zemi, na moři nebo v parlamentě je mohl strhnout z jejich vysokých míst, přivést jejich hlavy do nebezpečné blízkosti špaluku a přinést celou Evropu do zkázy.

V jednom okamžiku večera, když lady Barbara nalévala čaj, Hornblower si dával naplnit svůj šálek a octl se tak v její blízkosti.

Zašeptala tehdy: "Byla jsem velmi ráda, když mi manžel řekl, že jste dostal velení na Sutherland. Dnes potřebuje Anglie všechny své nejlepší kapitány."

Tehdy asi minila více, než řekla. Myslíla pravděpodobně na nutnost toho, aby Leightonovi zůstalo velení. Nebylo to však náznakem, že by se byla zvlášť namáhala, aby byl Hornblower jmenován velitelem. Avšak samo pomýšlení, že si vzala sira Percyho z jiných důvodů než z lásky, bylo uspokojující. Hornblower nenáviděl myšlenku, že by se lady Barbara mohla do někoho zamilovat. Počal si vzpomínat na každé slovo, které pronesla ke svému manželovi, a na každý pohled, který na něho upřela. V žádném případě nevypadala jako zbožňující nevěsta. Zůstával však fakt, že byla Leightonovou ženou, že s ním byla právě v této chvíli v posteli. Hornblower znovu trpěl při této myšlence.

Ale pak se ovládl. Řekl si velmi rozumně, že by na něho čekalo jen utrpení a šílenství, kdyby si dovolil o tom přemýšlet. Uchopil se proto pevně prvního směru myšlení, který se mu naskytl, a počal rozebírat whist, který hrál později večer. Jeho hra byla správná. Šance byly v poměru tři ku dvěma, ale hazardér by se nezastavil, aby o tom přemýšlel. Musil by vsadit vše na jednu kartu, ale tentokrát by byl vyhrál. Ale opět jenom hazardér by riskoval to, že bude mít nekrytého krále. Vždy se pyšnil přesností a vědeckostí své hry. V každém případě však byl ke konci večera chudší o dvě guiney, což bylo při dnešní jeho finanční situaci zatroubeně vážnou věcí.

Dříve než Sutherland zdvihne kotvy, chtěl kapitán koupit párek selat, dva tucty slepic a několik ovcí. A potřeboval též víno. Některé druhy mohl koupit později a výhodněji ve Středomoří, ale pro začátek musí mít na palubě alespoň pět nebo šest tuctů. Na důstojníky a mužstvo by mohlo mít špatný vliv, kdyby jako kapitán nebyl zásoben všemi po-choutkami, jak se na kapitána sluší. A kdyby cesta na širém moři trvala dlouho a byla klidná, musil by pozvat své druhy - kapitány a pravděpodobně i admirála - a jistě by se na něho podivně dívali, kdyby je hostil lodní stravou, na kterou byl zvyklý a s níž byl spokojen. V jeho obrazotvornosti se prodlužoval seznam potřebných věcí stále víc a víc. Port-ské, sherry, madeira. Jablka a doutníky. Rozinky a sýry. Alespoň tucet koší. Ještě čtyři páry hedvábných punčoch, bude-li tolik obřadných vycházek na souš, jak se dalo očekávat. Krabice čaje. Pepř, hřebíček a jiné koření. Hrušky a fíky. Voskové svíčky. Všechny tyto věci bylo třeba jeho kapitánskému důstojenství a jeho vlastní hrdosti, protože nenáviděl myšlenku, že by o něm lidé říkali, že je chudý.

Může za všechny tyto věci utratit plat za celé následující období a přece jich ještě nebude mít příliš mnoho. Marie se bude muset uskrovnit během budoucích tří měsíců, ale na štěstí byla zvyklá chudobě a odbývat věřitele. Bude to pro Marii tvrdé, ale stane-li se někdy admirálem, odmění její věrnost luxusem. Také knihy si chtěl koupit. Ne pro zábavu - pro večerní čtení měl celou knihovnu, včetně Gibbonova "Úpadku a pádu říše římské" - nýbrž proto, aby byl vy-zbrojen na budoucí akce. V časopise Morning Chronicle četl včera o knize "Zpráva o současné válce ve Španělsku", kterou by byl rád měl. A bylo zde ještě půl tuctu jiných. Čím více bude vědět o poloostrově, na jehož pobřeží měl bojovat, a o vládci národa, kterému měl pomáhat, tím lépe. Ale knihy stojí peníze a on nevěděl, kam se pro ně má obrátit.

Opět se převálil a myslil na smůlu, která ho vždy pro-následovala ve věci kořistného. Admiralita odmítla zaplatit jediný penny za potopení lodi Natividad. Od doby ukořistění Castilly, což bylo ještě v době, kdy byl mladým poručíkem, nikdy neměl štěstí, ačkoliv znal kapitány fregat, kteří získali tisíce liber.

Bylo to k zbláznění, zvláště když jeho špatná finanční situace stále brzdila jeho snahu, doplnit posádku Sutherland. Nedostatek mužstva ho ze všech starostí rušil nejvíce - to a myšlenka na lady Barbaru v Leightonově objetí. Hornblowerovy myšlenky udělaly nyní úplný kruh a vra-cely se tam, kde začaly původně. Bylo ještě mnoho věcí, jež ho znepokojovaly a které mu nedaly spát po celou dlouhou noc, až se svítání počalo vkrádat záclonami do světnice. Byly to fantastické teorie o stavu mysli lady Barbary a tvrdohlavé plány, jak učinit ze Sutherland užitečnou loď pro moře.

KAPITOLA

V.

Kapitán Hornblower se procházel sem a tam palubou mezi ruchem a povykem posledních příprav k odjezdu. Zlobil se v duchu, že přípravy k odplutí trvají tak dlouho, ačkoliv věděl zcela dobře, že každá příčina, zaviňující zpoždění, může být zcela lehce vysvětlena. Dvě třetiny mužů, pobíhající po palubě, pobízených holí člnovoda Harrisona nebo konci

lan v rukou poddůstojníků, byli rolníci, z nichž většina nikdy předtím neviděla moře, natož pak byla na lodi. Byli poděšeni i nejjednodušším rozkazem, musili být zaváděni přímo k předmětu, na kterém měli pracovat, a lana jim musila být přímo vkládána do rukou. I pak nebyli ani zdaleka tak zruční jako cvičení námořníci, protože se dosud nenaučili triku, jak položit v jednom okamžiku celou váhu do lan a jak je ovládat. Pro poddůstojníka bylo nesmírně namáhavé myslet na to, že v námořnictvu ustálené výrazy pro povely pro ně nic neznamenají. Při mnoha příležitostech byli cvičení námořníci, kteří poslechli rozkazu okamžitě, přivedení z rovnováhy a pošlapání hejnem sedláků, kteří rozkaz pochopili až za chvíli a teprv pak se opřeli do lan. V jednom případě tohoto druhu byl sud s vodou vytahován pomocí kladky na hlavní ráhno; při špatném provedení po-velu se však vysmekl a jen milostí osudu nepropadl dnem postranního dlouhého člunu.

Na přímý rozkaz Hornblowerův byla voda nakládána na palubu až nyní. Voda, která stála po celé měsíce v nádobách, stala se tak nechutnou a tak oživenou živými tvory, že odložil její nakládání na palubu na poslední okamžik. Zisk třeba jen jednoho nebo dvou dní zde znamenal mnoho. Příčinou zpoždění dodávky dvanácti tun sušenek byla obvyklá neschopnost zásobárny, jejíž úředníci zřejmě nebyli schopni počítat, psát nebo číst. Jinou komplikací bylo, že pobřežní člun s kapitánovými zásobami musil být vykládán současně a jeho drahocenný obsah skládán dolů zadním průvlakovým otvorem. To bylo opět zaviněno Vlasteneckým fondem, který mu poslal kord v hodnotě 100 guineí, udělený mu za jeho boj s Natividadem, příliš pozdě. Žádný kupec ani hokynář nechtěl dát úvěr kapitánovi, jedoucímu na moře. Kord byl Hornblowerovi doručen až včera, kdy měl už poslední možnost dát jej jako zástavu hokynáři Duddingstonovi. A i ten mu na něj půjčil jen neochotně. Hornblower mu musil slíbit, že jej vyplatí při první příležitosti. "Pro moji potřebu je na něm příliš mnoho napsáno," řekl Duddingstone, ukazuje tlustým ukazováčkem na nápis, který byl vyryt Vlasteneckým fondem za velké peníze na modrou ocel čepel.

Jedině zlato na jílcích a pochrvě a pravé perly na poutku měly podstatnou hodnotu. Duddingstone, to se mu musí uznat, měl pravdu, když prohlásil, že kord nemá cenu ani čtyřicet liber úvěru v jeho obchodě, musí-li se počítat s jeho výdělkem a možností, že nebude vyplacen. Držel však slovo a poslal zboží příštího jitra za svítání, což bylo další komplikací v přípravách k odjezdu na širé moře.

Podél chodby přímo tančil hněvem a strachem Wood, hospodářský důstojník.

"Aby vás čert vzal, vy otroci!" proklínal. "A vy, pane, tam dole! Neusmívejte se blbě a buďte opatrnější, nebo vás zavřu a pojedete s námi. Pomaleji, vy tam, opatrně! Pro Krista Pána, s rumem za sedm guineí soudek se nehází jako s řetězem na prasata!"

Wood dohlížel na nakládání rumu. Staří námořníci dělali vše, co bylo v jejich silách, aby zajistili, že neohrabanost nováčků nebude mít za následek rozbití obruče u sudu, což by zavinilo, že by rum tekl otvory. Šklebící se nakládači jim v tom statečně pomáhali. Hornblower poznal podle rudých obličejů a nekontrovatelné veselosti, že se někteří z mužů skutečně dostali na alkohol, přes orlí pozornost Woodovu a hlídky námořní pěchoty.

Ale neměl v úmyslu zasahovat. Kompromitovalo by jenom jeho vážnost, kdyby se snažil zamezit krádež rumu námořníkům, kteří k tomu vždy našli příležitost. Těmto krádežím dosud nikdo nezabránil.

Ze svého pozorovatelského bodu u velitelské paluby díval se Hornblower na podivnou mezihru, odehrávající se na hlavni palubě. Zdivočelý mladý obr - pravděpodobně horník, jak Hornblower usoudil z jeho svalů - přiblížil se k Harri-sonovi, a zřejmě poblázněný salvou rozkazů a nadávek, vrhl se na něho. Ale Harrison, jemuž dnes bylo již čtyřicet pět let, vybojoval si svou hodnost lodivoda několika sty takovýto srážek. Ve svém mládí snad bojoval i o nejvyšší trofej v zápasu. Dal obru z Cornwallu menší ranku a pak ho položil hrozným úderem na bradu. Potom ho bez dalších ceremonií chytil za límec a kopnutím ho poslal přes celou palubu ke kladkostroji. Dosud napolo omráčen chopil se Cornwallec lana a zdvíhal s ostatními. Hornblower jen souhlasně přikývl.

Mladý obr by měl být potrestán "smrtí nebo podobným trestem", jak říkaly válečné předpisy, za zločin vztažení ruky proti svému představenému. Ale teď právě nebyl čas na užívání válečných předpisů, i když byly čteny mladému Cornwallci minulý večer, než byl naverbován do námořnictva. Gerard s dlouhým člunem provedl útok na Redruth, Camborne a St. Ives, obsadil překvapená města a přivezl na loď padesát silných Cornwallců, od nichž se teď ještě nedalo očekávat, že správně zhodnotí úřední stroj služby, do které vstoupili. Snad za měsíc, až každý z nich pozná dosah takového činu, bude třeba válečného soudu a mrskání sedmiciasou kočkou - snad i trestu smrti - ale nyní bylo nejlépe udělat to, co právě provedl Harrison, uhodit takového muže do brady a poslat ho opět k práci. Hornblower si našel čas poděkovat Bohu, že je kapitánem, protože každý jeho pokus uhodit člověka do brady skončil by žalostným nezdarem.

Přenesl váhu těla z jedné nohy na druhou a připomněl si, že je nesmírně unaven. Posledních několik nocí vůbec nespál a jeho dny byly vyplňovány prováděním početných prací, spojených s přípravou řadové lodi k vyplutí. Nervové napětí, jež vzniklo jeho starostmi o lady Barbaru a Marii, finančními starostmi a nedostatkem lodní posádky, zabránilo mu, aby přenechal provádění detailů Bushovi nebo Gerardovi, ačkoliv věděl, že jsou velmi dobře schopni se vším se vypořádat. Starost a napětí mu nedaly odpočinout a stále ho štvály do nějaké činnosti. Cítil se nemocen a unaven duševně i tělesně. Den za dnem toužil po chvíli, kdy se zase dostane na moře a kdy se opět bude moci usadit do pohodlné samoty, jež obklopuje kapitána lodi a dává mu zapomenout na všechny pevninové starosti, i na lady Barbaru.

Měl ještě dost rozumu, aby si uvědomil, že ho poslední setkání s ní nesmírně rozrušilo. Zřekl se již přemýšlení o problému, zda to byla ona, jež mu opatřila velení na Sutherland. Snažil se ze všech sil bojovat proti stravující žár-livosti na jejího manžela. Nakonec si vnutil přesvědčení, že chce uniknout i od lady Barbary, právě tak jako chtěl uniknout od láskyplné hlouposti a hravé sladkosti Marie a od všech starostí, které má člověk na pevnině. Toužil po moři právě tak, jako člověk na poušti po doušku vody. Ještě před dvěma dny se mu zdála představa pobytu na palubě v hluku příprav k odjezdu nejvýše vítanou. Nyní si však uvědomil, že si tím není tak docela jist. Opouštět takto lady Barbaru se mu

zdálo stejným utrpením, jako kdyby mu měl někdo vytrhnout paži z ramene. A kupodivu, nechtělo se mu opustit ani Marii. Dříve než se vrátí, narodí se dítě. Až se opět setkají, bude mu již přes rok a snad už bude běhat a říkat prvá slova. Marie bude musit jít těhotenstvím bez jeho morální podpory. A on věděl, že i přes hrdinný odpor, s nímž odmítla mluvit o této věci, a přes hrdinné "sbohem", bude ho nesmírně postrádat. Proto bylo tak bolestné ji opustit.

Přes všechnu její odvahu se jí třásl rty a oči byly vlhké, když k němu pozdvihla obličej v pokoji jejich bytu. Již dávno se shodli na tom, že by bylo nesmyslné prodlužovat bolest loučení tím, že by ho Marie doprovázela na palubu. I tehdy byla jeho touha po odchodu dosti silná, aby ho vzala z jejich paží bez jakékoliv bolesti. Ale nyní tomu bylo jinak. Hornblower si vynadal sentimentálních bláznů a podíval se ne-dočkávě na korouhvičku na hlavním stěžni. Vítr se bezpo-chyby točil na sever. Jakmile bude vát přímo na sever nebo na severovýchod, admirál bude chtít jistě vyplout. Konvoj s Plutem a Caligulou byl již shromážděn, nebo skoro shromážděn v Cawsand Bay. Rozhodne-li se admirál nečekat na opozdilce, bude jistě podrážděn zpožděním Sutherland, i když bylo nevyhnutelné.

"Přidrže muže k práci, pane Bushi," křičel Hornblower.

"Podle rozkazu," odpověděl Bush trpělivě.

Trpělivost jeho hlasu Hornblowera jen rozdráždila. Obsa-hovala mírnou výtku, jež byla srozumitelná pouze Hornblowerovi a Bushovi. Kapitán věděl, že Bush pracuje, jak nej-lépe dovede, a že dozírá nad tím, aby i muži ze sebe vydali vše. Hornblowerův rozkaz byl jen vyjádřením nedočkavosti a Bush to věděl. Hornblower byl rozzloben sám na sebe, že porušil tak neprozřetelné pravidlo, že nikdy neřekne své-mu důstojníku o slovo více, než je třeba. A protože chtěl předstírat nějaký důvod pro svá slova, odešel kapitán do své kajuty, ačkoliv to předtím nezamýšlel.

Stráž ustoupila stranou, když vcházel do vchodu své spací kabiny. Bylo zde dosti místa. I přítomnost dvanáctiliberního děla ponechávala dosti prostoru pro jeho lůžko, stůl a skříň. Polwheal zde již všechno správně upravil. Hornblower pak prošel do hlavní kabiny. Také to byla velmi prostorná míst-nost. Holanďané, kteří stavěli tuto loď, měli vznešené před-stavy o kapitánově pohodlí. Kabina se prostírala po celé délce zádi a velká záďová okna do ní vpouštěla dostatečné množství světla. Kabina byla celá natřena šedivou barvou, která ji dělala příjemnou a veselou. Černá těla dvanáctiliberních děl doplňovala velmi vhodně tento malebný obrázek. Několik mužů stálo u Polwheala, který leže na břiše, ukládal schránky s lahvičkami vína do truhlíků. Hornblower se na ně podíval a poznal, že se nemůže odebrat do samoty záďové chodby, protože by se na něho stále dívali zadními okny.

Vrátil se do ložnice a hodil sebou s povzdechem na lůžko. Ale jeho nepokoj ho opět zvedl na nohy a vedl ho ke stolu. Vytáhl chřastící doklady a posadiv se, znovu si je prohlížel.

Rozkazy pro pobřežní eskadru západního Středomoří, od sira Percyho Gilberta Leightona, K. B., admirála, velícího Červené eskadře.

V rozkazech nebylo zcela nic neobvyklého - noční signály anglické, španělské a portugalské, shromáždění v případě rozprášení, řádka nebo dvě o taktice, již má být použito, potkají-li řádové lodi, jedoucí s konvojem, nepřítel jaké-koliv síly. Vlajková loď bude doprovázet lisabonský konvoj dopravních lodí do Tagusu, kde požádá zřejmě o další roz-kazy. Caligula měl zavést zásobovací lodi Harriet a Nancy do Port Mahonu. Sutherland má eskortovat východoindický konvoj až do zeměpisné šířky 35 stupňů, pak se má vydat do Gibraltarské úžiny a hlásit se na shromáždění u mysu Palamoe. Kapitáni lodí Jeho britského Veličenstva byli in-formováni, že andaluské pobřeží, kromě Cadizu a Tarify, je v rukou Francouzů. Totéž platilo o pobřeží Katalánie od hranic až k Tarragoně.

Kromě toho všichni kapitáni, kteří vkročí do kteréhokoliv španělského přístavu, měli být velmi opatrní a učinit všechna předběžná opatření, protože by se mohlo stát, že přístav je v rukou Francouzů.

K rozkazům byla přiložena též řada instrukcí kapitánům lodí v konvoji. To však bylo pouhým opakováním již popsá-ných rozkazů.

Ale Hornblowerovi, který seděl zamyšlen nad těmito roz-kazy, říkaly úplnou a velmi komplikovanou skutečnost. Ří-kaly mu, že ačkoliv byl Trafalgar vybojován již před pěti lety a ačkoliv Anglie udržovala na moři největší flotilu, ja-kou kdy svět poznal, bude musit jeho země vložit do boje všechnu svoji sílu. Korsičan dosud budoval a stavěl flotily v téměř každém přístavě Evropy, v Hamburku, v Antver-pách, Brestu, Toulonu, Benátkách, Terstu a v množství jiných míst, položených na pobřeží mezi nimi, takže vně kaž-dého přístavu musily bouřemi prošlé anglické lodi neustále hlídkovat. Jenom k blokádě bylo potřebí sto dvaceti řádo-vých lodí, pokud mohly být postrádány jinde, a to se nepří-hlíželo k ostatním úkolům. A současně se schovávaly v kaž-dém potoce a v každém rybářském přístavě podél poloviny evropského pobřeží kořistné lodi. I když často byly jen veli-kými veslicemi s množstvím mužů na palubě, byly však vždy připraveny vyjet bleskově na moře a chytit bezmocnou brit-skou obchodní loď, jež mohla být nalezena v každém moři. Aby bylo zabráněno těmto útokům, musily britské fregaty držet neustálou hlídkovou službu a žádná královská loď se nesměla vydat na cestu, aniž doprovázela nějaký konvoj alespoň část cesty. V této válce proti světu musilo být do-držováno nejvšednější a nejučinnější rozdělování sil. A nyní Británie, soustřeďujíc všechnu svou sílu, převzala ofenzívu. Její armády byly na pochodu ve Španělsku a tři řádové lodi, vybrané ze služeb, kde mohly být postrádány, byly poslá-ny, aby napadly zranitelná křídla, jež Bonaparte neopatrně odkryl při svém pochodu na poloostrov. Sutherland byla určena za předvoj útočného čela, jež provádělo nápor proti tyranií, ovládající Evropu.

To je všechno hezké, říkal si Hornblower pro sebe. Již opět automaticky kráčel sem a tam kajutou. Jeho hlava byla skloněna pod trámy klenby a jeho procházka omezena na čtyři kroky mezi dělem a dveřmi.

Jeho úkol byl jistě velmi čestný a odpovědný, ale k jeho provedení neměl mužů, kteří by dovedli ovládat loď. Neměl mužů, kteří by dovedli napnout plachty způsobem, vhodným pro královskou loď, nebo lépe řečeno, kteří by to dovedli provést s přesností a rychlostí, která často znamená rozdíl mezi vítězstvím a porážkou. To by vyžadovalo dvou set padesáti vycvičených námořníků. A kdyby byli všichni vy-cvičení muži současně nahoře u plachet, nezbyl by žádný na obsluhu děla. K práci s děly, kdyby měly střílet obě boční salvy současně, bylo třeba čtyř set padesáti mužů - připouštěl, že dvě stě padesát by mohlo být bez výcviku - a ještě o sto více pro donášku střelného prachu a ostatní

nezbytné úkoly na palubě.

Měl sto devadesát vycvičených mužů z Lydie a sto devadesát neotesaných nováčků. Během příprav Sutherland k vyplutí desertovalo pouze dvacet starých námořníků z Lydie, kteří se vzdali dvouročního platu a riskovali tisíc ran sedmiocasou kočkou. Ale Hornblower věděl, že i zde měl štěstí. Mnozí kapitáni by ztratili dvě třetiny své staré posádky při tak dlouhém pobytu v domácím přístavu. Ale i tak by bylo těchto dvaceti uprchlých mužů nyní nezbytně třeba. K doplnění posádky mu chybělo sto sedmdesát mužů - sto sedmdesát vycvičených mužů. Během šesti týdnů se mu snad podaří vycvičit muže ze souše, snad všechny kromě naprosto beznadějných případů, mužů nemocných, zmrzačených nebo idiotů, kteří se mezi nimi jistě najdou, na průměrné námořníky a střelce. Ale v kratším čase než v šesti nedělích, snad již za tři neděle, se dostane do akce na španělském pobřeží. Třeba již zítra v noci může narazit na nepřítele. Vítr nyní vane k východu a může přivést francouzskou eskadru řado-vých lodí z Brestu. Mohly by uniknout eskadře, provádějící blokádu, a nabity muži, vrhly by se na tak vlnadnou kořist, jako je východoindický konvoj. Jakou vyhlídku by měla Sutherland v boji od ráhna k ráhnu proti prvotřídní francouzské lodi, když je obsazena pouze dvěma třetinami nor-málního mužstva, z něhož je ještě ke všemu polovina stížena mořskou nemocí?

Při myšlence na to začal Hornblower znovu pěstí a zlost se v něm přímo vařila. Byl to on, jenž by byl hnán k odpo-vědnosti při neštěstí, byl to on, jenž by musil snášet po-hrdání nebo politování - dvě věci, které mu připadaly hroz-nými - svých soudruhů kapitánů. Toužil a bažil po mu-žích mnohem více, než lakomec po zlatě nebo milenec po milence. A nyní již neměl žádnou možnost je najít. Gerardův nájezd na St. Ives a Redruth byl jeho posledním pokusem. Věděl, že měl štěstí, když odtamtud dostal padesát mužů. Na to, že by snad dostal nějaké muže z konvoje, nebyla žádná naděje. Vládní dopravní lodi do Lisabonu, vládní zásobovací lodi do Port Mahonu a lodi s cestujícími do Vý-chodní Indie - z těch si nemůže vzít ani jediného muže. Hornblower se cítil jako člověk zavřený v kleci.

Šel znovu k svému stolu a vytáhl soukromý opis seznamu hlídek, který vypracovali s Bushem během téměř celé noci. Právě na tomto seznamu hlídek bude záležet schopnost lidí při nynějším stavu neúplného obsazení. Vycvičení námořníci musili být rozděleni rovnoměrně po každém strategickém bodě s takovým počtem nováčků, aby je mohli cvičit tak, aby normální práce na lodi nevázla. Byly zde hlídky u před-ních, hlavních a zadních vrcholových plachet, na přídi a na zádi, každý muž musil mít určenu povinnost tím způsobem, že mohl provádět jakoukoliv náhodně se vyskytující práci z tisíce možných. V dobrém či špatném počasí, ve dne či v noci musil jít na své místo beze zmatku a bez ztráty času, při čemž musil vědět, co má dělat. Musil mít přiděleno důstojníkem velícím jeho skupině také místo u děla.

Hornblower se znovu podíval na seznam hlídek. Zdál se mu jakžtakž ucházející. Jeho stavba měla asi jistotu domku postaveného z karet. Na první pohled byl uspokojivý, ale neschopný větší námahy nebo změn. Zranění nebo nemoc by pro tento seznam znamenaly konec. Odhodil seznam na stůl a připomněl si, že bude-li cesta procházet normálně, musí počítat s jednou smrtí z úrazu na každých deset dní bez ohledu na nepřátelskou akci. Na neštěstí to byli nevyvycvičení muži, u nichž byla větší pravděpodobnost smrti.

Hornblower zbystřil sluch při hluku, přicházejícím z hlavní paluby. Hrubé rozkazy, pišťaly člunovodových pomocníků a dupot mnoha nohou mu řekl, že námořníci zvedají právě dlouhý člun na palubu. Podivné kvičení, nepodobné skřípání koleček kladkostroje, které slyšel již delší dobu a které nemohl rozeznat, konečně mu připomnělo, že hluk pochází od různých rodinek prasat z kapitánových a důstojnických zá-sob, jež konečně dospěly na palubu. Slyšel zabečet ovci, pak zakokrhlat kohouta. Tento zvuk byl doprovázen všeobecným smíchem. Přinesl si na palubu několik slepic, ale žádného kohouta. Musí patřit někomu z důstojnické nebo kadetské jídelny.

Kdosi zabouchal na dveře kajuty a Hornblower rychle sbalil papíry a usedl do židle. Za žádnou cenu nechtěl, aby byl kýmkoliv přistižen, jak stojí a zřejmě očekává hodinu odjezdu.

"Vstupte," zvolal.

Ustrašený mladý kadet vstrčil hlavu za dveře - byl to Longley, Gerardův synovec, jenž byl na moři nováčkem.

"Pan Bush říká, že na palubu přicházejí poslední zásoby, pane," vypísl.

Hornblower si ho prohlížel se studeným nezájmem; jinak by se byl musil usmát na postrašeného malého skrčka.

"Velmi dobře," zavrčel a počal se zaměstnávat svými pa-píry.

"Ano, pane," pravil chlapec a po okamžiku váhání chtěl opustit místnost.

"Pane Longleyi!" zařval Hornblower.

Oblíčeť dítěte, ještě ustrašenější než předtím, se znovu objevil ve dveřích.

"Pojďte dovnitř, hochu," pravil Hornblower chladně. "Vstupte a stůjte chvíli klidně. Co jste to řekl naposled?"

"Ehm... pane... řekl jsem... pan Bush..."

"Ne, nic takového. Co jste řekl nakonec!"

Na obličej dítěte se objevily vrásky přemýšlení, a když konečně pochopil účel otázky, jeho tvář se vyjasnila.

"Řekl jsem: Ano, pane," zapísl opět.

"A co jste měl říci?"

"Podle rozkazu, pane."

"Tak, velmi dobře."

"Podle rozkazu, pane."

Chlapec měl určitý bystrý důvtip. Rozhodně nedopustil, aby ho strach úplně zbavil schopnosti myšlení. Naučí-li se rychle ovládat muže, bude z něho dobrý a užitečný důstojník. Hornblower odložil své papíry a zamkl stůl. Ještě několikrát přešel sem a tam kabinou a pak, když uběhla dostatečná přestávka, odebral se opět na velitelskou palubu. Teď už bude jeho předchozí odchod do kabiny vypadat zcela důstojně. "Jakmile bude vše připraveno, dejte rozkaz k odplutí, pane Bushi," pravil.

"Podle rozkazu, pane. Pozor na to lanová, vy... vy..."

I Bush konečně dospěl stavu, kdy se nešetřilo nadávkami. Loď byla ve stavu hrozného nepořádku, paluby byly špinavé a posádka vyčerpaná. Hornblower stál s rukama za zády, v opatrné pozici olympijské povýšenosti, když byl dán rozkaz k napnutí plachet. Poddůstojníci hnali posádku, zhloup-lou únavou, na místa. Savage, nejstarší kadet, kterého Horn-blower viděl vyrůstat z chlapce v muže, řval na zadní hlídku, aby se chopila zdvihadích lan hlavní vrcholové plachty. Sa-vage byl bledý a jeho oči byly podlitly krví. Hřivá noc v nějakém zapadáku v Plymouthu ho nepřivedla právě do nejlepšího stavu. Vždy když zařval, sáhl si na spánky, kde mu hřmot, který dělal, zřejmě působil bolest. Hornblower se usmál pro sebe při pohledu na tento obrázek. Několik následujících dní uvede Savagea opět do pořádku.

"Velitel zádi!" řval Savage chraplavým hlasem. "Dosud nevidím vaši hlídku! Rychleji, muži. Chyťte se těch zdvihadích lan, vy tam! Hej, vy, profouse, pošlete ty lenochy nahoru. Slyšíte mne?"

Člunovodův pomocník byl v čele náporu na lanová zadního stožáru po Hornblowerově boku. Hornblower viděl, jak mladý Longley chvíli zaváhal, dívaje se na muže, kteří ho před-honili, ale potom s úšklebkem rozhodnutí skočil na provazové příčky a šplhal za nimi. Hornblower správně posoudil prvky jeho rozhodování - strach před ohromnou výškou nad ním a pak klidné rozhodnutí, že dovede provést totéž, čeho se mohou odvážit ostatní muži. Z toho chlapce může něco být.

Bush se díval na hodinky a bručel na navigačního důstojníka:

"Již devět minut! Bože, podívejte se na ně! Ta námořní pěchota je lepší než námořníci!"

Námořní pěšáci byli u zdvihadích lan zadní vrcholové plachty. Jejich okované boty klapaly po palubě. Prováděli svou práci jako vojáci, s vojenskou ztrnulostí jako při výcviku. Námořníci se tomu vždycky smáli, ale v tomto oka-mžiku nebylo pochyby o tom, že to je pěchota, která je výkonnější.

Ruce se šinuly od zdvihadích lan k lanovým otežím. Řev Harrisona vpředu oznámil, že byla vytažena kotva, a Hornblower vrhl naposled pohled na korouhvičku a zjistil, že se vítr otočil tak daleko na východ, že plavba okolo mysu Devil nebude snadná. S natočenými ráhny obrátila se Sutherland v kýlu a pomalu nabírala rychlost. Výkřiky žen a má-vání kapesníků z několika pobřežních lodí dokazovalo, že se některé ženy, které Hornblower vysadil na pevninu před čtyřicetými hodinami, přišly rozloučit. Těsně u lodi viděl ženu, sedící na sedátku člunu, jak usedavě pláče s otevřenými ústy. Z očí se jí koulely slzy jako hrachy. Možnosti, zda uvidí nebo neuvidí opět svého muže, byly naprosto vy-rovnány.

"Hledte si svého, vy tam!" křičel Harrison, který zpo-zoroval, že jeden člen posádky mává na rozloučenou. Po-zornost každého muže musí být nyní přísně soustředěna na jeho úkoly.

Hornblower pocítil, že se loď naklonila, když Bush řídil její směr tak blízko k větru, jak jen mohla přilehnout. S mysem Devil vpředu a s neznámou lodí, kterou nyní řídil, bylo zcela správné, že ji Bush stavěl tak těsně na návětrnou stranu. Naklonění lodi oživilo bouři vzpomínek. Nikdy dříve, než až když byla loď pod plachtami, s rozkývanou palubou pod nohama a s přátelským chrastěním kladek a pískotem ráhnoví, se člověku nevyvinula v paměti tisíc a jedna po-drobnost ze života na moři. Hornblower zjistil, že rozčilením polyká naprázdno.

Přejeli tak těsně mys Dockyard, jak to jen bylo možno. Většina dělníků v dokách zanechala práce a dívala se na ně, ale ani jeden z nich nezvedl ruku na pozdrav. V sedmácti letech války viděli již příliš mnoho královských lodí, jedoucích na moře, než aby byli rozrušení právě touto. Hornblower věděl, že by měl mít na lodi kapelu, která by nyní měla hrát: "Britové, do boje!" nebo "Buďte chlapci veselí, pluje-me ke slávě", ale on neměl kapelu. Na pořádnou neměl peníze a přece by nezavolal píště od námořní pěchoty nebo houslistu lodi, aby v tomto okamžiku vyluzovali nepatrné zvuky. Nyní se před nimi objevil Stonehouse Pool a za ním ležely střechy Plymouthu. Tam někde byla nyní Marie. Snad mohla vidět vrcholové plachty, natočené do větru. Snad tam byla i lady Barbara a dívala se na Sutherland. Horn-blower znovu polkl.

Malý závan větru, vanoucího od Stonehouse Pool, skoro loď zastavil. Zakolísala se, až ji kormidelník opět uklidnil. Hornblower se obrátil na pravobok. Přibližovali se nebezpečně Cremyllu. Předpokládal správně, že Sutherland bude hodně klouzat do závětrí. Pozoroval vítr a příboj na pevninu. Podíval se dopředu na mys Devil ve směru pravoboční přídě. V každém okamžiku může být nezbytné otočit loď a plout k severu, než se opět pustí proti vlnám přílivu. V okamžiku, kdy viděl, že přece jen dokáže obeplout mys, zpozoroval, jak Bush zvedl hlavu a vykřikuje rozkazy k otočení lodi.

"Držte ji ve směru, pane Bushi," pravil. Tento tichý rozkaz byl oznámením, že Hornblower převzal velení, a Bush sklapl ústa, která se právě otvírala k vykřiknutí rozkazu.

Minuli bójku asi padesát yardů od místa nebezpečí a voda v závětrí se pěníla, když na loď zavál čerstvý vítr.

Horn-blower nepřevzal velení, aby dokázal své lepší námořnické vědomosti nebo nadřazenost. Převzal je vlastně jen proto, že se nemohl nečinně dívat, aby něco bylo vykonáno s menším uměním, než bylo třeba. V chladnokrevné kalkulaci poručenosti byl lepší svého poručíka, jak konečně dokázal ve hře whistu. Hornblower stál a ani si neuvědomoval své motivy. Snad si ani neuvědomil, co vlastně udělal - nikdy si neza-kládal na své vlastní námořnické schopnosti.

Nyní pluli přímo k mysu Devil. Hornblower s něho ne-spustil oka, když se dostali až k Soundu.

"Nyní můžete zakormidlovat nalevo," pravil. "A napněte čnělkové plachty, pane Bushi."

Se správným větrem nyní zamířili přímo na Sound, nalevo měli rozervané pohoří Staddon a horu Edgcombe po pravoboku. Každým yardem se nyní přibližovali otevřenému moři, vítr byl čerstvější a vyluzoval v lanová vyšší hvizd. Sutherland již též poněkud pocítila moře a byla zvedána vlnami pod svou přídílí. Tento pohyb způsobil, že vrzání trupu bylo hlasitější. Bylo je možno slyšet i na palubě, ale ucho brzy přivyklo zvuku.

"Aby vás hrom vzal, vy pitomí sedláci," bručel Bush, když pozoroval, jak jsou napínány čnělkové plachty. Drakův ostrov odplynul po návětrné straně. Sutherland se k němu obrátila zádi, když s větrem v levém boku plula

Soundem. Nežli byly napjaty čnělkové plachty, byli již před mysem Picklecombe a vjížděli do zálivu Cawsand. Tam již byl konvoj. Šest lodí Východoindické společnosti vypadalo se svými pomalovanými boky jako válečné lodi. Všechny pluly pod mřížkovanou vlajkou společnosti a jedna dokonce vyvěsila na odív široký praporec, který vypadal jako vlajka královského komodora. Byly tam též dvě námořní zásobovací lodi a čtyři dopravní, určené pro Lisabon.

Třipalubníci Pluto a Caligula ležely od nich zakotveny směrem k moři.

"Vlajková loď signalisuje, pane," pravil Bush s daleko-hledem na očích. "Měl jste to hlásit již před minutou, pane Vincente."

Pluto byl v dohledu sice jen třicet vteřin, ale bylo třeba rychlosti k potvrzení prvního signálu, zasláního admirálem.

"Návěští pro Sutherland, pane," pravil nešťastný spojo-vací kadet, dívaje se dalekohledem. "Číslo sedm. Číslo sedm znamená zaujmout pozici, pane."

"Potvrďte," vyštěkl Hornblower. "Skasejte opět čnělkové plachty a zvrát'te hlavní vrcholovou plachtu, pane Bushi."

Svým teleskopem mohl Hornblower pozorovat muže, špl-hající se rychle ráhnovím lodí. V pěti minutách měly Pluto a Caligula napjatu spoustu plachet.

"Aby je hrom vzal, připravovali se u Nore," zavrčel Bush.

U Nore, vchodu do nejživějšího přístavu světa, měly lodi královského námořnictva nejlepší příležitost doplnit své po-sádky prvotřídními námořníky z připlouvajících obchodních lodí, ve kterých bylo třeba k zavedení lodí po řece k Lon-dýnu pouze několika tuctů mužů. Kromě toho měly Pluto a Caligula výhodu, že mohly cvičit posádky při cestě Kanálem. Stály nyní již vně zálivu. Po lanech vlajkové lodi se honil signál za signálem.

"Pro celý konvoj, pane," řekl Vincent. "Spěchejte. Vy-táhnout kotvy. Přizpůsobte plachty počasí. Bože, tam je vidět výstřel."

Štěkávký výstřel a obláček kouře naznačovaly, že admirál volal po soustředěné pozornosti na signály. Lodi Východo-indické společnosti s plnými posádkami a rutinou válečných lodí již pluly. Zásobovací a dopravní lodi byly pomalejší, jak se konečně dalo očekávat. Ostatní couvaly a řadily se po nekonečnou dobu, než konečně poslední vyplula.

"Další signál z vlajkové lodi, pane," pravil Vincent, čtouc vlajky a pak se spěšně dívaje do signální knihy. "Zaujměte postavení podle již vydaného rozkazu."

To znamenalo na návětrné straně konvoje a s tímto zad-ním větrem to znamenalo za konvojem. Tak mohly válečné lodi okamžitě vyjet k záchraně, kdyby se objevil Francouz a snažil se odříznout jednu z konvojových lodí přímo pod jejich nosem. Hornblower pocítil na tváři osvěžující vánek. Čnělkové plachty vlajkové lodi byly napjaty a Hornblower pozoroval, že byly rozvinuty i královské plachty. Měl by se přizpůsobit, ale s větrem, stále vzrůstajícím, neuplyne jistě dlouhá doba, než je budou opět shrnovat. Před příchodem noci budou muset plachty částečně skasat. Dal Bushovi roz-kaz a díval se, zatím co se celá posádka shromáždila na Harrisonův výkřik: "Všichni muži k plachtám." Viděl, jak se nováčci zarazili; bylo to pochopitelné, vždyť hlavní králov-ské ráhno na Sutherland se pjalo do výše sto devadesáti stop nad palubu a kývalo se v bláznivém kroužku, když loď počala pociťovat nárazy vln z průplavu La Manche. Hornblower obrátil pozornost na vlajkovou loď a konvoj. Nemohl se dívat, jak jsou postrašení mužové hnáni vzhůru po lanové dítčkami poddůstojníků. Věděl, že je to nezbytné. Námořnictvo neuznávalo - a ani nemohlo uznávat - existenci věty "Nemohu" nebo "Bojím se". Nemohly se při-pouštět žádné výjimky a teď byla právě vhodná doba vštípit do mužů, kteří nikdy předtím nevěděli o disciplíně, že kaž-dého rozkazu je třeba poslechnout. Kdyby jeho důstojníci začali se shovívavostí, byla by shovívavost očekávána i v bu-doucnosti, a shovívavosti ve službě, která může kdykoliv po-žadovat, aby muži ochotně obětovali své životy, může se použít jen u disciplinované posádky, která již rozumí svému úkolu. Ale Hornblower znal bázeň muže, vyhnaného na stěžnový kříž řadové lodi, když předtím nebyl nikdy výše než snad na kupě sena, a cítil s ní. Ano, byla to nemilosrdná a krutá služba.

"To bude dřív podepsán mír, než z těchhle balíků udě-láme námořníky," bručel Bush ke Crystalovi.

Velká většina těchto balíků žila ještě před třemi dny mírumilovně ve svých domcích a nikdy neměla v úmyslu vydat se na moře. A nyní byli zde, pod šedou oblohou, kymácejíce se po šedivých vlnách. Vítr ostřejší, než jaký kdy poznali, vanul kolem nich, nad hlavou měli strašlivé výšky lanové a pod sebou úpějící dřevo kymácející se lodí.

Nyní byli již na cestě k moři, s výhledem na Eddystone, a pod tlakem zvětšené plochy plachet Sutherland jako by obžívovala. Setkala se s první větší vlnou, zdvihla se, když se vlna dostala pod její příď, zakolébala se vývrtkovitým pohybem, když vlna vnikla pod ni. Když pak vlna zmizela za záďí, rozkývala se celá loď. Na palubě se ozvaly výkřiky zoufalství.

"Čert vás vem. Nezvracejte na palubu," řval Harrison.

Muži již počínali trpět mořskou nemocí, kterou byli zá-kečně přepadeni a překvapeni. Hornblower viděl tucet ble-dých tváří, kymácejících se jakoby ve snu k závětrnému zá-bradlí. Jeden nebo dva muži si náhle sedli na palubu a drželi si hlavu v rukou. Loď se opět zakymácela a zdvihla, a oťrá-sající výkřiky se opakovaly. Upřeným, jakoby fascinovaným zrakem díval se Hornblower na ubožáka, zvracejícího do od-padové stružky. Jeho žaludek se počal souhlasně zvedat a Hornblower několikrát polkl naprázdno. Na obličej se mu objevil pot a pocítil, že je mu náhle zima.

Bude také nemocen a velmi brzy. Chtěl být sám, chtěl se vyzvracet v diskrétní samotě, pryč od ironických pohledů na velitelské palubě. Vzpchopil se, aby promluvil obvyklým pevným hlasem, ale poznal, že tím nikoho neoklame.

"Pokračujte, pane Bushi," pravil. "Zavolejte mne, bude-li třeba."

Ztratil jistotu námořníka v chůzi při svém pobytu v při-stavu - vrávorál při přechodu paluby a musil se držet oběma rukama zábradlí chodby. Konečně dorazil ke dveřím své kabiny a zakopl o práh. Polwheal právě prostíral stůl k večeri.

"Ven," zamumlal Hornblower bez dechu. "Ven!"

Polwheal zmizel a Hornblower se dopotácel na zádovou chodbu, opřel se o brlení a sklonil hlavu k pěníci se brázdě.

Nenáviděl nedůstojnost mořské nemoci, právě tak jako ne-náviděl ubohost člověka, jí trpícího. Nemělo ani cenu, aby si

řikal, jak se pokoušel, podpíraje se o zábradlí, že i Nelson trpěl mořskou nemocí na začátku každé plavby. Nepomáhala ani myšlenka, že plavba začíná vždy v okamžiku, kdy je unaven duševním a fyzickým vypětím, takže by byl stejně nemocen. Bylo to sice pravda, ale nebylo to pro něho ulehčením, když se opíral o zábradlí a vítr vál kolem jeho hlavy. Třásl se nyní zimou, neboť dul severovýchodní vítr. Jeho těžký kabát byl v ložnici, ale Hornblower cítil, že by ne-snesl námahu spojenou s tím, že by si pro něj došel, a ne-chtěl též volat Polwheala, aby mu kabát přinesl. A toto, řekl si s hořkou ironií, byla ta klidná samota, po které tolik toužil, když se zaplétal do komplikací života na souši. Pod ním skřípaly kormidlové čepy a voda se neustále bělavě pěníla nárazy na loď. Vzpomněl si, že barometr od včerejška klesal a vítr se zřejmě měnil na severovýchodní vichřici. Bude jí sužován po celou dobu cesty přes Biskajský záliv. Hornblower viděl v tomto okamžiku, že po několik násle-dujících dnů nebude mít chvíli klidu. Teď by dal vše na světě za klid Hamaze! Jeho důstojníci nebyli nikdy nemocni, myslil si pohor-šeně; ale i když byli, neprocházeli takovou mučivou mizérií. A vpředu bylo dvě stě nováčků, trpících mořskou nemocí, hnáno k vykonávání povinností komisními poddůstojníky. Člověku dělalo dobře, když ho hnali do práce, i když byl nemocen. Ovšem jen v předpokladu, že tím netrpí mo-rálka posádky, jak by tomu bylo v kapitánově případě. A vě-děl zcela určitě, že nikomu na lodi není tak špatně, jako právě jemu, ani z poloviny tak špatně. Naklonil se opět přes zábradlí, kvílel a proklínal. Podle zkušenosti věděl, že za tři dny bude opět v pořádku a že mu bude právě tak dobře jako kdy jindy, ale v tomto okamžiku byla naděje na tako-věto tři dny pohledem do nekonečna. Dřevo úpělo a kor-midlo skřípalo, vítr kvílel a moře syčelo, vše se soustředilo do pekelného hluku a on se jen opíral o zábradlí a třásl se.

KAPITOLA

VI.

Když pominul první zmatek, mohl Hornblower zjistit, že vítr je skutečně osvěžující. Byl nárazový a jeho náhlé zá-chvaty přinášely dešťové kapky, jež padaly na záďovou chodbu, na které Hornblower stál. Náhle byl sžírán starostí, co by se stalo nahoře v lanoví, kdyby byla Sutherland napa-dena větrnou smrští, větší než normálně, s posádkou, která dosud nedovedla řádně pracovat s plachtami. Myšlenka na hanbu, že by před očima celého konvoje mohl ztratit plachty nebo stožár, vyhnala z jeho hlavy myšlenky na mořskou nemoc. Zcela automaticky vykročil ke své kabině, oblékl si těžký kabát a běžel vzhůru na palubu. Gerard převzal ve-lení od Bushe.

"Vlajková loď zkracuje plachty, pane," pravil, zdravě ka-pitána.

"Velmi dobře, sejměte královské plachty," pravil Horn-blower, otáčeje se, aby se mohl svým dalekohledem podívat po obzoru.

Konvoj se choval právě tak, jako se konvoje vždy chovají. Lodi byly roztroušeny větrem, jako by si přály, aby se jich zmocnily nějaké kořistné lodě. Osobní lodi Indické společ-nosti byly seřazeny do skoro řádných skupin asi míli vpředu k zátvěti, ale z ostatních šesti lodí bylo vidět jen stožáry. Byly daleko vzadu.

"Vlajková loď signalizovala konvoji, pane," pravil Gerard.

Hornblower skoro odpověděl: "To se dalo čekat," ale za-razil se včas a omezil se pouze na jediné slovo "Ano". A když to vyřkl, vyjela po lanoví Pluta další řada vlajek.

"Návěští pro Caligulu," četl kadet signály. "Napněte více plachet. Zaujměte postavení před konvojem."

Bolton byl tedy vyslán kupředu, aby vynutil provádění rozkazů, kterých transportní a zásobovací lodě neuposlechly.

Hornblower pozoroval, jak Caligula znovu napíná své krá-lovské plachty a jak se sune kupředu šedým mořem, aby se pustila za dopravními lodmi. Bude se k nim musit přiblížit na krátkou vzdálenost, a bude-li chtít něčeho dosáhnout, bude musit možná jednou nebo dvakrát vypálit z děla, aby na sebe upoutala pozornost. Velitelé obchodních lodí bez výjimky vůbec nevěnovali pozornost jakýmkoliv vlajkovým signálům, i když jim rozuměli. Lodi Indické společnosti též shrnovaly své čnělkové plachty - jejich kapitáni totiž měli pohodlný zvyk zkracovat na noc plachty. Jejich společnost měla naprostý monopol v obchodu s Východem, na palubě lodí byli cestující, kteří se dožadovali každého pohodlí, a tak se kapitáni nemusili starat o to, zda plují pomalu. Naopak, musili mít stále na zřeteli, aby jejich cestující nebyli vyru-šováni ze spánku dupáním a hlukem, který by se ozýval na palubě, kdyby musily být snímány plachty v případě změ-ny počasí. V tomto případě se však zdálo, jako by někdo chtěl rozložit konvoj do ještě většího prostoru.

Hornblower byl zvědav, jak na to bude reagovat admirál, a otočil svůj dalekohled na Pluta.

Ano, na jeho lanech se střídaly svazky vlajek, jeden za druhým. Admirál dával osobním lodím zuřivé rozkazy.

"Tak si myslím, že by si admirál přál, aby je mohl posta-vit před válečný soud," šeptal jeden kadet ke druhému.

"Tito obchodní kapitáni vydělávají na jedné cestě tam a zpět pět tisíc liber," zněla odpověď. "Co by se tedy starali o admirály? Bože, kdo by se staral o válečné námořnictvo?"

Nastávala noc, vítr stále zesiloval a hrozilo nebezpečí, že konvoj bude rozprášen již na počátku své cesty. Hornblower počal pociťovat, že admirál neukazuje právě nejlepší schop-nosti. Konvoj by měl, být udržován pohromadě. Ve službě, která neznala omluvy, byl sir Percy Leighton již nyní od-souzen. Hornblower přemýšlel, co by asi udělal on, kdyby byl v admirálově kůži. Tato otázka však zůstala nezodpo-věděna, protože si říkal jediné správnou věc, že disciplína nezávisí na moci poslat někoho před válečný soud. Nemyslel, že by to mohl v dané situaci udělat lépe.

"Návěští pro Sutherland," pravil spojovací kadet, přeru-šuje kapitánovy myšlenky. "Zaujměte noční postavení."

"Potvrďte", pravil Hornblower.

To byl rozkaz, jehož bylo snadné uposlechnout. Jeho noční postavení bylo čtvrt míle na návětrné straně konvoje. Při-bližoval se proto k lodím Indické společnosti, aby opravil svou pozici. Pozoroval, jak Pluto jede okolo osobních lodí v patách za Caligulou. Admirál se zřejmě rozhodl, že vlaj-ková loď bude spojovacím článkem mezi oběma polovinami konvoje. Noc se nyní rychle přibližovala a vítr stále nabýval na síle.

Hornblower se pokusil procházet sem a tam kývající se palubou, aby dostal do svého třesoucího se těla trochu tepla. Jeho žaludek mu opět působil hrozně potíže v tomto období klidu. Opřel se opět o brlení a snažil se bojovat proti své slabosti. Ze všech jeho důstojníků byl hezký, sarkastický a schopný Gerard poslední, před kterým by chtěl zvracet. Kapitánova hlava se točila mořskou nemocí; myslel na to, že kdyby si mohl někde lehnout, snad by usnul a ve spánku by zapomněl na útrapy zdvihačích se svých vnitřností. Vyhlídce na teplo a pohodlí jeho lůžka bylo těžko odolávat.

Ale Hornblower se pevně držel, až mu jeho oči řekly v stále ubývajícím světle, že jsou na správném místě. Pak se obrátil k Gerardovi.

"Skasejte čnělkové plachty, pane Gerarde."

Uchopil pak tabulku a psal na ni, s obtížemi a bojuje se svým nedisciplinovaným žaludkem, nejkratší a nejpřísnější rozkaz, jaký jeho hlava mohla vynalézt, pro důstojníka ve službě. Rozkaz se týkal hlavně pozorování a udržení se na návětrné straně konvoje.

"Zde jsou vaše rozkazy, pane Gerarde," pravil. Otrásl se při posledním slově a neslyšel již Gerardovo "Podle rozkazu, pane", neboť již byl na cestě do kabiny.

Tentokrát bylo již zvracení bolestivé, protože jeho žaludek byl úplně vyprázdněn. Když se potácivě dostal do kajuty, byl tam Polwheal a Hornblower ho poslal s nadávkami pryč. V kajutě se pak převrhl na lůžko a ležel tak přes dvacet minut, než se mohl opět přinutit, aby si sedl. Pak se sebe stáhl dva své kabáty a v košili, vestě a kalhotách vlezl se zasténáním pod přikrývku. Loď se nemilosrdně kývala, jak se vznášela na vlnách hnaných větrem, a dřevo nařikalo v úpějším sboru. Hornblower zatáhl zuby při každém pohybu vzhůru a jeho provazové lůžko se při každé následující vlně zvedlo snad o plných dvacet stop a pak se opět řítilo dolů. Protože však nebyla možnost jakkoliv rozzumně myslet, dostavila se brzy vyčerpanost. Byl tak unaven, že se svou vyprázdněnou hlavou usnul za několik minut, přes všechny pohyby, hluk a mořskou nemoc.

Spal tak tvrdě, že když se probudil, musil se na okamžik zamyslet, aby se rozpomenul, kde vlastně je. Zvedání a hou-pání, kterého se všiml ihned, bylo sice přirozené, ale ne-očekávané. Dveře do zadní kabiny byly pootevřeny a vpouštěly do ložnice trochu šedého světla, ve kterém se Hornblower pomalu rozkoukával. A pak, současně s příchodem paměti, se jeho žaludek počal opět zdvíhat. Postavil se opatrně na nohy, dopotácel se kabinou k zábradlí záďové chodby a díval se v prvním světle rozednávání a ve větru, vanoucí kolem něho, s odporem na šedé moře. Odtud nebylo vidět ani jednu plachtu a z toho vyplývající obavy mu opět pomohly, aby se vzchopil. Oblékl si kabát, pak těžký námořnický plášť a krácel vzhůru na velitelskou palubu.

Protože Gerard měl dosud velení, půlnoční hlídka zřejmě ještě neskončila. Hornblower pokývl nevrle hlavou v odpo-věď na Gerardův pozdrav a zadíval se na šedé moře, poseté bílými skvrnami. Vítr se honil lanovím a byl právě dosti silný, aby nemusily být plachty skasány. Přicházel zezadu a svištěl kolem Hornblowerových uší, jak tu stál s rukama, opírajícíma se o zdobené zábradlí. Před ním ležely v pokroucené řadě čtyři lodi Východoindické společnosti a pak zpozoroval pátou a šestou, rozložené ne dále, než míli za nimi. Vlajkovou loď, dopravní a zásobovací lodi s Caligulou nebylo vůbec vidět. Hornblower uchopil hláskou troubu. "Vy tam v hlídkovém koši! Vidíte vlajkovou loď?"

"Nevidím, pane. Nikde není nic v dohledu kromě osobních lodí, pane."

Už je to tu, pomyslel si Hornblower a uložil opět hláskou troubu. Podivné zahájení plavby. Záznam plavby dokazoval, že se Sutherland držela stále ve svém směru po celou noc a záznam plavboměru ukazoval rychlost osmi až devíti uzlů. Zkrátka by měli v tomto jasném počasí vidět Ushant. Ka-pitán splnil svou povinnost a měl indický konvoj stále před očima ve správném směru. Též plachty osobních lodí byly nataženy správně s ohledem na počasí. Hornblower si jenom přál, aby mu nevolnost žaludku dovolovala, aby si důvěřoval. Hluboká deprese mořské nemoci ho totiž naplňovala obavami. Kdyby se měla hledat oběť, cítil, že by to byl jistě jen on. Změřil sílu větru a rozhodl se, že by bylo nesprávné na-pnout více plachet a pokusit se dohonit zbytek konvoje. A s myšlenkou, že má-li na něho být svalena vina, nemůže to ničím odvrátit, cítil se mnohem spokojenější. Život na moři ho naučil přijímat nevyhnutelné s klidem filosofa.

Zaznělo osm úderů a Hornblower uslyšel volání pro hlídku dole. Také Bush se dostavil na velitelskou palubu, aby vy-střídal Gerarda. Hornblower pocítil na sobě zvědavý pohled Bushův, ale ignoroval jej zarputilým mlčením. Bylo jeho pravidlem, že nikdy zbytečně nemluvil, a našel takové uspokojení v této vlastnosti, že ji nikdy neporušoval. Tak se na příklad cítil nyní zcela spokojen, že nemusí věno-vat pozornost Bushovi, který na něho nepřestal vrhat pokradmé pohledy a jenž byl vždy ochoten odpovědět v oka-mžiku, kdy na něho promluvil; jako pes a jeho pán. Pak si však Hornblower povšiml, že musí skýtat velmi nedůstojný obraz. Byl neoholen, rozčuchán a pravděpodobně hrozně blýdý mořskou nemocí. Odebral se proto dopáleně opět dolů.

V kabině, ve které seděl s hlavou v rukou, kolébalo se všechno příslušenství do taktu se skřípáním dřeva lodi. Pokud se na tyto houpající se předměty nedíval, nebylo mu tak hrozně špatně. Až se objeví na obzoru Ushant, lehne si a zavře oči. Pak vstoupil do kajuty Polwheal, balancující na své ruce podnos jako žonglér.

"Snídaně, pane," pravil Polwheal v náhlém záchvatu povídavosti. "Nevěděl jsem, že jste již vzhůru, pane. Až hlídka na levoboku mi o tom pověděla, když se vrátila dolů. Káva, pane. Měkký chléb, pane. Oheň v kuchyni již hoří a mohu vám udělat topinku v několika vteřinách, přejete-li si."

Hornblower pohlédl na Polwheala v náhlém záchvatu podezřívavosti. Polwheal se ani nepokusil, aby mu s výjimkou chleba nabídl část čerstvé potrawy, v takovém množství na-koupené. Ani řízek, ani kotletu, ani kousek špeku, ani jiné pochoutky, dopravené na palubu. A přece Polwheal věděl, že včera vůbec nevečeřel, a Polwheal obvykle trval na tom, aby se jeho kapitán pořádně najedl, nebo dokonce přejedl. Hornblower se proto divil, proč mu vlastně Polwheal přinesl takovou chudou, francouzskou snídani. Polwhealovy pevné rysy se při Hornblowerově pohledu trochu třásl, což jen

utvrdilo Hornblowerovo podezření. Polwheal uhádl tajemství nemoci svého kapitána.

"Položte to," zabručel Hornblower, který prozatím nebyl schopen říci něco jiného. Polwheal položil podnos na stůl a na okamžik zaváhal.

"Zavolám vás, až vás budu potřebovat," pravil Hornblower přísně.

A pak, s hlavou dosud v rukou, přehlížel, pokud se mohl upamatovat, co se včera odehrálo. Nejen Polwheal, nýbrž i Gerard a Bush, a proto celá lodní posádka věděla, že trpí mořskou nemocí. Malé náznaky jejich chování to dokazovaly, jak si uvědomoval, když se tak nad tím zamyslel. Z počátku ho tato myšlenka jenom skličovala, takže si opět hlasitě povzdychl. Pak ho začala vydražďovat. Konečně se dostavil smysl pro humor a Hornblower se usmál. Při úsměvu se dostala příjemná vůně kávy k jeho nosu, kapitán si ke kávě přičichl a reagoval na vůni dvěma způsoby. Byl si vědom pocitu hladu a žízne a současně stavu svého žaludku. Na-konec zvítězil hlad se žízní. Nalil si kávu a srkal ji, vyhýbaje se opatrně pohledu na houpající se předměty na stěně ka-biny. Teplo silné a sladké kávy mu dělalo dobře i na žaludek a Hornblower počal instinktivně jíst i chléb. Až když snědl všechno, počal uvažovat o tom, zda bylo rozumné, co právě udělal. Ale štěstí se ho dosud drželo, protože dříve, než se mohl dostavit záchvat mořské nemoci, ozvalo se zaklepání na dveře, které věštilo zprávu, že se na obzoru objevila země. A v horečné činnosti, kterou tato zpráva vyžadovala, mohl zapomenout na stav svého žaludku.

Ushant nebyl v dohledu z paluby, nýbrž pouze ze stěžňového kříže, a Hornblower se ani nepokusil vyšplhat se na-horu. Ale když tu stál, s větrem, vanoucím proti své tváři, a se zvukem zpívajícího lanoví nad sebou, podíval se přes šedé moře na východ, kde se za obzorem prostírala Francie. Právě z tohoto místa se dívaly k pevnině největší postavy anglického námořnictva. Drake a Blake, Shovel a Rooke, Hawke a Boscawen, Rodney a Jervis a Nelson, ti všichni stáli na tomtéž místě jako on a dívali se k východu právě tak jako on. Tři čtvrtiny britského obchodního loďstva jezdělo kolem Ushantu na cestách z Anglie i domů. Jako poručík pod kapitánem Pellewem na lodi Indefatigable potloukal se mnoho dlouhých dní při blokádě Brestu na dohled od Ushantu. Právě na tomto místě zahnal lodi Indefatigable a Amazon loď Droits de l'Homme do příbojových vln a tisíc lidí do zkázy. Podrobnosti této divoké bitvy, která se odehrála před třinácti lety, byly v jeho paměti právě tak živé, jako bitva s Natividadem, již vybojoval teprve před devíti měsíci. Snad to byl úkaz blížícího se stáří.

Hornblower setřásl meditativní zasmušilost, jež se na něho snesla, a rozhodl se nařídít nový směr k mysu Finisterre. Chtěl k němu řídit i lodi Východoindické společnosti. První úkol byl lehký, druhý již méně. Ke druhému bylo třeba hodiny signalizování a střelby z děl, než počal první z jeho smečky potvrzovat přijetí rozkazu. Hornblowerovi to připadalo, jako by velitelé lodí konvoje měli radost z toho, že mu nerozumí, z toho, že ho ignorují, nebo že opakují signály nesprávně. Loď Lord Mornington vyvěsila vlajku na deset minut, aby naznačila, že mu nerozumí. Až když se k ní Sutherland přiblížila téměř na doslech a Hornblowerova krev se přímo vařila vztekem, opravila zmatek mezi svými vlajkami a vyvěsila správný signál.

Při pohledu na tento obrázek se Bush sardonicky usmál a počal říkat svému kapitánu, že lodi Společnosti byly právě tak nevyužívány jako válečné lodi na počátku plavby. Ale Hornblower rozzlobeně zmizel z doslechu a Bush se za ním jen udiveně díval. Tento malý incident pohněval Hornblowera, který se bál, že by sám mohl vypadat směšně. Ale mělo to i jiný následek - prodloužilo to zapomenutí na mořskou nemoc. Trvalo nějakou dobu, kdy stál na pravoboku, zatím co Bush vydal rozkazy, jež přivedly Sutherland opět na návětrnou stranu konvoje, než se uklidnil. Pak opět počaly jeho potíže s nemocí. Již se chystal k odchodu dolů, když náhlý výkřik Bushův ho zavola zpět na velitelskou palubu.

"Walmer Castle pluje šikmým větrem, pane." Hornblower přiložil k oku dalekohled. Walmer Castle byla vedoucí loď konvoje a nejvíce vysunuta nalevo. Byla vzdálena asi tři míle a nebylo pochyb o tom, že se otočila a že jede velkou rychlostí k návětrné straně směrem k nim.

"Signalisuje, pane," pravil Vincent, "ale nemohu to pře-číst. Mohlo by to být Číslo 29, ale to znamená přerušte akci a to přece nemohou myslit."

"Hlídku v koši!" řval Bush, "co vidíte na levoboku?" "Nic, pane."

"Již tu vlajku stáhla, pane," pokračoval Vincent. "A již vytahuje druhou. Číslo 11, pane. Nepřítel v dohledu."

"Savage," pravil Bush, "vezměte si dalekohled a rychle vzhůru."

Další loď rozptýlené řady zabočila. Savage byl právě na půli cesty nahoru, když hlídka v koši zvolala:

"Již je vidím, pane. Dvě pobřežní lodi ve směru levoboční přídě."

Pobřežní lodi z Ushantu mohly znamenat pouze francouzské kořistné lodi. Rychlé, lehce ovladatelné, s plnými palubami mužů a s dlouholetou zkušeností na moři, již se mohla vyrovnat jen zkušenost britského námořnictva, dovedly by riskovat cokoli za tak bohatou kořist, jakou slibovaly lodi Východoindické společnosti. Taková kořist by z jejich kapitánů udělala boháče. Bush, Vincent a vůbec všichni na velitelské palubě se zadívali na Hornblowera.

Kdyby ztratil loď, která byla dána pod jeho ochranu, ztratil by u admirality své dobré jméno, které dosud měl.

"Svolejte muže, pane Bushi," pravil Hornblower. V rozči-lení z okamžité akce neměl čas pomyslet na dramatickosti této chvíle, zapomněl na nutnost pózy a ani neučinil pokus udělat na své podřízené dojem svým klidem. A výpočty, které okamžitě zaplavily jeho hlavu, obsáhly celou jeho mysl do té míry, že na něm rozčilení ani neviděli.

Lodi Východoindické společnosti byly všechny vyzbrojeny děly - Lord Mornington měla dokonce osmáct střílen po každé straně - a mohly odrazit jakýkoliv dálkový útok malých francouzských kořistných lodí. Taktikou pobřežních člunů zřejmě bude dojet k boku lodí a pak začít s útokem na palubu. Žádné zábranné sítě v rukou indické posádky by nezachránily loď před stem Francouzů, divokých po zlatu. Budou manévrovat tak, aby odřízly loď z návětrí od něho a zatím co on se bude probíjet proti větru, dobudou jí bě-hem tří minut a odjedou s ní před jeho očima. Nesmí do-pustit, aby nastala takováto situace. Ale osobní lodi byly pomalé, jeho posádka nevyučena a francouzské pobřežní čluny byly rychlé jako blesk. Kromě toho byly dva a Hornblower bude musit odrazet dva útoky najednou.

Nyní již byly na dohled z paluby, jejich tmavé plachty se zdvíhaly proti obzoru. Měly po dvou stožárech a pluly s

při-točenými plachtami. Černé čtverce jejich plachet byly zna-mením nebezpečí a Hornblowerovo oko mohlo z nich vyčíst více než drama jejich siluet proti čistému obzoru. Byly to malé lodi. Každá měla stěží dvacet děl a to jen nejvyšší devítiliberní ráže. Sutherland by je mohla potopit dvěma bočními salvami, budou-li ovšem tak hloupé a přiblíží-li se na dostřel. Ale byly rychlé. Už bylo možno rozeznat i jejich trupy a Hornblower mohl pozorovat do běla rozčeřenou vodu pod jejich příděmi. Dostaly se již o čárku k větru blíže, než se k němu mohl Hornblower přiblížit se Sutherland. Každá loď měla na palubě jistě nejméně sto padesát mužů. Na fran-couzských kořistných lodích nebyl brán zřetel na pohodlí posádky; nebylo toho ani třeba, protože pouze vyjely z přístavu, ulovily kořist a hned se vrátily zpět. „Mám dát rozkaz k přípravě k boji, pane?“ ptal se Bush odvázně.

„Ne,“ vyštěkl Hornblower, „pošlete mužstvo na místa a zhasněte ohně.“

Nebylo třeba shazovat přepážky a riskovat zničení kapi-tánova majetku a ohrožení bezpečnosti zvěře na palubě, prolože nebylo vůbec možné pustit se do řádného boje. Ale zbloudilá devítiliberní kule, jež by dopadla do ohniště v ku-chyni, mohla by zapálit celou loď. Muži odcházeli na svá místa, byli tam strkáni nebo zaváděni - někteří stáli dosud překvapeně mezi pravobokem a levobokem - a byli po-bízeni tichými pohrůzkami a nadávkami poddůstojníků.

„Nabijte a vytáhněte děla, pane Bushi.“

Více než polovina mužstva za celého svého života dosud neviděla vystřelit z děla. Nyní po prvé slyšeli podivnou, bláznivou hudbu podvozků děl, hřmících po plaňkoví. Horn-blower ji poslouchal se zatajeným dechem. Přinášela mu mnoho vzpomínek. Kořistné lodi se nevychýlily ze svého směru ani nyní, když Sutherland ukázala své zuby.

Horn-blower je upřeně pozoroval. Držely se klidně ve směru a mířily ke konvoji. Ale jejich objevení mělo k Hornblowerově radosti za výsledek, že se lodi semkly dohromady lépe, než by to mohly dokázat jeho povely. Byly natlačeny do hustého klubka, jedna loď těsně u druhé, že by se to kapitán ob-chodní lodi nikdy neodvážil udělat, kromě okamžiku, kdy měl strach. Hornblower viděl, že lodníci vytahují zábranné sítě na paluby i děla. Osobní lodi mohly provést pouze slabou obranu, ale myšlenka, že se mohou vůbec bránit, byla v té chvíli velmi důležitá.

Obláček kouře a duté zahřmění z paluby vedoucí kořistné lodi oznámilo, že zahájila palbu. Hornblower nemohl zjistit, kam střela dopadla, ale upozoroval, že na stěžně obou lodí byla vytažena trikolóra. Na jeho rozkaz, jako odpověď na tuto drzou výzvu, se na nejvyšším bodě Sutherland obje-vila červená vlajka. V příštím okamžiku se pobřežní čluny přiblížily k Walmer Castlu, vedoucí lodi zleva, se zřejmým úmyslem dostat se k jejímu boku.

„Napněte čnělkové plachty, pane Bushi,“ pravil Horn-blower. „Kormidlo v pravobok. Pomalu.“

Walmer Castle ze strachu vybočila, narazila téměř na pa-lubu svého souseda po pravoboku, který musil taktéž otočit kormidlo. A pak v okamžiku přispěchala Sutherland. Po-břežní čluny zakormidlovaly a odjely před nebezpečím jejich bočních salv. A tak byl odražen jejich první nemotorný útok. „Zvraťte hlavní vrcholové plachty!“ křičel Hornblower. Bylo vrcholně důležité, aby si zachoval svou výhodnou polohu po návětrné straně konvoje, odkud mohl rychle při-spěchat na ohrožené místo. Konvoj se pomalu pohyboval kupředu s pobřežními čluny před sebou. Hornblower je klid-ně pozoroval. Jeho dlouholetá zkušenost mu umožňovala mít je stále v dalekohledu, přestože stál na kymácející se pa-lubě. Náhle se opět otočily na pravoboční úsek ve směru hodinových ručiček a vyrazily, aby se dostaly k lodi Lord Mornington na pravobočním křídle jako vlci, sápadící se na hrdlo jelena. Lord Mornigton vybočila ze svého směru, Sut-herland jí spěchala na pomoc; pobřežní lodice se otočily a okamžitě zamířily na Walmer Castle.

„Ostře v pravobok,“ nařídil Hornblower. K jeho velkému ulehčení se Walmer Castlu podařilo zvrátit vrcholové plachty a Sutherland ji dostihla právě včas. Otočila se; Hornblower viděl u kormidla jejího vousatého kapitána, oblečeného ve společenskou modrou kazajku, a asi půl tuctu indických ná-močníků, skákajících hystericky po palubě. Kořistné čluny odpluly z dostřelu Sutherland. Kolem jedné z konvojových lodí se objevil kouř. Zřejmě pustila svou boční palbu přímo do vzduchu.

„Plývají prachem, pane,“ pravil Bush, ale Hornblower neodpověděl, jsa příliš zaměstnán svými výpočty.

„Dokud neztratí rozum a nerozpptýlí se ...“ pravil Crystal.

To byla velmi důležitá úvaha; jakmile se jednou konvoj rozdělí, nebudou mít možnost chránit ani jednu jeho část. V tomto boji řadové lodi a dvou malých kořistných lodí nebylo pro Hornblowera ani pocitu čestné bitvy, ani nemohl mít z boje slávu. Odrazí-li je, svět si o tom vůbec nic ne-pomyslí; kdyby však ztratil některou z lodí konvoje, dovedl si představit, jaký povyk by pro to dělala veřejnost. Myslíl na to, že svým svěřencům dá signalizovat, aby se drželi po-hromadě, ale pak tuto myšlenku zamítl. Signalizovat zname-nalo zmást je ještě více a stejně polovina z nich by jeho signál nepřečetla správně. Bylo lépe spolehnout na jejich při-rozený pud sebezáchovy.

Kořistné lodi se opět dostaly do větru a pluly na návětrné straně přímo před Sutherland. Z jediného pohledu na ně, na jejich černé trupy a stožáry, si Hornblower domyslíl, že provedou nějaký nový tah. Díval se kupředu a soustředěně je pozoroval. V následujícím okamžiku se plán rozvinul. Viděl, jak se před vedoucího otáčí k pravoboku a před dru-hého doleva. Rozdělily se a každá se přibližovala s větrem v plachtách s pěníci se vodou pod svou přídi, hnanou prud-kým větrem. Každá z nich byla obrazem pekelné zručnosti. Jakmile budou dostatečně vzdáleny od Sutherland, spojí se opět a napadnou protilehlá křídla konvoje. Sutherland ne-bude mít ani čas odrazit prvního a pak se vrátit a zahnat druhého. Na okamžik se horečně zamyslí a chtěl přivést celý kon-voj společně na návětrnou stranu, ale pak tento plán zamítl. Při vykonávání tohoto rozkazu by se asi lodi roztáhly, když by již nenarazila jedna na druhou, ale v obou případech by se stala jak osamocená, tak poškozená loď lehkou kořistí pro pobřežní čluny. Vše, co mohl nyní dělat, bylo napadnout jednu po druhé. Snad se to zdálo beznadějně, ale rozhodně by se nic nezískalo tím, kdyby nebyl proveden jediný možný plán. Musí jej provést do posledního písmene.

Hornblower položil teleskop na stůl a vyskočil na zábradlí, drže se zadního lanoví. Díval se na nepřítel, toče hlavou se strany na stranu, kalkuluje jeho rychlost a pozoruje jeho směr. Hornblowerův obličej ztvrdl soustředěným pozorová-ním. Pobřežní loď na pravoboku byla poněkud blíže, a proto se též dostane ke konvoji první. Získal by

minutu, nebo snad i více, aby mohl pronásledovat druhého nepřítele, kdyby se nyní obrátil na tohoto. Další pohled potvrdil jen jeho rozhodnutí, kterým riskoval svou pověst. V zápalu boje již na svou pověst ani nepomyslel.

"Pravobok dvě čárky!"

"Pravobok dvě čárky," volal jako ozvěnou kormidelník.

Sutherland vybočila ze směru konvoje a namířila na před pravobočního nepřítele. Aby se vyhnula nebezpečné salvě, která ji ohrožovala, počala kořistná loď ustupovat dále a dále, se Sutherland v patách. Vzhledem ke své mnohem větší rychlosti předháněla kořistná loď jak konvoj, tak jeho doprovod; Sutherland ve snaze zůstat mezi nepřítelem a svými svěřenci byla stále více a více vábena dál a dál ze svého správného působíště, aby nemohla rušit činnost druhého člunu. Hornblower si to uvědomoval, ale bylo to riziko, kterému se musil podrobit. Věděl zoufale jistě, že bude-li hrát Francouzi svou úlohu správně, bude Sutherland poražena. Nikdy nebude moci zahnat pobřežní člun tak daleko do závětrí, aby byl neschopen akce a současně nebude mít dosti času, aby se pustil do druhého. Již nyní byl nebezpečně vysunut, ale držel se stále svého směru, téměř na úrovni s konvojem a s kořistným člunem po pravoboku. Pak zahlédl, jak se druhý člun otáčí a počíná útočit na konvoj.

"Muži k otěžím, pane Bushi!" zavelel. "Ostře v pravobok!" Sutherland se otočila a vracela se zpět s větrem v zádech a s poněkud více plachtami, než bylo bezpečno. Rvala se vodou a hnala se za konvojem, který se ve zmatku snažil dostat z místa útoku. Jako skrz prales stožárů a plachet mohl Hornblower vidět černé plachty nepřítele, najíždějíciho na bezmocnou Walmer Castle, jež buď pomalu reagovala na kormidlo nebo jí bylo špatně veleno, takže zůstala osamocena. Tucet současných kalkulací proběhl Hornblowerovou hlavou. Myslel nyní jako složitý stroj, předpovídaje směr pobřežního člunu a šesti lodí Východoindické společnosti, při čemž ještě počítal s možnými variacemi, jež vzniknou z osobních vlastností kapitánů.

Musil stále myslet na rychlost Sutherland, na stupeň, kterým byla vnášena do závětrí pod tlakem plachet. Objekt roz-trušující se konvoj by vyžadovalo příliš mnoho času a zba-vilo by to jeho útok prvku překvapení. Tiše zavolal své roz-kazy kormidelníkovi a vedl loď do stále se zužující mezery mezi dvěma loďmi. Lord Mornigton viděla, jak se na ni řítí dvoupalubová loď a vytočila se, jak Hornblower před-pokládal.

"Připravte děla!" zvolal. "Pane Gerarde! Až pojedeme kolem pobřežní lodě, dejte jí boční salvu!"

Lord Mornington byla předjeta a zmizela z obzoru a obje-vila se Europe. Ta se trochu natočila a zdálo se, že dojde ke srážce.

"Aby do ni hrom uhořel," zařval Bush, "Bože . . ." Sutherland se jen otřela o její před a její kosátkové ráhno se téměř otřelo o zadní lanoví Sutherland. V následujícím okamžiku pronikla Sutherland zužujícím se otvorem mezi dalšími dvěma loďmi. Za ní byla nyní Walmer Castle a podél plula po-břežní loď, úplně překvapena náhlým příjezdem Sutherland. V tichu, které převládalo na palubě Hornblowerovy lodi, bylo slyšet výstřely z pušek. Francouzi se snažili vyškrat se na vysokou palubu východoindické lodi. Ale jakmile zpo-zoroval francouzský kapitán náhlý příjezd velké dvoupalubové lodi, pokusil se dostat do bezpečí. Hornblower viděl, jak francouzští útočníci skáčí zpět do své lodi, jejíž ohromná hlavní plachta se zvolna zdvíhala pod spojeným tahem dvou set ustrašených rukou. Rychle odrazila od východoindického parníku a jela jako blesk, byla však o pět vteřin pomalejší.

"Zvraťte zadní vrcholové plachty," zvolal Hornblower na Bushe. "Pane Gerarde!"

Sutherland se uklidnila k zničujícímu úderu.

"Zamířte!" vykřikl Gerard, přímo poblázněný napětím. Byl u přední části děl na hlavní palubě, jež přijdou první do směru. "Děla do směru! Palte!"

Hřmící bočná salva, jež následovala, když se loď pomalu otočila, zdála se Hornblowerově napjaté mysli trvat nejméně pět minut. Přestávky mezi jednotlivými ranami byly velmi dlouhé a některá děla vypálila, zřejmě když dosud ještě ne-byla ve směru. Také náměr byl chybný, jak dokazovaly sloupy vody před a daleko za nepřátelskou lodí. Několik střel však sedělo. Viděl, jak z lodi lítají třísky a jak se trhá několik lan. Dvě náhle se vytvořivší klubka na její palubě ukazovala, kam pronikly kule.

Prudký vítr odehnal kouř okamžitě od boku Sutherland, takže pohled na pobřežní loď, vzdálenou asi sto yardů, nebyl přerušen. Měla dosud možnost uniknout. Její plachty byly naplněny a loď si brázdila rychle cestu do bezpečí.

Hornblower vydal kormidelníkovi další rozkazy, po jichž vykonání se Sutherland opět srovnala a její bok byl opět ve směru nepřítele. Při vydávání těchto rozkazů objevilo se u boku pobřežní lodice devět obláčků, jež varovaly, že nepřítel vy-pálil svá devítiliberní děla. Francouzi byli odvážní. Hudební zvuk, jako zeslabující se tón varhan zazněl v Hornblowerově uchu, když jedna z kulí mu prolétla těsně nad hlavou. Dvo-jitá rána zespodu mu řekla, že Sutherland byla zasažena. Ale její silné dřevo by mělo odolat devítilibrovým kulím při této vzdálenosti.

Slyšel hluk kol, když děla Sutherland byla znovu vyta-žena. Nahnul se přes zábradlí a křičel na muže na hlavní palubě. "Mířte správně!" volal, "Čekejte, až budou vaše mířidla ve směru."

Děla opět vypálila jednotlivé rány, když se Sutherland znovu pootočila. U každého ze sedmdesáti čtyř děl Sutherland byl jen jeden vycvičený střelec, a ačkoliv důstojníci, velící levobočním dělům, poslali některé ze svých mužů, aby pomohli na pravoboku, musili si přirozeně ponechat vycvi-čené mířiče pro případ, kdyby mělo být náhle použito levé boční salvy. A ze staré posádky Lydie nezbylo sedmdesát čtyři zkušených mířičů - Hornblower si vzpomněl na potíže při sestavování plánu hlídek.

"Vybít!" zařval Gerard a pak se jeho hlas zvýšil v radost-ný skřek. "Už se poroučí! Dobře provedeno, muži."

Velký hlavní stožár pobřežní lodi se svou hlavní plachtou, vrcholovým stěžněm a upínačkami se nakláněl na jednu stra-nu. Zdálo se, že tam stojí zcela přirozeně, ale pak se s hlu-kem zřítíl. Jediná kule, vystřelená z jejího nejzadnějšího děla, však ještě svědčila o francouzském vzdoru. Hornblower se otočil zpět na kormidelníka, chtěje vydat rozkaz, podle kte-rého se měla Sutherland dostat na dostřel z pistole k nepří-teli a dokončit své ničivé dílo. Hořel nyní rozčilením. Ale ještě včas si vzpomněl na svou povinnost. Dopřával druhé kořistné lodi čas, aby se dostala

mezi konvoj. Nyní měla každá vteřina nesmírnou cenu. Uvědomil si své rozčilení jako zvláštní a zajímavý úkaz. Jeho rozkazy však již vedly Sutherland na druhého nepřítele. Když se vzdalovala, ozval se z pobřežní lodi výkřik vzdoru. Loď se nyní válela a bláz-nivě točila v neklidném moři a její černý trup připomínal druh zraněného vodního hmyzu. Na palubě ještě někdo má-val trikolórou.

"Sbohem, Monsignore Crapaude," pravil Bush. "Máte před sebou práci na celý den, než se dostanete do Brestu." Sutherland zamířila do nového směru. Také celý konvoj se otočil a mířil k ní. Za konvojem jela druhá kořistná loď, jako pes za stádem ovcí. Při pohledu na řítící se Sutherland opět vybočila. Kroužila vytrvale, aby mohla provést útok na Walmer Castle, která jako obvykle zůstala o samotě. Ale Hornblower otočil Sutherland a Walmer Castle se k němu přitulila pod ochranu. I pro tak neobratnou loď jako byla Sutherland, bylo nyní lehké odvracet útoky jednoho ne-přítele. Francouzi to poznali za několik minut a odpoutali se, aby pomohli svému zmraženému druhu. Hornblower pozoroval velkou čtyřhrannou plachtu kořistné lodi, jak se přitáčí a naplňuje a jak se celá loď obrací a probojovává si cestu k návětrné straně. Z velitelské paluby Sutherland již nebylo vidět poškozenou francouzskou loď.

Hornblower si oddychl, když viděl, že se Francouz vzdaluje. Kdyby mu velel on, nechal by druhou loď jejímu osudu a sám by se držel konvoje až do setmění. To by bylo pěkné, aby se mu nepodařilo ukořistit opozdilou loď ve tmě.

"Můžete zajistit děla, pane Bushi," pravil.

Kdosi na hlavní palubě počal vesele křičet a veselost za-chvátila i zbytek posádky. Mávali svými rukama nebo klo-bouky, jako by bylo právě dobytí vítězství u Trafalgaru.

"Přestaňte s tím křikem," zařval Hornblower rozzloben. "Pane Bushi, pošlete muže sem nahoru ke mně."

Přišli, všichni usměvaví z rozčilení, strkající se a hrající si jako malé děti. I ti nejhrubší z nich zapomněli v horečce boje na svou mořskou nemoc. Hornblowerova krev vřela, když se na ně podíval, na ty hloupé blázny.

"Dosti toho!" zakřičel. "Co jste vlastně udělali? Zastrášili jste pár pobřežních lodí, ne o mnoho větších, než váš vlastní dlouhý člun. Dvě salvy ze sedmdesáti čtyř děl a vy máte radost, že jste odštípli trochu třísek! Bože, s tolika ranami jste mohli Francouze vybit z vody! Dvě boční salvy, vy poli-továníhodná děťátka ze školky! Až dojde ke skutečnému boji, budete musit mřít lépe než nyní a já vás tomu naučím. Já a sedmiocasá kočka! A jak napínáte plachty? Viděl jsem to lépe provádět od portugalských černochů!"

Nebylo pochyby o tom, že slovům, vyřčeným z plného srdce je přikládána větší váha než jakémukoliv řečnickému umění. Hornblowerův skutečný vztek a skutečná upřímnost udělaly hluboký dojem. Muži nyní svěšovali hlavy, a když si uvědomili, že neudělali nic světoborného, počali přešlapo-vat rozpačitě s nohy na nohu. Abychom k nim byli spra-vedliví, musíme uznat, že polovina jejich veselosti prýštila z rozčilení, které vzniklo tehdy, když Sutherland projížděla konvojem, majíc těsně po svých bocích jiné lodi. V pozděj-ších letech, když lodníci spřádali vlákna vzpomínek na mi-nulé boje, počala být tato příhoda slavnější a slavnější, až se počalo tvrdit, že Hornblower řídil dvoupalubovou loď v prudké bouři flotilou dvou set lodí, jež všechny pluly v rozličných směrech.

"Nyní můžete odpískat, pane Bushi," pravil Hornblower. "A až budou muži po snídani, můžete provádět výcvik v lanoví."

Jako reakce na rozčilení dostavila se na Hornblowera opět touha po samotě zářové chodby. Ale zde přicházel ranhojič Walsh, stoupaje na velitelskou palubu a zdravě po vojensku.

"Zpráva ranhojiče, pane", pravil. "Jeden smluvní důstojník zabít. Žádný důstojník ani člen mužstva zraněn."

"Zabit?" pravil Hornblower překvapeně. "Kdo je zabít?"

"John Hart, kadet, pane," odpověděl Walsh.

Hart byl slibný námořník z Lydie a byl to sám Hornblo-wer, který ho povýšil na velitelskou palubu a obstaral mu smlouvu důstojníka.

"Zabit?" ptal se znovu.

"Mohu ho vést jako smrtelně zraněného, pane, dáváte-li tomu přednost," pravil Walsh. "Přišel o nohu, když devítiliberní kule projela střílnou číslo 11 na palubu. Když ho přinesli dolů ke mně, byl ještě živ, ale zemřel v následující minutě. Přetržená tepna."

Walsh byl muž, jenž dosud nikdy nesloužil pod Hornblowerem. Jinak by nezacházel do takového druhu podrobností.

"Jděte mi z cesty, hrom vás uhoď," vykřikl Hornblower.

Jeho naděje na samotu se nyní rozplynula. Později téhož dne bude pohřeb a vlajky budou spuštěny na půl žerdi. Již to bylo nepříjemné. A právě Hart musil být zabít. Velký, milý, mladý muž s příjemným širokým úsměvem. Myšlenka na to ho okradla o radost z jeho ranního úspěchu. Bush byl zde na palubě a smál se jak při myšlence, co již dnes vše udělali, tak při pomýšlení na poctivý hodinový výcvik muž-stva v lanoví. Byl by rád s někým promluvil. Byl zde i Gerard, toužící pohovořit o práci svých milovaných děl. Hornblower se na ně podíval, jako by je vyzýval, aby na něho promluvili. Ale sloužili pod ním již dosti dlouho, aby věděli, že se toho nesmí odvážit.

Otočil se a šel dolů. Loď konvoje nyní vytahovaly vlajky - to budou zase hloupé gratulace, které člověk může oče-kávat jen od lodí Východoindické společnosti - stejně z nich bude většina nesprávná. Mohl se spolehnout na Bushe, že vyvěsí vlajku, znamenající "nerozumím", až si to ti blázni opraví, za což se jim dostane suchého potvrzení zprávy. Ne-chtěl mít nic společného s nimi, ani s nikým jiným. Jediné pohodlí na celém světě, který nenáviděl, bylo pro něho plouti po větru, s konvojem v závětrří. Pak by byl v soukromí zářové chodby schován i před zvědavými teleskopy z ostat-ních lodí.

KAPITOLA

VII.

Kapitán Hornblower zaslechl bubnování k nástupu a na-posled nasál kouř svého doutníku. Se zakloněnou hlavou vypustil z úst hustý oblak dýmu a díval se zpod klenby zá-ďové chodby na nádhernou modrou oblohu. Pak změnil směr svého pohledu a pozoroval dole se prostírající spousty modré vody, která se čepila pod zádi a měnila se v oslnivě bílou pěnu, hrnouce se do brázdy, již za sebou loď zanechávala. Nahoře slyšel odměřené kroky námořní pěchoty, shromažďující se na zadní palubě, a pak krátké klapání těžkých bot, když se pěchota řadila dle rozkazu svého velitele. Dupot několika set párů nohou byl nezbytným doprovodem k ná-stupu posádky kolem paluby. Když opět vše utichlo, odhodil Hornblower svůj doutník přes palubu, srovnal kabát slav-nostní uniformy, nasadil si na hlavu svůj třírohý klobouk a s rukou na jílci kordu kráčel důstojně ke středu paluby a pak po schůdkách vystoupil na velitelský můstek. Tam již byl Bush, Crystal a kadeti na stráži. Pozdravili ho a se zádi sem zaznělo klip-klap-klip námořní pěchoty, dávající k počtě zbraň.

Hornblower stál a díval se kolem sebe klidným pohledem. Jeho nedělní povinností bylo provést prohlídku lodi. Dovedl toho využít a pozoroval nádhru a krásu celé té scény. Nad hlavou se mu pjaly pyramidy bílých plachet, ostře se odrážející od modré oblohy. Loď se maličko houpala. Paluby se skvěly sněhobílou čistotou - to se Bushovi podařilo po deseti dnech práce - a naprostý pořádek válečné lodi byl ještě zřejmější tohoto jitra při nedělní prohlídce.

Hornblower vystřelil pronikající pohled ze svých přivřených očí na po-sádku, seřazenou v dlouhých řadách kolem chodeb na hlavní palubě. Všichni stáli v pozoru a vypadali velmi hezky ve svých námořnických kazajkách a kalhotách. Chtěl studovat právě jejich držení těla a to mohl udělat mnohem lépe rychlým pohledem z velitelské paluby než při prohlídce na krátkou vzdálenost. V pozoru, ve kterém by stála svéhlavá posádka, by mohl najít náznaky drзости, u nedisciplinované posádky by mohl zjistit pohodlnost. Nepostřehl ani jedno, ani druhé. Byl tomu rád.

Deset dní tvrdé práce, stálý výcvik, neustálý dohled, spra-vedlnost, ve které mohlo být přimícháno trochu humoru, to vše usadilo muže k jejich práci. Před třemi dny musil nařít pětkrát mrskání dűtkami, Čemuž se donutil přihlížet jakoby bez zájmu, zatím co hvízd a praskání devíticásé kočky mu přímo zvedalo žaludek. Jeden z těchto trestů může mít na potrestaného velký vliv - byl to již starý námořník, který zřejmě zapomněl, čemu se naučil, a potřeboval, aby mu to bylo připomenuto. Ostatní čtyři nebudou mít na muže, je-jichž záda byla rozsápána, asi žádný účinek. Z těch nebudou nikdy dobří námořníci. Byli to surovci, které surové zachá-zení neudělá aspoň horšími. Obětoval je, aby ukázal odboj-ným povahám, co by mohlo následovat neuposlechnutí roz-kazu. S myslí nevzdělaných mužů nemohl člověk pracovat jinak než názornou ukázkou. Lék musil být předepsán s vel-kou přesností, aby nebyl příliš velký ani příliš malý. Jeho rychlý pohled ho přesvědčil, že dávka jím nařizená byla správná.

Ještě jednou se rozhlédl, aby vychutnal nádhru toho všeho - spořádané lodi, bílých plachet, modré oblohy, šarlatsu a bíle natřených opasek námořní pěchoty, modře a zlata důstojníků. Dokonalý vzhled byl jen zvyšován malými ná-znakly, že přes přehlídku plyne na palubě stále ještě sku-tečný život lodi. Tam, kde stálo čtyři sta i více mužů v po-zoru, kteří očekávali jeho slova, stál kormidelník u kormidla, soustřeďuje svou mysl na kompasnici a na šev hlavní plachty. Hlídky v koši a důstojník ve službě se svým dalekohledem byli živoucími důkazy toho, že i nyní musí být loď v činnosti a že královská služba musí být vykonávána.

Hornblower se otočil na stranu, aby zahájil prohlídku. Přecházel tam a zpět okolo čtyřřadu námořní pěchoty, a ačkoliv po mužích stále jezdil očima, nevšímal si naprosto ničeho. Mohl se spolehnout na kapitána Morrise a jeho če-taře, že se postarají o správné provádění maličkostí, jako bylo natření opasek bílou hlinkou a čištění knoflíků. Ná-mořní pěchota mohla být vydrilována a cvičena ve stroje způsobem, kterého se nemohlo použít při výcviku námořníků. Na námořní pěchotu se mohl spolehnout, a proto se o ni tolik nezajímal. I nyní, po deseti dnech, sotva znal obličeje a jména šesti z devadesáti námořních pěšáků na palubě.

Přešel k řadám námořníků, jejichž důstojníci stáli v po-zoru, ztrnule před každou četou. To bylo mnohem zájma-vější. Muži byli spořádaní a řádně ustrojeni ve svých bílých uniformách. Hornblower si v duchu pomyslel, kolik z nich si asi uvědomuje, že cena těchto šatů bude stržena z jejich skrovného platu, až budou vypláćeni. Někteří z nováčků byli hrozně opálení, protože se neprozřetelně vystavili včerejšímu prudkému slunci. Světlovlasému, zavalitému námořníku úplně zmizela kůže z paží, krku a čela. Hornblower v něm poznal Waitese, který byl odsouzen pro krádež ovce soudem v Exeteru. To též vysvětlovalo jeho kruté spálení. Jeho pleť byla ve vězení, ve kterém očekával zahájení soudního řízení, úplně vybílena. Živá místa na jeho těle musila velmi bolet.

"Postarejte se o to, aby tenhle muž Waites," pravil Hornblower k poddůstojníku čty, "byl odpoledne ošetřen léka-řem. Ať mu namaže popáleniny husím sádlem a předpíše mu nějaký prostředek k omývání."

"Podle rozkazu, pane," pravil poddůstojník.

Hornblower pak pokračoval v přehlídce, procházejí ko-lem řady a prohlíží si každého muže z bezprostřední blíz-kosti. Pamatoval si dobře obličeje, ale ještě mu působilo námahu přidat k nim též jména. Někteří z obličejů studoval již přede dvěma lety v dálném Pacifiku na palubě Lydie, jiné viděl po prvé, když Gerard přivezl svůj překvapený náklad z nájezdu na St. Ives. Obličeje snědé a bledé, chlapci i starší muži, modré oči, hnědé oči, šedé oči. V Hornblowerově mysli se nashromáždila kupa malých dojmů. Srovná si je v hlavě až později, během svých osamocených prochá-zek po zá-ďové chodbě, a vytvoří si z nich hrubý materiál pro další plány, aby si zajistil naprostou schopnost své posádky.

"Tenhle Simms by měl už být jmenován velitelem zádi. Je na to již dost starý. Jak se jmenuje tenhle chlapík? Dawson? Ne, Dawkins. Vypadá sverepě. Jeden z Gerardovy várky - zdá se, že se dosud hněvá na Gerardovo mrskání. Musím si to pamatovat."

Slunce do nich nemilosrdně žhnulo a loď se pomalu zve-dala a opět klesala na klidném moři. Z posádky pak přenesl svou pozornost na loď - závěry děl, jak jsou srovnána lana, na čistotu palub, kuchyně a přídí. Prohlídku těchto všech věcí mohl jen předstírat - spíše by obloha spadla, než by Bush zanedbal své povinnosti. Ale musil vše prohlédnout téměř obřadně. Na muže to mělo velký vliv - ti ubozí blázni budou pro Bushe pracovat lépe, když si budou myslet, že na

něho Hornblower dává pozor, a budou pracovat lépe pro Hornblowera, když si budou myslit, že prohlíží loď důkladně. Tato nutnost zajistit si oddanost mužstva vytvořila v nestřeženém okamžiku na Hornblowerově tváři cynický úsměšek. "Jsem spokojen, pane Bushi," pravil Hornblower, vrací se na velitelskou palubu. "Loď je v lepším pořádku, než jsem doufal. Očekávám, že zlepšení bude stále pokračovat. Nyní můžete svolat k pobožnosti."

Zbožná admirálita nařídila, aby každého nedělního rána byly konány bohoslužby. Hornblower by jich jinak nedržel, vždyť se to ani nehodilo na důsledného Gibbonova žáka. Ale i tak se vyhnul tomu, aby měl na palubě faráře - ty Hornblower přímo nenáviděl. Pozoroval muže, jak vynášejí pro sebe lavice z jídelny a židle pro důstojníky. Pracovali nyní pilně a vesele, ale dosud ne s takovou účelností, jako plně vycvičená a disciplinovaná posádka. Kapitánův člnovod Brown pokryl schránku kompasu na velitelské palubě látkou, na kterou položil s patřičnou úctou Hornblowerovu bibli a modlitební knížku. Hornblower nenáviděl tyto boho-sluzby. Vždy při nich bylo nebezpečí, že nějaký pobožný člen tohoto povinného shromáždění - ať již katolík nebo jiný - bude protestovat, že se jich musí účastnit. Náboženství bylo vždy jedinou mocí, která se vymykala z dosahu disciplíny. Hornblower se pamatoval na jednoho zbožného pomocníka navigačního důstojníka, který protestoval, že kapitán čte požehnání, jako by on, zástupce krále na moři - a ko-nečně i zástupce Boha - nemohl číst požehnání, když se mu zlíbí.

Pozoroval muže, kteří se zatím usadili, a začal číst. Když již ta věc musila být provedena, ať je provedena pořádně, jako vše jiné. Při čtení si pojednou uvědomil krásu Cranmerova vyjadřování a hloubku jeho přízřivostivosti. Cranmer byl upálen před dvěma sty padesáti lety a co mu nyní po-mohlo, že jsou čteny jeho modlitební knížky?

Bush předčítal modlitbu nezvučným hlasem. Pak Hornblower předčítal začáteční řádky chorálu a houslista Sullivan předehrál první tóny. Bush dal znamení na začátek zpěvu - to by Hornblower nemohl nikdy udělat. Říkal si, že není ani žádný křikloun, ani dirigent italské opery. Pak mužstvo rázem otevřelo ústa a počalo zpívat.

Ale i zpívání chorálu mělo své přednosti. Kapitán při něm mohl poznat, jaký je duch posádky podle toho, jak zpívá chorál. Tohoto jitra byl zpíván chorál buď velmi populární, nebo byla posádka spokojena s pěkným počasím, protože zpívala s takovou chutí, že zvuk Sullivanových houslí úplně zanikl. Chlapi z Cornwallu zřejmě znali tento chorál velmi dobře a s chutí se do něho pustili. Zpívali hlasitě, aby přehlučili nezvučné bručení ostatních. Pro Hornblowera to nic neznamenalo - pro jeho ucho byl jeden tón právě tak dobrý jako druhý a i nejkrásnější hudba pro něho nebyla více než hluk vozu, jedoucího po cestě posypané šetřkem. Když tak naslouchal pro něho nic neznamenajícímu hluku a díval se na sta otevřených úst, divil se jako obvykle, zda je v té pověsti o hudbě něco pravdy. Zda někteří lidé skutečně slyší něco více než ten hluk nebo zda právě on je jedinou osobou na palubě, která se nepodřizuje sebeklamu.

Pak si povšiml plavčíka v přední řadě. Alespoň pro něho ten chorál něco znamenal. Plakal usedavě, i když se snažil stát rovně a zakrýt své citové vzrušení. Slzy jako hrachy se válely po jeho usmrkaném nose. Toho ubožáka se to ně-jakým způsobem dotklo - vyvolalo to v něm asi nějakou vzpomínku. Možná, že když slyšel tento chorál naposled, byl v malém kostelíčku své rodné vísky, mezi bratry a s matkou. Jeho srdce nyní krvácelo a stýskalo se mu po domově. Hornblower byl rád jak pro něho, tak pro sebe, když byl chorál dozpíván. Další obřad jistě hoča uklidní.

Uchopil knihu válečných předpisů a počal je číst, protože páni lordi z admirality nařídili, že tento obřad musí být prováděn každou neděli na každé lodi Jeho Britského Veličerstva. Znal již ty strohé věty nazpaměť, vždyť již je četl nejméně pětsetkrát, a četl je dobře. To bylo lepší než ně-jaké zbytečné bohoslužby nebo čtení článků víry. Zde byl zákon v černém na bílém, přesný, jednoduchý a čistý rozkaz k provádění povinností, bez jakéhokoliv ohledu na city. Ně-který z úředníků admirality nebo z hašteřivých právníků měl právě takový dar vyjadřování, právě tak blahodárný, jako byl Cranmerův. Nebylo v tom nic finčivého, ani násilné vybízení k citu; byla zde pouze chladná logika zákona, který udržoval britské námořnictvo na moři a který chránil Anglii při jejím sedmiletém boji o život. Poznal podle na-prostého ticha svých posluchačů, že zachytil jejich pozornost a že ji stále udržoval, a když sbalil papír a vzhlédl, viděl již jen samé vážné obličej. Plavčík v přední řadě již za-pomněl na své slzy. Jeho oči se dívaly do neznáma; zřejmě dělal dobrá předsevzetí, že si v budoucnosti bude všimát více svých povinností. Nebo snad snil divoké sny o nadcházejícím čase, kdy on sám bude kapitánem, ustrojeným do zlatem zdobeného kabátu a velícím lodí o sedmdesáti čtyřech dělech. Snad snil o hrdinných skutcích, které by prováděl.

V náhlém zvratu svého citění pomyslel si Hornblower, zda chlapcovo vznešené citění ho bude bránit proti dělostřeleckým střelám - pamatoval na podobného plavčíka, kterého střela z Natividadu proměnila před jeho očima v červenou beztvárnou masu.

KAPITOLA

VIII.

Odpoledne se Hornblower procházel na velitelské palubě. Problém, který měl vyřešit, byl tak obtížný, že opustil zá-dovou chodbu. Tam nemohl chodit dost rychle, aby urychlil pochod svých myšlenek, protože musil kráčet stále se sklo-něnou hlavou. Lidé na velitelském můstku poznali, v jaké je náladě, a raději se odsunuli do zádě, ponechávající mu celou návětrnou stranu, téměř třicet yardů velitelské paluby a chodby. Chodil neustále nahoru a dolů a snažil se dostat odvahu k rozhodnutí, po kterém toužil. Sutherland klouzala pomalu po vodě s příčným větrem. Konvoj byl shromážděn v zádě do klubka jen na vzdálenost několika provazců.

Gerard sklápí teleskop.

"Přibližuje se k nám člun z lodi Lord Mornington, pane," pravil. Chtěl varovat svého kapitána před příchodem hostí, aby se mohl uzavřít ve své kabině, bude-li chtít. Ale věděl právě tak dobře jako Hornblower, že by mohlo být pro kapitána nevhodné, aby se choval příliš povýšeně ke šlechtě, která byla na palubě lodí východoindického konvoje. Hornblower pozoroval člun, plazící se jako hmyz klidnou vodou k nim. Deset dní silného severovýchodního větru

ne-jenže pohnalo konvoj k zeměpisné šířce severní Afriky, kde jej měl již ponechat jeho vlastním prostředkům, ale též znemožnilo veškeré návštěvy mezi lodmi až do včerejška. Včera se mezi konvojem provádělo hodně návštěv; bylo tedy přirozené, že dnes dostane Hornblower oficiální návštěvy, které nemůže odmítnout. Za dvě hodiny se rozloučí - návštěvy se tedy nebudou prodlužovat do nekonečna.

Člun přirazil po straně Sutherland a Hornblower vykročil, aby uvítal své dva hosty, kapitána Osborna z Lorda Morningtona, v jeho slavnostním fraku, a ještě kohosi jiného, vysokého a kostnatého člověka, jehož slavnostní civilní oblek byl zdoben stužkou a hvězdou.

"Dobré jitro, kapitáne," pravil Osborne, "dovoluji si vám představit budoucího guvernéra Bombaye, lorda Eastlake." Hornblower se uklonil a lord Eastlake jeho pozdrav opětoval.

"Přišel jsem vás poprosit, kapitáne Hornblowere," pravil lord Eastlake, "abyste za svou loď přijal tuto peněženku se čtyřmi sty guineí. Částku darovali cestující východoindického konvoje v uznání námořnických schopností a odvahy, kterou Sutherland prokázala u pobřeží Ushantu v boji se dvěma francouzskými kořistnými lodmi."

"Děkuji vám jménem lodní posádky, vaše lordstvo," pravil Hornblower.

Bylo to skutečně pěkné gesto a Hornblower měl při přijímání peněženky pocit Jidáše, když si vzpomněl, jaké plány si vymýšlel proti východoindickému konvoji.

"A já," pravil Osborn, "zvu co nejsrdečněji vás a vašeho prvního poručíka k obědu na Lorda Morningtona."

Na toto pozvání zavrtěl Hornblower hlavou se zřejmou lítostí.

"Během dvou hodin se rozloučíme," pravil. "Právě jsem chtěl dát vyvěsit signál takového znění. Velmi mne mrzí, že musím vaše pozvání odmítnout."

"Všichni na palubě Lorda Morningtona toho budou lito-vat," pravil lord Eastlake. "Deset dní špatného počasí nás připravilo o čest společnosti některého z důstojníků námořnictva. Nechtěl byste změnit své rozhodnutí?" "Toto byla nejrychlejší jízda, kterou jsem kdy zažil v těch-to zeměpisných šířkách," pravil Osborn, "nyní toho začínám litovat, protože se zdá, že neužijeme vaší společnosti."

"Jsem v královské službě, vaše lordstvo, a mám přísné rozkazy od admirála."

To byla omluva, kterou musil uznat i budoucí guvernéř Bombaye.

"Rozumím," řekl lord Eastlake. "Dovolíte alespoň, abych se seznámil s vašimi důstojníky?"

I to bylo hezké gesto; Hornblower je svolal a představoval jednoho po druhém: Bushe s mozolovitými rukama, hezkého a elegantního Gerarda, kapitána Morrise od námořní pěchoty a jeho dva podřízené důstojníky a pak všechny od navigačního důstojníka až k poslednímu kadetovi; všichni byli překvapeni a potěšeni, že byli představeni lordovi. Konečně se lord Eastlake obrátil k odchodu.

"Sbohem, kapitáne," pravil, podávaje mu ruku. "Přeji vám šťastnou cestu do Středozemního moře."

"Děkuji, vaše lordstvo. Přeji vám šťastnou cestu do Bombaye. Přeji vám též, aby vaše práce v novém úřadě byla úspěšná a zapsala se do historie."

Hornblower stál, potěškávaje peněženku - byl to olemovaný plátěný sáček, vyrobený teprve nedávno - ve své ruce. Cítil váhu zlata a pod prsty pocíťoval šustění bankovek. Chtěl by s tím naložit jako s kořistí a vzít si svou část podle pravidel o rozdělování kořisti. Věděl však, že nemohl přijmout takový druh odměny od civilistů. Ale jeho posádka musí prokázat svou vděčnost.

"Pane Bushi," pravil, když byl člun spuštěn na vodu, "Všichni muži na ráhna. Ať posádka provolá třikrát slávu."

Lord Eastlake a kapitán Osborn právě odrazili od boku lodi a poděkovali za poklonu. Hornblower pozoroval, jak člun klouže zpět k Lordu Morningtonu. Čtyři sta guineí. Bylo to hodně peněz, ale on se přece nedá koupit za čtyři sta guineí. A v tom okamžiku se konečně rozhodl, po dva-ceti čtyřech hodinách váhání. Ukáže východoindickému konvoji nezávislost kapitána Hornblowera.

"Pane Raynere," pravil. "Připravte velký a dlouhý člun. Připravte kormidlo tak, abyste se dostali na závětrnou stranu konvoje. Jakmile tam dojedeme, chci mít čluny na vodě. Pane Bushi, pane Gerarde, dávejte pozor, prosím."

V ruchu a spěchu otáčení lodi vydal Hornblower stručné rozkazy. Jednou v životě se Bush odvážil reptat, když si uvědomil, co Hornblower zamýšlí.

"Jsou to lodi Východoindické společnosti, pane," pravil.

"To jsem si také myslel," pravil Hornblower s násilnou ironií. Věděl, jaké riziko na sebe bere, když vezme mužstvo z konvoje Východoindické společnosti. Jednak urazí nejmocnější společnost v Anglii a kromě toho bude jednat proti rozkazům admirality. Potřeboval však muže, potřeboval je přímo zoufale, a loď, ze které je vezme, neuvidí zem, dokud nedosáhnou Svaté Heleny. Bude trvat nejméně tři ne-bo čtyři měsíce, než dojde protest do Anglie a dalších šest měsíců, než dojde nějaké nařízení o vyšetřování do Středozemního moře. Zločin, starý šest měsíců, jistě nebude souzen s takovou přísností; a za šest měsíců bude již možná mrtev.

"Dejte posádce člunu pistole a sečné zbraně," pravil, "aby mohli ukázat, že nestrpím žádné nesmysly. Chci z těch lodí po dvaceti mužích."

"Dvacet," otvíral Bush ústa s obdivem. To bylo porušování zákona ve velkém měřítku.

"Dvacet z každé lodi. A pamatujte si, chci jen bílé muže. A schopné námořníky, muže, kteří dovedou zacházet s plachetami. Zjistěte, kdo je z jejich posádky střelcem a přivezte je. Vy přece můžete potřebovat nějaké vycvičené dělostřelce, pane Gerarde?"

"To opravdu mohu, pane."

"Velmi dobře."

Hornblower se otočil. Dosáhl svého rozhodnutí bez cizí pomoci a nechtěl o něm dále debatovat. Sutherland se přiblížila ke konvoji. Nejdříve velký člun a pak kutr byly spuštěny na vodu a přiblížily se k hloučku lodí, zatím co Sutherland odjela dále do závětří, kde zůstala stát a čekala na jejich návrat.

Ve svém dalekohledu viděl Hornblower blyštění ocele, když Gerard se svou skupinou vyběhli na palubu Lorda Morningtona. Gerard ukazoval svou ozbrojenou moc velmi brzy, aby znemožnil v zárodku jakoukoliv myšlenku na odpor. Hornblower byl zmítán horečkou strachu a musil se velmi ovládat, aby ji neprozradil. Sklapl svůj dalekohled a počal kráčet po palubě.

"Přijíždí k nám loď z Lorda Morningtona, pane," pravil Rayner, který byl právě tak rozčilen jako jeho kapitán, a bylo to na něm mnohem lépe znát.

"Velmi dobře," pravil Hornblower s opatrným nezájmem.

To bylo dobře. Kdyby byl Osborn odmítl Gerarda hned, byl by svolal muže do zbraně a vyzval by ho k boji, z čehož by mohla vzniknout ošklivá situace. Kdyby byl někdo zabit při vnucování nezákonných požadavků, mohli by se na to u soudu dívat jako na vraždu. Hornblower počítal však s tím, že až se vyloďovací skupina octne na palubě, bude Osborn příliš překvapen a že nebude moci organizovat jakýkoliv odpor. A Hornblowerovy kalkulace se nyní ukázaly správnými. Osborn zřejmě posílal protest a on, Hornblower, je ochoten přijmout jakýkoliv počet protestů - zvláště když ostatní lodi konvoje budou následovat příkladu svého komodora a za neustálých protestů si nechají vzít muže. Byl to sám Osborn, jenž vystoupil na palubu, rudý vztekem a uraženou ješitností.

"Kapitáne Hornblower," pravil, vcházeje na palubu. "To je urážka! Musím proti tomu protestovat, pane. V této chvíli prohlíží váš důstojník moji posádku s úmyslem násilně verbovat!"

"Jedná podle mých rozkazů, pane," řekl Hornblower.

"Nemohl jsem tomu uvěřit, když mi to řekl. Jste si vědom, pane, že to, co děláte, je protizákonné? Je to ohavné porušení rozkazů admirality. Je to úplné násilí, pane. Lodi Východoindické společnosti jsou vyňaty z násilných verbovaček a já jako komodor musím protestovat do posledního dechu proti porušování zákonů."

"Rád přijmu váš protest, až ho skutečně podáte, pane."

"Ale ... ale ..." zakoktal se Osborn, "vždyť jsem ho již podal. Podal jsem již svůj protest, pane."

"Aha, již rozumím," pravil Hornblower. "Já myslil, že tyto poznámky pouze předcházejí protestu."

"Nic takového," rozčiloval se Osborn a jeho silná postava přímo tančila na palubě. "Protestoval jsem, pane, a ne-přestanu protestovat. Upozorním na toto násilí nejvlivnější osoby země. Rád se vrátím z konce světa, abych proti vám svědčil u válečného soudu. Nedovolím si odpočinku - ne-nechám jeden kámen na svém místě - využiji veškerého svého vlivu, aby byl tento zločin potrestán, tak jak si za-slouží. Budu trvat na tom, abyste nahradil škodu, pane, i kdyby vás to mělo zničit."

"Ale kapitáne Osborne. . .," počal Hornblower, měně schválně tón právě včas, aby zabránil dramatickému odchodu, na který se Osborn právě připravoval. Koutkem svého oka pozoroval Hornblower, jak se čluny ze Sutherland blíží ke dvěma dalším obětem, když již zřejmě sebraly z prvních dvou lodí všechny námořníky, přicházející v úvahu. Jakmile počal Hornblower naznačovat změnu mínění, ztratil Osborn rychle všechnu zášť.

"Vrátíte-li mi muže, rád vezmu zpět vše, co jsem řekl," pravil Osborn. "Ujišťuji vás, že se o této věci nikdo nedozví."

"Ale nedovolíte mi ani požádat o dobrovolníky z vašich posádek, pane?" prosil Hornblower. "Možná, že se mezi nimi najde několik mužů, kteří by rádi vstoupili do královské služby."

"No ... ano, i s tím mohu souhlasit. Jak říkáte, pane, je možné, že najdete několik dobrodruhů."

S Osbornovy strany to byl nejvelkorysejší ústupek, i když byl přesvědčen, že se najde jen málo bláznů, kteří by vyměnili poměrně pohodlí ve službách Východoindické společnosti za přísný život v královském námořnictvu.

"Vaše námořnické umění v té věci s francouzskými kořistnými loděmi bylo tak skvělé, pane, že vám mohu sotva co odepřít," pravil Osborn přátelsky. Čluny ze Sutherland byly nyní u posledních lodí konvoje.

"To je od vás velmi hezké, pane," pravil Hornblower ukláněje se. "Dovolte proto, abych vás doprovodil do vašeho člunu. Odvolám své bárky. Protože měli vzít nejdříve dobrovolníky, můžeme se spolehnout na to, že přivezou pouze ty, kdož se přihlásili dobrovolně, a ostatní vám vrátím. Děkuji, kapitáne Osborne, děkuji vám."

Doprovodil kapitána Osborna ke člunu a kráčel zpět na velitelskou palubu. Rayner se na něho díval s úžasem, jak otočil na čtyřáku, což Hornblowera jen potěšilo. Velmi brzy užasne Rayner ještě více. Kutr a člun, oba naplněné muži až po okraje, se k nim nyní blížily, aby se připojily k Sutherland. Na cestě potkaly Osbornovu bárku, která jela po-malu po návětrné straně. Divaje se dalekohledem, viděl Hornblower, jak Osborn mává rukou ze své bárky; zřejmě něco křičel na čluny, které ho právě míjely. Bush a Gerard mu správně nevěnovali ani trochu pozornosti. Ve dvou mí-nutách byly již čluny po boku Sutherland a muži se vyrojili na palubu. Bylo jich sto dvacet a nesli si v rukou svůj drobný majetek. Byli eskortováni třiceti muži posádky Sutherland a přivítáni širokým úsměvem zbytku posádky. Bylo totiž zvláštností britského, násilně naverbovaného námořníka, že vždy s radostí hleděl na to, jak jsou jiní muži verbováni - totéž, myslil si Hornblower, jako kdyby liška, která ztratila ocas, chtěla, aby i ostatní lišky běhaly bez ocasu.

Bush a Gerard zajistili skutečně pěknou hromádku mužů. Stáli tu, někteří apaticky, jiní udiveně, jiní zase s náhlým vztekem ve tváři, na palubě Sutherland a Hornblower po nich jezdil očima. Bez jakéhokoliv varování byli uneseni z pohodlí východoindické lodi, kde dostávali pravidelný plat, dobrou stravu, kde byla lehká disciplína, a byli uvrženi přímo do středu těžkostí královské služby, kde byl plat velmi problematický strava špatná a kde na jednoduchý rozkaz jejich nového kapitána mohla být jejich záda do krve zbičována. I obyčejný námořník se mohl těšit na výlet do Indie se všemi možnostmi takové návštěvy. Místo toho byli nyní tyto muži určeni ke dvěma letům jednotvárnosti, přerušované jenom nebezpečím, v níž na ně čekala jen nemoc nebo dělostřelecká koule nepřítele.

"Vytáhněte čluny na palubu, pane Raynere," pravil Hornblower.

Raynerova oční víčka na chvíli zamrkala - vždyť slyšel Hornblowerův slib Osbornovi a věděl, že více než sto těchto mužů nejsou dobrovolníci. Čluny budou musit být opět spuštěny na vodu, aby je odvezly zpět. Pokud však mohl vyčíst něco z kamenného výrazu kapitánovy tváře, bylo zřejmo, že svůj rozkaz myslí vážně.

"Podle rozkazu, pane," pravil Rayner.

Bush se právě blížil a s papírem v ruce dával dohromady čísla svého a Gerardova úlovku.

"Celkem sto dvacet mužů, pane, jak jste nařídil," pravil Bush. "Jeden je pomocník bednáře - přihlásil se dobro-volně - stodevět schopných námořníků - dva z nich dobro-volníci - šest střelců a čtyři nováčci, všichni dobrovolníci."

"Výborně, pane Bushi. Vezměte je pod přísahu. Pane Raynere, vyrazíme, jakmile budou oba čluny na palubě. Pane Vincente! Signalizujte konvoji: Všichni muži jsou dobrovol-níci. Děkuji vám. Sbohem. Budete musit hláskovat slovo dobrovolníci, ale bude to stát za to."

Dobrá nálada vynutila na Hornblowerovi zbytečnou větu. Ale když si to uvědomil, řekl si, že to bylo omluvitelné. Měl nyní sto dvacet nových lidí, z nichž byli téměř všichni schopní námořníci - nyní měla Sutherland skoro úplnou posádku. A co více, obrnil se proti hněvu, který se jistě dostaví. Až dojde nevyhnutelný kárající dopis z admirality, bude moci odpovědět, že si vzal muže se souhlasem komodora indického konvoje. Bude-li mu přát štěstí, udrží případ ve vyšetřování dalších šest měsíců. Tím by získal celkem rok, ve kterém přesvědčí nové muže, že se přihlásili do-brovolně. Do té doby budou alespoň někteří tak zaběhání do nového života, že mu to budou ochotni odpřisáhnout. Bude jich dost, aby postavili celou věc na velmi vratké nohy a aby umožnili admiraltě, která je vždy ochotna dívat se shovívavě na porušení vynucených nařízení, otevřít zadní dvířka a potrestat ho jen mírně.

"Lord Mornington odpovídá, pane," pravil Vincent. "Nero-zumíme zprávě, očekávejte člun!"

"Signalizujte znovu »Sbohem«, pravil Hornblower.

Dole na hlavní palubě Bush právě dočetl nováčkům váleč-ná nařízení - to byla nezbytná formalita, kterou se mužstvo stalo námořníky krále. Námořníky, kteří mohli být mrskáni a při větším poklesku pověšeni.

KAPITOLA

IX.

Sutherland dosáhla shromáždění u mysu Palamos zřejmě jako první z eskadry, protože dosud nebylo ani známky jak po vlajkové lodi, tak po lodi Caligula. Plazila se nyní pod několika málo plachtami pomalu proti mírnému jihovýchod-nímu vánku a Gerard se chopil této chvíle oddechu a cvičil posádku u děl. Bush již cvičil dosti dlouho mužstvo v práci v lanoví. Nyní byl čas na výcvik ve střelbě z velkých děl a Hornblower s tím souhlasil. Pod žhnoucím sluncem středo-zemního léta vytahovali muži, do polovice těla nazi a hrozně se potící, děla ven a opět je zatahovali zpět. Cvičili nabíječ-kami a každý z mužů se cvičil v umění zacházet s palicí. To vše byl mechanický výcvik, který musil ovládat každý dělostřelec, kterému mělo být svěřeno vytažení děla, střelba, čištění a nové nabíjení. To musil dělat v případě potřeby hodinu za hodinou, v záplavě černého prachového kouře a se smrtí řádící kolem něho. Nejdříve přijde na řadu dril a zaměřování; střelba až daleko potom. Ale i tak bylo v zájmu výcviku dáti mužstvu několikrát vystřelit - v tom viděli náhradu za namáhavou dřinu, kterou měli s děly.

Asi tisíc yardů na levoboku klouzal po blyštivém moři člun. Mužstvo vidělo vystříknout vodu a pak zpozorovalo černou tečku sudu, kterou člun vyhodil a pospíchal rychle ze směru palby.

"Dělo číslo jedna," řval Gerard, "zamiřte! Natáhněte ko-houtky! Palte!"

Přední osmnáctiliberní dělo krátce zahřmělo a tučet dalekohledů hledalo dopad.

"Přes a vpravo!" oznámil Gerard. "Dělo číslo dvě!" Osmnáctiliberní děla na hlavní palubě a čtyřadvacetiliberní děla na nižší palubě promluvila jedno po druhém.

I kdyby stříleli zkušení střelci, nedalo by se očekávat, že zasáhnou sud na tak velkou vzdálenost třiceti sedmi ranami. Sud dosud plul bez úhony. Každé dělo z levobočné baterie se pokusilo ještě jednou, ale sud znovu přežil.

"Zkrátíme vzdálenost. Pane Bushi, dejte kormidlovat tak, abychom se přiblížili k sudu na vzdálenost jednoho provazce. Znovu, pane Gerarde."

Dvě stě yardů byla dostatečně krátká vzdálenost i pro karonády. Posádky předních karonád a karonád na velitel-ské palubě se připravily u zbraní, když se Sutherland blížila k sudu. Děla byla namířena a vystřelila téměř současně, loď se zachvěla nárazem a hustý kouř vylétl vzhůru kolem polo-nahých mužů. Voda kolem sudu se přímo vařila, když ji půl tuny železa zdvihlo do několika výstřiků. A ve středu vzbouřené vody vyskočil sud náhle nad povrch a rozvalil se do několika plátů. Posádky děl vykřikly radostí a Hornblowerova stříbrná píšťalka přerušila hluk na znamení k za-stavení palby. Muži se plácali s uspokojením po zádech. Byli s sebou zřejmě dokonale spokojeni. Hornblower věděl, že rozbití soudku bylo dostatečnou odměnou za dvě hodiny dřiny s děly.

Člun vyhodil nový soudek; tentokrát se připravovala ke střelbě pravoboční baterie. Hornblower stál, pomrkávaje vděčně ve slunné pohodě velitelské paluby a byl rád, že je na světě. Měl nyní tak plnou posádku, jak jen který kapitán mohl doufat; měl nyní mnohem více zkušených námořníků, než se kdy opovážil očekávat. Až dosud byli všichni zdraví; jeho nováčci z pevniny se stávali rychle námořníky a jistě je vyvcvičí v dělostřelce ještě rychleji. Tento požehnaný letní sluneční svit, horký a suchý, se obdivuhodně hodil jeho zdra-ví. Přestal se již mrzet na lady Barbaru, díky intenzivní radosti, kterou pociťoval, když pozoroval, jak se jeho po-sádka stává nedílným jednolitým celkem. Byl rád na světě a měl skutečně nejlepší náladu.

"Dobrá střelba," pravil Hornblower. Zvláště šťastná střela z jednoho děla na spodní palubě rozbila druhý soudek.

"Pane Bushi, postarejte se o to, aby každý člen obsluhy toho děla dostal dnes večer doušek rumu."

"Podle rozkazu, pane."

"Plachta na obzoru," ozvalo se z koše. "Vy tam na palubě, loď přímo na návětrné straně a rychle se blíží."

"Pane Bushi, zavolejte hned člun zpět a otočte loď na pravoboční úsek, prosím."

"Podle rozkazu, pane."

I zde, ne více než padesát mil od Francie a ne více než dvacet mil od koutka Španělska, ovládaného Francouzi, byla jen

velmi malá možnost, že potkají francouzskou loď. Zvláště ze směru, odkud přijížděla tato. Každá francouzská loď by se plazila kolem pobřeží a neodvážila by se ani na míli do moře.

"Hlídko v koši! Co je to za loď?"

"Je to válečná loď, pane, se všemi plachtami napjatými. Vidím její královské a doplňkové plachty."

"Dost!" zařval pomocník člunovoda na muže, kteří vyta-hovali člun na palubu.

Fakt, že blížící se loď má tolik plachet, učinil ještě ne-pravděpodobnější, že by to mohla být loď francouzská - francouzské obchodní lodi se omezovaly dnes jen na malé lodi, pobřežní loďky, brigy a malé čluny o jedné plachtě. Byla to pravděpodobně jedna z lodí, se kterou se měla Sutherland setkat na tomto místě. Za okamžik byla tato do-mněnka potvrzena z koše.

"Paluba! Zdá se mi, že je to Caligula. Již mohu vidět její čnělkové plachty, pane."

A vskutku, byla to Caligula. Kapitán Bolton asi již dokon-čil svůj úkol doprovodit zásobovací lodi do Port Mahonu. Za hodinu byla již Caligula na dostřel.

"Caligula signalisuje, pane," pravil Vincent. "Kapitán ka-pitánovi. Těší mne, že vás vidím. Chcete se mnou poobědvat?"

"Signalizujte souhlas," odpověděl Hornblower.

Přítaly člunovodových pomocníků se spojily v jeden pronikavý hvizd, když Hornblower vstupoval na palubu; plavčíci stáli v pozoru; námořní pěchota vzdávala čest zbraní; kapi-tán Bolton vykročil vpřed, nastavil mu ruku a jeho vrásčité obličej se rozplýval v úsměvu.

"První ve shromaždišti!" pravil Bolton. "Pojďte tudy, pane. Mému srdci dělá dobře, že vás opět vidím. Mám tu dvanáct tuctů lahví sherry a rád bych věděl, co si o něm myslíte. Kde jsou ty skleničky, stewarde? Na vaše zdraví, pane."

Zadní kajuta kapitána Boltona byla zařízena přímo pře-pychově, což se zdálo divné ve srovnání s kabinou Hornblowerovou. Na truhlách byly satínové podušky; houpající se lampy byly z pravého stříbra a totéž platilo o přiborech, ležících na stole, pokrytém bílým ubrusem. Bolton měl štěstí na kořistné, když byl velitelem fregaty - jediná plavba mu vynesla pět tisíc liber. Začal v námořnictvu jako obyčejný plavčík. Okamžitá žárlivost, kterou Hornblower pocítil, rychle vyprchala, když viděl, s jakým nevкусem je kabina zařízena, a když si vzpomněl, jak uboze vypadala paní Boltonová při jejich posledním setkání. A více než co jiné, Boltonova zřejmá radost ze setkání a skutečná úcta, kterou mu projevoval, dávaly Hornblowerovi lepší mínění o sobě samém.

"Podle rychlosti, s jakou jste se dostavil na místo shro-maždiště, jste měl ještě rychlejší plavbu než my," pravil Bolton a konverzace se ponořila do obvodu technických věcí. Vydrželi se o nich bavit, i když byl již podán oběd.

Bolton neměl zřejmě ani zdání, jaké pokrmy má předklá-dat v tomto palčivém horku. Byla podávána hrachová po-lévka, výtečná, ale těžká, pak ryby, které byly koupeny v posledním okamžiku před odplutím v Port Mahonu. Skopový hřbet. Vařená kapusta. Stiltonský sýr, který již pře-kročil poněkud dobu, kdy byl nejchutnější. Husté portské, které nebylo Hornblowerovi po chuti. Žádný salát, žádné ovoce, ani jeden z chutných produktů Minorkey, kterou Bolton právě opustil.

"Obávám se, že je to pouze skopové z Minorkey," pravil Bolton s nožem v ruce. "Moje poslední anglická ovce zahynula za tajupných okolností v Gibraltaru a dal jsem ji na pospas mužstvu. Ale vezmete si ještě trochu, pane?"

"Ne, děkuji," pravil Hornblower, který se mužně propa-coval již náležitým přídavkem masa a přesycen mastným skopovým, seděl nyní zapocen v kabině, ve které by se člo-věk horkem zalkl. Bolton mu přisunul skleničku s vínem a Hornblower si přilil několik kapek do své poloprázdné sklenky. Jeho celoživotní praxe ho naučila pít, aby se zdálo, že pije stejně mnoho jako jeho hostitel. Pil však jen jednu sklenku za hostitelovy tři. Bolton vyprázdnil svou sklenku a rychle ji opět naplnil.

"A nyní," pravil Bolton, "musíme očekávat příjezd Jeho Nafoukanosti, admirála Červené eskadry."

Hornblower se překvapeně podíval na Boltona. Sám by se nikdy neodvážil nazvat před někým svého nadřízeného dů-stojníka Jeho Nafoukanosti. Kromě toho ho ani nenapadlo, že by mohl myslit o siru Pery Leightonovi takovým způso-bem. Kritika nadřízeného, který musil teprve dokázat své schopnosti jedním nebo druhým způsobem, nebyla Hornblowerovým zvykem. A pravděpodobně bude velmi opatrný v kritice nadřízeného, který je manželem lady Barbary.

"Jeho Nafoukanosti, ano, řekl jsem to," opakoval Bolton. Vypil již o skleničku portského více, než bylo záhodno, a právě si naléval další. "My tu máme sedět, až se nám budou vzadu blýskat kalhoty, a čekat, až se mu podaří dovézt sem tu starou štoudev Pluto z Lisabonu. Vítr je jihovýchodní. A včera byl též. Neprojel-li Gibraltarskou úžinou již přede dvěma dny, nedostane se sem ani za týden. A neponechá-li veškerou starost o navigaci Elliottovi, nedojede sem vůbec."

Hornblower se podíval ustrašeně na palubní okénko. Dostanou-li se zprávy o této rozmluvě na vyšší místa, neudělá to Boltonovi dohře. Jeho druh však správně odhadl Hornblowerovy myšlenky.

"Jen se nebojte," pravil. "Svým důstojníkům mohu důvě-řovat. Nerespektují admirála, který není námořníkem o nic víc než já. Tak a co vy tomu říkáte?"

Hornblower vyslovil návrh, že jedna ze dvou lodí může odjet k severu a začít s prováděním úkolu rozrušování fran-couzského a španělského území. Druhá by pak zůstala na shromaždišti a očekávala příjezd admirála.

"To je dobrý návrh," pravil Bolton.

Hornblower se sebe setřásl únavu, která pocházela z ne-snesitelného horka a množství jídla, které pozřel. Chtěl, aby byla Sutherland vyslána k provádění tohoto úkolu. Možnost okamžité akce ho povzbudila. Cítil, jak se jeho tep zrychluje při této myšlence, a čím více na to myslel, tím více si přál, aby volba padla na něho. Dny lenošivého potloukání okolo shromaždiště ho nijak nelákaly. Kdyby to bylo nezbytné, musil by se podrobit i tomu - dvacet let v námořnictvu by naučilo každého čekat - ale nechtěl zde zůstat. Jedno-duše nechtěl.

"Tak kdo to bude?" pravil Bolton. "Vy nebo já?"

Hornblower udržel svou touhu na uzdě.

"Vy jste služebně starší důstojník, pane," pravil. "Na vás je, abyste rozhodl."

"Ano," pravil Bolton přemítavě, "ano."

Podíval se na Hornblowera uznalým pohledem.

"Vy byste dal tři prsty za to, abyste to byl vy," pravil na-jednou. "Jste ještě tímtež bouřlivákem, jako jste byl na Indefatigable. Pamatuji, že jsem vás za to dal jednou zmrskat. Bylo to v devadesátém třetím nebo čtvrtém roce?"

Hornblower se ohnivě začervenal při vzpomínce na mrs-kání. Tenkrát byl hrozně pokořen, když byl přehnut přes hlavěň děla a mrskán poručíkem, který byl ještě nedávno kadetem. Vzpomínka na to ho rozrušovala i dnes, kdy mu byla připomenuta. Spolkl však svůj odpor. Nechtěl se s Boltonem hádat, zvláště ne nyní. Věděl konečně, že je mezi kapitány výjimkou, protože považuje bičování za surovost.

"V devadesátém třetím, pane," pravil. "Byl jsem právě přijat do námonictva."

"A nyní jste kapitánem válečné lodi a jste jedním z nej-význačnějších spodní poloviny seznamu kapitánů," pravil Bolton. "Bože, ten čas letí. Nechal bych vás jet, Hornblower, - při vzpomínce na staré časy, ale chci jet sám."

"Och," pravil Hornblower. Zřejmě zklamání způsobilo, že výraz jeho tváře byl úplně směšný. Bolton se zasmál.

"Ale budu spravedlivý," pravil. "Hodíme si o to minci. Souhlasíte?"

"Ano, pane," pravil Hornblower dychtivě. Bylo lepší mít možnost, než kdyby neměl vůbec žádné.

"Nebudete se na mne zlobit, když vyhraji?"

"Ne, pane, nebudu."

Bolton sáhl k zbláznění pomalu do své kapsy a vytáhl peněženku. Vytáhl z ní guineu, položil ji na stůl a pak tou-těž pomalostí, zatím co Hornblower přímo bojoval proti své dychtivosti, uložil peněženku zpět do kapsy. Pak zvedl minci a položil ji mezi svůj sukovitý palec a ukazováček.

"Líc nebo rub," dívaje se na Hornblowera.

"Rub," pravil Hornblower a těžce polkl.

Mince vylétla do vzduchu, točila se okolo své osy, až ji Bolton chytil a přibouchl na stůl.

"Je to rub," pravil zvedaje ruku.

Bolton prošel opět všemi pohyby, vytáhl pomalu peně-ženku, vložil minci zpět, vložil peněženku do kapsy.

Horn-blower se musil těžce ovládat, aby zůstal klidně sedět a díval se na něho. Nyní se utišil v naději na okamžitou akci.

"Čert to vem, Hornblower," pravil Bolton. "Jsem rád, že jste vyhrál. Vy dovedete mluvit španělsky, a to je více, než dovedu já. Vy s nimi máte zkušenosti z jižního moře. Je to jeden z úkolů, který je vám jako přišitý. Ale ne-buďte tam více než tři dny. Měl bych vám to dát písemně pro případ, že by se vrátila Jeho Vysoká Mocnost. Ale ne, nebudu nic psát. Mnoho štěstí, Hornblower, a naplňte si sklenku."

Hornblower si ji naplnil do dvou třetin. Nechal-li na dně trochu vína, vypije jen o polovinu sklenky více, než chtěl. Ustrkl ze sklenky, zaklonil se na židli a snažil se bojovat proti své dychtivosti, jak jen bylo možno. Ale konečně ho přemohla a Hornblower povstal.

"Hrom do vás, člověče, snad byste nechtěl odejít?" pravil Bolton. Hornblowerův úmysl byl zřejmý, ale Bolton nechtěl věřit svým očím.

"Dovolíte-li, pane," pravil Hornblower, "je právě vhodný vítr . . ."

Hornblower počal koktat, když chtěl podat všechna vy-světlení najednou. Vítr se může změnit; byl-li již nutný roz-chod, bude lépe, když se rozejdou nyní, než kdyby se tak stalo později. Dostane-li se Sutherland k pobřeží ještě za tmy, bude mít možnost sebrat při svítání nějakou kořist. Dával Boltonovi všechny možné důvody, jen ne ten pravý, že zde totiž již nemůže klidně sedět, když ho za obzorem čeká akce.

"No, jak si přejete," bručel Bolton. "Když musíte, tak musíte. Ale opouštíte mne a zanecháváte zde napůl prázdnou láhev portského. Znamená to, že vám moje portské nechutná?"

"Ne, pane," řekl Hornblower spěšně.

"Tak si dáme ještě jednu, než posádka připraví váš člun k odjezdu. Ať připraví člun kapitána Hornblowera."

Poslední věta byla pronesena proti zavřeným dveřím ka-biny a byla hned opakována stráží, stojící u dveří.

Člunovodovy pištěly hvízdaly, když kapitán Hornblower opouštěl Caligulu, důstojníci stáli v pozoru a plavčíci při-držovali lana. Člunovod Brown se podíval starostlivě se strany na kapitána a snažil se uhodnout, co měl znamenat tento náhlý a nenadálý odjezd. Na Sutherland měli podob-né starosti. Bush, Gerard, Crystal a Rayner ho očekávali na velitelské palubě. Bush zřejmě vstal z postele, když se dozvěděl, že se kapitán vrací.

Hornblower nevěnoval ani nejmenší pozornosti jejich zvě-davým pohledům. Jeho pravidlem bylo nesvěřovat se nikomu - a cítil jakousi škodolibou radost, že jeho podřízení neví nic o své nejbližší budoucnosti.

Až když byl člun vytažen na palubu, dal rozkaz k otočení lodi před větrem a zamířil k španělskému pobřeží, kde na ně čekalo dobrodružství.

"Caligula signalisuje, pane," pravil Vincent. "Mnoho štěstí."

"Potvrďte."

Důstojníci na velitelské palubě se podívali jeden na dru-hého a divili se, co je čeká v budoucnosti, když jim jejich komodor přeje mnoho štěstí. Hornblower pozoroval výměnu pohledů, ale dělal, jako by si jich nebyl ani povšiml.

"Ehmm," zabručel a odešel ve vši vážnosti dolů, aby se zde rozložil nad svými mapami a plánoval kampaň. Dřevo lodního trupu lehce praskalo a mírný vítr nesl loď po ole-jově klidné hladině moře.

X.

"Dva údery, pane," pravil Polwheal, budě Hornblowera z divokého snu. "Vít mezi východem a jihojihovýchodem, směr mezi severem a severosevero východem a všechny plachty napjaty až ke královským. A pan Gerard vzkazuje, abych vám řekl, že z levoboku je vidět zemí."

Tato poslední věta přímo vyhodila Hornblowera z lůžka, bez jediného okamžiku váhání. Svlékl si noční kosili a oblékl si šaty, které mu Polwheal podával. Neoholen a neučesaný spěchal nahoru na velitelskou palubu. Byl již den. Slunce se vyhouplo celou polovinou nad obzorem a osvětlovalo pravobok. A právě na levoboku se objevila šedá hora, odrážející jeho paprsky. To byl mys Creux, kde se ostruha Pyrenejí skláněla k Středozemnímu moři, tvoříc zde nejvýchodnější bod španělského pobřeží.

"Plachta na obzoru!" vykřikl pozorovatel v koši. "Téměř přímo před námi. Briga, pane. Tyčí se proti pozadí země na pravobočním úseku."

To bylo něco, nač Hornblower čekal a več doufal; to byl důvod, proč nařídil směr lodi tak, aby byl v tomto okamžiku na tomto místě. Celé pobřeží Katalánie, na jih až k Barce-loně a ještě dále bylo v rukou Francouzů. Početná francouzská armáda - v knize "Zpráva o současné válce ve Špa-nělsku" byla její síla odhadována na téměř osmdesát tisíc mužů - se pokoušela rozšířit své územní zisky na jih a do vnitrozemí.

Francouzi však musili bojovat nejen proti španělské ar-mádě, nýbrž též proti španělským cestám. Zásobovat armádu o počtu osmdesáti tisíc mužů a kromě toho též velké množ-ství civilního obyvatelstva nedalo se po souši přes pyrenejské průsmyky, i když minulého prosince bylo po hrdinném od-poru dobyt Gerony. Potrava, stělivá a jiný vojenský ma-teriál musily být dopravovány po moři v malých loďkách, které se plížily kolem pobřeží od baterie k baterii, přes laguny a písčiny pobřeží až k Lyonskému zálivu, kolem hornatých výběžků Španělska až do Barcelony. Od doby, kdy byl odvolán Cochrane, nesetkával se ne-ustálý proud lodí s nižádným odporem z britské strany. Když Hornblower dosáhl shromaždiště u mysu Palamos, okamžitě zmizel opatrně za obzor, aby nevaroval Francouze před při-jezdem britské eskadry. Doufal, že se Francouzi stanou ne-opatrními. S větrem téměř na východě a s mysem Creux mizejícím východním směrem byla možnost, že některá ze zásobovacích lodí, která zanedbala povinnost objet nebezpeč-ný bod za noci a která bude proto nyní daleko v moři, může být chycena za svítání z dostřelu pobřežních baterií. A stalo se, jak předpokládal.

"Vytáhněte vlajku, pane Gerarde," pravil Hornblower, "a všichni muži na svá místa."

"Briga udělala obrat, pane," křičel pozorovatel. "Nyní za-jíždí po větru."

"Dejte lodi takový směr, pane Gerarde, abychom brigu odřízli. Napněte doplňkové plachty po obou stranách."

Po větru a pouze se slabým vánkem plula Sutherland nej-lépe, jak mohlo být očekáváno od jejího mělce stavěného a neohrabaného trupu. Za těchto ideálních podmínek mohla se lehce dostat na paty těžce naložené brigy.

"Paluba!" křičel pozorovatel. "Briga se opět otočila a plu-je opět v původním směru."

To bylo velmi podivné. Kdyby pronásledovali válečnou loď, mohla by je takto vyzvat k boji. Ale pouhá briga, i když válečná, by měla podle všech pravidel utéci pod ochranu pobřežních baterií. Možná, že je to anglická briga.

"Savage. Vezměte si dalekohled a řekněte mi, co vidíte."

Již při dokončení této věty uháněl Savage nahoru po hlav-ním lanoví.

"Zcela správně, pane, pluje s přitocnými plachtami opět na pravobočním úseku. Při tomto směru ji zaženeme do závětří. Má vyvěšenu francouzskou vlajku, pane. A nyní signalizuje, pane. Ještě nemohu ty vlajky přečíst, pane. A ny-ní je téměř v závětří."

Co měla k čertu ta briga v úmyslu? Určila si svůj vlastní osud, když se obrátila opět po větru; kdyby se byla pustila k pobřeží v okamžiku, kdy zpozorovala Sutherland, byla by měla možnost záchrany. Nyní byla již jistou kořistí - ale proč vlastně francouzská briga signalisuje anglické válečné lodi? Hornblower vyskočil na brení. Odtud mohl vidět hlavní plachtu brigy právě nad obzorem. Briga zřejmě dosud jela po větru.

"Mohu již přečíst signál, pane. MV."

"Co k čertu znamená MV?" vykřikl Hornblower na Vin-centa, ale vzápětí již litoval své věty. Byl by stačil jen pohled.

"Nevím, pane," pravil Vincent, otáčeje listy signální kníž-ky. "Není to v našem kódu."

"Dozvíme se to brzy," pravil Bush. "Blížíme se k ní velmi rychle. Haló! Obrací se znovu. Otáčí k pobřeží. Ale už ti to není nic platné, Mosijé! Už jsi naše. Je to pro nás slušný kousek kořisti, chlapci."

Hornblower si ani nevšímal rozrušených řečí na velitelské palubě. Tento poslední pokus Francouzů o útěk vysvětlil předešlé pohyby lodi. Bush, Gerard, Vincent a Crystal, ti všichni byli příliš rozechvěni při myšlence na kořistné.

Horn-blower nyní mohl uhádnout, co se vlastně stalo. Při prvním zpozorování Sutherlandu se dala briga na útěk. Pak se všimla červené vlajky, která se objevila na hlavním stěžni Sutherland, a považovala ji za francouzské barvy - obě strany již udělaly touž chybu několikrát předtím. Červená barva trikolory a červená vlajka se lehce popletly.

Tentokrát bylo štěstím, že Leighton byl admirálem Červe-né eskadry, takže Sutherland nyní nesla jeho barvy. A co více. Sutherland měla kulatý předek, který jí dali holandští stavitelé, tentýž, jako měla téměř každá francouzská válečná loď. Z britských lodí měly jen tři nebo čtyři tento druh přídě. Proto považovala briga Sutherland za francouzskou loď, a jakmile si tím byla jista, obrátila se zpět do původního směru, aby mohla obeplout mys Creux. Signál MV byl jistě soukromým rozpoznávacím francouzským znakem - to byla věc, kterou bylo dobře vědět. Až když Sutherland neodpo-věděla obvyklým způsobem, uvědomil si francouzský kapitán svůj omyl a pokusil se o poslední útěk do bezpečí.

Byl to zbytečný pokus, protože Sutherland ji již odřízla od všech možností utéci se do závětří. Lodi od sebe byly nyní vzdáleny již jen tři míle a stále se přibližovaly. Ještě jednou se briga otočila, tentokrát v malé naději, že si prorazí

cestu z dostřelu po větru. Ale Sutherland se k ní rychle řítila. "Vypalte ránu do její blízkosti," vykřikl Hornblower. Po vykonání této pohružky se francouzský kapitán poddal. Briga se zastavila a z jejího stěžně byla stažena trikolora. Z hlavní paluby Sutherland se ozval radostný pokřik.

"Ticho tam!" zařval Hornblower. "Pane Bushi, vezměte si člun a zmocněte se jí. Pane Clarku, jste velitelem kořistné-ho oddílu. Vezměte s sebou šest mužů a odvezte ji do Port Mahonu."

Když se Bush vrátil, byl samý úsměv.

"Je to briga Amelie, pane. Před šesti dny vyplula z Marseilles a plula do Barcelony. Veze vojenské zásoby. Dvacet pět tun prachu. Sto dvacet pět tun sušenek. Hovězí a vepřové v soudcích. Brandy. Agent admirality v Port Mahonu ji určitě koupí, jak loď, tak náklad." Bush si zamnul ruce. "A byli jsme jedinou lodí v dohledu."

Kdyby byla v dohledu jiná britská loď, byla by dostala podíl na kořistném. V tomto případě dostanou podíl jen velící admirál ve Středomoří a admirál Leighton jako velitel eskadry. Jejich podíl bude celkem jedna třetina, takže Hornblower dostane asi dvě devítiny - alespoň několik set liber.

"Přijďte s lodí po větru," pravil Hornblower. Rozhodně by na sobě nedal znát, že má radost z toho, že je bohatší o několik set liber. "Nemáme času nazbyt."

Odešel dolů, aby se oholil, a když oškřabal tvrdé strnisko se svých tváří a rozjímal nad melancholickým obličejem v zrcadle, přemýšlel znovu o nadřazenosti moře nad pevninou. Amelie byla malá loď, téměř nepatrné velikosti. Ale vezla dvě až tři sta tun zásob. Kdyby se Francouzi pokusili poslat takové množství do Barcelony po souši, byli by k tomu potřebovali prvotřídní vojenský doprovod - sto nebo více vozů, stovky koní - kolona by zaujala na silnici délku nejméně jedné míle a bylo by třeba ochrany tisíce vojáků, kteří by konvoj chránili před útoky španělských partyzánů. Vojsko a koně by také potřebovali potravu a to by znamenalo několik dalších vozů. A celá skupina by jela po španělských silnicích rychlostí nejvíce patnáct mil za den. Ne-bylo tedy divu, že se Francouzi rozhodli riskovat a poslat zásoby po moři. A co to bude za ránu pro francouzskou armádu, až zjistí na svém křídle britskou eskadru a až pozná, že jejich nejlepší spojovací cesta byla přerušena!

Když kráčet ke koupeli s Polwhealem v patách, přišel na novou myšlenku.

"Zavolejte mi plachtaře," pravil.

Potter, plachtař, přišel na zád' a zatím co se Hornblower otáčel pod proudem vody, vycházejícím z pumpy, stál a čekal v pozoru.

"Chci francouzskou vlajku, Pottere," pravil Hornblower. "Nemáte nějakou na palubě?"

"Francouzskou vlajku, pane? Ne, pane." "Tak ji udělejte. Dávám vám na to dvacet minut, Pottere." Hornblower pokračoval v otáčení pod přívalem vody a těšil se tohoto horkého rána z jejího osvěžujícího účinku. Bylo pravděpodobné, že nikdo z Francouzů na mysu Creux nezpozoroval zajištění Amelie a mys byl jedinou pevninou v dohledu. A i když to někdo zpozoroval, bude trvat mnoho hodin, než budou varovány všechny pobřežní lodi o přítomnosti britské válečné lodi. Nyní, když se mu podařilo Francouze překvapit, bylo jediné správnou taktikou využít tohoto překvapení na nejvyšší míru, použít jakéhokoliv prostředku, který by úder jen zvýšil. Vrátil se zpět do své kajuty a oblékl si obcerstvující čisté prádlo. V mysli stále propracovával své plány, které nyní ztrácely již mlhovitost, zastírající je ještě minulého dne, a stávaly se čím dále tím ostřejšími.

"Snídání, pane?" ptal se Polwheal starostlivě.

"Přineste mi trochu kávy na velitelskou palubu," pravil Hornblower. Nemohl snést myšlenku na jídlo - snad pro své nynější rozčilení, snad proto, že minulého večera snědl velmi bohatou večeři.

Z velitelské paluby bylo přímo vpředu vidět na obzoru šedavě modré masy - vrcholky Pyrenejí; mezi nimi a mořem se vinula cesta z Francie do Španělska. Plachtařův po-mocník přiběhl a v ruce držel veliký balík.

"Pane Vincente," pravil Hornblower. "Vytáhněte tuto vlajku místo naší."

Důstojníci na velitelské palubě pozorovali, jak se podivná trikolora vznáší na vrchol stěžně, pak se podívali z vlajky na kapitána a počali si mezi sebou šeptat. Shromáždili se na závětrné straně a žádný z nich si nedovolil pokusit se o rozmluvu s Hornblowerem, stojícím na návětrné straně. Hornblower se radoval jak z jejich rozčilení, tak z jejich ticha.

"Pošlete mužstvo na místa, jakmile bude mít po snídání, pane Bushi," řekl. "Připravte vše k akci, ale nechte zavěšené střelné. Chci, aby velký a dlouhý člun mohly být spuštěny na vodu v každém okamžiku."

Mužstvo vyběhlo od snídání s překvapeným mumláním - rozkaz k přípravě k akci, trikolora na vrcholku stěžně, před nimi španělské hory, ranní kořist, to vše je přivádělo do divokého rozčilení.

"Vy tam na hlavní palubě, držte mužstvo v tichosti," za-bručel Hornblower. "Je to tam jako v blázninci."

Hluk ihned ustal, muži se plížili tiše z místa na místo, jako kdyby byli v domě s rozzlobeným otcem. Přepážky byly odstraněny, kuchyňský oheň hozen přes palubu. Plavčíci běhali pro prach do děl; schránky na náboje mezi děly byly naplněny černými koulemi, připravenými k okamžitému použití.

"Připraveno k boji, pane," pravil Bush.

"Ha-hm," zamumlal Hornblower. "Kapitáne Morrisi, vyšlu ven velký a dlouhý člun, chci, aby v každém jelo dva-cet vojáků námořní pěchoty. Připravte své muže a odpo-čítejte je."

Hornblower uchopil dalekohled a ještě jednou prostudoval rychle se blížící pobřeží. Byly zde útesy, na jejichž úpatí se točila cesta na pokraji vody. Pobřeží bylo podle jeho map hluboké. Bylo by však rozumné opatření začít měřit hloubku olovnicí. Bral na sebe riziko přiblížit se závětrnému pobřeží, chráněnému těžkými bateriemi. Sutherland by mohla být těžce poškozena, než by se jí podařilo uniknout do větru z dostřelu. Hornblower se nespolehal jen na "přestrojení", které převzal, nýbrž též na fakt, že Francouzové nebudou věřit, že by anglická loď tolik riskovala.

Francouzům u baterii mohla se zdát přítomnost francouzské válečné lodi podobna pravdě - mohla připlout z Toulonu nebo přijet z Atlantického oceánu, mohla být uprchlíkem z Iónských ostrovů, které byly napadeny Brity, a nyní po dlouhém bloudění mohla hledat útočiště. Hornblower ne-věřil, že by zahájili palbu, aniž ponechali patřičný čas na

vysvětlení.

Na Hornblowerův rozkaz se nyní Sutherland otočila směrem podél pobřeží a jela na sever s příčným větrem. Nyní plula v lehkém větru, právě mimo dostřel od pobřeží. Slunce na ně nemilosrdně páliło, muži byli na svých místech a důstojníci se shromáždili na velitelské palubě. Hornblower, po jehož obličejí tekly potůčky potu, jezdil svým daleko-hledem po pobřeží a hledal vhodný cíl. Slabý vítr vyvolával v lanoví pouze tichý šepot. Loď se mírně kymácela a klapání kladek znělo v tomto tichu právě tak nepřírozeně hlučně jako jednotvárné vyvolávání muže u olovnice. Náhle zvolal shora Savage:

"Tam u mysu je zakotvena spousta malých lodí, pane. Mohu je odtud vidět, pane." Malá černá tečka tančila na objektivu Hornblowerova dalekohledu. Sklonil přístroj, aby dal odpočinout svým unaveným očím, a pak jej znovu po-zdvihl. Tečka tam dosud byla. Rozeznal trikoloru, která vlála líně ve větru z vrcholu stožáru. To bylo, nač Hornblower čekal. Francouzská baterie byla usazena na vrcholu útesu. Pravděpodobně dvaatřicetiliberní děla, s dobrými a zkušenými veliteli. Jistě měla nedaleko pece na zahřívání kulí - žádná loď, plující na moři proti nim nic nemohla svést. Pod nimi byla shromážděna malá pobřežní flotila, kte-rá se tam utekla při zpozorování cizí lodí.

"Nařídte svým mužům, aby ulehli," pravil Hornblower Morrisovi. Nechtěl, aby se námořní pěchota ve svých červe-ných kazajkách objevovala na palubě, protože by to prozra-dilo příliš brzy, kým vlastně je.

Sutherland se pomalu plížila podél pobřeží, a když dal Hornblower rozkaz, aby se přiblížila blíže k pobřeží, počaly útesy vystupovat ostřeji v pozadí. Za nimi se náhle objevo-valy vrcholky hor, kdykoliv si Hornblower odpočíval od soustředěného pozorování baterie. Ve svém dalekohledu mohl již pozorovat okopy a téměř si myslil, že nad nimi vidí vykukovat ohromná děla. Každým okamžikem mohla baterie vybuchnout ve smíšeninu hromu, plamene a kouře a v tom případě by se musil se zklamáním rychle obrátit a utéci. Nyní byli již na dostřel. Každá minuta, kterou se nyní Sutherland přibližovala, znamenala další minutu v palbě, kdyby musila utéci. Ztráta stěžně by mohla znamenat nakonec ztrá-tu celé lodí.

"Pane Vincente," pravil Hornblower, aniž přerušil pozo-rování baterie, "vyvěste MV."

Na tato slova si počala skupina důstojníků překvapeně šeptat. Nyní byli jisti, co měl Hornblower na mysli. Tento trik sice jen zvyšoval nebezpečí odhalení, ale současně, podaří-li se, bude znamenat větší naději na přiblížení se k ba-terii. Byl-li MV francouzským rozpoznávacím signálem a bylo-li ho správně použito, bylo vše v pořádku. Ne-li, baterie jim to velmi brzy poví. Hornblower, se srdcem prudce tlukoucím v prsou, odhadoval, že to v každém případě zmýlí důstojníka baterie a přinutí k váhání a odkladu palby. Signál vyjel po lanech vzhůru a baterie zůstávala stále zticha. Nyní vyběhl i po stožáru baterie signál.

"Nemohu to přecíst, pane," pravil Vincent. "Vyvěsili jednu křídlovitou vlajku, kterých my nepoužíváme."

Ale již fakt, že baterie signalizovala odpověď, znamenal, že si při nejhorším nebyla jista příslušností Sutherland - pokud to ovšem nebylo částí plánu, aby byla vlákána ještě na menší vzdálenost. Bude-li však baterie čekat ještě o něco déle, bude již příliš pozdě.

"Pane Bushi, vidíte baterii?"

"Ano, pane."

"Vezměte si dlouhý člun. Pan Rayner si vezme velký člun. oba přistanete a vezmete baterie útokem."

"Podle rozkazu, pane."

"Dám vám znamení, kdy vyrazit."

"Podle rozkazu, pane."

"Hloubka sedm a tři čtvrtě," křičel muž s olovnici - Hornblower poslouchal podvědomě každé jeho hlášení. Nyní, když jeli mělčí vodou, musil polovinu pozornosti věnovat hlášení měřiče hloubky a současně musil pozorovat baterii. Ted' byli od baterie vzdáleni jen pouhé čtvrt míle. Nastal okamžik k úderu.

"Velmi dobře, pane Bushi. Můžete odjet."

"Podle rozkazu, pane."

"Zvraťte hlavní vrcholové plachty, pane Gerarde."

Na Bushův rozkaz se spící loď probudila náhle k životu. Hvizdot píšťalek zval mužstvo člunů k lanům. Nyní byl prá-vě čas, kdy bude zhodnocen nejtěžší výcvik. Čím dříve budou čluny spuštěny, obsazeny a čím dříve vyjedou, tím větší bude naděje na úspěch. Dlouhý a velký člun dosedly na vodu a muži se spouštěli dolů.

"Shod'te děla přes útesy, pane Bushi. Budete-li moci, zničte baterie. Ale nezůstávejte tam o nic déle, než je nezbytno."

"Podle rozkazu, pane."

Odrážili a muži se opírali do vesel jako blázni.

"Kormidlujte do závětrí! Pane Gerarde, obraťte loď. Dolů s trikolórou a vytáhněte naše barvy. Ale, ale . . ."

Vzduch se zachvěl hvizdem kule z kanónu, která proletěla nad nimi. Celá loď se zatřásla, když jí cosi uštědřilo nesmír-nou ránu vpředu. Hornblower viděl, jak se kolem baterie vytvořil oblak kouře - konečně zahájila palbu. A bohudík, páliła na Sutherland; kdyby jedna z takových střel zasáhla člun, byl by v pěkné kaši. Byl tím tak potěšen, že se ani nezamyslel nad osobní bezpečností.

"Pane Gerarde, zjistěte, zda naše střely dosáhnou baterie. Postarejte se o to, aby každá střela byla správně namířena. Nemá smyslu střílet, nebudou-li zasaženy střilny v okopecích."

Další salva z děl baterie a znovu vysoko nad nimi. Malý Longley, pobíhající po palubě s nožem u pasu, se zastavit instinktivně a chtěl zalehnout, ale potom, dívaje se pokradmu na kapitána, pokračoval v chůzi s krkem ztrnulým jako bidlo. Hornblower se usmál.

"Pane Longleyi, dejte hned spravit tažné lano hlavní čnělkové plachty."

Bylo dobrodiním zaměstnat toho hochu, aby neměl příliš času na strach. Nyní zahájila palbu i pravoboční děla Sutherlandu. Střílelo se nepravdělně, jak měli jednotliví velitelé namířeno. Létající hejna prachu z popředí útesu

dokazovala, že většina střel dopadá asi o třicet yardů vedle. Ale kdyby se do střelen dostal jen jeden nebo dva náboje a zabil ně-kolik členů posádky, bylo by to cennou pomocí pro rozrušení osazenstva baterie. Další salva. Tentokrát střeleli na čluny. Velký člun téměř zmizel pod gejsírem vody, vyhozeným do-padající střelou. Hornblower polkl napětím naprázdno. Ale v následujícím okamžiku se člun znovu objevil a šinul se pomalu jako hlemýžď. Jedna ze střel musila polámat vesla na jedné straně. Ale nyní byly již čluny v bezpečí. Byly již těsně u útesu a děla nemohla dostat takový náměr, aby je ještě mohla zasáhnout. Dlouhý člun byl již v příboji a velký člun jej následoval v patách. Nyní mužové počali vyskakovat a uháněli vzhůru po břehu.

Na okamžik si Hornblower přál, aby byl, proti všem zvyklostem, převzal osobně velení útočné jednotky. Obával se, že nepořádný a rozkouskovaný útok by znamenal ztrátu všech výhod, kterých si dosud dobyli. Ne, Bush bude v po-řádku. Viděl ho nyní ve svém dalekohledu řídit se k silnici a pak se obrátit čelem k svému oddílu. Hornblower viděl, jak Bush mává rukama při vydávání rozkazů. Kdosi vedl skupinu námořníků doprava - to byl Rayner. Hornblowerovy vypjaté oči zpozorovaly jeho holou hlavu a nepopsatel-ně typický způsob chůze. Morris vedl námořní pěchotu - jako blok červeně - doleva. Bush se zbytkem se řadili uprostřed. - Bush věděl, co má dělat. Na povrchu útesu byly tři strouhy, označené přerušovanou zelení a ukazující nejsnazší možnost postupu. Když obě postranní skupiny do-sáhly počátku stezek, viděl Hornblower, jak se Bushův kord zaleskl při rozkazu: Vpřed! Nyní vystupovali po útesu, všech-ný tři skupiny současně. K lodi byl zanesen tichý zvuk bojovných výkřiků.

Jedno z děl na hlavní palubě střílelo nyní lépe. Dvakrát zpozoroval Hornblower, jak ze střelen létá hlína po dopadu střel. Tím lépe. Ale nyní, když mužstvo postupovalo po útesu, musí být palba zastavena. Z jeho pišťaly se ozval pro-nikavý hvizd a Hornblower zařval rozkaz. V mrtvém tichu se nyní loď ploužila po vodě a všechny zraky byly upřeny na útočnou skupinu, která již nyní přelézala přes vrchol. Náhlá oblaka dýmu dokazovala, že děla znovu střílí.

Pravděpodobně granáty. Kterákoliv z útočných skupin, jež by byla zasažena výbuchem granátu, byla by zničena. Na okopech se již blýs-kaly zbraně. Malé obláčky kouře prozrazovaly palbu z pě-choťních zbraní. Na levé straně bylo vidět již červené kabáty námořní pěchoty na vrcholech okopů. Někjaký bíle oblečený námořník mával ze středu. Valili se přes vrchol, ačkoliv přední stěna okopů byla poseta bílými a červenými tečkami, jež naznačovaly místa, kde muži padli. Minuta napětí, kdy nebylo vidět zcela nic, zdála se trvat několik hodin. A pak počala být trikolora ze stěžně pomalu stahována a muži na hlavní palubě propukli v nadšenou bouři radosti. Hornblower sklapl dalekohled.

"Pane Gerarde, obraťte loď. Odešlete bárky, aby se zmoc-nily lodí v zálivu."

Pod baterií v malém zálivu ležely zakotveny čtyři tartany, jedna feluka a dva čluny podobné kutrům. Pěkná kořist, zvláště budou-li plně naloženy.

Hornblower viděl, jak se od nich vzdalují rychle malé člunky směrem ke břehu na stranu odvrácenou od baterie.

Po-sádka lodí prchala, aby se nedostala do zajetí. Hornblower byl rád, že prchají. Nechtěl být zatěžován zajatci a pak, sám prožil dva dlouhé roky jako zajatec ve Ferrolu. Così padlo se hřmotem dolů s útesu, dopadlo tvrdě na cestu vi-noucí se pod útesem a rozvířilo hustý oblak prachu a trosek. Bylo to dvačtyřicetiliberní dělo, které bylo hrubou silou vyzdvíženo a shozeno přes okopy. Bush se musil dát rychle do práce na zničení baterie - byl-li ovšem ještě živ. Další dělo následovalo po malé přestávce a pak ještě jedno.

Malé lodí, z nichž dvě měly v závěsu menší čluny, jely rychle na místo, kde je Sutherland očekávala. Útočná sku-pina nyní scházela dolů po útesu a řadila se na břehu. Po-malu jdoucí skupiny naznačovaly, že jsou dolů sváděni ra-nění. Všechna tato nezbytná zdržení se zdála táhnout do nekonečna. Hromová rána se ozvala od baterie a fontána země a kouře - ne nepodobná výbuchům sopek, pod kte-rými kotvila Lydie na své poslední cestě - naznačila, že byla vyhozena do vzduchu prachárna. Nyní se konečně vracel velký i dlouhý člun zpět k lodi. V Hornblowerově teleskopu, namířeném na sedadla ve člunu, se objevil sedící Bush, živ a zřejmě zdrav. Ale i potom si Hornblower od-dychl, když se Bush šplhal vzhůru na palubu s obličejem staženým do úsměvu, aby podal zprávu.

"Žábožrouti utekli zadními dveřmi, když jsme přicházeli předními," pravil. "Neztratili téměř muže. My jsme ztra-tili ..."

Hornblower se musel nadlidsky ovládat, aby vyslechl tento smutný seznam. Nyní, když bylo po rozčilení, cítil se slab a nemocen a jenom silou vůle se ovládl, aby se mu netřásl ruce. A byla to opět síla vůle, která mu dovolila, aby se usmál a vyřkl jména chvály především mužům, jež Bush vybral pro zvláštní pochvalu, a pak všem mužům, seřazeným na hlavní palubě. Po hodiny se procházel po velitelské pa-lubě a dělal, jako by jím nemohlo nic hnout. Nyní však byl ve spárech reakce. Ponechal na Bushovi, aby se postaral o kořist, aby přidělil lodím nezbytnou posádku a odeslal je do Port Mahonu, zatím co sám beze slova omluvy unikl dolů do své kajuty. Zapomněl i na to, že loď je stále přípra-vena k boji, takže ve své touze po samotě musel sedět na židli na konci záďové chodby, právě z dohledu záďových oken. Muži zatím dávali na patřičná místa přepážky a za-jišťovali děla. Zvrátil se dozadu, ponechal ruce viset podél těla a se zavřenýma očima poslouchal bublání vody pod záďí a skřipání kormidlových čepů po straně. Vždy, když se loď otáčela podle rozkazu Bushe, který ji vedl tak, aby objela mys, Hornblowerova hlava se zvrátila na opačné rameno.

Největší vliv na něho měla vzpomínka, co vše riskoval. Při této myšlence mu běhal mráz po zádech. Zacházel s lodí hrozně neopatrně. Bylo jenom dílem největšího štěstí, že Sutherland nebyla nyní zničený vrak, že polovina její po-sádky nebyla pobita a zraněna a že nyní nepokulhávala k závětrnému pobřeží, kde ji očekával jásající nepřítel. Bylo již v Hornblowerově povaze, že vždy sám sobě zlehčoval své činy a neponechal místa pro opatrná předběžná opatření, která učinil a která mu zajistila úspěch. Nepočítal též se svou schopností vyzískat z daných okolností co nejvíce. Na-dával si neopatrných bláznů, protože se vždy vrhal do ne-bezpečí, a teprve když pominulo, počítal, jakého risika se dopustil.

Cinkání příborů a talířů ho navrátilo zpět do přítomnosti. Opět se napřímil a vzal na sebe zase svůj netečný výraz. Právě včas, neboť Polwheal vstoupil do záďové chodby.

"Připravil jsem vám pár soust, pane," pravil. "Nejedl jste již od včerejška."

Hornblower si náhle uvědomil, že je nesmírně hladov, a současně si vzpomněl, že zapomněl na kávu, kterou mu

Polwheal přinesl na velitelskou palubu již před několika hodinami. Zřejmě tam zůstala a vystydla a Polwheal ji musel odnést. Se skutečnou radostí povstal a odešel do kabiny. Touha po jídle a pití byla tak velká, že se téměř ani nezlobil, jak ho Polwheal rozmazuje, jak se o něho stará téměř mateřsky, z čehož pak bude hledět získat pro sebe velké výhody. Studený jazyk byl výtečný a Polwheal postavil na stůl, veden jakousi intuicí, půl láhve claretu. Ani jednou za měsíc nepil Hornblower nic silnějšího než vodu, pokud ovšem nebyl ve společnosti. Dnes však vypil tři sklenky claretu, věděl, že je potřebuje, a vychutnával každou kapku.

Když byl posílen jídlem a vínem, jeho únava zmizela a v mysli se počal zabývat novými plány, a aniž si to uvědomoval, vynalézal nové způsoby, jak rušit nepřitele. Při po-píjení kávy se počaly jeho hlavou honit myšlenky a přece si to dosud neuvědomoval. Vše, čeho si byl vědom, bylo, že je v kabině dusno a že je malá, a že opět touží po čerstvém vzduchu a palčivém slunečním teple venku. Polwheal, který se vrátil, aby uklidil stůl, viděl zadním okénkem svého ka-pitána, jak kráčí křížem krážem po chodbě. Léta služby pod Hornblowerem ho naučila vyvodit si důsledky z jeho skloněné a zamyšlené hlavy a z rukou, které ačkoliv složeny na zádech, přece se kroutily a otáčely jedna v druhé. Zřejmě opět pracoval na plánech pro budoucí akce.

Následkem toho, co Polwheal potom vykládal, věděla již spodní paluba, že v krátké době půjdou do nové akce. Vě-děla to dvě hodiny předtím, než se Hornblower objevil na velitelské palubě a vydal rozkazy, které tuto domněnku potvrdily.

KAPITOLA

XI.

"Střílejí dobře, pane," pravil Bush, když se gejsír vody neočekávaně vztyčil asi sto yardů od levoboku.

"Kdopak by nestřílel dobře s jejich výhodami?" odpověděl Gerard. "Čtyriadvacetiliberní děla na stálých a pevných zá-kladnách a k obsluze mají vojáky s desíletou službou."

"No, já jsem je již viděl stejně střílet hůř," pravil Crystal.

"Je to nejméně půl druhé míle," řekl Bush.

"To je víc," odporoval Crystal.

"Ale kdepak, je to sotva míle," ohrazoval se Gerard.

"Nesmysl," řekl Bush.

Hornblower se vmísil do sporu.

"Vaši pozornost, pánové, prosím. Budu potřebovat Raynera a Hookera - zavolejte pana Raynera a Hookera. A ny-ní si pečlivě prostudujte tohle místo."

Tucet teleskopů zamířilo na Port Vendres, za kterým již rudla obloha před západem slunce. V pozadí stála hora Canigou, jejíž majestátní výška přímo udivovala. Po levé straně se skláněly ostruhy Pyrenejí k moři u mysu Cerbera a ozna-čovaly místo, kde končilo Španělsko a začínala Francie. Ve středu dostávaly bílé domky Port Vendres červený nádech pozdního slunce. Byly postaveny hustě okolo malého zálivu. Před nimi kotvila loď pod ochranou pobřežních baterii po obou stranách zálivu. Baterie se prozrazovaly obláčky kouře, když se stále a stále snažily zasáhnout na nesmírnou vzdá-lenost tuto drzou loď, jež si vyvěsila britské barvy na dohled od pobřeží francouzského impéria.

"Pozorujte baterii vlevo, pane Gerarde," pravil Hornblower. "Pane Raynere, vidíte baterii na pravé straně? Dobře ji pozorujte. Nechci, aby se staly nějaké chyby. Pane Hookere, vidíte křivku zálivu? Budete tam musít dnes v noci zavést člun, přímo k té lodi."

"Podle rozkazu, pane," pravil Hooker, zatím co si ostatní důstojníci vyměňovali významné pohledy.

"Zakormidlujte loď na levoboční úsek, pane Bushi. Musíme se nyní pustit dále na moře. Zde jsou vaše rozkazy, pánové."

Pak obraceje se od jednoho důstojníka ke druhému, dal jim Hornblower krátké instrukce. Loď, skrývající se v Port Vendres, měla být odříznuta a zajata. To mělo být vyvrcho-lením posledních dvaceti čtyř hodin, jež začaly ukořis-těním Amélie a pokračovaly zničením baterie u Llanza.

"Měsíc vychází v jednu hodinu. Budu se snažit, abych byl na tomto místě zpět dnes o půlnoci," pravil Hornblower. Budou-li mít jen trochu štěstí, podaří se jim uspat posádku Port Vendres do pocitu bezpečnosti, až uvidí, že Sutherland odplouvá. Nevěděli ovšem, že se Sutherland vrátí, až nastane tma. Útok za tmy bude dostatečně velkým překvapením a vycházející měsíc dodá dosti světla na odvezení ukořistěné lodi, bude-li útok úspěšný. V případě neúspěchu posvítí měsíční světlo útočníkům ke shromáždění a odjezdu.

"Pan Bush převezme velení lodi," pravil Hornblower.

"Pane!" protestoval Bush, "pane, prosím..."

"Dnes jste se již dosti vyznamenal, Bushi," odpověděl Hornblower.

Hornblower se rozhodl zúčastnit se útoku. Věděl, že by nebyl schopen snést napětí při čekání venku, zatím co uvnitř by zuřil boj. Již nyní byl v horečce, nyní, když dovoloval své mysli zabývat se příští akcí. Nedal však na sobě nic znát.

"Každý muž nájezdne skupiny musí být námořník," pravil Hornblower. "Pan Gerard a pan Rayner mezi ně pak rozdělí námořní péchotu."

Jeho posluchači pokývli na důkaz, že rozumějí. Napnout plachty na cizí lodi a dostat ji do pohybu ve tmě, to bude vyžadovat již dobrých námořníků.

"Rozumíte všichni, co se od vás očekává?" tázal se Horn-blower a oni opět přikývli, "Pane Hookere, opakujte své rozkazy."

Hooker je přesně opakoval. Byl to dobrý důstojník, jak Hornblower dobře věděl, protože ho sám navrhl na povýšení na poručíka po návratu Lydie.

"Dobře," řekl Hornblower. "Nyní pánové, srovnajte si pro-sím své hodinky s mými. Hvězdy vám dodají dosti světla, abyste na ně v noci viděli. Co? Vy nemáte hodinky, pane Hookere? Snad pan Bush bude tak dobrý a půjčí vám své." Podle výrazů na obličejích svých důstojníků poznal Hornblower, že srovnávání hodiněk jim ukázalo důležitost toho, řídit se podle jím určeného časového pořádku, víc než co-koli jiného. Jinak by jen málo dbali přestávek po pěti a deseti minutách, jak nařídil, a jen on mohl posoudit a zhod-notit nutnost přesného dodržování plánu ve složité akci, pro-váděné za tmy.

"Rozumíte nyní všichni, pánové? Budete proto tak laskaví a stanete se s výjimkou důstojníka ve službě mými hosty při večeři."

Důstojníci si opět vyměnili pohledy. Večeře v Hornblowerově kabině před akcí byly již velmi známé. Savage si vzpomněl na jednu takovou příležitost na palubě Lydie před soubojem s Natividadem. Zúčastnili se jí ještě další dva, a to Galbraith, důstojník jeho oddílu, a Clay, jeho nejlepší přítel. Galbraith zemřel daleko na Pacifiku na snět' a Clayova hlava byla roztržena dělovou koulí.

"Dnes nebudeme hrát whist, Savage," usmál se Hornblower, jako by četl jeho myšlenky! "Budeme mít před půlnocí ještě příliš mnoho práce."

Hornblower často trval na hraní whistu před akcí a skrý-val svou vlastní nervosu kritikou hry svých spoluhráčů. Nyní se nutil stále do úsměvu, snažil se být milý a pohostinný, když je vedl do své kabiny. Nervové napětí ho nutilo k povídání, a protože dnešního večera byli jeho hosté ještě málomluvnější než jindy, mohl povolit uzdu svému jazyku a ve snaze udržovat rozhovor popovídat si dosyta. Ostatní se na něho dívali s překvapením, jak se dovede smát a povídat. Neviděli ho nikdy jindy v takovéto náladě kromě v předvečer boje a již zapomněli, jak dovede být lidský a zajímavý, když na-pne všechnu svoji vůli, aby na ně udělal dojem. Pro něho to byl přijatelný způsob, jak zahnat myšlenky na nadcháze-jící boj. Stavěl se před nimi sice do jiného světla, ale přesto nepřekračoval čáru, která dělila kapitána od podřízených důstojníků.

"Obávám se, pánové," pravil konečně Hornblower, mač-kaje ubrousek a odhazuje jej na stůl, "že je čas, abychom šli opět na palubu. Je skutečně nesmírná škoda, že musíme přerušit tak pěkný večírek."

Opustili osvětlenou nádheru kabiny a vydali se do tmy, panující na palubě. Hvězdy se třpytily na tmavém nebi a Sutherland se plížila jako duch po vodě, která odrážela její obraz. Pyramidy plachet mizely v nedohlednu a jediné zvuky, které slyšeli, bylo chrastění ráhén a monotónní hudba vln pod přídíl, krájející neviditelné vlnky. Posádka odpočí-vala v chodbách a na hlavní palubě, bavila se šepem a když je přidušené hlasy jejich důstojníků volaly na místa, tiše uposlechli a každý oddíl se shromažďoval pro svou dnešní úlohu. Hornblower s Bushem zkontrolovali pozici lodi. Horn-blower pak zvedl noční dalekohled a snažil se zachytit na-pjatým zrakem neviditelné pobřeží.

"Posádka dlouhého člunu, zde," volal Gerard tiše.

"Posádka velkého člunu, zde," ozval se Rayner jako ozvě-nou a jejich obě skupiny se klidně seřadily před hlavním stěžněm.

Posádka kutrů se shromažďovala na velitelské palubě. Hornblower si bral s sebou celkem dvě stě padesát mužů - kdyby výprava skončila tragicky, bude mít Bush sotva dosta-tek mužů, aby zavezli Sutherland zpět na shromaždiště. "Ponechte loď na místě, pane Bushi," pravil.

Čluny byly spuštěny na vodu jeden po druhém a ležely a připravenými vesly jen několik yardů od Sutherland. Jako poslední šel Hornblower a usadil se na zadní sedadlo člunu mezi Browna a Longleye. Na zavrčení od Browna opěli se muži do vesel a flotila se dala do pohybu směrem od lodi. Byla hustá tma, která se zdála optickým klamem ještě hustší blízko hladiny moře než na palubě Sutherland. Bárka jela stále pomalu kupředu a dlouhý a velký člun, jež se rozdělily po obou stranách, zmizely ve tmě z dohledu. Zdálo se, že se vesla dotýkají sametové černě moře zcela bez jakého-koliv zvuku.

Hornblower se silou vůle přinutil, aby seděl klidně, a polo-žil si ruku na jilec padesátiguineového kordu. Stále se chtěl otáčet a dívat se po druhých lodích. Každou minutou zahálky se cítil nervóznější. Některý z těch bláznivých pěšáků si může hrát se závěrem muškety, nebo něčí pistole, neopatrně natažená, může vypálit, jak se její vlastník opírá o vesla. Nejmenší varování břehu zničílo by celý útok. Mohlo by znamenat ztrátu několika set životů. Přivolalo by na jeho hlavu - kdyby to ovšem přežil - strašnou důtku admirála. Tvrdě se donutil, aby seděl v tichosti ještě pět minut, než si dovolil zdvihnout noční dalekohled.

Pak konečně zachytil slabý záblesk útesu. S rukou na kormidle změnil směr, až se konečně dostali k ústí zálivu.

"Přestaňte veslovat," řekl přidušeným hlasem a bárka tiše klouzala pod zářícími hvězdami. Nedaleko vpředu na-značovala dvě ještě temnější místa, kde pluly dva kutry. Když si přidržel hodinky před nosem, mohl zjistit, kolik je přesně hodin. Bude musit čekat ještě plné tři minuty.

Vzdálený zvuk dosáhl jeho ucha. V přístavu bylo slyšet veslování. Slyšel, jak vesla rozrážejí vodu asi dvě stě yardů vpředu. Domníval se, že dokonce vidí výstřiky. Francouzové, jak konečně očekával, byli na hlídce u své drahocenné lodi. Ale kapitán francouzské lodi si neuvědomil, že strážní lodi, veslující s přitlumenými vesly a plížící se pomalu podél lodi, by byla pro nepřátelský útok mnohem nebezpečnější, než jakákoliv loď, veslující jen sem a tam přes ústí zálivu.

Horn-blower se podíval znovu na své hodinky.

"Připravte vesla," zašeptal a mužové se zaklonili, připra-veni táhnout. "Před námi je strážní loď. Pamatujte si, muži, jen bodná zbraň. Výstřelí-li někdo z vás přede mnou, za-střelím ho vlastníma rukama. Vpřed."

Bárka opět vyrazila kupředu a vkradla se do přístavu. Za několik okamžiků dospějí místa, kde se křížila palba obou baterií, místa, jež bude pod nepřetržitým pozorováním stráží, kam budou po setmění zamířeny všechny zbraně, jež by zničily každou loď, která by se tam přiblížila. Ještě strašný okamžik si Hornblower myslel, že dlouhý a velký člun zabloudily. A pak to přišlo. Hlučné zvolání po jeho pravici, které jasně slyšel přes vodu, pak další zleva, a obě dvě se utopila v divoké palbě mušket. Rayner a Gerard vedli své skupiny proti bateriím a oba dva, jak nařizovaly rozkazy, dělali

přímo pekelný hluk, aby odvrátili v kritickém okamžiku pozornost dělostřelců.

Hornblowerův zrak zachytil střikání vesel strážní lodi, jež bylo nyní tím zřetelnější, čím divočeji posádka veslovala a věnovala pozornost hlomozu na pobřeží, místo aby se starala o své. Bárka se hnula tiše a nepozorovaně ke strážní lodi. Byla od ní vzdálena asi padesát yardů, když je konečně někdo zpozoroval.

"Qui va la," vykřikl kdosi ostře, ale než mohla být dána jakákoliv odpověď, stočil Hornblower kormidlo a bárka na-razila na bok strážní lodi.

Na Hornblowerův rychlý rozkaz byla vesla stažena do lodi jen okamžik před srážkou. Trup bárky odrazil vesla strážní lodi, takže polovina její posádky se válela ve zmatku na dně, Hornblower tasil kord a ve chvíli srážky skočil divoce s bárky na loď, duše se přitom rozčilením a nervozitou. Dopadl oběma nohama na někoho na zádi lodi, porazil ho, ale sám si zázrakem udržel rovnováhu. U svého kolena viděl bílý obličej, divoce po něm kopl a ucítil ve své noze prudký náraz, jak bota dopadla. V témže okamžiku se kordem roz-máchl po dalším obličej před sebou. Pocítil, jak se ostří zakouslo do kosti; loď se pod ním hrozně kývala, protože na palubu přicházelo stále větší množství posádky bárky. Kdosi se před ním vztyčil - kdosi s černým vousem přes celý obličej, jak bylo vidět v měsíčním světle - nemohl to být proto Angličan. Hornblower divoce vyrazil, zakolísal na houpající se lodi a oba, jak on, tak jeho protivník se svalili na muže pod svými nohama. Když se vyhrabal vzhůru, bylo po boji. Posádka strážní lodi byla mrtva, nebo v bez-vědomí, nebo byla vržena přes palubu. Hornblower cítil, že jeho krk a zápěstí jsou mokré a lepkavé - zřejmě krví - ale neměl nyní čas na to myslet.

"Zpět do bárky muži," zvolal, "vpřed."

Celá bitka netrvala více než několik vteřin. U baterií do-sud pokračoval klamný útok. Ještě když bárka odrazila od zničené strážní lodi, bylo slyšet palbu z mušket dále v zálivu. Dva kutry se dostaly k zakotvené lodi bez překážek, neboť jely, jak Hornblower nařídil, podél obou bojujících lodí přímo ke kořisti. S rukou na kormidle nařídil Hornblower směr přímo na záblesky z mušket. Posádky kutrů zřejmě nedobýly lodi prvním útokem, protože záblesky výstřelů se stále udržovaly podél trupu lodi. Měla asi nataženy všechny zábranné sítě a její posádka byla na stráži.

Mladý Longley po kapitánově boku přímo skákal nadšením na sedátku.

"Sedte klidně, hochu," zavrčel Hornblower.

Přeložil kormidlo a bárka se dostala pod záď lodi a odtud k boku, na kterém se ještě nebojovalo.

"Vesla," zasyčel Hornblower. "Zachyťte se tam na přídi. Tak a teď všichni najednou, muži, a hodně křičte!"

Bylo to těžké šplhání po straně lodi. A její zábranné sítě byly nataženy. Hornblower našel opěrný bod pro svou nohu na pažení skrze síť, nebezpečně se však houpal a byl na-kloněn zpět směrem do moře, neboť sítě byly nataženy z rá-hen a skláněly se k okrajům lodi. Cukal se v nich jako moucha v pavučině. Vedle sebe viděl Longleye, který zápasil s podobnými obtížemi. Chlapec měl dýku mezi zuby, asi podle toho, co četl o námořnických dobrodružstvích. Vypadal tak hloupě, vise v síti a máje v ústech velkou a neohrabanou zbraň, že se Hornblower musil zasmát i v tak nepříjemné pozici. Vytáhl kord z pochvy a drže se druhou rukou, chtěl jím přetnout provazy. Celá síť se tam houpala a házela, jak na ní byla zachycena posádka celé bárky, že se málem Hornblowerovi vymkla.

Ale všichni kolem něho bláznivě řvali. Tento překvapující útok na nechráněnou stranu musí otřást nervy obránců, kteří se snažili odrazit posádku kutrů. Padesátiguineový kord byl vyroben z jemné oceli a měl ostří jak břitva. Prořezával nyní pramen síťoviny za pramenem. Náhle se cosi s praskotem přetřhlo. Na hrozný okamžik ztratil Hornblower rovnováhu a málem spadl do moře, ale nadlidskou silou se opět narovnal, naklonil se dopředu a propadl se sítí. Dopadl na ruce a kolena a jeho kord zachrastil někde před ním. Jakýsi Fran-couz se na něho vrhl. Hornblowerův zrak zachytil záblesk ocelové špičky píky. Zachytil ji, svalil se na záda a stočil píku mimo nebezpečí. Francouzovo koleno narazilo na jeho hlavu a Hornblowerův krk byl skoro vykroucen, jak na něj Francouz dopadl. Odkopl ho, jakýmsi zázrakem našel svůj kord a postavil se tvář v tvář proti temným postavám, vrhající se na něho.

U jeho ucha vybuchla pistole. Téměř z toho ohluchl a zdá-lo se mu, jako by se celá masa útočníků roztavila v záblesku v niveč. Ti ostatní, kteří přebíhali palubu, byli Angličané. Radostně křičeli.

"Pane Crystale!"

"Pane!"

"Přesečněte kotevní lano. Je zde pan Hooker?"

"Ano, pane."

"Vyšplhejte se nahoru se svou posádkou a natáhněte plachty."

Ještě nebylo času na gratulace. Od břehu se mohlo přihnat každým okamžikem několik lodí s posilami pro posádku ukořistěné lodi. Gerard a Rayner mohou být odrazeni po-sádkou baterie, takže by musili přehnout před střelami z děl.

"Browne!"

"Pane!"

"Vystřelte raketu."

"Podle rozkazu, pane."

Raketa, kterou s sebou přinesl Brown na Hornblowerův rozkaz, měla být signálem pro vylodovací skupiny, že loď je v britských rukou. A od pevniny nyní přicházel slabý vítr, který by mohl odnést loď ze zálivu. S tím Hornblower počítal. Po palčivém horku za dne mohl se očekávat jen vítr s pevniny.

"Kotevní lano přet'ato, pane," křičel Crystal zpředu.

Hooker uvolnil vrcholovou plachtu a loď již počala na-bírat vítr.

"Muži k otěžím, posádka bárky, posádka prvního kutru. Benskin! Ledly! Převezměte kormidlo. Ostře vpravobok!"

Brown seděl skrčen na palubě a z jeho křesadla létaly jiskry. Raketa se vznesla, zanechávajíc za sebou ohon jisker, a vybuchla nahoře mezi hvězdami. Když byla napjata přední stěhová plachta, čelo lodi se otočilo a loď se ustálila na svém směru přes záliv, se zadním větrem. Před nimi vyšel na obzoru měsíc. Byl ve třetí fázi a dával tak Hornblowerovi

dostatečné množství světla, aby mohl snadno vyvést loď ze zálivu mezi bateriemi. Hornblower slyšel hvízd píšťal, pře-hlušující výstřely z mušket, které ještě tu a tam vycházely. Gerard a Rayner zřejmě odvolávali nyní své muže. Dva výstřiky po boku lodi označovaly, že dva členové po-sádky se raději odhodlali plavat ke břehu, než aby se dostali do zajetí. Byla to dobře časovaná a úspěšná operace.

KAPITOLA

XII.

Lyonský záliv asi nebude výnosnou půdou pro nájezdy, řekl si Hornblower, přejížděje francouzské pobřeží svým te-leskopem. Záliv sahal tak hluboko, že by vítr ze severu k zá-padu nahnal loď do závětrí a octla by se přídí na pevné zemi. Záliv byl mělký, zrádný a při větší bouři by se proměnil v zuřící peklo. Hornblower by byl riskoval, kdyby zde byla přiměřená možnost kořisti, ale podle toho, co zjistil při po-zorování pobřeží, nebylo naděje na větší kořist. Od Port Vendres až k Marseille - hraniční body úseku pobřežní eskadry - byl plochý břeh přerušován chmurnými lagunami, oddělenými od moře dlouhými nánosy písku a tu a tam i poloostrovy orné půdy. Na pískových nánosech stály roz-troušené dělostřelecké baterie, podporované zcela normál-ními pevnostmi. Byla zde malá města Cette, Aigues-Mortes a podobná, obklopená středověkým opevněním, jež by odra-zila jakýkoliv útok, který by na ně mohl Hornblower provést.

Hlavním činitelem však byl řetěz lagun, spojených již od římských dob řadou kanálů. Lodi do nosnosti dvou set tun se mohly propížit podél vnitřní strany pobřeží - i v tomto okamžiku mohl Hornblower pozorovat ve svém teleskopu hnědé plachty, plující skrze zelené vinice. Vstup do tohoto řetězu byl chráněn pevným opevněním a kdyby snad chtěli překvapit jednu z pevností, znamenalo by to riskovat jízdu točitými kanály, mezi písčinami a pod palbou. A i kdyby se mu to podařilo, stejně by nemohl zaútočit na loďstvo v lagunách.

Pod čistě modrou oblohou rozkládalo se Středozemní moře, jehož modř měla zelený nádech, který tu a tam v mělčinách přecházel do žluta. To bylo Hornblowerovi, stále se prochá-zejícímu po palubě, stálou připomínkou, po jakém zrádném moři nyní pluje. Vpředu byla loď zosobněnou činností. Bush s hodinkami v ruce cvičil asi padesát mužů v práci s plach-tami. Napínali a svinovali přední čnělkovou plachtu a dělali to v poslední půl druhé hodině alespoň dvanáctkrát, což musilo velmi udivovat množství dalekohledů, pozorujících loď z pobřeží. Člunovod Harrison seděl na židli na hlavní palubě a okolo něho sedělo se skříženými nohama dvacet nováčků a jeho dva pomocníci. Učil pokročilou třídu umění uzlování a spravování plachet. Skřípot a hluk dělových pod-vozků, vycházející ze spodní dělové paluby, naznačoval, že Gerard cvičí nováčky-dělostřelce na předních šesti čtyřladvaciliberních dělech. Gerardovou ambicí bylo mít u každého děla šest vycvičených dělovodů a k tomu mu ještě mnoho chybělo. Na zádi se Crystal se svým sextantem snažil poučit kadety o prvcích navigace - ti mladí ďáblové byli nepokojní a nepozorní, ale Crystal se nedal vyrušovat. Hornblowerovi jich bylo líto. Od mládí byla matematika vždy jeho koníčkem; logaritmy pro něho byly hračkou, když byl stár asi jako Longley. Problém sférické trigonometrie mu byl zdrojem zábavy, podobně jako byla pro mnohé tyto hochy hudba, jež zase jemu byla nepochopitelná.

Jednotvárné údery zdola prozrazovaly, že tesař se svými pomocníky dokončují správkou velké díry, kterou udělalo včera ráno - bylo neuvěřitelné, že od té doby uplynulo ne-celých čtyřladvacet hodin - dvačtyřicetiliberní dělo u Llanza. Klapání pump říkalo, že menší provinilci na lodi čerpají vodu. Díky nedávné generální opravě, tekla Sutherland jen nepatrně, při klidném počasí jen necelý palec denně. Horn-blower se zbavoval prosáklé vody každodenním hodinovým pumpováním, které prováděli muži, octnuvši se v Harrisovově nebo Bushově černé knize za to, že vyběhli jako po-slední průvlakem, že měli špatně složená lůžka nebo že se dopustili některých z těch četných přestupků, jež tak zlobí člunovody a první poručíky. Pumpování, nejjednotvárnější a nejnejpříjemnější práce na lodi byla mnohem lepším a užitečným trestem než devíticásá kočka a k Bushově poba-vení Hornblower věřil, že též mnohem účinnějším. Z komína kuchyně se valil kouř a Hornblower cítil i na velitelské palubě vůni vařených jídel. Muži dnes dostanou dobrý oběd s omáčkou; včera nejedli nic jiného než sušenky a studenou vodu, protože loď byla během čtyřladvaceti hodin třikrát v akci. Nevadilo jim to, dokud vše dopadalo úspěšně - bylo jisté zvláštní, jak velký vliv na disciplínu měl malý úspěch. Dnes, s jedenácti padlými, šestnácti raněnými a čtyřladvaceti muži v ukořistěných lodích - kromě dvou věz-ňů, kteří se raději rozhodli dát se do služeb anglického krále, než aby seděli v jednom z jeho vězení - byla Sutherland mnohem lepší bojovou jednotkou než předevčírem, kdy byla její posádka úplná. Hornblower viděl z velitelské paluby, jak je každý naplněn radostí a vysokou morálkou.

Sám byl veselý a měl dobrou náladu. Překonal své sebe-podceňování. Zapomněl na své včerejší obavy a tři bitky v jednom dni mu vrátily sebedůvěru. Ukořistěnými loďmi byl nyní nejméně o tisíc liber bohatší a to bylo skutečně radostné pomyšlení. V celém svém životě dosud neměl tisíc liber. Pamatoval si, jak lady Barbara taktně odvrátila zraky od jeho mosazných přezek na střevících. Příště až bude obědovat s lady Barbarou, bude mít přezky z ryzího zlata, a bude-li chtít, budou posázeny diamanty. A pak na ně upo-zorní nějakým nenápadným gestem. Marie bude mít náramky a prsteny, kterými vystaví jeho úspěch na oči veřejnosti.

Hornblower si s hrdostí vzpomněl, že v Port Vendres ne-poznal ani na okamžik strachu, ani když vskočil z bárky na strážní loď, ani když se zmítal v strašném objetí zábranných sítí. Právě tak jako měl nyní bohatství, po kterém tolik toužil, dokázal, k svému velkému překvapení, že má hrubou fyzickou odvahu, kterou dosud záviděl svým důstojníkům. Ačkoliv, a to bylo pro něho charakteristické, nepřikládal důležitost duševní odvaze, organizační schopnosti a důmyslu, které vyvinul, byl právě na vrcholu vlny optimizmu a sebe-důvěry. S dobrou náladou, která v něm přímo vřela, rozhlédl se ještě jednou po plochem a odpuzujícím pobřeží po své levé ruce a zabýval se problémem, jak tam provést nějaký zmatek. Ve své kajatě měl ukořistěné francouzské mapy, kterými ho zásobovala admirálita - dali je jistě i lodím Pluto a

Caligula. Hornblower strávil první hodiny dne jejich studiem. Připomínal si v mysli různé drobnosti, když se tak díval přes mělčiny na zelený pás pobřeží a na hnědé plachty v pozadí. Byl již v takové blízkosti, jak se jen mohl odvážit, ale přece ještě byly plachty asi půl míle z dostřelu děl.

Nalevo se prostíralo městečko Cette, posazené na vrcholku malé hory, tyčící se nad okolní plochou půdu. Hornblower si vzpomněl na Rye, přehlížející Romney Marsh. Cette však bylo zamračené malé město s převládající černou barvou, ne jako veselá šedá a červená barva Rye. A jak věděl, bylo Cette obehnané opevněním a mělo posádku, proti které by nic nezmohl. Za Cette se rozkládala velká laguna, zvaná Étang de Thau, jež tvořila hlavní článek v řetězu vnitro-zemských vodních cest, které poskytovaly úkryt a ochranu všem francouzským lodím, plujícím od Marseille a z rýnské-ho údolí až k úpatí Pyrenejí. Pokud se jeho týkalo, bylo Cette nezranitelné a loďstvo, skrývající se v Étang de Thau, bylo před ním bezpečno.

Sutherland nyní stála proti nejzranitelnější části celé vnitro-zemské dopravní cesty. Byl to krátký úsek, kde splavný kanál z Aigue Mortes do Étang de Thau byl oddělen od moře úzkým pásem země. Měl-li být proveden útok, musí být veden právě zde. A co více, právě v tom okamžiku zpozoroval něco, na co mohl zaútočit - hnědou plachtu, vzdálenou ne více než dvě míle. Musí to být jedna z fran-couzských pobřežních lodí, plujících z Port Vendres do Mar-seille s nákladem vína a oleje. Bylo by bláznovstvím pod-niknout něco proti ní a přece - přece - dnes měl chuť provádět bláznivé kousky.

"Zavolejte kapitánova člunovoda," pravil kadetovi na stráž. Slyšel ozvěnu jeho výkřiku na hlavní palubě a za dvě minuty již k němu běžel chodbou Brown a bez dechu se zastavil a čekal na rozkazy.

"Umíte plovat, Browne?"

"Plovat, pane? Ano, pane."

Hornblower se podíval na Brownova mohutná ramena a silný krk. Z otevřené košile mu bylo vidět na prsou cho-máčky černých vlasů.

"Kolik mužů z posádky bárky dovede plovat?"

Brown se podíval na stranu, pak na druhou, než se od-hodlal učinit doznání, za které jistě nezíská pochvalu. Ale přesto se neodvážil lhát, zvláště ne Hornblowerovi.

"Nevím, pane."

Hornblower nepronesl očekávané pokárání, což bylo ještě horší, než kdyby řekl: "Měl byste to vědět."

"Chci, abyste sestavil posádku pro bárku," pravil Horn-blower. "Každý musí umět dobře plovat a každý z nich musí být dobrovolník. Bude to nebezpečná práce a pamatujte si, Browne, všichni musí být skuteční dobrovolníci - nechci, abyste používal svých donucovacích metod."

"Podle rozkazu, pane," pravil Brown po okamžiku váhání. "Všichni se přihlásí dobrovolně. Bude těžké vybrat z tako-vého množství. Jedete také, pane?"

"Ano. Každý muž dostane sečnou zbraň. A každý bude mít balíček výbušnin."

"Vy - výbušnin, pane?"

"Ano. Křesadlo. Několik zápalnic, olejové hadry a kousek doutnáku. Vše zabaleno v neprodyšném sáčku. Dojdete k plachtaři, ať vám na to dá kus látky, nepropouštějící vodu. Každý muž dostane kus provazu na nesení těch věcí, bude-li muset plavat."

"Podle rozkazu, pane."

"Vyřítíte panu Bushovi můj pozdrav. Požádejte ho, ať sem přijde, a pak si jděte připravit svou posádku."

Bush přiběhl na záď a jeho obličej zářil rozčilením. Ještě než doběhl na velitelskou palubu, oživila loď dohady. Mezi muži kolovaly nejdivočejší pověsti o tom, k čemu se ka-pitán rozhodl. Mužstvo strávilo celé dnešní ráno s jedním okem na své povinnosti a s druhým pozorujícím francouz-ské pobřeží.

"Pane Bushi," pravil Hornblower, "půjdu na břeh a za-pálím tamten pobřežní člun."

"Podle rozkazu, pane. Půjdete osobně, pane?"

"Ano," vyštěkl Hornblower. Nemohl přece Bushovi vy-světlovat, že by nesnesl odeslat mužstvo k akci, pro níž musili být vybráni dobrovolníci, aniž by šel sám. Díval se Bushovi zatvrzele do očí a Bush jeho pohled opětoval. Ote-vřel ústa k protestu, pak si to rozmyslil a vyslovil zcela něco jiného.

"Dlouhý a velký člun, pane?"

"Ne, ty by narazily na dno ještě půl míle od pobřeží."

To bylo jasné; čtyři souběžné čáry pěny ukazovaly místa, kde se rozbíjely malé vlnky ještě daleko od pobřeží.

"Vezmu si svou bárku a mužstvo, složené z dobrovolníků."

Hornblowerův výraz v tváři nedovoloval Bushovi něco na-mítat, ale Bush se toho tentokrát odvážil.

"Ano, pane. Nemohl bych také jít, pane?"

"Ne "

Na tak rozhodné odmítnutí si Bush nedovolil další ná-mitky. Měl takový zvláštní pocit - zažil jej již dříve při pohledu na Hornblowerův vzdorný pohled - jako by on - Bush - byl otcem, který jedná se vzdorným synem. Miloval svého kapitána právě tak, jako by asi miloval svého syna, kdyby ho jednou měl.

"A Bushi, zapamatujte si. Žádné výpravy na záchranu. Budeme-li zničeni, budeme zničeni. Rozumíte? Mám vám to dát písemně?"

"Není třeba, pane. Rozumím."

Bush řekl tato slova smutně. Kdyby došlo k nejvyšší zkoušce, neměl Hornblower důvěru ve schopnost svého prv-ního poručíka dělat samostatně plány, i když si byl vědom jeho vlastností a schopností. Přímě ho strašilo pomýšlení, jak se Bush potuluje po francouzském pobřeží a mrhá cen-nými životy ve snaze zachránit svého kapitána.

"Dobře. Zastavte loď, pane Bushi. Půjde-li vše dobře, vrátíme se asi za půl hodiny. Počkejte zde na nás."

Bárka měla osm vesel. Když dal rozkaz k jejímu spuštění, doufal Hornblower, že to nebude zpozorováno z francouzského pobřeží. Bushova ranní cvičení asi Francouze navykla na zdánlivě bezcílné manévrování Sutherland. I krátké zvrácení plachet mohlo minout bez povšimnutí. Posadil se vedle Browna a muži se sklonili k veslům. Bárka tancovala rychle a lehce po hladině moře. Hornblower nařídil směr tak, aby dosáhli pobřeží kousek před hnědou plachtou, jež se nyní jevila nad zeleným pásem pobřeží. Pak se obrátil na Sutherland, majestátní pod pyramidou plachet, vzdalující se od nich s překvapující rychlostí. I v tomto okamžiku počala Hornblowerova čilá mysl pracovat. Díval se na linii a sklon stěžňů své lodi a přemýšlel, jak by mohl zlepšit její navigační vlastnosti.

Minuli první pásmo vln, aniž se dotkli země. Ani to ne-mohli nazývat vlnami při tak klidném moři. Pak vyrazili dále k zlatému pobřeží. O několik vteřin později loď naražila, když klouzla po písku, jela ještě setrvačností několik yardů a narazila na písek po druhé.

"Ven z bárky, muži," vykřikl Hornblower.

Přehodil pak nohy přes okraj člunu a dopadl po stehna do vody. Mužstvo bylo právě tak rychlé jako on, chopilo se boků lehké bárky a tlačilo ji, až jim voda nedosahovala dále než po kotníky. Hornblowerovou první myšlenkou bylo dát se vést rozčilením a podniknout divoký útok na pobřeží. Ale hned se ovládl.

"Máte bodáky?" tázal se přísně. "A balíčky s výbušninami?"

Přeběhl pohledem po devíti mužích a zjistil, že každý je správně ozbrojen a vystrojen. A pak vedl svou malou výpravu klidně k pobřeží. Vzdálenost byla dosud příliš velká, než aby mohl očekávat, že mohou běžet celou cestu a pak ještě plavat. Pískovité pobřeží se zvyšovalo do nízkého, plochého břehu, porostlého travinami. Přeběhli tento pás a dostali se na zelenou vinici. Necelých dvacet yardů od nich okopával starý, skloněný muž a dvě staré ženy zelené řady. Při jejich náhlém objevení vzhledli s překvapením v očích a dívali se beze slova na štěbetající skupinu námořníků. Asi čtvrt míle odtud, přes vinici, byla hnědá plachta. Za ní bylo vidět malou zadní plachtu. Hornblower se dal ihned po úzké stezce, vedoucí v tomto směru.

"Následujte mne, hoši," pravil a dal se do klusu. Starý muž na ně něco volal, když námořníci šlapali po vínu. Slyšeli po prvé v životě mluvit francouzsky a smáli se jako malé děti. Kromě toho pro mnohé z nich to byl první pohled na vinici. Hornblower za sebou slyšel, jak si námořníci s překvapením povídají o pravidelných řadách zdánlivě bezcenných stvolů a že jsou překvapeni i malými hrozny nedozrálého vína.

Proběhli vinicí. Prudký svah na druhé straně je přivedl na hrubou stezku, vedoucí podél kanálu. Zde nebyla laguna širší než dvě stě yardů a splavný kanál byl zřejmě těsně u stezky, protože řídká řádka bójek vyznačovala asi ve vzdálenosti sto yardů mělčinu. Pobřežní loď byla od nich nyní vzdálena dvě stě yardů a pomalu k nim jela. Její posádka si dosud neuvědomila nebezpečí. Muži vyrazili z hrdel divoké pokřiky a počali si strhávat kabátce.

"Ticho, vy blázni," zavrčel Hornblower. Rozepjal přezku pásu se zavěšeným kordem a počal svlékat kabát.

Když zaslechla řev mužstva, vyběhla posádka pobřežní lodi ve zmatku ven. Byli to tři muži, ke kterým se v následujícím okamžiku připojily dvě statné ženy. Dívali se na ně, cloníce si rukama oči před sluncem. Jedna z žen, zřejmě rychleji myslící, poznala, co znamená skupina mužů, svlékající se na břehu. Hornblower, strhávaje se sebe kalhoty, slyšel, jak žena vykřikla, a viděl, jak běžela rychle na zád. Pobřežní loď se k nim dosud pomalu přibližovala, ale když byla téměř naproti nim, byla velká plachta rychle spuštěna, kormidlo otočeno a loď odbočila od stezky. Bylo však již pozdě pomýšlet na její záchranu. Projela řadou bójek a s otřesem narazila na mělčinu za nimi. Hornblower viděl, jak muž u kormidla opouští své místo a otáčí se na ně. Ostatní muži a ženy se shromáždili kolem něho. Hornblower si připjal pás s kordem na nahé tělo. Též Brown byl již nahý a připevňoval si opasek kolem boků. Na jeho obnažené kůži ležela sečná zbraň.

"Za mnou, hoši!" vykřikl Hornblower; "čím rychleji, tím lépe." Sepjal ruce a skočil nemotornou šipkou do laguny.

Křičící a střikající muži ho následovali. Voda byla teplá jako mléko, ale Hornblower plaval pravidelně a pomalu, jak jen mohl. Byl špatným plavcem a pobřežní loď, vzdálená nyní asi sto padesát yardů, se mu zdála ještě velmi daleko. Kord, visící mu od pasu, se zdál již nyní velmi těžký. Brown kolem něho rychle proplul. Ploval vpřed rychlými tempy, mezi zuby měl provaz od balíčku s výbušninami a jeho černé vlasy byly promočeny vodou. Další muži následovali. Když se přibližovali k lodi, byl již Hornblower velký kus za nimi. Všichni se před ním vyškrali na nízký bok lodi, pak se však projevila disciplína; obrátili se a zastavili, aby mu po-mohli vyšplhat se na palubu. Hornblower pak šel s tase-ným kordem na zád. Ženy a muži zde byli shromážděni do chmurné skupiny a Hornblower na okamžik zapochyboval, co s nimi má učinit. V nádherném slunečním světle proti sobě stáli Francouzi a Angličané. Z mokrých těl námořníků se vypařovala voda, ale chvíle byla příliš napjatá, než aby se někdo staral o to, že jsou úplně nazi. Hornblower si s ulehčením vzpomněl na člun, který loď táhla za sebou. Ukázal na něj prstem a snažil se vzpomenout si na svou francouzštinu.

"Au lateau," pravil. "Dans le bateau."

Francouzové váhali. Byli zde čtyři muži středního věku a jeden starý; jedna stará a jedna mladší žena. Angličané se postavili za svého kapitána a vytáhli z pod opasků své sečné zbraně.

"Entrez dans le bateau," pravil Hornblower. "Hobsone, přitáhněte ten člunek podél boku lodi."

Mladší žena propukla v bouři nadávek a křiku, její ruce divoce gestikulovaly a její dřeváky klapaly po palubě.

"Já to udělám, pane," vmísil se do křiku Brown. "Vy tam, skočte do člunku."

Chytil jednoho z mužů za límec, zamával mu bodákem před očima a táhl ho přes palubu k boku. Muž uposlechl a skočil přes bok lodi. Jakmile dal příklad, ostatní ho následovali. Brown pak odsekl lano, připevňující člunek k lodi a přeplněný člunek se počal vzdalovat, doprovázen ječivými kletbami v katalánské franštině jedné z žen.

"Zapalte loď," řekl pak Hornblower. "Browne, vezměte tři muže do podpalubí a podívejte se, co se tam dá provést."

Bývalá lodní posádka vytáhla několik vesel a pádlovala nyní opatrně kolem stezky, protože člun byl tak přeplněn, že voda dosahovala skoro až k okrajům. Hornblower je pozoroval, jak přistávají a jak se škrábou po břehu k stezce.

Jeho vybraná posádka prováděla svou práci rychle a přesně. Silné údery zespodu naznačovaly, že se Brownova skupina dobývá do nákladu, aby tam připravila pěkné ohniště. Téměř okamžitě se vyvalil z kabiny kouř. Jeden z mužů pak naházel na hromadu nábytek, polil ho petrolejem z lampy a okamžitě celou kabinu zapálil.

"Člun je naložen olejem v sudech a zrním v pytlech, pane," hlásil Brown. "Rozlili jsme několik sudů a rozsypali několik pytlů. To bude hořet. Podívejte se, pane."

Z hlavního průvlaku již vycházel úzký proužek černého dýmu a horko odtud vycházející působilo, že se zdálo, jako by přední část lodi tancovala a poskakovala v slunečním svitu. Před průvlakem byl již též založen požár na suchém, dřevěném trupu lodi. Oheň praskal a výbušně bouchal, ačkoliv jej bylo sotva vidět díky prudkému slunečnímu světlu a nedostatku kouře. Přid' již pěkně hořela a z podpalubí se proti nim vylil náhle oblak dýmu.

"Naházejte do ohně palubní pláňky," pravil Hornblower hrubým hlasem.

Skřípavé zvuky této práce byly následovány tichem - ne, nebylo to naprosté ticho, neboť Hornblowerovo ucho zaslechlo přidušený, ale stálý šramot. Byl to hluk plamenů, šířajících náklad. Zesílený průvan, vzniklý prohořením paluby, hnál plameny k snadno vznětlivé látce.

"Bože, to je pohled," vykřikl Brown.

Zdálo se, že se celý bok lodi otevřel, když se palubou vyvalil oheň. Horko se stalo náhle nesnesitelné.

"Nyní se můžeme vrátit," pravil Hornblower. "Pojďte za mnou, hoši."

Sám se první vrhl znovu do laguny a malá, nahá skupinka plovla pomalu zpět k stezce. Tentokrát skutečně pomalu.

Útočné nadšení nyní vyprchalo. Při hrozném pohledu na rudé plameny, olizující palubu, všichni muži vystřízlivěli.

Plovali pomalu, ve skupince kolem svého kapitána, který udával tempo, omezené únavou a neohrabanými tempy. Byl rád, když konečně mohl natáhnout ruku a uchopit trávu, rostoucí na břehu. Ostatní se vyhrabali na břeh před nim.

Brown mu nabídl svou mokrou ruku a pomohl mu na břeh.

"Svatá Panno!" vykřikl jeden z mužů. "Podívejte se na tu starou čubku."

Byli nyní vzdáleni asi třicet yardů od místa, kde zanechali šaty. Na témže místě též přistála posádka pobřežní lodi. V okamžiku, kdy byli upozorněni Irem, stará, spílající žena házela poslední jejich oděvní součásti do laguny. Na břehu již nezůstalo z jejich šatstva vůbec nic. Jedna nebo dvě opuštěné košile dosud pluly po hladině laguny, nafouknuty vzduchem, který v nich dosud byl, ale jinak bylo již všechno šatstvo na dně.

"Proč jste to udělala, aby vás čert vzal," řval Brown. Všichni námořníci spěchali k posádce pobřežní lodi a nazí tančili a mávali rukama kolem nich. Stará žena ukázala na loď. Hořela nyní od přídi k zádi a z jejích boků se valil hustý černý kouř. Viděli, jak se lanová hlavního stožáru rozpadlo do kouřících trosek, stožár se náhle naklonil na jednu stranu, olizován neviditelnými plameny.

"Přinesu vám vaši košili," řekl jeden z mužů Hornblowerovi, odtrhávaje zrak od fascinujícího pohledu.

"Ne. Pojďme!" vyštěkl Hornblower.

"Chcete si vzít kalhoty toho starého chlapa, pane?" tázal se Brown. "Já je z něho svléknu, a ať ho čert vezme, pane."

Přece není možné ..."

"Ne," vykřikl opět Hornblower.

Počali se nazí šplhat opět k vinici. Naposled se ohlédli a viděli, že obě ženy nyní srdcelomně pláčí. Hornblower viděl, jak jeden z mužů poklepává jedné ženě na rameno. Ostatní se dívali s odevzdanou apatií, jak hoří jejich loď, jejich celý majetek. Hornblower již vedl svou skupinu vinicí. Náhle zpozorovali jezdce na koni, cválajícího k nim. Jeho modrá uniforma a špičatý klobouk říkaly, že je to jeden z Bona-partových žandarmů. Zastavil před nimi, sáhl pro kord, ale současně si sebou nebyl tak jist a ohlížel se doprava i doleva po posile, která nebyla v dohledu.

"Copak chceš!" vykřikl Brown, vyrážaje vpřed a mávaje bodákem.

Ostatní námořníci se postavili s připravenými bodáky ko-lem něho a žandarm rychle obrátil koně a odklusal do bez-pečí. Pod jeho černým vousem bylo vidět záblesk bílých zubů. Když ho rychle minuli, Hornblower se otočil a viděl, že žandarm sesedl a snaží se, pokud mu to neklidný kůň do-voluje, vytáhnout z pouzdra u sedla karabinu. Na vrcholu břehu stál starý muž a dvě ženy, které již dříve viděli, jak okopávají víno. Muž mával motykou a vyhrožoval jim, ale obě ženy se stydlivě smály a dívaly se na jejich nahotu zpod přivřených víček. Tam už ležela na okraji vody bárka a v dáli byla Sutherland. Při pohledu na ni počali muži ra-dostně křičet.

Vesele vytlačili bárku z písku, zastavili, aby mohl Horn-blower nasednout, tlačili ji ještě kus dále a pak se nemo-torně převalili přes její boky a chopili se vesel. Jeden z mužů vykřikl bolestí, když si zarazil třísku ze sedátka do holé zadnice.

Hornblower se automaticky zasmál, ale muž byl ihned umlčen pohoršeným Brownem.

"Podívejte se na něho, pane," pravil jeden z veslařů, uka-zuje přes Hornblowerovo rameno.

Žandarm skákal ve svých vysokých botách neohrabaně dolů po pobřeží, s karabinou v ruce. Hornblower se otočil a viděl, jak poklekává a zamiluje. Na okamžik si Hornblower pomyslně s odporem, zda jeho kariéra bude skončena kulí francouzského žandarma, ale po objevení se obláčku kouře neslyšel ani hvizd kule. Od muže, který byl tak daleko a běžel rychle v těžkých botách, nemůže se očekávat, že za-sáhne jednou ranou malou bárku na vzdálenost dvou set yardů.

Přes pás země mezi mořem a lagunou mohli nyní vidět ohromný oblak dýmu. Pobřežní loď byla zničena tak, že nebude ani pomyšlení na správkou. Bylo hrozné, že musili zpusťšit tak pěknou loď. Ale válka a pustošení byla slova stejného významu. Pro vlastníky lodi to znamenalo zničení a chudobu. Současně to však znamenalo, že se těmto lidem nepřátelské země dokázalo, kam až může zasáhnout paže Anglie. Konečně - kromě Bonapartova verbování - ne-poznali Francouzi, co je válka. Znamenalo to však ještě více. Znamenalo to, že úřady odpovědné za obranu pobřeží budou rozrušeny zprávami o tomto úseku cesty z Marseille do Špa-nělska, zprávami z úseku, který pokládali za nejbezpečnější. Bude to znamenat, že budou musit obstarat muže a zbraně, aby byl tento úsek chráněn, čímž budou zeslabeny jednotky, které mají k dispozici pro obranu celého pobřeží, dlouhého dvě stě mil. Tenčí obranná clona znamenala, že

může být na určeném místě snadněji proražena náhlým útokem, provedeným bez varování - druhem útoku, který může být snadno proveden eskadrou válečných lodí, jež mohou podle své vůle uhodit a zmizet opět za obzorem. Bude-li tato hra hrána správně, bude celé pobřeží od Barcelony až po Marseille udržováno ve stavu stálé pohotovosti. To byl způsob, jak opotřebovat síly korsického kolosa. Loď může za příznivého počasí cestovat deset i patnáctkrát rychleji než pochodující pěchota, nebo právě tak rychle jako rychle jedoucí posel, který ponese varování. Uhodil již na francouzský střed, uho-dil i na levé křídlo. Nyní si musí pospíšet a uhodit cestou zpět k shromaždišti na francouzské křídlo. Hornblower seděl na sedátku bárky, složil a zase rozložil nohy, jeho vůle po okamžité akci ho naplňovala neklidem. Bárka se zatím přiblížila k Sutherland.

Slyšel jasně Gerardův hlas, který sem dospěl a říkal: "Pro Boha, co je to..." Zřejmě právě zjistil nahotu všeho osazenstva přibližující se bárky. Píšťaly začly pískat, aby upozornily strážce na příjezd kapitána lodi. Bude musit vstoupit předním vchodem nahý, bude musit nahý přijímat po-zdravy od důstojníků a námořníků, ale ve svém rozrušení si ani nevzpomněl na svou důstojnost. Vyběhl na palubu s kordem houpajícím se po svém nahém boku - bylo to boží dopuštění, kterému nemohl zabránit. Během své dva-cetileté služby v námořnictvu se naučil přijímat nevyhnutelné bez reptání. Obličej plavčků a námořních pěšáků byly jako vytesány z kamene. Všichni se nadlidsky namáhali, aby se nesmáli, ale Hornblower toho nedbal. Černý oblak kouře nad pevninou naznačoval úspěch, na který by mohl být hrdý každý muž. Zůstal nahý na palubě, dokud nedal Bushovi rozkaz k otočení lodi, což znamenalo, že se Sutherland opět vydává na jih za novým dobrodružstvím. Vítr byl právě dobrý pro jihozápadní směr a Hornblower se rozhodl, že nebude plýtvat ani minutou příznivého větru.

KAPITOLA

XIII.

Během své dlouhé cesty na jihozápad neviděla Sutherland vůbec Caligulu. Hornblower tomu ani nechtěl, dokonce se jí vyhýbal. Bylo totiž možné, že Pluto již dojela na shromaždiště. V tom případě by byly rozkazy kapitána Boltona zrušeny admirálem a Hornblower by byl zbaven dalších možností ještě před uplynutím daného času. Bylo to v hodinách temna, kdy Sutherland překročila zeměpisnou šířku mysu Bagur a za jitra se již nalézala daleko na jihozápad. Na obzoru po její pravé straně se objevilo modré pásmo katalánských hor.

Hornblower byl na palubě již od rozednění, plnou hodinu předtím, než zahlédl pevninu; na jeho rozkaz se loď otočila a stála opět přitočena k severovýchodu. Přibližovala se současně k břehům, až mohly být z paluby pozorovány podrobnosti hornaté krajiny. Bush byl též na palubě a stál ve skupině ostatních důstojníků. Hornblower, procházející se sem a tam si byl vědom pohledů, které na něho vrhají, ale dělal, jako by jich neviděl, a jen neustále pozoroval pobřeží svým teleskopem. Věděl, že Bush a všichni ostatní myslí, že sem přijel již s pevným úmyslem a že nyní očekávají jeho rozkazy, které přivedou loď do podobných dobrodružství, jakými byly prolnuty dva minulé dny. Mysleli si o něm, že je nadán ďábelským postřehem a geniálností. Rozhodně jim nechtěl připustit, jak velkou úlohu hrál v minulých akcích štěstěna, a nechtěl též připustit, že přivedl Sutherland sem, do blízkosti Barcelony jenom na základě všeobecných principů a v naději, že se tu něco naskytne.

Již nyní bylo nesnesitelné horko. Modrá obloha dostávala k východu mosazný nádech a zdálo se, že se východní vítr nijak neochladil cestou v délce čtyř set mil přes Středozemské moře z Itálie. Bylo zde horko jak v cihlové kůlně, na kterou praží slunce. Již čtvrt hodiny po ochlazení studenou vodou lodní pumpy pocítil Hornblower, že po něm tekou potůčky potu. Země, plynoucí po jejích pravém boku, se zdála úplně mrtvá. Byly zde vznešené vysoké šedo-zelené hory, mnohé z nich měly na vrcholku plochou čepičku z kamene s příkrými hornatými srázy. Byly zde šedé útesy, hnědé útesy a tu a tam prokukoval zlatový písek. Mezi mořem a těmito horami se táhla nejdůležitější silnice v Katalánii, spojující Barcelonu s Francií. Zde, podél této cesty by se mělo jistě něco objevit, pomyslel si Hornblower. Věděl, že ve vnitrozemí běží rovnoběžně asi ve vzdálenosti deseti mil jiná, špatná cesta mezi horami, ale té Francouzové sotva po-užijí z vlastní vůle. Jedním z důvodů, proč sem přijel, bylo, aby donutil Francouze opustit dobrou pobřežní silnici a po-užívat vedlejší cesty, kde budou mít španělští partyzáni mnohem větší možnost zničit jejich konvoje. Toho může dosáhnout jenom tím, že vyvěsí britskou vlajku na dostřed od pobřeží. Byl by toho však raději dosáhl udělením ostré lekce. Nechtěl, aby jeho úder na francouzské pravé křídlo byl pouze úderem do vzduchu.

Mužstvo mylo paluby a vesele si přitom pískalo a smálo se. Bylo jistě potěšující dívat se na jejich dobrou náladu a bylo zvláště příjemné, že tato dobrá nálada vznikla nedávnými úspěchy. Hornblowerem prošla vlna uspokojení, když je tak pozoroval, ale pak, a to bylo pro něho typické, začal po-chybovat, zda se mu podaří udržet vysokou morálku posádky. Dlouhé a jednotvárné křížování při blokádní službě by mohlo velmi brzy zhoršit jejich ducha. Pak odhodil všechny pochyby s rozhodným optimismem. Dosud mu šlo všechno tak dobře; jistě mu bude štěstí přát i nadále. I v tento den se jistě něco přihodí, ačkoliv jsou možnosti 100 : 1 proti. Řekl si zpuštěně, že žila štěstí není dosud vyčerpána. Ať jsou naděje jedna ku stu, nebo jedna ku tisíci, dnes se jistě zase něco přihodí; jistě dostane ještě další možnost vyznamenat se.

Tam na břehu byl nad nábřežím malý hlouček bílých domků. A na pobřeží bylo vytaženo několik člunů - asi španělských rybářských člunů. Nemělo by smyslu riskovat vyslání vyloďovací skupiny, protože tu vždy byla možnost, že vesnička má francouzskou vojenskou posádku. Ty rybářské loďky jistě zásobovaly rybami francouzskou armádu, ale přesto proti nim nemohl nic dělat. Ti ubozí rybáři přece musí z něčeho žít. Kdyby se rozhodl zapálit nebo ukořistit čluny, popudil by obyvatele proti spojenecké smlouvě s Anglií a na celém světě měla Anglie spojence jenom právě ve Španělsku.

Nyní běžely po pobřeží černé tečky. Jeden z člunů vyjel na moře. To byl snad počátek dnešního dobrodružství. Hornblower cítil, jak se do jeho srdce vkrádá naděje, ba dokonce jistota. Dal si teleskop pod paži a otočil se. Kráčel pak po palubě s hlavou skloněnou a rukama sepnutými za zády, zřejmě hluboce přemýšleje.

"Od pobřeží odrazil člun, pane," pravil Bush, dotýkaje se klobouku.

"Ano," pravil Hornblower s nezájmem.

Pokoušel se nejevit žádného rozčilení. Doufal, že jeho důstojníci nevědí, že loď sám viděl, a byl pevně rozhodnut, že nevybočí z dráhy své chůze, aby se na ni podíval.

"Jede směrem k nám, pane," dodal Bush.

"Ano," pravil opět Hornblower, dosud s ličeným nezájmem. Bude trvat nejméně deset minut, než se člun přiblíží k lodi - a jistě tak chce učinit, proč by jinak tak rychle vyjel, jakmile na břehu spatřili Sutherland? Ostatní důstojníci mohou mířit dalekohledy na loď a dohadovat se o tom, proč vlastně přijíždí. Kapitán Hornblower však bude s po-výšeným nezájmem kráčet po palubě a bude čekat nevy-hnutelný výkřik. Nikdo kromě něho nevěděl, jak prudce mu bije srdce. Nyní se výkřik ozval, ve vysoké tónině přes blýskající se vodu.

"Zastavte, pane Bushi," pravil Hornblower a vystoupil s umělým klidem na druhou stranu, aby vykřikl pozdrav na oplátku.

Ze člunu křičeli katalánsky. Jeho přesná znalost španěl-štiny - naučil se ji během dvou let, kdy byl válečným za-jatcem, aby se nudou nezbláznil - a povšechná znalost fran-couzštiny mu umožnily porozumět, co se na něho volá, ne-mohl však katalánsky odpovědět. Zavolal proto španělsky.

"Ano," křičel. "Toto je britská loď."

Na jeho zvolání se vztyčil v lodi ještě někdo jiný. Muži ve člunu byli Katalánci, v roztrhaných šatech; tento muž byl oblečen ve světle žlutou uniformu a měl vysoký klobouk s chocholem.

"Mohu přijít na palubu?" křičel španělsky. "Nesu důležité zprávy."

"Budete nám srdečně vítán," pravil Hornblower a otočil se na Bushe. "Na palubu přijde španělský důstojník, pane Bushi. Dohlédněte na to, aby byl přijat s plnými poctami."

Muž, jenž vstoupil na palubu a překvapeně se otáčel, když námořní pěchota vzdávala čest a píšťaly pískaly, byl zřejmě husar. Byl oblečen v žlutý kabát, dokonale ozdobený černí, a do žlutých kalhot s širokými pásy zlaté stuhy. Jez-decké boty se zlatými střapci vpředu a se zvoníci ostru-hami na patách mu dosahovaly až ke kolenům. Přes ramena měl přehozen stříbrové šedý kabát, lemovaný černým astrachánem, s prázdnými rukávy. Na hlavě měl husarskou čáku z černého astrachánu se stříbrošedým sáčkem, visícím z vr-cholu za pštroším perem. Ze zádi čáky mu visely zlaté šňůry, jež měl uvázány kolem krku. Táhl za sebou ohnutou šavli a kráčel k místu, kde ho Hornblower očekával.

"Dobrý den, pane," pravil s pozdravem. "Jsem plukovník José Gonzales de Villena y Danvila, z pluku Olivenzských husarů Jeho nejkatoličtějšího Veličenstva."

"Těší mne, že vás poznávám," pravil Hornblower. "A já jsem kapitán Horatio Hornblower, ze Sutherland, lodi Jeho britského Veličenstva."

"Jak plynne španělsky mluví vaše Excellence!"

"Vaše Excellence je příliš laskavá. Těší mne, že dovedu mluvit španělsky, protože mi to umožňuje uvítat vás zde, na palubě mé lodi."

"Děkuji vám. Dostal jsem se k vám až po překonání vel-kých potíží. Musil jsem zdůraznit svou autoritu, abych při-nutil rybáře, aby mne k vám zavezli. Obávali se, že by Francouzi mohli objevit, že se stýkají s anglickou lodí. Po-dívejte se! Již veslují zpět, jako by je to mělo stát život."

"Ve vesnici tedy nyní není francouzská posádka?"

"Ne, pane, není."

Na tváři Villeny se objevil zvláštní výraz, když pronesl tato slova. Byl to mladší muž, světlé pleti, i když byl hodně opálen; měl habsburský ret (což mohlo naznačovat, že vděčí za svou vysokou hodnot v armádě poklesku jednoho ze svých ženských předků) a světlehnědé oči s přivřenými víčky. Tyto oči se setkaly s Hornblowerovými beze stopy úskočnosti. Zdálo se, že ho jen žádají, aby nepokračoval ve svém výslechu. Hornblower však tuto žádost nevyslechl - byl na vše příliš zvědav.

"Jsou tam španělské jednotky?" ptal se.

"Ne, pane."

"Ale váš pluk, plukovníku?"

"Není tam, kapitáne," řekl Villena a spěšně pokračoval. "Zprávy, které jsem vám přinesl, zní, že francouzská armáda - vlastně bych měl říci italská - pochoduje po pobřežní cestě, devět mil na sever od nás."

"Ha," zabručel Hornblower. To byla zpráva, na kterou čekal.

"Minulou noc byli v Malgret na cestě do Barcelony. Je jich asi deset tisíc a jsou z Pinovy a Lecchiovy divize ital-ské armády."

"Jak to vše víte?"

"Je mou povinností jako důstojníka lehké kavalerie, abych to věděl," pravil Villena povýšeně.

Hornblower se podíval na Villenu a uvažoval. Jak věděl, pochodovaly Bonapartovy armády nyní již tři léta křížem krážem, na délku i na šířku celou Katalánii. Porazily Španěly v nesčetném množství bitek, ukořistily jejich pevnosti po zoufalém obléhání, ale nebyly dosud k podrobení této země blíže, než když po prvé tuto provincii zrádně napadly. Katalánci nebyli schopni překonat v poli ani podřadné Napoleo-novy hordy, kterých používal na této straně Španělska - Němce, Italy, Švýcary, Poláky a všechen přívěsek jeho ar-mády - ale současně bojovali chrabře, na každém neoku-povaném kousku území sbírali čerstvé síly a zeslabovali svého protivníka neustálými pochody a protipochody, které na něm vynucovali. To však ještě nevysvětlovalo, jak se dostal špa-nělský husarský plukovník sám do srdce

barcelonského okre-su, který měl být celý pod francouzskou kontrolou.

"Jak jste se tam dostal?" dožadoval se ostře.

"Byla to moje povinnost, pane," pravil Villena s vážnou povýšeností.

"Velice, lituji, ale stále tomu nerozumím, doně José. Kde je váš pluk?"

"Kapitáne . . ."

"Kde je?"

"Nevím, pane."

Z mladého husara zmizela nyní veškerá povýšenost. Hleděl na Hornblowera velkým, prosícím očima, když se měl přiznat k své hanbě.

"Kde jste ho viděl naposledy?"

"U Tordera. Bojo-bojovali jsme tam s Pinem."

"A byli jste poraženi?"

"Ano, včera. Vraceli se zpět z Gerony a my jsme je na-padli z hor, abychom je odřízli. Jejich kyrysníci nás rozbili a byli jsme rozptýleni. Můj kůň padl tam u Arens de Mar."

Náhla vlna intuice dovolila Hornblowerovi porozumět slo-vům tohoto politováníhodného vyprávění. Hornblower si to dovedl vše jasně představit. Nedisciplinované hordy, sehnané na vrchu hory, bláznivé útoky, kterými byli Španělé rozprá-šeni do trosek a zahrnutí na útěk. V každé vesničce v okruhu několika mil budou dnes ustrašení uprchlíci.

Všichni uprchlí v panice. Villena jel na koni tak dlouho, až pod ním klesl, a protože měl nejlepšího koně, utekl nejdále - kdyby jeho kůň nebyl padl, byl by na něm jel ještě nyní. Soustředění francouzských sil, jež čítaly v poli deset tisíc, mělo za následek evakuaci menších vesniček, takže se Villena mohl vy-hnout zajetí, ačkoliv byl mezi francouzskou polní armádou a její základnou v Barceloně.

Nyní, když se Hornblower dozvěděl, co chtěl, nebylo již nutno trvat na prozrazování Villanova neštěstí. Bude vlastně mnohem lépe, když ho povzbudí, protože pak mu bude mnohem užitečnější.

"Porážka," pravil Hornblower, "je neštěstí, se kterým se bojující muž setká dříve nebo později. Doufejme, že do-sáhneme za včerejšek odplaty dnes."

"Musíme pomstít mnohem více než včerejšek," pravil Villena.

Vložil ruku do náprsní kapsy svého kabátu a vytáhl odtud kus zmačkaného papíru. Rozbalil jej. Byl to natištěný plakát. Podal jej Hornblowerovi, který se na něj podíval a přečetl jej natolik, kolik mu dovozovala jeho chabá znalost katalánštiny, ve které byl psán.

Počínal slovy: "My, Luciano Gaetano Pino, rytíř Čestné Legie, rytíř Řádu Železné Koruny Lombardské, Generál Di-vize, Velitel vojsk Jeho Císařské a Královské Výsosti Napo-leona, Císaře Francouzů a Krále Itálie v okrese Gerona tímto nařizujeme.. ." Následoval velký počet paragrafů, za-bývajících se všemi možnými přestupky, jež si kdo mohl vy-myslit proti Císařské a Královské Výsosti. Každý paragraf končil - Hornblower je přešel všechny zrakem - "bude zastřelen", "trest smrti", "bude pověšen", "bude vypáleno". Oddychl si, když se dozvěděl, že poslední trest se týká jen vesnic, jež skrývaly vzbouřence.

"Vypálili všechny vesnice v horní části země," pravil Vil-lena. "Cesta z Figueras do Gerony - dlouhá třicet mil, pane - je vroubena šibenicemi a na každé visí oběšenec."

"Hrozné," pravil Hornblower, ale nesnažil se podporovat další rozmluvu v tom směru. Pomyslel si, kdyby nechal kte-réhokoliv Španěla mluvit o utrpení Španělska, nepřestal by asi nikdy. "A říkáte, že tento Pino pochoduje nyní zpět po pobřežní cestě?"

"Ano."

"Je v blízkosti pobřeží někde hluboká voda?"

Španěl pozdvihl obočí v protestu nad touto otázkou a Hornblower si uvědomil, že nebylo správné tázat se plukovníka husarů na hloubku moře.

"Jsou zde někde baterie, jež chrání cestu před mořem?" opravil se.

"Ó, ano," pravil Villena. "Ano, slyšel jsem o nich."

"Kde?"

"Nevím přesně, pane."

Hornblower si uvědomil, že Villena nebyl schopen udát jakoukoliv topografickou informaci o kterémkoliv místě, což konečně mohl očekávat od plukovníka lehké kavalérie.

"No dobře, podíváme se na to," pravil.

KAPITOLA

XIV.

Hornblower se sebe setřásl společnost plukovníka Villeny, který ho nyní, když prozradil vše o své porážce, nechtěl opustit a upadl do přímo hysterické výmluvnosti. Hornblower ho proto usadil na židli u zábradlí a sám unikl dolů, do klidu své kabiny, aby se pustil znovu do studování map. Byly zde vyznačeny baterie - většina z nich pocházela z doby, ne tak vzdálené, kdy Španělsko bylo ve válečném stavu s Anglií. Baterie byly vybudovány, aby chránily pobřeží lodě, jež se plížily od baterie k baterii. Byly proto vy-stavěny v bodech, které byly nejen obklopeny hlubokou vo-dou, nýbrž poskytovaly úkryt lodím, jež zde chtěly zakotvit. V myslích stavitelů těchto ochranných bodů nikdy nevznikla myšlenka, že by pochodující pěchota mohla být napadena palbou z moře, a proto byly ponechány úseky pobřeží - jak tomu bylo u úseku v délce dvaceti mil mezi Magret a Arens de Mar - které neposkytovaly možnost zakotvení, úplně

nechráněny. Od doby, kdy toto místo opustil Cochrane - to bylo asi před rokem - nemohla být postrádána žádná britská loď, která by rušila Francouze na tomto úseku.

Francouzi měli od té doby příliš mnoho starostí, než aby mohli přemýšlet o možnostech, které se mohou vyskytnout v budoucnosti. Byla zde pravděpodobnost, že zanedbali ochranná opatření - v každém případě neměli dostatek těžkých děl a vycvičených střelců, aby mohli chránit celé pobřeží. Sutherland potřebovala najít místo nejméně půl druhé míle od některé z baterií, kde byla voda dostatečně hluboká, aby mohla být pobřežní cesta ostřelována z lodních děl.

Vyhnula se již dostřelu jedné baterie, jež byla poznamenána na mapě. Byla to jediná baterie, jež byla vyznačena v tomto úseku. Bylo velmi nepravděpodobné, že by Francouzi vystavěli další, protože mapa byla nejnovějšího vydání. Opustila-li Pinova kolona Malgret za svítání, musila být nyní skoro na úrovni se Sutherland. Hornblower si označil místo, které považoval instinktivně za nejvýhodnější, a vyběhl na palubu, aby zde vydal rozkazy, podle kterých by k němu Sutherland zamířila.

Jakmile ho Villena zpozoroval, vyskočil rychle ze své židle a kráčel k němu rychlými kroky. Hornblower byl však rozhodnut, že ho bude zdvořile ignorovat tím, že bude dělat, jako by celá jeho pozornost byla soustředěna na vydávání rozkazů Bushovi.

"Pane Bushi, buďte tak laskav, dejte nabít a vyvézt děla," pravil.

"Podle rozkazu, pane," odpověděl Bush.

Bush se podíval prosebně na Hornblowera. Tento poslední rozkaz, který naznačoval okamžitou akci, v něm vzbudil zvědavost. A vše, co věděl, bylo, že na palubu přišel Španělský důstojník. Co budou nyní dělat, co má Hornblower na mysli, o tom neměl ani potuchy. Hornblower si ponechával všechny své předběžné plány vždy jen pro sebe, protože kdyby zklamaly, nemohli jeho podřízení uhádnout, co chtěl udělat a do jaké míry se plány nezdařily. Ale Bush velmi často pociťoval, že jeho život je zkracován kapitánovým tajnůstkářstvím. Byl proto příjemně překvapen, že se Hornblower tentokrát rozhodl k vysvětlení. Nikdy si však neuvědomil, že Hornblowerova neobvyklá sdílnost je jen důsledkem jeho přání, aby byl ušetřen zdvořilé konverzací s Villenou.

"Tam na cestě bude pochodovat francouzská kolona," pravit. "Chci vědět, můžeme-li na ni poslat pár kulí."

"Podle rozkazu, pane."

"Pošlete na kobylici zvláště dobrého muže s olovnicí."

"Podle rozkazu, pane."

Nyní, když se chtěl Hornblower konečně rozhovořit, zjistil, že je to zcela nemožné. Téměř po celé tři roky se zdržoval, aby neřekl svému zástupci zbytečného slova. A Bushovo stručné "Podle rozkazu, pane" mu nijak nepomáhalo. Aby přece jenom unikl Villenovi, přiložil Hornblower k očím teleskop a prohlížel si blížící se pobřeží s neobvyklou pílí. Viděl vysoké, šedo zelené hory, sklánějící se téměř až k okrajům vody. Kolem jejich úpatí se táhla cesta, zde tři metry, jinde třicet metrů nad vodou.

Když ji Hornblower pozoroval, objevil se na ní daleko vpředu tmavý bod. Hornblower sklonil teleskop, dal odpočinout očím a znovu upřel teleskop na bod. Byl to jezdec, jedoucí ve směru k nim.

Za okamžik za ním zpozoroval pohybující se skvrnu, jež na sebe upozorňovala několika záblesky ze svého středu. To byla jednotka jezdců. Zřejmě předvoj Pinovy armády. Za nedlouho bude Sutherland přímo proti nim. Hornblower odhadoval vzdálenost lodi od pobřeží. Půl míle nebo o něco málo více - to bude snadná střelba, ale ne tak lehká, jak by si byl přál.

"Hloubka devět," volal měřič s olovníci. Hornblower věděl, že se zde bude moci přiblížit ke břehu na ještě menší vzdálenost, ovšem jen za předpokladu, že až obrátí loď a bude sledovat Pinovu armádu podél pobřeží, dostane se ta až sem. Sutherland pokračovala v jízdě k pochodující armádě a Hornblowerův mozek se zaměstnával studiem význačných bodů pevniny a míst, odkud by ji mohl nejlépe zasáhnout. Vedoucí eskadronu jezdeckta bylo již zřetelně vidět. Muži jeli opačně, s tasenými šavlemi, a dívali se na obě strany cesty, po které jeli. Ve válce, kde každá skalka a každý keř mohl skrývat střelce, rozhodnutého zabít nepřítele, byla opatrnost jistě na místě.

V určité vzdálenosti za vedoucí eskadronou zpozoroval Hornblower delší proud jezdeckta a za ním opět dlouhou, předlouhou řadu bílých teček, jež mu na okamžik připomněly nohy stonožky, pohybující se současně. Pak se usmál. Byly to bílé kalhoty pěchoty, kráčející v jednotném kroku. Jakýmsi zrakovým klamem nezpozoroval ještě jejich modré kabátce proti šedému pozadí.

"Hloubka devět a půl," volal muž s olovníci. Bude-li chtít, bude moci zajet na tomto místě se Sutherlandem ještě mnohem blíže k pobřeží. Ale v tomto okamžiku bude lépe zůstat na poloviční dostřel. Při této vzdálenosti se loď nebude zdát nepříteli tak nebezpečná. Hornblowerova mysl byla plně zaměstnána studiem reakce nepřítele na objevení se Sutherland. Přátelské mávání klobouky mužů předvoje jezdeckta, který byl nyní právě naproti, dodalo mu cenné informace. Pino a jeho muži dosud nikdy nebyli ostřelováni z moře. Neměli zřejmě ještě žádných zkušeností s ničivou mocí těžkých bočních salv proti příhodnému cíli. Nádherná dvoupalubová loď s pyramidou bílých plachet byla pro ně něčím novým. Kdyby se proti nim postavila v poli armáda, dovedli by okamžitě odhadnout její schopnosti, ale s lodí se dosud nikdy neutkali. Hornblowerovo pozorování mu řeklo, že Bonapartovi generálové byli zřejmě neopatrní na životy svých mužů. Opatření, jimiž by se vyhnuli palbě ze Sutherland, by znamenaly velké potíže. Buď by armáda musila táhnout zpět do Malgretu a odtud jít vnitrozemskou cestou, nebo by se musila pustit přes hory, kde nebylo žádných stezek, aby se dostala přímo. Hornblower odhadoval, že Pino tam někde mezi dlouhou kolonou studuje nyní svým dalekohledem Sutherland a že se rozhodl riskovat palbu ze Sutherland v domnění, že se dostane dále bez vážných ztrát. Pino bude velmi zklaman, pomyslí si Hornblower. Jezdeckto v čele hlavní kolony bylo nyní právě naproti lodi. Druhý pluk se blýskal a zářil v ostrém slunci jako řeka ohně.

"To jsou kyrysníci!" vykřikl Villena po boku Hornblowerově a počal zuřivě mávat rukama. "Proč ještě nepálíte, kapitáne?"

Hornblower si uvědomil, že Villena k němu hovoří špa-nělštinou již nejméně čtvrt hodiny, neuvědomoval si však z toho, co řekl, ani slovo. Nebude přece plýtvat překvapujícím útokem na jezdeckto, jež může rychle odcvátat z dostře-lu. Jeho první boční salvy musí být ušetřeny pro pomalu se pohybující pěchotu.

"Pošlete muže k dělům, pane Bushi," pravil Hornblower a v okamžiku opět zapomněl na Villenovu přítomnost. Pak zvolal na muže u kormidla: "Čárku v pravobok."

"Hloubka osm a půl," hlásil měřič hloubky.

Sutherland směřovala nyní blíže k pobřeží.

"Pane Gerarde!" zvolal Hornblower. "Zamířte děla na cestu a nepalte dříve, dokud vám nedám znamení."

Jezdeckto bylo následováno dělostřelectvem, taženým koň-skými potahy. Poskakování a kývání šestiliberních děl do-kazovalo, jak špatný je povrch cesty, jedné z nejlepších sil-nic Španělska. Mužstvo sedělo na sedátkách a mávalo přá-telsky rukama na nádhernou, přibližující se loď.

"Hloubka šest!" ozval se opět muž s olovníci.

Hornblower se nemohl odvážit blíže.

"Čárku v levobok. Pomalu."

Loď plula pomalu vodou. Mužstvo, stojící napjatě u svých děl, tiše očekávalo, co se bude dít, a jen sladká hudba vánku v lanoví a nárazy vody o bok lodě porušovaly naprosté ticho. Nyní byli na úrovni s kolonou pěchoty, s dlouhou a hustou masou vojáků, oblečených do modrých kabátů a bílých kal-hot, kráčejících mužně a jaksí neskutečně v mračnech pra-chu. Nad modrými kabáty bylo vidět bílé řady obličejů vojáků - každý byl otočen ke krásné lodi pod bílými plach-tami, plující tiše po modré hladině. Byla to vítaná změna po únavném pochodu ve válce, která vyžadovala každoden-ních dlouhých pochodů. Gerard nevydal ještě rozkazy ke změně náměru. Cesta se zde vinula asi půl míle po rovině, necelých dvacet metrů nad mořskou hladinou. Hornblower přitiskl stříbrnou píšť-alu ke rtům. Gerard zpozoroval tento pohyb. A ještě než mohl Hornblower zapísknout, vybuchlo prostřední dělo na hlavní palubě a o okamžik později ná-sledovala jeho příkladu celá boční salva s hroznými výbuchy. Při zpátečním nárazu se Sutherland zakymácela a bílý kouř s horkou příchutí se vznesl nad loď.

"Bože, podívejte se na to!" vykřikl Bush. Jednačtyřicet děl boční salvy a karonád úplně smetlo cestu. Padesát yardů kolony bylo rozbito na třísky. Celé zástupy byly smeteny. Ti, kdož to přežili, stáli nyní otupěli a nevě-děli, co se děje. Podvozky děl zahřímaly, když děla znovu vyjela, a Sutherland poslala na pevninu svou druhou boční salvu. Nyní se objevila v koloně druhá díra, těsně za první. "Dejte jim to ještě jednou, chlapci," řval Gerard. Celá kolona stála překvapeně a hloupě očekávala třetí salvu. Dým palby byl nyní odváť až nad pevninu a rozbíjel se o skály v malé obláčky.

"Hloubka osm a tři čtvrti," volal muž u olovnice. V hloubící se vodě mohl se Hornblower opět víc přiblížit ke břehu. Když mužstvo další části kolony zpozorovalo, že ta hrozná loď se na ně neodvratně řítí, aby je zničila, roz-uteklo se v panice dolů kolem cesty.

"Granáty, pane Gerarde!" vykřikl Hornblower. "Čárka v pravobok."

O něco dále po cestě se kolona ještě nerozutekla. Ti, kdož dosud stáli klidně, a ti, kdož utíkali, úplně zatarasili cestu zmítající se masou. Sutherland se k nim na rozkaz svého kapitána nelitostně přiblížila jako stroj, zastavila, děla na-mířila na změt' na cestě a smetla svými granáty vše živé z jejího povrchu jako koště.

"Ať mě hrom vezme," řval Bush. "Tohle je něčemu naučí." Villena louskal prsty a tančil na palubě jako šašek, péro na jeho klobouku se jako by radostí kývalo a jeho ostruhy radostně zvonily.

"Hloubka sedm," volal měřič hloubky. Ale Hornblowerův zrak zachytil malý výčnělek, vykukující v blízkosti z moře, což znamenalo, že pod hladinou je skryta zrádná skála. "Připravit k otočení," zařval.

Hornblowerova mysl nyní pracovala horečně rychle - zde bylo vody dostatek, ale nedaleký výčnělek znamenal úskalí - výčnělek skály, tvrdší než okolí, který nebyl od-plaven vodou a zůstal pod hladinou jako skrytá nástraha, na kterou by Sutherland mohla najet zcela bez výstrahy, mezi dvěma vrhy olovnici. Sutherland se přitočila k větru a stála nyní otočena od břehu. Při pohledu zpět bylo možno vidět úsek cesty, který pokropila dělostřeleckými náboji. Podél cesty ležely kopy mrtvých a raněných. Mezi tou spouští stál jeden nebo dva muži. Několik se jich naklánělo nad raně-nými, ale největší množství těch, kteří útok přežili, bylo nyní vidět na svahu nad cestou. Byli rozházeni po příkrých svazích a jejich bílé kalhoty se ostře odrážely od šedého pozadí.

Hornblower přelétl zrakem celé pobřeží. Za výčnělkem bude jistě opět hluboká voda, právě tak jako byla na této straně.

"Otočíme opět loď, pane Bushi," pravil.

Při pohledu na Sutherland, směřující zase k nim, roz-utekli se pěšáci rychle s cesty a šplhali se divoce na svahy. Ale dělostřelecká baterie za nimi neměla takových možností k útěku. Hornblower viděl dělovody a střelce, jak sedí bez-mocně na svých místech. Pak viděl velícího důstojníka, jak cválá po cestě a volá rychlými posuňky muže k akci. Kočí otočili koně do cesty a postavili děla napříč. Střelci seskočili se sedátek, odepjali děla a nakláněli se k nim ve snaze přivést je okamžitě do akce. Ale mohla baterie polních devítiliberních děl něco zmoci proti bočním salvám Sutherlandu?

"Říďte palbu na baterie, pane Gerarde," vykřikl Horn-blower.

Gerard zamával kloboukem na znamení, že porozuměl. Sutherland se pomalu a vážně otočila. Jedno dělo vystřelilo předčasně. Hornblower byl rád, že vidí, že si Gerard tuto chybu poznamenal, aby později potrestal posádku děla. Pak s pekelným hřmotem vypálila celá boční salva najednou, právě v okamžiku, kdy francouzské posádky ještě připrav-o-valy děla a vrážely střely nabíjaky do nábojových komor. Hustý oblak dýmu zamezil výhled s velitelské paluby. Ne-vznesl se dříve, než prvá děla s dobrými posádkami vyjela znovu nabitá na palubu. Teprve tehdy odnesl vítr mračno kouře a bylo vidět těžce poškozenou baterii. Jedno dělo mělo uražené kolo a opile se naklánělo na stranu. Druhé, které dostalo zásah přímo do ústí hlavně, bylo odhozeno da-leko od svého podvozku a tyčilo se osaměle k obloze. Kolem děl ležela

těla mrtvých mužů a ti, kdož zbyli, stáli ohromeni záplavou kulí, jež se na ně snesla. Důstojník na koni právě seskočil se sedla, pustil koně a utíkal k nejbližšímu dělu. Hornblower viděl, jak svolává zbytek mužů kolem sebe a že je rozhodnut vystřelit alespoň jednu ránu na znamení odporu hroznému smrticímu přívalu.

"Dejte jim ještě jednu, chlapci!" křičel Gerard a Sutherland se znovu zakolísala pod zpětným nárazem boční salvy. Než se kouř rozptýlil, Sutherland již byla v pohybu a za-nechala baterii za sebou. Hornblower ji viděl v troskách a zničenou. Další z jejich děl bylo shozeno s podvozku a v blízkosti nebylo vidět živé duše. Nyní se dostala Sutherland do úrovně s další pěchotou - zřejmě druhou divisi kolony - která se v panice rozprchla, četa za četou, jak kolem nich Sutherland jela. Mužstvo se schovávalo na sva-zích. Hornblower viděl, jak se jednotky rozbíhají. Věděl, že pro armádu je právě tak nebezpečné, je-li rozeznána a roz-ptýlena, jako je-li zničena palbou. Neraď zabíjel ty chudáky, ale jeho mužstvo bylo mnohem více rozradostněno, když vidělo, jak nepřítel padá, než aby dovedlo ocenit pouze dů-ležitost demoralizace.

Nad cestou na svahu hory objevila se skupina jezdců. Hornblower poznal, dívaje se svým teleskopem, že mají všichni nádherné koně, jsou oblečení v různé uniformy blystící se zlatem a na hlavách mají klobouky s nádhernými pery. Hornblower je odhadl na štáb armády. Budou dobrým cílem, nyní když v blízkosti nebylo větší skupiny vojska. Upozornil na ně Gerarda. Gerard zamával na znamení sou-hlasu. Jeho dvě spojky odběhly dolů, aby ukázaly důstojní-kům u děl na spodní palubě nový cíl. Gerard sám se naklonil nad nejbližší dělo a pošilhával po jeho mířidlech. Dělovodi nastavili mířidla podle rozkazů, které rozhlásil hlásnou trou-bou. Gerard pak ustoupil na stranu, zatáhl za provaz a celá boční salva následovala jeho příkladu.

Střely dolétly do skupiny jezdců. Muži i koně padali spo-lečně. V sedle snad nezůstal nikdo. Zničení bylo tak úplné, že Hornblower poznal, že pod půdou, na které stáli koně jezdců, byla asi tvrdá skála, jejíž úlomky měly právě takový účinek jako úlomky granátů. Byl zvědav, zda byl Pino též mezi jezdci a k svému překvapení shledal, že doufá, že Pinovi byly ustřeleny obě nohy. Pravil sám k sobě, že ještě tohoto jitra neznal Pinovo jméno, a počal se na sebe na okamžik zlobit, že cítí tak slepou nenávisť k člověku jenom proto, že je to jeho protivník.

Jeden z důstojníků dále na cestě udržel své mužstvo po-hromadě, stažené neohroženě do masy podél cesty a nedo-volil mu, aby se rozprchlo. Tentokrát byla tvrdá disciplína jen malou výhodou. Hornblower otáčel pomalu lodí, až byla děla ve směru, a pak boční salvou rozbil spořádaný pluk v trosky. Když se kouř kolem něho rozprchl, přinutil ho ostrý úder na zábradlí k pohledu dolů, kde zahlédl uvázlou kulku z muškety. Někdo vystřelil na dlouhou vzdálenost dvou set yardů, možná že i víc, a podařilo se mu zasáhnout loď. Kulka již při dopadu neměla asi žádné síly, protože se zaryla do dřeva jen z poloviny a uchovala si svůj tvar. Byla příliš horká, než aby se jí mohl dotknout. Obalil si prsty kapesníkem, uchopil ji a klidně si s ní pohazoval; právě tak, říkal si, jako si pohazoval za svého mládí s hor-kými kaštany.

Kouř se rozplynul a Hornblowerovi se zjevil obraz nového ničení, které způsobil. Viděl prořídle řady a kopy mrtvol; zdálo se mu, že zaslechl i sténání raněných. Byl rád, že se vojáci rozbíhají po svazích a že mu nedávají cíl. Měl již dost zabíjení, i když Bush dosud klel rozčilením a Villena výskal po jeho boku. Jistě se brzy dostane na záď kolony - od předvoje až k zadnímu voji přece nemůže armáda zaujímat více než osm až devět mil silnice. Tato myšlenka dosud ne-vypřchala z jeho hlavy, když zpozoroval, že silnice je zde plna stojících vozů. To byly jistě povozy s armádními zava-zadly. Ty nízké vozy, tažené čtyřmi koni, jsou jistě vozy s municí; za nimi se táhl pás venkovských povozů, každý z nich tažený šesti tmavohnědými voly, s jejichž čel visely ovčí kůže. Zbytek silnice zaplňovali nákladní mezcí. Byly jich stovky a vypadali groteskně znetvoření se svými těžkými náklady na hřbetech. Nebylo zde ani potuchy po lidské bytosti - kočí se jevíli jako malé body, šplhající po strá-ních. Opustili již dříve svěřené vozy.

Kniha "Zpráva o současné válce ve Španělsku", kterou Hornblower tak poctivě studoval, zdůrazňovala ohromné potíže s dopravou při bojích v této zemi. Mezek a kůň byl právě tak cenný, snad několikrát tak cenný jako voják. Výraz Hornblowerovy tváře ztvrdl.

"Pane Gerarde!" křičel. "Nabijte děla granáty. Chci, abyste zabil ta tažná a nosná zvířata."

Ze skupiny mužů u děl, kteří zaslechlí Hornblowerova slova, ozvalo se překvapené zabručení. To jim bylo podobné, těm sentimentálním bláznům: měli radost, když zabíjeli mu-že, a protestovali, když měli zabíjet zvířata. Polovina by z nich schválně minula cíl, kdyby k tomu měla možnost.

"Jako při cvičení. Pouze jednotlivá děla," křičel Horn-blower na Gerarda.

Zvířata budou stát klidně, zatím co se po nich bude střílet, ne jako jejich páni, a mířiči nebudou mít příležitost k plýt-vání se střelivem. Sutherland se pomalu pohybovala podél pobřeží a jedno dělo za druhým promluvalo. Každé z nich poslalo na břeh několik granátů na nejvyšší vzdálenost. Horn-blower pozoroval, jak koně a mezkové padají, kopající ko-lem sebe. Jeden nebo dva mezcí, poblázněni strachem, pře-skočili na svah nad cestou a šplhali se na vršek, ztrácejíce náklady. Šest volů, zapražených k jednomu vozu, padlo na-jednou současnou smrtí. Byli k sobě připoutáni po dvou postrojem a zůstali viset na kolenou a bříchách s hlavami nataženými kupředu, jako by se modlili. Mužstvo na hlavní palubě opět počalo reptat lítostí, když vidělo výsledky své dobré střelby.

"Ticho tam!" vykřikl Gerard, který dovedl rozpoznat dů-ležitost úkolu, nyní prováděného.

Bush zatáhl za rukáv svého kapitána a odvážil se tak přerušit jeho myšlenky návrhem.

"Když dovolíte, pane. Kdybych si vzal člun s posádkou na břeh, mohl bych spálit ty vozy a všechno tam zničit."

Hornblower zavrtěl hlavou. Bylo Bushovi podobné, že ne-viděl překážky svého plánu. Nepřítel utekl před děly, kte-rým nemůže nijak vzdorovat, ale kdyby v jejich blízkosti byla vysazena vyloďovací skupina, napadli by ji velmi ostře - ostřeji než kdy jindy - pro škody, které právě utrpěli. Bylo něco jiného vyložit malou skupinu, aby napadla padesát dělostřelců u baterie, která by se vzala naprostým překva-pením, a opět něco jiného vyložit se před disciplinovanou armádou, silnou deset tisíc mužů. Slova útěchy, kterými chtěl Hornblower zahladit odmítnutí, zanikla ve výbuchu vedlejší karonády. Když Hornblower opět otevřel ústa, aby něco řekl, objevilo se na pobřeží cosi, co přerušilo jeho

slova.

Kdosi stál na malém voze, který měl být právě napaden palbou, a zuřivě mával bílým kapesníkem. Hornblower se podíval dalekohledem. Zdálo se mu, že muž je důstojník v modré uniformě s červenými nárameníky. Ale když se snažil vzdát, musí vědět, že jeho vzdání nemůže být přijato, protože nemůže být provedeno. Vydává se zbytečně možnosti napadení palbou. Zdálo se, že si to nyní důstojník uvědomil. Sklonil se do vozu, pak se opět vzpřimil a stále mávaje ka-pesníkem, vyzdvihl někoho, kdo musel ležet u jeho nohou. Hornblower viděl, že muž visel bezvládně v důstojníkových rukou. Kolem hlavy měl bílý obvaz, jiný měl kolem paže a Hornblower si najednou uvědomil, že povozy byly ambulanční vozidla armády. Byly jistě plny nemocných a raně-ných ze věčejší srážky. Důstojník s kapesníkem tedy musí být lékař.

"Zastavte palbu!" vykřikl Hornblower a zahvízdal na píšťalu, avšak příliš pozdě, takže nemohl zastavit následující ránu, která byla na štěstí špatně mířena a jenom zdvihla oblak prachu s útesu pod cestou. Bylo nelogické šetřit nákladní zvířata, která mohou být pro francouzskou armádu nepostradatelná, jenom proto, aby se neublížilo zraněným mužům, kteří se mohou uzdravit a stát se opět aktivními nepřáteli. Ale byla to válečná konvence, která vznikla z ab-surdnosti války samé.

Za kolonou vozů byl zadní voj, ale ten byl roztroušen tak řídký po svazích, že nebyl cílem, hodným vyplývaného prachu a střeliva. Přišel čas k odjezdu zpět a k opětovnému rozrušení hlavního voje.

"Obrát'te loď, pane Bushi," pravil Hornblower, "chci se vrátit na starý směr ..."

Dostat se na starý směr nebyla lehká věc. Při první jízdě jela Sutherland po větru, nyní však měla vítr proti sobě a udržovat směr podél pobřeží znamenalo jet tak těsně s přitocnými plachtami, jak jen možno. Kdyby se chtěla vyhnout malým výběžkům, vybíhajícím z pevniny, musila by je loď objet, což by mohlo mít za následek, že se dostane do ne-bezpečné navigační situace, nebude-li pohyb prováděn s nej-větší obezřetností. Musí se však udělat vše, aby byly italské jednotky rozrušeny a aby se jim dokázalo, že již nikdy ne-smějí použít pobřežní cesty. Bush měl radost - jak mohl Hornblower pozorovat z jeho ostře se lesknoucích očí - že se jeho kapitán rozhodl pokračovat v úkolu a že neodjede, když přejeli jen jednou kolem celé kolony. Posádka děl na pravé straně lodi si radostně mnula ruce při pomýšlení na brzkou akci. Stála nyní skloněna nad svými děly, jichž dosud nebylo použito.

Trvalo delší dobu, než se Sutherland obrátila a dostala se opět do postavení, ze kterého mohla děla ovládat silnici. Hornblower měl radost, když viděl, jak znovu sestavené plu-ky se opět rozbíhají a při pohledu na svého přibližujícího se mučitele znovu se šplhají po stránkách. Ale s přitocnými plachtami mohla Sutherland jet jen rychlostí sotva tři uzlů, protože jela těsně u břehu a musila počítat s vrtochy po-břeží a větru. Pěchota, která by pochodovala, jak nejrychleji dovede, mohla by se od lodi udržet na dostatečnou vzdálenost. Možná, že to italské důstojníky poznají. Hornblower musí udělat co možná nejvíce škody hned teď.

"Pane Gerarde!" zvolal a na jeho zvolání přiběhl Gerard a zastavil se se zdviženým obličejem, aby vyslechl rozkazy s velitelské paluby. "Můžete pálit jednotlivě rány na kte-roukoliv větší skupinku, která toho bude hodná. Postarejte se o to, aby byla každá střela dobře mířena."

"Podle rozkazu, pane."

Na svahu hory, právě naproti nim byla namačkána skupina asi sta nebo více mužů. Gerard sám zamířil, odhadl vzdálenost a sedě ve dřepu díval se při plné elevaci děla přes mířidla. Kule narazila na skálu před skupinkou a odrazila se přímo do jejího středu. Hornblower zpozoroval v mase lidí náhlý pohyb. Skupina se hned rozprchla a ponechala za sebou dvě nebo tři ležící těla, oblečená do bílých kalhot. Při pohledu na tuto událost celá posádka děl radostně vzkřik-la. Byl ihned přivolán ohňostrůjce Marsh, aby pomohl Gerardovi v této přesné střelbě. Dělo, které zamířil, zabilo několik mužů v další skupince, nad níž se objevilo cosi na tyči. Hornblower, dívaje se teleskopem zjistil, že to musí být jeden z císařských orlů, o kterých se často zmiňovaly Bonapartovy zprávy a ze kterých si tak často dělali angličtí karikaturisté legraci.

Sutherland jela nyní pomalu podél pobřeží a z jejích pravobočních děl vycházela rána za ranou. Tu a tam posádka radostně vykřikla, když byl některý ze šplhajících trpaslíků sražen se svahu. Jindy byla rána přijata s hrobovým tichem, když se neprojevil žádný její následek. Byla to velmi dobrá ukázka střelcům, jak je důležité dobře zamířit, odhadnout správně vzdálenost a odměr, i když pro válečnou loď bylo již tradiční, že hlavním úkolem střelců je rychle obsluhovat děla, protože když bojovala loď proti lodi na krátkou vzdálenost, nebylo třeba přesného zaměřování.

Nyní, když sluch nebyl ohlušován hřmotem celých salv, bylo možno zachytit po vypálení každé rány ozvěnu, odraženou od hor a vracející se od země ve zcela jiném znění, protože na ni působil horký vzduch. Bylo nesnesitelné horko. Při pohledu na muže, pijící žízňivě ze kbelů, když je pod-důstojníci pouštěli střídavě k nádobám s vodou, pomyslí si Hornblower, zda také ti chudáci, škrábající se na svazích hor v horkém slunečním světle, žijí. Obával se, že ano. Neměl sám chuť pít - byl příliš zaměstnán posloucháním vyvolá-vání muže u olovnice, pozorováním výsledku palby a zajišťo-váním, aby se Sutherland nedostala do nebezpečí.

Ať již velel zničené polní baterii dále na cestě kdokoli, byl to jistě muž, který znal své povinnosti. Kadet Savage upozornil Hornblowera na baterii výkřikem. Tři zbývající použitelná děla byla odtazena přes cestu, zaměřena na loď a v okamžiku, kdy na ně Hornblower upřel svůj dalekohled, vypálila. Fiiííuuuúú; jedna z kulí zahvízdla vysoko nad Hornblowerovou hlavou a na hlavní vrcholové plachtě lodi se objevila díra. Náraz někde vpředu naznačil, že též další střela dosáhla svého cíle. Bude trvat ještě nejméně deset minut, než bude možno vystřelit salvu Sutherlandu na baterii.

"Pane Marshi," pravil Hornblower, "obrat'te přední pra-voboční děla na baterii."

"Podle rozkazu, pane."

"Pokračujte v palbě rána za ranou, pane Gerarde."

"Podle rozkazu, pane."

Pro výcvik posádky na bojující stroje bude jistě nedoce-nitelným výcvikem cvičná palba za nepřátelského odpoví-dání.

Nikdo si neuvědomoval lépe než Hornblower, jaký je rozdíl ve střelbě v klidu a v palbě, kdy jste pod ostřelováním nepřítele. Přistihl se při myšlence, že jedna nebo dvě ztráty na lidských životech by byla pro nutnou zkušenost posádky velmi cenným poučením. Pak však tuto myšlenku s hrůzou zavrhl při vzpomínce, že vlastně mimovolně odsuzoval své vlastní muže k zmrzačení nebo smrti. Mohl by se sám stát jedním z mrtvých. Bylo velmi jednoduché oddělit duchovní a akademické teorie války od jejich lidské stránky, i když byl člověk sám v boji. Pro jeho muže tam dole nebyly malé uniformované figurky, drápající se po svazích, lidský-mi bytostmi, které trpí agonii horka, žízně a únavy. A ty tiché figurky, jež pokrývaly cestu, nebyly pro něho vykuchané mrtvoly, jež ještě nedávno byly otci a milenci. Při tom, co si o nich jeho mužstvo myslelo, mohli to být nanejvýš cinoví vojáčky. Ku podivu právě v tomto okamžiku, za nesnesitelného horka a v palbě, počal Hornblower myslit na lady Barbaru a její safírový přívěsek, na Marii, která nyní asi rychle přibývá na váze s dítětem pod srdcem. Setřásl ze sebe rychle všechny tyto vzpomínky - pak zjistil, že zatímco se jimi zabýval, vypálila baterie další salvu, jejíž účinek nezpozoroval.

Přední děla na pravoboku již ostřelovala baterii. Její pal-ba asi zneklidnila francouzské dělostřelce u polních děl. Za-tím však děla salvy nalézala jen zřídka cíl. Italská divize naproti nim se rozprchla a škrábala se nyní po svazích ve skupinkách nejvíce po šesti mužích. Někteří z nich se zatím dostali až na obzor. Francouzští důstojníci budou mít velmi těžkou práci, až je budou chtít opět shromáždit. Pokud bude chtít někdo dezertovat - a v knize "Zpráva o současné válce ve Španělsku" se zdůrazňoval italský sklon k dezerci - bude mít dnes skvělou příležitost.

Náraz a výkřik zdola znamenal, že jedna z kulí, vyslaných baterií, zasáhla a přinesla smrt nebo zranění, o kterém Hornblower přemýšlel. Podle vysoké tóniny hrůzy ve výkřiku bylo možno poznat, že byl zasažen jeden z mladých plav-číků. Hornblower měřil nyní palubu dlouhými kroky a se sevřenými rty si připomněl, že se ještě musí přiblížit, aby mohli proti baterii použít boční salvy. Bude ještě musit přijmout dvě další salvy nepřítele, a to čekání bylo opravdu nepříjemné. Zde je první - přelétla těsně nad hlavou se zvukem, podobným bzučení roje včel, který letí za určitým cílem. Střelci pravděpodobně správně neodhadli stále se zkracující vzdálenost. Hlavní vrcholová plachta se s prasko-tem roztřhla a na Bushův pokyn ihned odešla skupinka ná-moníků provést správkou. Sutherland se nyní bude musit natočit, aby byla připravena obeplout výčnělek pobřeží a mohla se pak opět dostat kupředu.

"Pane Gerarde! Pane Gerarde, budu musit otočit loď. Budte připraven k zahájení palby na baterii, jakmile bu-deme na dostřel."

"Podle rozkazu, pane."

Bush poslal lodníky k otěží. Hooker byl vpředu a měl pod velením muže, pracující na předních plachtách. Když bylo kormidlo Sutherland otočeno, přišla loď nádherně do větru a Hornblower pozoroval teleskopem polní děla, která nyní byla vzdálena jen necelé čtvrt míle. Střelci viděli, jak se Sutherland otáčí - to viděli již dříve a jistě též věděli, že bude následovat krupobití kulí. Hornblower postřehl, jak jeden z mužů u děl utíká. Pak se k němu přidali další a šplhali se zoufale na svah nad cestou. Jiní zalehli rychle čelem k zemi - u děl zůstal jen jeden stojící muž, který divoce řval a mával rukama. Pak se Sutherland na zpětný náraz svých děl na okamžik zastavila, hustý kouř se vznesl na loď a baterii nebylo možno pozorovat. Avšak i když kouř zmizel, nebylo vidět baterii. Zůstaly z ní pouhé trosky - polámaná kola, osa, trčící vzhůru, a děla ležící převrácená na zemi. To byla skutečně dobře mířená salva. Mužstvo se musilo chovat klidně jako staří námořníci.

Hornblower pak objel s lodí výběžek a pokračoval v cestě kolem pobřeží. Vpředu na cestě byl zadní voj pěšácké kolo-ny. Vedoucí jednotka byla již asi opět seřazena na cestě v době, kdy Sutherland napadla druhou. Nyní pochodovala vpřed po cestě velmi rychlým krokem a doprovázena nízkou položeným mračnem zvířeného prachu.

"Pane Bushi! Musíme se pokusit dostihnout tu kolonu."

"Podle rozkazu, pane."

Ale s přitocnými plachtami to Sutherland nešlo rychle kupředu. Čas od času, když se již zdálo, že dostihne zád kolony, musila objíždět, otočit se od pobřeží, aby nenarazila na výčnělek skály. Někdy byla od spěchající pěchoty na tak malou vzdálenost, že Hornblower mohl vidět ve svém dalekohledu bílé obličejové mužů nad modrými kabáty a po-zoroval, že se muži stále otáčejí dozadu přes ramena. Tu a tam podél silnice viděl vojáky, kteří vypadli z formace, se-dící na pokraji cesty s hlavami zabobenými do dlaní a muže, opírající se vyčerpaně o své muškety, dívající se na loď, plující kolem nich. Viděl muže, ležící nehybně, možná v bez-vědomí, na místech, kde padli, přemožení námahou a horkem.

Bush pobíhal podrážděně a zadýchaně po lodi a snažil se z ní dostat větší rychlost. Zaměstnal každého volného lod-níka na přenášení sítí, naložených střelivem, jež bylo odná-šeno se závětrné strany na stranu po větru, jiní musili uhlazovat plachty na nejlepší možný stav. A Bush klel jako pohan, když se zdálo, že se vzdálenost mezi pěchotou a lodí prodlužuje.

Hornblower byl však naprosto spokojen. Pěchotní divize, jež byla poničena takovým způsobem jako tato a jež pak byla rozehnána v panice po celé krajině na míle vzdálenosti, jejíž mužstvo bylo tak vyčerpano, že padalo únavou po tuctech a bylo stále pronásledováno nepřítelem, tato jednot-ka utřžila takovou ránu na svém sebevědomí, že z ní nebude po několik týdnů jednotka, schopná jakékoliv vojenské akce. Nežli se dostal na dostřel velké pobřežní baterie na odvrá-cené straně Arens de Mar, dal Hornblower rozkaz k ukon-čení stíhání - nechtěl, aby prchající nepřítel opět nabyl ducha tím, kdyby viděl, jak Sutherland utíká před palbou pobřežní baterie. A pak - odjet z dostřelu by zabralo tolik času, že by je překvapila noc, než by se opět mohli vrátit od pobřeží.

"Velmi dobře, pane Bushi, můžete obrátit loď na pravoboční úsek a zajistit děla."

Sutherland zpomalila, pak zacouvala a obrátila se na dru-hou stranu.

"Třikrát zdar kapitánovi," zvolal kdosi na hlavní palubě - Hornblower si nebyl jist, kdo to byl, jinak by ho byl na místě potrestal. Bouře jásotu, která následovala, úplně pře-hlušila kapitánův hlas, takže nemohl přerušit muže, kteří řvali až do únavy. Všichni se usmívali nadšením pro kapitána, který je vedl k pěti vítězstvím ve třech dnech. I Bush se usmíval,

smál se i Gerard, stojící vedle něho na velitelské palubě. Malý Longley tančil a výskal bez ohledu na vážnost důstojníka a Hornblower stál zamračen, dívaje se na muž-stvo pod sebou. Později snad bude mít radost při vzpo-mínce na tak spontánní projev lásky a nadšení mužstva, ale v tomto okamžiku ho to jen zlobilo a přivádělo do rozpaků.

Když nadšený křik umlkl, bylo opět slyšet hlas muže u olovnice.

"Olovnice nedosahuje dna. S touto šňůrou nelze dosáhnout dna."

Konal stále svou povinnost, která mu byla určena a bude ji konat tak dlouho, dokud nebude odvolán - to byl nejlepší důkaz disciplíny u námořnictva.

"Odvolajte toho muže, pane Bushi!" vyštěkl Hornblower, neboť byl podrážděn tím opomenutím.

"Podle rozkazu, pane," pravil Bush, dopálen, že mu mu-sila být připomínána jeho povinnost.

Slunce se nořilo do purpuru a krvavé záře a zapadalo do španělských hor s tak divokým hýřením barvami, že při pohledu na tu krásu se Hornblowerovi zarazil dech. Cítil se nyní zmaten a otupělý v reakci na nesmírnou rychlost myšlení právě uplynulých hodin. Byl tak otupělý, že si ještě nedovedl uvědomit ani svou únavu. Musí však ještě počkat, aby přijal lékařovo hlášení. Někdo byl dnes zraněn nebo za-bit - Hornblower si dobře pamatoval ránu a výkřik po zásahu lodi jednou z kulí polní baterie.

Stevard z jídelny důstojníků přišel nahoru, přistoupil k Gerardovi a dotkl se prsty svého čela.

"Odpusťte, pane," pravil, "ale Tom Cribb byl zabit."

"Cože?"

"Ano, opravdu, pane. Byla mu úplně uražena hlava. Leží tam a vypadá příšerně, pane."

"Co jste to říkal?" přerušil ho Hornblower. Nepamatoval se, že by byl na palubě někdo jménem Tom Cribb - to bylo přece jméno mistra Anglie v těžké váze - nevěděl také, proč by stevard měl hlásit ztrátu muže poručíkovi.

"Tom Cribb byl zabit, pane," vysvětloval stevard. "A paní Siddonsová má střepinu ve své ... ve své zadní části, s od-puštěním, pane. Mohl jste ji odsud slyšet, jak řvala."

"Slyšel jsem ji," pravil Hornblower.

Tom Cribb a paní Siddonsová byla asi dvě prasata, nále-žející jídelně. To bylo pro Hornblowera velkým ulehčením.

"Nyní je již v pořádku, pane. Řezník pomazal celé to místo dehtem."

A již přicházel lékař Walsh se zprávou, že během akce nedošlo k žádným ztrátám.

"Ovšem kromě prasat u žlabu, pane," dodal Walsh s gestem člověka, který si může dovolit prohodit k svému před-stavenému žert.

"Právě jsem o nich slyšel," pravil Hornblower.

Gerard nyní mluvil se stevardem.

"Dobře!" pravil. "Můžete dát usmažit droby. A upéci kýtu. Ale snažte se, ať má pěknou chřupavou kůrku. Bude-li zase tak nedopečená, jako byla naposledy, když jsme zabili prase, zastavím vám přiděl grogu. Máte přece cibuli a máte i šalvěj - a myslím, že zbylo ještě pár jablek. Šalvěj, cibule a jablečková omáčka - a pamatujte si, Loughtone, nedávejte do té omáčky žádný hřebíček. Ať si říkají ostatní důstojníci co chtějí, nechci mít hřebíček v omáčce. V jablečném ko-láči se ještě snese, ale ne s pečeným vepřovým. A začněte s vařením ihned. Jednu kýtu můžete zanést do kuchyně mužstva a druhou můžete upéci - bude dobrá studená k snídani."

Gerard tloukl prsty jedné ruky do dlaně druhé, aby zdů-raznil body, které nařizuje. V jeho obličejí bylo vidět, že má již na pečení chuť. Hornblower si pomyslí, že když ne-bylo v okolí žádných žen, šetřil Gerard všechny myšlenky, které nemusil věnovat dělům, pro svůj žaludek. Muž, jehož zrak zavlhne chutí při pomýšlení na smažené drůbky a ve-přovou pečení k obědu v takovém parném červencovém dni na Středozemním moři a který se dovede těšit na snídani druhého dne, kdy dostane studenou pečenou prasečí nohu, by měl být plným právem sám tlustý jako prase. Ale Gerard byl štíhlý, hezký a elegantní. S krátkou závistí si vzpomněl Hornblower na stále vzrůstající objem svého pasu.

Plukovník Villena zatím běhal po velitelské palubě jako ztracená duše. Zřejmě žil jen pro okamžik, kdy bude moci opět promluvit - a Hornblower byl jedinou osobou na pa-lubě, schopnou vést konverzaci ve španělštině. A co více, jako plukovník měl hodnost stejné výše jako velitel válečné lodi a mohl očekávat pohostinství v kapitánově kabině.

Hornblower se rozhodl, že se raději přejí horkou vepřovou pečení, než aby musil poslouchat Villenovy řeči.

"Zdá se mi, že pro dnešní večer plánujete hostinu, pane Gerarde," pravil.

"Ano, pane."

"Byla by moje přítomnost vítána?"

"Zajisté, pane. Ovšemže ano, pane. Byli bychom velmi potěšeni a poctěni vaší návštěvou, pane."

Gerardův obličej zazářil skutečnou radostí nad tím, že bude moci hostit svého kapitána. Byla to tak upřímná ra-dost, že zahřála Hornblowerovo srdce, i když dostával vý-čitky svědomí pro důvod, pro který se pozval.

"Děkuji vám, pane Gerarde. Plukovník Villena a já bude-me tedy dnes večer vašimi hosty."

S trochou štěstí bude Villena posazen dostatečně daleko, aby byl on, Hornblower, ušetřen španělské konver-sace. Bubeník, četař námořní pěchoty, přivedl na palubu vše, co se mohlo nazývat lodní kapelou. Byli to čtyři pištci a čtyři bubeníci námořní pěchoty. Pochodovali tam a zpět chodbou za rachotu a hřmění bubnů a pištci pískali statečně k nedohlednému obzoru:

"Naše lodi jsou dubová srdce, dobří plavčíci jsou naši muži."

Silná slova a jejich sentimentální význam zřejmě těšily posádku, ačkoliv kdybyste jinak řekl zkušenému námořní-kovi, že je plavčík, velmi by se na vás rozzlobil.

Sem a tam procházeli muži v nádherných červených ka-bátcích a veselé víření bubnů rozjařilo mužstvo tak, že zcela zapomnělo na nesnesitelné horko. Na západě hořela dosud nádherná obloha, ale od východu již spěchala přes moře tmavá noc.

KAPITOLA

XV.

"Osm úderů, pane," řekl Polwheal.

Hornblower se překvapeně probudil. Zdálo se mu, že ne-spal více než pět minut, ale ve skutečnosti spal mnohem déle než hodinu. Ležel na svém lůžku v pouhé noční košili, protože za tak nesnesitelného horka odhodil se sebe všechny pokrývky. Nyní ho bolela hlava a v ústech cítil protivnou chuť. Odešel na lůžko asi o půlnoci, ale protože měl k večeri vepřovou pečení, pohazoval sebou a otáčel se v úmorném horku dvě nebo tři hodiny, než usnul. A nyní ho probudili ve čtyři hodiny ráno, jen proto, že musil připravit zprávu pro kapitána Boltona, nebo pro admirála, dostaví-li se. Zpráva musí být doručena při ranní schůzce. Zaúpěl únavou, a když položil nohy na podlahu, pocítil bolest ve všech kloubech. Jeho oči byly ještě skoro zalepeny a těžko je otvíral. Když si je protíral, pocíťoval bolest.

Kdyby nebyl musil před Polwhealem vypadat jako stvoření, povznesené nad lidské útrapy, byl by si pořádně zivl. Uvědomil si však Polwhealovu přítomnost a okamžitě po-vstal, jako by se cítil úplně v pořádku. Koupel pod lodní pumpou a oholení vytvořily z této hrdinné pózy téměř skutečnost, a když počalo přes zamlžený obzor svítat, usadil se ke stolu, uřízl si nové pero, před ponořením do inkoustu je opatrně nasnil a počal psát.

"Mám čest oznámiti, že v souhlase s rozkazy kapitána Boltona ze dne 20. tohoto měsíce pokračoval jsem."

Polwheal přinesl snídani a Hornblower soustředil pozornost na hrnek kouřící se kávy jako k povzbuzujícímu prostředku pro svou již vynechávající energii. Listoval stránkami lodního deníku, aby si osvěžil paměť. V poslední době se toho tolik přihodilo, že již vlastně zapomínal na podrobnosti akce, kterou byla ukořistěna Amelie. Zpráva musí být psána jasně, nesmí v ní být žádných Gibbonovských anti-thesí, nesmí se v ní vyjadřovat osobní city. Co však Hornblower přímo nenáviděl, byly fráze, jichž se musilo používat při sepisování kapitánských zpráv. Když zapisoval kofist, vzatou od baterií u Llanza, napsal pečlivě: "Jak jsou vyjme-novány v příloze" místo dráždivé fráze: "Per příloha," již bylo stereotypně používáno od doby jejího klasického použití neznámým kapitánem před necelými sto lety ve válce zvané "War of Jenkin's Ear". Musil použít slova "odebral jsem se," ačkoliv je ze srdce nenáviděl. V oficiálních zprávách námořnictvo nikdy nevyplulo, nevyjelo, nýbrž vždycky se ode-bíralo, právě tak jako kapitáni nikdy nenavrhovali, neradili, nedoporučovali, nýbrž vždy dávali uctivě k posouzení. Též Hornblower musil dát uctivě k posouzení, že pokud nebude vybudována u Llanza nová baterie Francouzů, bude pobřežní cesta z Francie do Španělska nejzranitelnější mezi přístavem Vendres a zálivem Rosas.

Jeho námaha se stylizováním popisu boje na Étang de Thau, blízko Cette, byla přerušena zaklepáním na dveře. Na jeho "vstupte" se objevil Longley.

"Posílá mne pan Gerard, pane. Eskadra je v dohledu z pravé strany lodi."

"Je tam též velitelská loď?" "Ano, pane."

"Dobře. Vyřídte panu Gerardovi mé uspokojení, a aby laskavě změnil směr k eskadře."

"Dle rozkazu, pane."

Jeho zpráva tedy musí být adresována admirálovi, nikoliv kapitánu Boltonovi a musí být dokončena během následující půlhodinky. Namočil rychle pero do inkoustu počal přímo horečně psát. Popisoval akci na rozrušení divise Pino a Lecchi na pobřežní cestě mezi Malgret a Arens de Mar. Dopadlo na něho jako těžká rána, když vypočítával italské ztráty. Počet mrtvých a těžce raněných musil být nejméně pět až šest set, lehce zraněné nečítaje. Tuto část zprávy musil stylizovat velmi opatrně, jinak by byl velmi pravdě-podobně podezříván ze zveličování, což bylo v očích úřadů vážným zločinem. Včera bylo zabito nebo zmrzačeno pět nebo šest set mužů, kteří by dnes byli živi a zdraví, kdyby nebyl tak stále činným a podnikavým důstojníkem. Duševní zrak, kterým Hornblower nyní viděl svůj úspěch, dával mu dva obrázky. Viděl jednak mrtvolu, vdovu a sirotky, bídu a utrpení, a jednak figury, oblečené do bílých krátkých kalhot, stojící na úpatí hory, válející se cínové vojáčky, aritme-tické propočty, zapsané na papíře. Proklel svou stále analy-tickou mysl současně s horkem a s nutností psát zprávy. Byl si dokonce i trochu vědom své přílišné svědomitosti, která ho po každém úspěchu uvrhovala do deprese.

Přidal ke zprávě podpis a zavolal na Polwheala. Oprašuje dosud mokrý inkoust pískem, požádal ho, aby přinesl svíčku k rozehrání pečetního vosku. Při velkém horku se mu prsty neustále lepily k papíru. Když psal adresu: Admirálu siru P. G. Leightonovi, K. B., rozlil se mu inkoust a vpil se do mastného povrchu jako do pijavého papíru. Ale aspoň byla ta věc skončena. Vyšel na palubu, kde se již sluneční horko stávalo nesnesitelným. Mlhavost oblohy, kterou pozoroval již včera, byla dnes ještě ztlačnější a na barometru ve své kabině pozoroval Hornblower stálý pokles, který vznikl před třemi dny. Beze vši pochyby přicházela bouřka a co více, bouřka, která byla již dlouho předpovídaná a která bude tím prudčí, čím déle na sebe dá čekat. Obrátil se na Gerarda a dal mu rozkaz, aby pečlivě pozoroval počasí a aby zkrátil plachty, jakmile se objeví i sebenepatrnější známka nebezpečí.

"Podle rozkazu, pane," řekl Gerard.

A tam již pluly dvě další eskadry. Caligula a Pluto, se svými třemi palubami a s rudou vlajkou na vrcholu zadního stožáru, která označovala přítomnost admirála na lodi.

"Řekněte panu Marshovi, aby pozdravil admirálskou vlajku," řekl Hornblower.

Když byly vyměněny pozdravy, byl vytažen na lanoví Plu-ta svazek praporků.

"Zpráva pro Sutherland," četl Vincent.

"Potvrdte."

Svazek praporků byl nahrazen jiným.

"Zpráva pro Sutherland," četl opět Vincent. "Přijďte na palubu a podejte zprávu."

"Potvrdte. Pane Gerarde, dejte spustit moji bárku. Kde je plukovník Villena?"

"Ještě jsem ho ráno neviděl, pane."

"Vy tam, pane Savage, pane Longleyi. Běžte dolů a vy-táhněte plukovníka Villenu z postele. Musí zde být, jakmile bude moje bárka připravena."

"Podle rozkazu, pane."

Trvalo dvě a půl minuty, než byla kapitánova bárka spuštěna na vodu, Hornblower seděl na zádi a v poslední vteřině se objevil po boku loďky i plukovník Villena. Vypadal právě tak mizerně, jak se dalo očekávat. Byl vytažen z postele dvěma brisními kadety, kteří neuměli promluvit ani slova jeho řečí, a oblékal se pak rychle za jejich neohrabané pomoci. Jeho čapka byla na krivo a kabát nesprávně zapnut, šavle se řemením dosud visela na jeho paži. Byl vstrčen do člunu nedočkávkou posádkou, která nechtěla ohrozit čekáním na něho dobrou pověst lodi, když pro ně admirál volal.

Villena mrzutě dopadl na své místo vedle Hornblowera. Byl dosud ospalý a neoholen, jeho oči byly ještě právě tak zalepeny jako Hornblowerovy, když vstával. Posadil se s mumláním a klením, dosud napolo ve spánku a snažil se podvědomě dokončit svou toaletu. Mezitím se muži opřeli o vesla a loď počala klouzat po vodě. Až když se přiblížili k velitelské lodi, byl Villena schopen pořádně otevřít oči a počal i mluvit. Ale Hornblower nepovažoval za nutné být uměle zdvořilým na tak krátkou dobu. Doufal z plného srdce, že admirál pozve Villenu, aby se stal jeho hostem a mohl tak z něho dostat všechny informace o tom, co se dělo na pevnině.

Kapitán Elliott již čekal po straně lodi, aby je uvítal, když vstupovali na loď.

"Těší mne, že vás opět vidím," pravil Hornblowerovi a v odpovědi na Hornblowerovo představování zamumlal něco nesrozumitelně k Villenovi, dívaje se na jeho vyfintěnou uniformu a neoholenou bradu s nekrytým úžasem. Zřejmě se mu ulehčilo, když bylo po této formalitě a když mohl opět oslovit Hornblowera. "Admirál čeká v kabině. Buďte tak laskaví, pánové, tudy."

V kabině byl s admirálem jeho poručík, mladý Silvestr, o kterém již Hornblower slyšel jako o velmi schopném důstojníku, i když byl - jak se konečně dalo předpokládat - členem šlechtické rodiny. Leighton sám byl tohoto rána těžkopádný a mluvil pomalu. Ve stále vzrůstajícím horku mu stékaly po obou stranách brady pramenky potu. On i Silvestr udělali hrdinný pokus o přivítání Villeny. Oba dva mluvili slušně francouzsky, špatně italsky, ale když dali dohromady své znalosti obou řečí a doplnili to zbytky latiny ze svých školských let, podařilo se jim dorozumět se s ním. Ale i tak to byla těžká práce. Se zřejmým ulehčením se Leighton obrátil k Hornblowerovi.

"Chci slyšet vaše hlášení, kapitáne," pravil.

"Mám je zde napsané, pane."

"Děkuji, ale rád bych slyšel o vaší činnosti ústně. Kapitán Bolton mi oznámil, že jste získal kořist. Kde jste byl?"

Hornblower počal se svými lčením - byl rád, že děj plynul tak rychle a že mohl opominout veškeré vztahy k okolnostem, za nichž opustil východoindický konvoj. Po-věděl o tom, jak zajał Amelii a o slabé flotile malých lodí u Llanza.

Admirálův obličej prozradil záblesk zvláštního oži-vení, když slyšel, že byl Hornblowerovou činností obohacen o tisíc liber, a sympaticky přikyvoval, když Hornblower vysvětlil nutnost spálit poslední kořist, které dobyl - po-břežní lodi blízko Cette. Hornblower pak opatrně předložil návrh, že by eskadra mohla být nejlépe zaměstnána tím, že by hlídkovala mezi Port Vendres a Rosas. Na tomto úseku nebylo pro francouzské lodi útočiště, díky tomu, že zničil baterii u Llanza. Mezi admirálovým obočím se objevila rýha a Hornblower se hned odchýlil od tohoto předmětu rozmluvy. Leighton zřejmě byl z druhu admirálů, kteří neradi přijímali rady od svých podřízených.

Hornblower počal rychle vyprávět o akci následujícího dne, která se odehrála dále k jihu.

"Okamžik, kapitáne," pravil Leighton. "Chcete říci, že jste předešlou noc jel na jih?"

"Ano, pane."

"Vy jste se ani nepokusil zjistit, zda velitelská loď dosud nepřijela?"

"Dal jsem rozkazy, aby se na to dával dobrý pozor, pane."

Rýha mezi admirálovým obočím byla nyní zřetelně viditelná. Admirál se vždy zlobil nad sklony svých kapitánů, kteří prováděli blokádu a snažili se vždy najít nějakou výmluvu, aby se mohli vzdálit a pracovat samostatně - i kdyby to snad dělali jenom proto, aby zvýšili svůj podíl na kořistném. Leighton byl nejen rozhodnut skončit drasticky s takovými snahami, nýbrž si byl také jist, že Hornblower opatrně zařídil svou cestu tak, aby neprojel v noci shromážděním.

"Kapitáne Hornblower, jsem velmi rozzloben, že jste jed-nal takovýmto způsobem. Již jsem vyčinił kapitánu Boltonovi, že vám dovolil odjet, a nyní když jsem zjistil, že jste byl v tomto okolí již přede dvěma nocemi, je mi těžko vy-jádrít mou zlobu. Dojel jsem na shromážděště téhož večera, jak jsme doufali, a vašim chováním musily dvě lodi Jeho Veličenstva zahálet a čekat, až se vám usmyslí navrátit se. Prosím, abyste mi rozuměl, kapitáne Hornblower. Jsem opravdu velmi rozzloben a budu musit svou nespokojenost hlásit admirálu, velícímu středomořským jednotkám, aby mohl učinit, co uzná za nejlepší."

"Ano, pane," řekl Hornblower. Snažil se vypadat tak zkroušeně, jak jen mohl, ale jeho zdravý úsudek mu řekl, že to nebyla věc před válečný soud. Byl kryt Boltonovými rozkazy a bylo velmi pochybné, zda Leighton skutečnı své hrozby a oznámi vše na vyšší místa.

"Prosím, pokračujte," pravil Leighton. Hornblower počal popisovat akci proti italským divisím. Podle výrazu v Leightonově tváři poznal, že admirál přikládá velmi malou důležitost morálnímu efektu, jehož bylo dosa-ženo. Jeho obrazotvornost nebyla zřejmě tak silná, aby mu dovolila změřit si efekt, jaký měl na Italy neslavný ústup před nezranitelným nepřitelem. Když Hornblower řekl, že Italové ztratili nejméně pět set mužů, vyměnili si Leighton se Silvestrem pohledy - zřejmě mu nevěřil. Hornblower se pak tajně rozhodl, že neřekne své mínění o tom, že Ita-lové ztratili dalších pět set mužů na lehce zraněných a desertérech.

"Velmi zajímavé," pravil Leighton trochu neupřímě. Zaklepání na dveře kabiny a vstup Elliotta trochu uvolnil napětí.

"Počasí vypadá velmi ošklivě, pane," pravil, "myslil jsem, chce-li se kapitán Hornblower vrátit na svou loď." "Ano, ovšem," pravil Leighton, vstávaje. S paluby mohli vidět černé mraky v závětrí, stoupající rychle proti větru. "Máte právě čas," pravil Elliott, dívaje se na oblohu a Hornblower se připravoval ke vstupu do svého člunu, "Ano, skutečně," pravil Hornblower. Jeho hlavní starostí bylo dostat se z Pluta rychleji, než někdo zjistí, že tam nechal Villenu. Ten nerozuměl anglické rozmluvě a zůstal stát na velitelské palubě. Hornblower tak mohl odejít ke své loďce, aniž si na Španěla někdo vzpomněl.

"Vpřed," pravil Hornblower dříve, než si pořádně usedl, a loďka se odlepila od Plutova boku.

Na lodi, na níž je admirál se svým štábem, musí být ubytování nesnadné, i když je to loď se třemi palubami.

Přítomnost španělského plukovníka bude znamenat, že některý nešťastný poručík bude mít pramálo pohodlí. Ale Hornblower dovedl zatvrdit své srdce k údělu neznámého poručíka.

KAPITOLA

XVI.

Když Hornblower opět vkročil na palubu Sutherland, hřměl již hrom někde na obzoru. Horko se dosud nezmirňovalo, ale zato vítr téměř úplně ustal. Černá mračna se táhla po obloze skoro přímo nad lodí, a pokud zbyla na nebi dosud nějaká modř, měla tvrdý, kovový nádech.

"Přijde to brzy, pane," pravil Bush. Podíval se starostlivě nahoru. Plachtoví Sutherland bylo již omezeno na jeho rozkazy pouze na vrcholové plachty a nyní se mužstvo zaměšťovalo skasáváním jejich pruhů. "Ale odkud to přijde, to ví jen Bůh."

Otřel si zapocené čelo. Horko bylo přímo strašné. Nebylo větru, který by uklidňoval loď, jež se nyní vznášela vysoko na vlnách neklidného moře. A při tomto pohybu kladky nepřírozně skřípaly.

"Tak už by to mohlo spustit, čert aby to vzal," zavrčel Bush. Napadl je náhle závan vzduchu, horkého, jako by vyrazil ze sušárny cihel, a Sutherland se na chvíli utišila. Pak přišel druhý závan, ještě teplejší a silnější.

"Už je to tady!" zvolal Bush, ukazuje k obloze.

Černá obloha byla nenadále rozpůlena oslepujícím bleskem, kterému za okamžik následovala hromová rána a náraz vichřice. Na hladině šedého moře bylo vidět její tvrdý, kovový nádech. Sutherland byla téměř hozena zpět, zakymácela se a sjela dolů po ohromné vlně. Hornblower řval na kormidelníka rozkazy, loď vyrazila kupředu a opět se uklidnila.

Řvoucí vítr s sebou přinesl krupobití - kroupy velké jako třešně, které kousaly, oslepovaly a pálily na obličej, bubnovaly s pekelným hřmotem na palubu a šlehaly moře do zpěněného zmatku, jehož syčení bylo slyšet i přes ostatní zvuky. Bush si zvedl límec svého nepromokavého kabátu, aby mu chránil tváře, a pokoušel se zakrýt oči kloboukem se širokou střešinou. Hornblowerovi byl však ostrý vítr tak příjemný, že nepocíťoval ani bolest, kterou mu působily kroupy. Polwheal, který přiběhl na palubu s nepromokavým kabátem a velkým kloboukem, musil ho strčit do lokte, aby na sebe upoutal pozornost, a aby mohl Hornblowerovi pomoci do pláště.

Pluto nyní plula se shrnutými plachtami a pomalu se pohybovala na dvě kabelové délky napravo od Sutherland. Velká třípalubá loď byla ještě hůř ovladatelná než Sutherland a vítr ji snášel ještě víc. Hornblower ji pozoroval a vzpomínal, co asi dělá Villena, zničený nyní dole v podpalubí se skřípajícím dřevem kolem sebe. Jistě se odkazoval do ochrany všech svatých. Caligula byla dosud na závětrné straně se skasanými plachtami a její válečná vlajka se větrem na dula jako kus prkna. Byla z těchto tří lodí nejlépe ovladatelná, protože její britští stavitelé měli na mysli, aby mohla co nejlépe odolávat bouři. Ne jako Pluto, do které bylo nacpáno tolik děl, kolik se do dané šířky a délky jen vešlo. Ne jako tomu bylo u Sutherland, jejíž holandské stavitelé dali lodi co nejmenší ponor a tím co nejmenší schopnost námořní plavby.

Téměř bez varování se vítr stočil o plné čtyři čárky. Sutherland se vznášela a opět ponořovala a její bouřkové plachtoví se napjalo, jako kdyby do něho padl dělostřelecký náboj. Pak se Sutherland dostala opět kupředu. Krupobití bylo vystřídáno hrozným deštěm, hnáným řvoucím větrem téměř vodorovně. Náhlá změna větru rozbourila nakrátko vlny na moři a Sutherland byla hozena zpět a opět se ponořila jako ve víru. Hornblower upřel opět zrak na Pluta - byla téměř vražena zpět, ale Elliott ji dobře řídil a loď včas opět vyrazila kupředu. Hornblower cítil, že je raději kapitánem Sutherland s plochým dnem, než neohrabané třípalubní lodi s devadesáti čtyřmi dvaatřicetiliberními děly, i když její kapitán dostával plat první třídy.

Vítr opět zařval a téměř mu strhl nepromokavý kabát z ramenou. Sutherland se snažila v této bouři položit se na bok, což vypadalo podobně, jako když se snaží kráva tancovat. Bush na Hornblowera něco křičel. Hornblower zachytil slova "uvolnit rumpály", přisvědčil, a Bush zmizel dolů. Čtyřem mužům u kormidla s pomocí mocné váhy kola by se mohlo podařit ovládnout loď přes její bláznivé chování, ale námaha, vržená na kormidelní lana, by byla příliš velká. Bylo proto dobré přikázat šest nebo osm mužů na uvolnění rumpálů, aby byla rozdělena námaha rovnoměrně na muže u kola a mužstvo u kormidelních lan. K nejbližšímu mřížkoví u kormidla bude musit být postaven Doddstojník, který bude křičet na muže dole u rumpálů, jak je mají uvolňovat, což byla velmi odpovědná práce. Hornblower si gratuloval, že obral východoindický konvoj o zkušené námořníky.

Na návětrné straně byl obzor zahalen do perlové mlhoviny nevýslovné krásy, ale v závětrí bylo jasněji a tam se spojovaly na obzoru španělské modré hory s oblohou. V tom směru byl záliv Rosas velmi špatný kryt, pokud vál jihovýchodní vítr. Stejně však byl uzavřen pro britské lodi, protože tam byla postavena francouzská děla. Rosas byla pevnost, jejíž obléhání a dobytí dalo vloni Cochranovi příležitost, aby se vyznamenal. Nejsevernější částí zálivu Rosas byl mys Creux, kde Sutherland ukořistila Amelii, když se snažila obeplout mys. Za mysem Creux se opět pobřeží

odklonilo k severo-západu a dávalo jim dostatek mořského prostoru, aby se dostali z bouře. Letní bouře na Středozemním moři totiž nikdy netrvaly dlouho, i když byly velmi silné.

"Vlajková loď signalizuje, pane," vykřikl kadet na stráži. "Číslo třicet pět. Přizpůsobte plachty počasí."

Pluto nyní ukazovala své bouřkové stěhovky a své těsně skasané vrcholové plachty. Admirál se zřejmě rozhodl, že mys Creux je nebezpečně blízko, a chtěl se dostat více na návětrnou stranu pro případ krise. Bylo to rozumné před-běžné opatření: Hornblower vydal nezbytné rozkazy, aby sedala Sutherland tímž směrem, a muži u kormidla a rum-pálů dělali vše, aby se loď dostala do větru. Posádky děl byly zaměstnány dvojitým přivazováním děl, protože stále kývání by mohlo některé z děl uvolnit. Jiná skupina mužstva pracovala nyní na dvou pumpách. Plavba dosud nezpůsobila, že by do lodi teklo mnoho vody, ale Hornblower chtěl mít dno pokud možno vyčištěno pro případ, že by bylo pumpo-vání skutečně zapotřebí. Caligula byla již daleko na návětrné straně - Bolton plně využíval jejich navigačních schopností a správně se držel pokud možno nejdále od nebezpečného místa. Ale i Sutherland a Pluto byly v dostatečném bez-peči, vyjímaje ovšem možnou nešťastnou náhodu. Ztráta sto-žáru, uvolnění děla, rychlé vytvoření otvoru ve dnu a si-tuace se může dramaticky změnit. Dosud však byly obě lodi zcela v bezpečí.

Nad hlavami zněl neustále hrom, již tak dlouho, že Horn-blower ani jeho hřmění nevnímá. Hra blesků mezi černými mraky byla ohromující a nádherná. Tímto krokem nemohla bouře trvat o mnoho déle. Moře však bude ještě dlouho bouřlivé. A skutečně, vítr již naháněl ohromné vlny i v tom-to mělkém koutku Středozemního moře. Sutherland se po-malu pohybovala a přes její hlavní palubu se často převalila ohromná vlna. Vzduch, ba i nárazy deště a vody velmi osvě-žující po nemožném horku posledních dní a prudký vítr vyluzoval v lanoví krásnou hudbu, kterou dovedlo ocenit i Hornblowerovo ucho, jež normálně nemělo smysl pro žád-nou hudbu. Když mu přišel Polwheal oznámit, že večere je připravena, byl překvapen, že již uplynulo tolik času. Bude to nějaká jednoduchá večere, protože kuchyňský oheň byl uhašen.

Když se opět vrátil na palubu, vítr znatelně utichl a na návětrné straně se objevily skvrny jasné oblohy s kovovým, zelenomodrým nádechem. Také dešť ustal, ale moře bylo bouřlivější než předtím.

"Bouře se velmi brzy utišila, pane," pravil Bush.

"Ano," řekl Hornblower, ale s vnitřní rezervou. Kovový nádech oblohy nevěstil brzké uklidnění moře. Hornblower dosud nepoznal takovou středomořskou bouři, jež by se vy-bouřila bez jediného překvapení. Byl si též vědom, že na závětrné straně dosud hrozí mys Creux. Hornblower se ko-lem sebe podíval. Viděl na závětrné straně loď Pluto, obklo-penou drobnou mlhou dešť-ových kapek, viděl Caligulu da-leko na návětrné straně. Její plachty bylo jen stěží vidět přes stále vzbouřenou šedou hladinu.

A pak to přišlo. Náhlá řvoucí vichřice, která Sutherland málem porazila na bok a pak ji s překvapující rychlostí oto-čila. Hornblower se zachytil zadního návětrného lanoví a řval rozkazy. Bouře nabyla nyní nesmírné zuřivosti; Horn-blower si na okamžik pomyslel, že se Sutherland již nikdy nezvedne a pak se mu zdálo, že se loď řítí pod vodu předí vpřed, když byla uchopena zuřícím větrem. Vítr řval a bu-rácel s takovou zuřivostí, s jakou se dosud nesetkali. Jen po vysilující námaze byla loď opět uvedena do větru a trochu se uklidnila. Nárazový vítr tvořil neustále velké vlny a moře bouřilo víc než kdy jindy. Loď sebou házela a kývala tak, že i pro ty, kdož prožili celý svůj život na moři, bylo těžké udržet se na nohou. Ale žádný stěžen nebyl zlomen, žádné lano se nepřetrhlo. To byl nejlepší důkaz dobré práce doků v Plymouthu a námořnických schopností Bushe a Harrisona.

Bush nyní něco křičel a ukazoval někam na moře. Horn-blower sledoval směr jeho ruky. Pluto zmizela a na okamžik myslil Hornblower, že se potopila se vši posádkou. Pak ji ohromná vlna vynesla. Ležela na boku, šedé vlny narážely na její odhalené dno. Její ráhna se tyčila k obloze a plachty a lanoví se zdály černé v bílé pění po její závětrné straně.

"Ježíši Kriste!" vykřikl Bush. "Ti chudáci zmizeli."

"Napněte stěhovky na hlavním stožáru," zvolal Hornblower.

Loď se ještě nepotopila; jistě bude několik těch, kteří to přežijí, kteří se udrží na rozbouřeném moři dostatečně dlou-ho, aby se zachytili konce provazu, vrženého s paluby Sut-herland, a kteří budou moci být vytaženi na palubu dříve, než je moře zdolá. Bylo sice možné vsadit sto proti jedné, že žádný z tisíce mužů na palubě Pluta nebude zachráněn, ale musí se o to alespoň pokusit. Hornblower vedl Sutherland pomalu a opatrně k vlajkové lodi. Ještě žila a vlny se od ní odrážely, jako by byla skalou za příboje. Hornblowerova obrazotvornost si představovala, co se asi děje na jejích palubách. Byly nyní skoro vertikální a vše, co mohlo být odneseno, bylo již smeteno do moře. Na návětrné straně asi visí děla za závěry. Jeden náhlý pohyb, zřítí se po palubě a utvoří na druhé straně díry, jež loď potopí v nepatrném čase. Muži se asi plazí ve tmě podpalubí. Muži, kteří nebyli spláchnuti do moře, drží se vši silou nejbližšího pevného předmětu jako mouchy rámoví oken a při objevení vlny se přikrčují.

Ve svém dalekohledu zpozoroval Hornblower bod na od-kryté horní straně Pluta, bod, který se pohyboval, bod, který přežil náraz ohromné vlny. Brzy zpozoroval i jiné body a zjistil též něco, jako pravidelný pohyb. Nějaká hrdinná duše sestavila skupinu, která přesekávala upínačky na návětrné straně hlavního stěžně. Když se Sutherland přiblížila, viděl Hornblower, že upínačky povolily a že byly useknuty i upínačky předního stožáru. Jako kotrmelcem se Pluto vynořila z vody, podobná velrybě. Z jejích otvorů tekla voda, a když se přiblížila k Sutherland, zlomil se i zadní stožár na druhé straně. Pluto byla osvobozena od svého ohromného zatížení a podařilo se ji zachránit - námořní disciplína a odvaha jí daly ještě další možnost života během několika vteřin, jež jí byly poskytnuty, když ležela na boku. Hornblower viděl, že muži stále ještě pracují a že zuřivě sekají do dosud neodseknutých upínaček, aby osvobodili loď od vrakoví, které táhla podél sebe.

Byla však v hrozném stavu. Její stožáry zmizely a zbytek čněl jen několik stop nad palubu. I její čelen zmizel. A se ztrátou váhy, která loď vyvažovala, holý trup Pluta se bláz-nivě kymácel. Převrátila se na jednu stranu, až se objevilo obnažené dno, pak se rychle převrátila na druhou. Takové otočení jí trvalo pouze několik vteřin, ačkoliv její paluba opisovala více než devadesátistupňový uhel. Byl skutečně zázrak, že se nepřevalovala v plném kruhu jako dřevěná

kuželka. Uvnitř lodi musí být pravé peklo, musí tam být jako v bláznově snu. Ale přece žila a plula a alespoň část její posádky přežila to na palubě. Nad hlavami jim sjel blesk v posledním záchvatu. I na západ, na závětrnou stranu bylo skrze mraky vidět otvor a španělské slunce se snažilo pro-razit hustou clonu. Vítr nebyl nyní silnější než prudší vichřice. Byl to poslední pokus bouře, která udělala tak velkou škodu.

A přece, její poslední nápor trval déle, než Hornblower předpokládal. Náhle si uvědomil, že se na obzoru objevil velký mys Creux. Vítr vanul téměř přímo od lodi k němu. Neuplyne ani hodina nebo dvě a trup Pluta bez stožárů se octne v mělčinách na úpatí mysu, kde jej očekává jisté zničení. Aby to bylo ještě jistější, na mysu Creux stála fran-couzská děla, která byla vždy hotova střílet po bezmocném cíli.

"Pane Vincente," pravil Hornblower, "Vyvěste signál Sutherland vlajkové lodi. Jdu vám na pomoc".

Na tato slova Bush přímo vyskočil. V tom rozbouřeném moři, u závětrného pobřeží bude pro Sutherland velmi obtížné pomoci lodi bez stěžňů, dvakrát tak velké jako ona sama. Hornblower se na něho obrátil.

"Pane Bushi, chci, abyste vytáhli tažné lano přes záďové okénko. A pokud možno co nejrychleji, prosím. Odtáhneme vlajkovou loď."

Bush mohl vložit své námitky pouze do svého pohledu. Znal svého kapitána příliš dobře, než aby se odvážil otevřeného odporu. Ale každý člověk mohl vidět, že tento úkol přivede Sutherland do nebezpečí a pravděpodobně bez jakéhokoliv výsledku. Plán bude znemožněn již od počátku, pro nesmírné obtíže dopravy lana na Pluto, která se kývala se strany na stranu a točila se divoce a bezcílně. V každém případě však Bush zmizel ještě dříve, než mohl Hornblower vyčíst z jeho tváře námitky.

Vítr je hnál neustále blíže ke břehu, a proto byla každá vteřina drahá.

Se svým plochým dnem a se vším svým vrchním zatížením sunula se Sutherland do závětrí mnohem rychleji než Pluto. Hornblower musil vést loď s nejvyšší opatrností, musil si probojovávat cestu na návětrnou stranu s přitocnými plach-tami, než mohl povolit a opět se nechat nést zpět. Mezi oběma loďmi byla již jen malá vzdálenost. Vítr vál dosud velmi silně a jakákoliv neopatrnost v navigaci, jakékoliv poškození stožáru nebo plachty znamenalo nebezpečí. Přes studený vítr a přes opětovný déšť se brzy námořníci na stožárech Sutherland silně potili z neustálé činnosti, kterou na nich vyžadoval jejich kapitán, řídicí couvání, pak opět vyrazení, návrat na návětrnou stranu a obraty. Sutherland kroužila kolem Pluta, zbavené stěžňů, jako racek kolem tro-sek. A mys Creux rostl stále víc a víc. Zespoda se ozval pravidelný hluk dupotu, klapání a tahání. To Bushova sku-pina vytahovala nahoru přes nižší dělovou palubu mocný, dvacetipalcový kabel.

Nyní odhadoval Hornblower s největší pečlivostí a měřil směr větru. Nemohl doufat, že by mohl vytáhnout Pluta až na širé moře - Sutherland sama se těžko dostávala na ná-větrnou stranu - vše, co hodlal podniknout, bylo, že ji chtěl trochu popotáhnout na stranu, aby získal větší prostor na moři a aby tak loď zachránil před naražením na mys.

Oddálení neštěstí bylo vždy výhodou. Vítr se může utišit - což se pravděpodobně též stane - nebo se může změnit a v tak získaném čase bude posádce Pluta umožněno nasadit nouzové stožáry a umožnit tak alespoň částečné ovládnutí lodi. Mys Creux byl nyní téměř přesně na západ a vítr vál ze severovýchodu. S toho hlediska by bylo nejlepší táhnout Pluta na jih. V tom případě měli větší možnost obeplout mys. Ale na jih od mysu Creux se rozprostíral záliv Rosas, ohraničený na jih mysem Bagur, a proto jižní směr by je mohl zahnat pod děla Rosas a mohl by je nahnat do náručí dělových čelunů, jež tam byly pravděpodobně připraveny, což by skončilo ještě větším neštěstím. Na sever nebude takového nebezpečí. Děla u Llanza ještě jistě nebudou znovu postavena a v každém případě, od konce mysu až k Llanza, je dvacet mil nehlídaného moře. Na sever to tedy bylo bezpečnější - jen kdyby si byl jist, že se jim podaří obeplout mys. Hornblowerova obrazotvornost byla opět v práci a sna-žila se vypočítat i při naprosto nedostačujícím množství dat, s jakým odklonem musí počítat a na jakou vzdálenost bude moci Sutherland odtáhnout třípalubní loď bez stožárů v da-ném čase. Neměl dostatek dat, a proto se musil řídit jen svou obrazotvorností. Rozhodl se pro severní směr, když mladický námořník přiběhl bez dechu na velitelskou palubu.

"Pan Bush říká, že kabel bude připraven za pět minut, pane," pravil.

"Dobře," odpověděl Hornblower. "Pane Vincente, signalizujte vlajkové lodi »Připravte se na přijetí lana.« Pane Morkelli, pošlete pro mého člunovoda."

Lano! Důstojníci na velitelské palubě se na sebe s údivem podívali. Pluto se bláznivě nakláněla a točila na moři. Na-kláněla se nyní tak, že její měď na dně byla odhalena, A již se klonila na druhou stranu a bílé skvrny mezi jejími stříl-nami zmizely na okamžik ve vodě. A co více, v rozbouřeném moři byla opět hozena tu dopředu, jindy opět dozadu, jak ji právě odhodila nenadálá vlna. Přiblížit se jí bylo právě tak nebezpečné jako přiblížit se k uvolněnému dělu na pa-lubě. Jakákoliv srážka obou lodí by je beze sporu poslala neodvratně ke dnu.

Hornblower přelétl zrakem svalnatou postavu Brownovu, stojící před ním.

"Browne, vybral jsem vás, abyste hodil na vlajkovou loď lano, až pojedeme kolem ní. Znáte na lodi někoho, kdo by to dovedl provést lépe? A řekněte mi to přímo."

"Neznám, pane, nemohu říci, že bych znal."

Brownova pevná sebedůvěra byla pro Hornblowera ulehčením.

"A čeho k tomu použijete?"

"Jednu z kramlí, pane, a lano z olovnice, mohu-li"

Brown byl muž okamžitého rozhodnutí - Hornblowerovo srdce pro něho roztálo, a to ne po prvé.

"Tak se připravte. Přiblížíme se zádi k přidi vlajkové lodi, na nejkratší možnou vzdálenost."

V tom okamžiku plula již Sutherland pomalu kupředu pod bouřkovou kosátkou a s těsně skasanými vrcholovými plachtami asi dvě stě yardů po návětrné straně Pluta. Hornblowerův mozek se opět stal počítacím strojem. Odhadoval, oč se Sutherland uchýlí od svého směru, až popluje k Pluto, počítal s náhlými opilými pohyby poškozené lodi, rychlost Sutherland, velikost vln a všechny možnosti, které ho mo-hou potkat na krátké cestě rozbouřenými vlnami. Musil čekat

ještě dvě dlouhé minuty na pravý okamžik. Jeho oči byly přilepeny na Pluta a s napětím pozoroval, kdy se konečně dostanou obě lodi do takového postavení, ze kterého chtěl vyrazit.

"Pane Gerarde," pravil Hornblower - jeho mysl byla příliš zaměstnána, než aby se mohla ještě zaměstnávat oba-vami.

"Zvrat'te hlavní vrcholové plachty."

Sutherland se nyní vydala na cestu k záchraně. Mezera mezi oběma loďmi se začala zužovat, Sutherland se stále blížila mezerou šedé a zlobné vody s vynikajícími ostny vln k nešťastné Pluto. Bylo ještě štěstí, že Pluto ležela nyní poměrně klidně, bez divokého tancování. Jen tu a tam byla hozena kousek zpět a pak opět kupředu náhlým nárazem vln. Brown stál vzpřímen jako socha na zadním zábradlí a neustále udržoval rovnováhu. Provaz olovnice ležel smotan na palubě po jeho boku, na jeho konci byla připevněna kramle, kterou Brown kýval sem a tam, jako kyvadlem u hodin. Stál proti obloze a byl na něho skvělý pohled. Vzdálenost se již velmi zkrátila, ale Brown nejevil ani stopy nervozity. I v tomto okamžiku pocítil Hornblower pocit závisti nad Brownovým tělesným fondem a nad jeho robustní sebedůvěrou.

Sutherland se nyní rychle přibližovala k Pluto, na jejíž přídi zpozoroval Hornblower skupinu mužů, netrpělivě čekající, aby zachytili provaz. Podíval se, zda již Brownovi pomocníci připevnili silné lano na šňůru od olovnice.

"Bože, snad se nám to podaří," šeptal Gerard Crystalovi.

Ale Gerard tentokrát neuhádl. Při velkých úchylných obou lodí by obě propluly kolem sebe na vzdálenost alespoň o deset yardů větší, než mohl Brown dohodit kramli a při-vázané lano.

"Pane Gerarde," pravil Hornblower chladně, "zvrat'te zad-ní vrcholové plachty."

Mužstvo bylo připraveno u otěží. Rozkaz byl vykonán současně s vyřčením. Zád' Sutherland se tím dostala o malý kousek dále a vzdálenost mezi oběma loďmi se ještě více zmenšila. Příd' Pluta, tyčící se do výšky zvednuta velkou vlnou, se zdála přímo na zádi Sutherland. Gerard a Crystal tiše a společně kleli, aniž si uvědomili, co vlastně říkají. Pozorovali manévry s napětím. Hornblower cítil, jak se stu-dený vítr otírá o jeho ramena. Chtěl zavolat na Browna, aby hodil, ale ovládl se jen s velkou námahou. Brown přece musil vědět lépe, co může dělat. A pak, když se zád' Sutherland nadzdvihla pod ohromnou vlnou, Brown hodil. Kramle vylétla do vzduchu a za ní provaz. Dosáhla Pluta na zobákovité přídi a zachytila se o zbytky ráhnoví na čeleni, kde ji promočený námořník, opírající se o zbytek stěžně, zachytil obloukovitým pohybem paže. V následujícím okamžiku byl zavalen prudkou vlnou, ale udržel se a posádka Sutherland pak viděla, jak odevzdává provaz zástupu mužů, čekajících na přídi.

"Podařilo se to!" křičel Gerard. "Udělalí jsme to, povedlo se to."

"Pane Gerarde," pravil Hornblower, "zvedněte vrcholové plachty ostře vzhůru."

Mužstvo Pluta tahalo nyní na svou loď provaz, který se na palubě Sutherland rychle odvíjel. Za malou chvíli byl přes palubu Sutherland již tažen těžký kabel. Ale nebylo času nazbyt. Obě lodi měly různé vlastnosti a Hornblower je nemohl za bouře udržet ve stejné vzdálenosti. Bylo to nebezpečné a i nemožné. Sutherland se zastavila a počala se sunout do závětrí rychleji než Pluto. S natočenými plachtami jela pomalu vpřed a bylo Hornblowerovým úkolem, aby zkombinoval oba tyto faktory a udržoval vzrůstající mezeru na pokud možno nejnižším stupni. Byl to pěkný algebraický problém, který musila Hornblowerova hlava přeměnit na aritmetiku a vyřešit v mysli.

Pluto se náhle nesmyslně rozhodla vyrazit kupředu, počala se řítit na Sutherland a Hornblowerova hlava rychle měnila své počty, zatím co ostatní zadrželi dech a čekali s hrůzou na srážku. Gerard postavil na zád' několik skupinek mužů s tyčemi, aby se pokusili odrazit nápor Pluta. Ale asi mnoho nepochodí proti třem tisícům mrtvé váhy Pluta. Kro-mě toho byl na zádi uvázan cár plachty, naplněný síťovím, který měl sloužit jako nárazník. I na přídi Pluta bylo muž-stvo v horečné činnosti. Ale v posledním okamžiku, za klení celé posádky poškozená loď neočekávaně odskočila a každý, kromě Hornblowera, opět vydechl volněji. Když se Pluto mohla tak rychle přiblížit k Sutherland, může se právě tak rychle vzdálit, při čemž by se mohl přetrhnout provaz, za který byl tažen třípalcový kabel, a práce by musila být vykonána znovu. A mys Creux se již hrozivě tyčil ve velmi malé vzdálenosti.

"Caligula signalisuje, pane," pravil Vincent. "»Mohu vám pomoci?«"

"Odpovězte »Čekajte«, " odpověděl mu Hornblower přes rameno; úplně totiž zapomněl na existenci Caliguly. Bolton by byl blázen, kdyby přijel zbytečně do závětrí k nepřátel-skému pobřeží.

Vysoké vystříknutí vody za zádi Sutherland naznačovalo, že Bush uvolnil zadní střílnou větší část lana, aby se nepřetrhl provaz, kdyby byla Pluto rychle odnesena na větší vzdá-lenost. Ale i tato pomoc mohla být nebezpečná. Kabel byl těžký, ponořoval se do vody a kdyby ho byl uvolněn příliš velký kus, mohl by se přetrhnout provaz, za který byl tažen. Hornblower se vyklonil přes zvedající se zád'.

"Pane Bushi!" vykřikl.

"Pane," odpověděl Bush zdola otevřenou střílnou.

"To stačí."

"Podle rozkazu, pane."

Na provazu nyní ležela ohromná tíha a kabel se počal pomalu sunout na palubu Pluta, jako mořský had. Hornblo-wer pozoroval, jak se kabel natahuje. Tato práce požadovala kalkulace právě tak přesné jako vše, co dosud vykonali. Musil zavolat na Bushe, aby povolil opět větší kus kabelu, nebo aby chvíli opět počkal; přitom se jeho oči neodtrhly od lodi a současně pozoroval moře a počítal s větrem. Kabel byl dlouhý dvě stě yardů, z čehož padesát yardů leželo na Sutherland. Práce musila být proto skončena dříve, než budou obě lodi od sebe vzdáleny sto padesát yardů.

Horn-blower pocítil ulehčení až tehdy, když viděl, jak je konec kabelu zdvihán na příd' Pluta, a když mu mávání vlajek oznámilo, že konec kabelu byl vytažen na palubu a že je připevněn.

Hornblower se podíval na přibližující se pevninu a pocítil na tváři vítr. Jeho dřívější kalkulace byly zřejmě správné.

Kdyby se držel na tomto směru, byl by zahnán do zálivu Rosas, i kdyby se mu podařilo vyhnout se pevnině.

"Pane Vincente," pravil. "Signalizujte vlajkové lodi, že obrátím na jiný směr."

Gerard se na něho překvapeně podíval. Zdálo se mu, že se Hornblower vydává zbytečným potížením a že tímto

ma-névrem uvede v nebezpečí obě lodi. Nemohl vidět dále než na mys Creux, na přátelské moře a nebezpečnou pevninu. S instinktem námořníka chtěl řídit obě lodi tak, aby měly po své závětrné straně dostatek vody. Na nic jiného nemyslel. Mohl vidět pevninu a cítit vítr a jeho reakce na tyto okolnosti byla instinktivní.

"Pane Gerarde," pravil Hornblower, "jděte ke kormidlu, a až se tíha přenese na kabel."

Gerard již nepotřeboval, aby mu o tom řekl více. Sutherland potáhne na své zádi tři tisíce tun a nebude se proto chovat jako kterákoliv jiná loď, kterou kdy řídil kormidelník. Budou proto musit být provedeny zvláštní a náhlé zákroky, aby se lodi zabránil únik do větru. Lano se již napínalo, jeho střední část se již zdvíhala z moře, nyní již bylo napjato jako tyč, mořská voda z něho dosud črčela a praskání v podpalubí naznačovalo, jak jsou namáhány upínací šrouby. Pak se kabel trochu uvolnil, praskání přestalo a Sutherland již táhla v závěsu nešťastnou Pluto. Každým yardem, o který se dostali kupředu, klesala Pluto méně a méně do závětrí.

Jakmile bude reagovat na vlastní kormidlo, bude námaha kormidelníka na Sutherland značně menší.

Bush skončil svou práci v podpalubí a objevil se opět na velitelské palubě.

"Chci, abyste řídil loď, až budeme provádět obrát," řekl mu Hornblower.

"Podle rozkazu, pane," odpověděl Bush. Podíval se na pevninu, pocítil vítr a jeho myšlenky šly stejnou cestou jako Gerardovy. Bushovi se však nikdy ani nesnilo o tom, aby pochyboval o kapitánově úsudku v oboru námořnictví. Byl v duševním stavu, který mu určoval, že to, co pokládá Hornblower za správné, také správné je a není o tom žádných pochyb.

"Pošlete muže k otěžím. Až dám rozkaz, musí být vykonán bleskovou rychlostí."

"Podle rozkazu, pane."

Pluto již nabývala rychlosti. Avšak každý yard, který pojedou tímto jižním směrem, bude znamenat velkou ztrátu, až se dají na sever.

"Zvraťte zadní vrcholové plachty," nařídil Hornblower.

Sutherland ztrácela rychlost a Pluto se k ní neustále přibližovala. Hornblower viděl i kapitána Elliotta, který vyběhl na příd, aby se mohl osobně přesvědčit, co se děje. Zřejmě ještě nepochopil, co zamýšlí Hornblower provést.

"Pane Vincente, připravte si signál »Obrátit«, abyste ho mohl vyvést ihned, jakmile nařídím."

Pluto již byla nyní velmi blízko.

"Zvedněte zadní vrcholové plachty, pane Bushi."

Sutherland opět nabývala rychlosti. Byla právě na vzdálenosti, kterou jí umožňovalo tažné lano, aby se obrátila a nabrala rychlost dříve, než bude musit opět táhnout Pluta. Hornblower pozoroval lano a odhadoval současně, jakou rychlostí pluje jeho loď.

"Ted' pane Bushi! Signál, pane Vincente!" Kormidlo bylo natočeno, lanová vytažena a Rayner vpředu se staral o stěhovku na předním stěžni. Otáčela se a její plachty se napjaly, když se do nich opřel vítr. Když na palubě Pluta přečtli signál, měli na štěstí dosti vtipu, aby také stočili kormidlo, a loď se počala též otáčet, což dalo Hornblowerovi trochu více místa pro jeho manévr. Nyní byla již Sutherland otočena na opačný směr a nabývala rychlosti. Pluto však vykonala pouze půl obrátu. V následujícím okamžiku přijde strašný náraz. Hornblower pozoroval, jak se lano napíná a zvedá z moře. "Pozor, pane Gerarde."

Náraz se dostavil a Sutherland se otřásla. Nesmírně silný tah kabelu dělal se zádi Sutherland přímo fantastické věci. Hornblower slyšel, jak Gerard vykřikuje na kormidelníky u kola a mřížkovím na muže u rumpálů v podpalubí. Po jeden hrůzyplný okamžik se zdálo, že Sutherland bude stržena zpět a zničena. Avšak Gerard u kola, Bush u otěží a Rayner vpředu bojovali ze všech sil. Loď se dosud otřásala, ale po chvíli opět vyrazila vpřed a Pluto ji následovala. Konečně byly obě lodi na opačném směru a mířily na sever, do poměrného bezpečí Lyonského zálivu.

Hornblower se podíval na zelenající se mys Creux, který se nyní rozkládal v malé vzdálenosti po levoboku. Objedou ho jen velmi těsně, protože kromě svého vlastního sklonu nechat se nést větrem, byla Sutherland zanášena do závětrí i nesmírnou vahou Pluta. Její rychlá jízda do bezpečí byla též snižována toutéž vahou. Bude to opravdu jen velmi těsné. Hornblower stál ve hvízdajícím větru a jeho pilná mysl opět pracovala na výpočtech možných úchylek a odhadování vzdáleností. Podíval se opět zpět na Pluta, která se již tak bláznivě nekolébala, když nabývala rychlosti. Tažné lano bylo nyní v úhlu k délce Sutherland a Pluto byla opět v jiném úhlu k tažnému lanu. Hornblower si pomyslel, že se jistě může spolehnout na Elliotta, že využívá co nejlépe svého kormidla, ale tah na Sutherland musí být nesmírně silný. Měl by se pokusit, zda ze Sutherland nedostane ještě trochu větší rychlost, ale vál příliš silný vítr a natáhnout další plachty by bylo velmi nebezpečné. Kdyby se protrhla plachta nebo kdyby se přelomil stožár, octli by se ve velmi krátkém čase na pevnině.

Podíval se znovu směrem k zemi, aby si změřil zkracující se vzdálenost, a náhle se před ním na vzdálenost asi jednoho provazce objevila jako duch výstraha. Byl to sloup vody, vysoký asi šest stop, který se vztyčil z úpatí vlny a zmizel právě tak tajemně a rychle, jak se objevil. Hornblower ani nechtěl věřit, že to skutečně viděl, ale pohled na obličejy Crystala a Bushe, které okamžitě ztvrdly, ho o tom ujistil. Dělostřelecká koule tam dopadla do vody; to byl pravý důvod náhlého výstřiku. V prudkém větru nezaslechli ani výbuch, ani neviděli kouř výstřelu nad pevninou. Pálila na ně baterie na mysu Creux a Sutherland byla již skoro na dostřel. Brzy budou hvízdát dvaatřicet librové střely kolem Hornblowerových uší.

"Vlajková loď signalisuje, pane," pravil Vincent.

Na palubě Pluta se podařilo umístit na pahýl po předním stožáru kladku a vysílat tak signály. Vlající vlajky bylo s velitelské paluby Sutherland zcela jasně vidět.

"Vlajková loď pro Sutherland," četl Vincent. "Bude-li třeba, odepněte lano."

"Odpovězte »Není třeba«."

Nebylo pochyby o tom, že musí nabýt větší rychlosti, chtějí-li uniknout bez pohromy. Byl to velmi zajímavý problém

možností, ale byl zřejmě lépe řešitelný pro hazardního hráče než hráče whistu. Napnout více plachet by zvýšilo nebezpečí pro obě lodi, ale současně by jim dávalo větší mož-nost uniknout do bezpečí. Ale kdyby Hornblower napjal více plachet a ztratil stožár, mohlo by to znamenat, že Sutherland se probouje do bezpečí, ale Pluto by byla právě tak jistě ztracena, jako kdyby ji teď vzal z vleku.

"Pane Bushi, napněte, prosím, přední vrcholové plachty."

"Podle rozkazu, pane," odpověděl Bush. Věděl, že to bude nezbytné a předpokládal, že si jeho kapitán zvolí těžší mož-nost. Bush se velmi rychle učil, i při svém věku.

Námořníci se šplhali po lanoví vzhůru podél ráhna přední vrcholové plachty. Stáli na kymácejících se provazových příchkách, vítr kolem nich prudce hvízdal, a držíce se lokty ráhna, uvolňovali plachtu. S hlasitým praskotem se plachta uvolnila a Sutherland sebou prudce hnula pod zvýšeným tla-kem. Hornblower pozoroval, jak se plochá křivka těžkého kabelu vzadu srovnává, ale nezdálo se, že by pod prudkým tlakem lano povolilo. Přes stále škubání bylo řízení lodi pro muže u kormidla o něco lehčí, protože tíha velké přední vrcholové plachty vyvážila neustálý tah tažného lana.

Hornblower se podíval na břeh právě včas, aby zpozoroval obláček dýmu na vrcholu mysu Creux. Dým se okamžitě rozplynul do větru. Nemohl zjistit, kam dopadly střely, pro-to-že jich ani neviděl, ani neslyšel. Moře bylo příliš rozbou-řeno, než aby mohly být snadno pozorovány dopady. Ale fakt, že baterie dosud střílela, naznačoval, že jsou ještě té-měř v dostřelu - kroužili skutečně na okraji zkázy. Suther-land však již jela nyní rychleji, a když se Hornblower podí-val zpět, viděl, že na palubě Pluta se dělají přípravy na postavení nouzového hlavního stožáru. Jakýkoliv cár plachty, který bude moci Pluto vyvěsit, usnadní nesmírně práci Sut-herland a za hodinu budou moci být s prací hotovi. A za hodinu nastane tma, která je bude chránit před palbou ba-terie. V hodině bude rozhodnuto o jejich osudu bud příznivě, nebo nepříznivě. Vše nyní záleželo na tom, co se stane během následující hodiny.

Slunce nyní proniklo mraky na západě a změnilo barvu španělských hor a pohoří ze šedé na zlatou. Hornblower se obrnil pro následující hodinu klidem. A Sutherland i Pluto jí prošly v pořádku. Po uplynutí této hodiny obepluli mys Creux a zajeli tak daleko na sever, že země na jejich závětrné straně, jež byla před hodinou vzdálena pouhě půl druhé míle, byla nyní na patnáct mil od nich. S příchodem noci byli již v bezpečí. Hornblower byl velmi unaven.

KAPITOLA

XVII.

"Kapitán Hornblower bude velet vyloďovací skupině," pra-vil konečně admirál Leighton.

Jak Elliott tak Bolton pokývli na důkaz úplného souhlasu, sedíce okolo konferenčního stolu v kabině lodi Pluto. Vyloďovací skupina, v síle šesti set mužů, doplněná třemi řado-vými loďmi byla jistě velením hodným kapitána, a právě tak Hornblower byl jistě nejlepší kapitán, který jí mohl velet. Takovýto tah očekávali všichni od doby, kdy se vrátila Plu-to opravena z přístavu Mahon a kdy na ni přešel admirál z Caliguly. Kromě toho na to ukazovaly stále vyjížďky plu-kovníka Villeny na pobřeží a zpět. Po tři týdny projížděly Sutherland a Caligula podél katalánského pobřeží a Pluto, která se pak vrátila, přivezla vítané posily, především kořistné posádky Sutherland a dokonce i tučet nových lidí pro každou loď. Nyní byly lodní posádky doplněny a byly schopny těžkého a tvrdého úderu na nepřítele. Dobytí Rosas, kdyby se ovšem podařilo, mohlo by uvrhnout všechny fran-couzské plány o podmanění Katalánie v niveč.

"Není vám ještě něco jasno, kapitáne Hornblower?" ptal se admirál.

Kapitán Hornblower se rozhlédl po velké kabině, upřel zrak na polštářované truhly, stříbro na stole, na Elliotta a Boltona, kteří seděli tiše, nacpání velkým množstvím potra-vin, jež právě pozřeli, na Silvestra s papírem a inkoustem před sebou, na Villenu v jeho parádní žluté uniformě, díva-jícího se při anglické konverzací, které nerozuměl, lenivě okolo sebe. Podíval se na stěnu naproti, kde visel portrét lady Barbary a podobal se skutečnosti přímo obdivuhodně. Hornblower cítil, jako by mohl každým okamžikem uslyšet její hlas. Přistihl se při myšlence, co asi s portrétem dělali, když se připravovali k akci, ale rychle tuto myšlenku zapu-dil, s násilím se odtrhl od lady Barbary a pokusil se s nej-větším taktem prokázat svou nechuť k celému plánu.

"Myslím," řekl pak po chvilce uvažování, "že by nebylo moudré spoléhat se tak úplně na spolupráci španělské armády."

"Mají připraveno sedm tisíc mužů k pochodu," odpověděl Leighton. "Z Olotu do Rosas není více než třicet mil."

"Ale mezi nimi leží Gerona."

"Plukovník Villena mne ujistil, že se kolem města táhnou postranní cesty, které jsou sjízdné pro armádu bez děl. On sám, jak konečně víte, provedl tuto cestu čtyřikrát."

"Ano," pravil Hornblower. Vyslání jediného jezdce na koni bylo něco jiného než pochod sedmi tisíc mužů horskými stezkami. "Ale můžeme si být jisti těmi sedmi tisíci muži? A můžeme spolehnout na to, že skutečně přijdou?"

"Na obležení města by postačilo čtyři tisíce mužů," pravil Leighton. "A generál Rovira mi slíbil s určitostí, že přijdou."

"Ale může se stát, že nepřijdou," pravil Hornblower. Uvě-domil si, že je zcela zbytečné pít se s mužem, který nemá osobní zkušenosti se španělskými sliby a který nemá dosti obrazotvornosti, aby si uvědomil složitost kombinovaných akcí jednotek, oddělených třiceti mílemi hornaté krajiny. Mezi admirálovým obočím se objevila již známá rýha.

"Co tedy navrhuje, kapitáne Hornblower?" tázal se se zřejmou netrpělivostí, protože tím vlastně počalo nové jed-nání o celé věci.

"Navrhl bych, aby se eskadra omezila na akce podle své vlastní síly, aniž se musila spoléhat na Španěly. Pobřežní baterie u Llanza byla již znovuzřízena. Proč se nepokusit o ni? Šest set mužů by ji jistě bylo schopno vzít útokem."

"Mé instrukce," pravil admirál důrazně, "výslovně říkají, že musím pracovat v nejužší spolupráci se španělskou armá-dou. Rosas má osazenstvo v síle ne větší než dva tisíce mužů a Rovira má sedm tisíc mužů vzdálených pouhých

třicet mil. Hlavní voj francouzské sedmé armádní skupiny je jižně od Barcelony - máme tedy týden času na podniknutí akce proti Rosas. Eskadra může akci dodat těžká děla, muže na jejich obsluhu a muže, kteří půjdou v čele útoku, jakmile bude dosaženo průlomu. Zdá se mi, že je to jedinečná příležitost pro kombinovanou akci a vskutku, kapitáne Hornblower, nerozumím vašim námitkám. Ale snad již nejsou nyní tak ostré?"

"Nedělal jsem nic jiného, než že jsem je vyslovil na váš rozkaz, pane."

"Neptal jsem se na námitky, chtěl jsem pouze dotazy, nebo kladné návrhy. Hledal jsem ve vás mnohem více loyality, kapitáne Hornblower."

Tím se stala veškerá další debata zbytečnou. Žádal-li Leighton pouze úslušný souhlas, nebylo důvodu pokračovat v ní. Zřejmě se na věci již usmyslil a skutečně jeho návrh byl velmi silně odůvodněn. Hornblower věděl, že jeho námitky jsou více instinktivní než věcné a kapitán si nemohl dovolit odvolávat se admirálu na větší zkušenost.

"Ujišťuji vás svou oddaností, pane."

"Velmi dobře. Kapitán Bolton? Kapitán Elliott? Vše jas-no? Můžeme tedy začít s prací ihned. Pan Silvestr vám vydá rozkazy písemně. Věřím, že jsme v předvečer největšího úspěchu na východním pobřeží Španělska od doby vzniku španělské války."

Pád Rosas by byl jistě vynikajícím úspěchem, bude-li ho dosaženo. Jako město s dobrými cestami k moři bylo by Francouzi velmi těžce dobýváno zpět, zvláště nyní, když zde byla k jeho hájení silná anglická eskadra. Město by se stalo stálou hrozbou francouzským komunikacím, stalo by se základnou, z níž by mohly španělské jednotky z které-koliv části poloostrova být vrženy na pobřeží. Sedmá armádní skupina Francouzů by musila přestat ve svém pokusu o dobytí Katalánie a soustředit všechnu svou sílu na její dobytí nebo hlídání. Ale informace, že v blízkosti nejsou žádné francouzské polní jednotky, pocházela ze Španělského pramene. Byl to jen španělský slib, že Rovira přijde z Olotu a uskuteční obléhání a byl to opět jen slib Španělů, že obstarají zvířata, která potáhnou od místa vylovení těžké zbraně, potřebné k dobývání.

Ale Leighton se na tom již rozhodl a nezbývalo nic jiného, než provést celou akci s plnou chutí. Kdyby se všechno po-dařilo, bylo by dosaženo velkého úspěchu. Ačkoliv Hornblower ještě nikdy neslyšel o kombinované operaci, ve které by vše šlo podle plánu, doufal, že tomu tak tentokrát bude, a vydal rozkazy na vylovení útočné skupiny flotily podle této naděje.

O dvě noci později klouzala eskadra tmou. Hory a útesy mysu Creux se objevily v dáli a eskadra zakotvila v písčité zátoce u Selva de Mar. Toto místo bylo vybráno za nejvýhodnější pro vyloďování.

Čtyři míle na západ byla baterie u Llanza. Pět mil na východ byla baterie na konci mysu Creux a šest mil k východu, přes výběžek dlouhého poloostrova, který tvoří mys Creux na svém konci, rozkládalo se město Rosas.

"Mnoho štěstí, pane," pravil Bush, vynořivší se ve tmě velitelské paluby. Hornblower se právě připravoval vstoupit do svého člunu.

"Děkuji, Bushi," odpověděl Hornblower. Puntičkářské "pane" mohlo být příležitostně vynecháváno při takovýchto neúředních řečech. Ale skutečnost, že jeho ruka byla vyhle-dána a stisknuta velikou a tvrdou rukou Bushovou, bylo náznakem, že Bush se díval na nadcházející operace velmi vážně.

Loďka ho rychle nesla klidnou vodou, na níž se odrážel svit nesčetného množství hvězd, svítících nad nimi. Brzy se ozýval tichý šramot vln, narážejících na písčný břeh, a za-krátko byl již tento zvuk silnější než hluk působený vyloďovacími jednotkami. Od břehu se ozvalo ostré zvolání. Bylo příjemné slyšet jeho španělský zvuk, který oznamoval, že zde nejsou francouzské jednotky, bránci přístání, nýbrž že je to pravděpodobně skupina guerilleros, jak bylo slíbeno. Hornblower vystoupil na pobřeží a viděl skupinu zahalených postav, jen velmi nejasně viditelnou ve svitu hvězd. Skupina se k němu přibližila.

"Anglický kapitán?" zeptal se jeden z nich španělsky.

"Kapitán Hornblower, k vašim službám."

"Jsem plukovník Juan Claros, třetí prapor katalánských miguelletů. Vítám vás ve jménu plukovníka Roviry."

"Děkuji vám. Kolik máte s sebou mužů?"

"Svůj prapor. To je tisíc mužů."

"Kolik zvířat?"

"Padesát koní a sto mezků."

Villena slíbil, že bude prohledána celá severní Katalánie, aby byla zajištěna tažná zvířata pro útočné jednotky. Musily projít čtyřmi mílemi horských stezek a míli rovnou mezi tímto místem a Rosas. Padesát koní utáhne jedno půl třetí tuny vážící čtyřnadvacetiliberní dělo přes horskou půdu. Kdyby zde byli měli méně zvířat než tento počet, odmítl by Hornblower jakýkoliv pochod. Ale Španělé skutečně obstarali potřebné minimum.

"Vraťte se s člunem," pravil Hornblower Longleyovi. "Vyloďování může začít."

Pak se opět obrátil na Clarose.

"Kde je plukovník Rovira?"

"Je tam za Castelon a přibližuje se k Rosas."

"Jak silné jsou jeho jednotky?"

"Má každého Španěla ze severní Katalánie, schopného nést zbraň, kapitáne. Ovšem kromě mého praporu. Nejméně sedm tisíc mužů."

"Hmmm."

To bylo přesně podle plánu. Armáda musí být za svítání již ve východišti k útoku a musí být co nejdříve doplněna vyloďovacími děly, aby útok mohl být zahájen ihned, jakmile bude vzbuzen poplach. Bylo již skutečně velmi málo času zabrat Rosas, dokud se francouzská armáda nevrátí od Barcelony. Hornblower pocítil, že musí učinit vše, aby přesně splnil svou část programu, protože Španělé plnili svůj velmi přesně.

"Vyslali jste hlídky k pozorování Rosas?"

"Eskadronu normálního jezdecktva. Podají zprávu, kdyby z pevnosti vyšla nějaká skupinka."

"Výtečně."

Před svítáním nebude moci dostat svá děla daleko od po-břeží a Rovira se zatím přimkne se svými jednotkami k Ro-sas. Jakýkoliv pohyb mu bude hlášen jeho jezdecktvem. Byl to kousek hezké organizace. Hornblower pocítil, že Španěly podceňoval, nebo snad tyto neregulární jednotky Katalánců jsou mnohem lepší vojáci, než normální španělská armáda - a to nebylo právě nepravděpodobné.

Pravidelný náraz vesel oznamoval příjezd lodí eskadry. První z nich byly již u břehu a muži z nich vyskákali, vzbuzující lehké záření ve vodě. Bílý opasek námořní pěchoty byl v ostrém rozporu s jejich červenými kabáťci, jež se ve slabém světle zdály černé.

"Major Laird!"

"Pane!"

"Veďte svou skupinu na vrchol útesu. Rozestavte své zbra-ně podle svého úmyslu, ale pamatujte na rozkazy.

Nepouštěj-te nikoho z doslechu." Hornblower chtěl mít spolehlivé a pevně disciplinované jednotky jako clonu před sebou. Jednak nevěřil španělským ochranným opatřením proti překvapení, jednak ve tmě a třemi jednacími jazyky, angličtinou, špa-nělštinou a katalánštinou, chtěl předejít jakémukoliv nepo-řádku nebo nedorozumění. Byla to jedna z těch menších technických potíží, která nemohla být řádně zhodnocena admirálem, nemajícím zkušenosti. Dlouhé čluny vyloďovaly děla daleko odtud na mělčinách. Muži již dávali na určená místa hrubé vyloďovací pontony, vyrobené z tyčí, svázaných do vorů, jejichž vnější části byly nesený na vodě sudy. Ani na ty Hornblower nezapomněl. Cavendish, první poručík z Pluta, dělal svou část úkolu velmi důkladně, aniž obtěžoval Hornblowera dotazy po rozkazech.

"Kde jsou koně a mezci, plukovníku?"

"Tam nahoře."

"Za krátký čas je zde budu potřebovat."

Vyloďení veškerého materiálu bylo nyní věcí několika minut, i když tisíc střel pro čtyřicetiliberní děla - denní spotřeba na dělo byla předpokládána na 100 ran - vážilo přes deset tun. Tři sta námořníků a tři sta mužů námořní pěchoty, pracujících pod námořní disciplinou, mohlo vyložit deset tun střel, nezbytné sudy s prachem a hovězí maso s chlebem během velmi krátkého času. Byla to právě děla, jež představovala největší vykládací obtíže. Teprve první z deseti děl bylo strkáno na ponton. Bylo totiž velmi obtížné vytlačit je vzhůru po malé rampě ze základny, vybudované na člunu, kde bylo nebezpečně posazeno při dopravě z lodí, přes bok člunu. Ponton se ponořil pod nesmírnou vahou, až se jeho povrch dostal pod vodu. Dvě stě mužů, zapražených do tažných lan, jež byla připojena k dělu, zmítalo se a stří-kalo kolem sebe. Jejich nohy hledaly záchytný bod dole v měkkém písku, nenacházely ho, ale muži konečně pohnuli dělem ve směru k pobřeží.

Jako každé dělo, které Hornblower dosud viděl, chovalo se i toto s tvrdošíjným odporem, snad štváno pekelnou mocí se zvráceným smyslem pro humor. Ačkoliv bylo na Hornblowerův rozkaz opatřeno zvláště velikými koly, aby se lépe vyrovnávaly nerovnosti půdy, zachytilo se a zůstávalo stále a stále viset na cestě přes hrubé skály. Ve tmě Cavendish a jeho muži používali pilně pák a tyčí, aby bylo dělo pře-neseno přes nerovný povrch. Ale i tak se stále točilo a Cavendish neustále pobízel muže kupředu, protože se obával, aby ta bláznivá věc nevyjela ze základny do vody. Až když bylo opět narovnáno, mohli se opět mužové zapřít do tažných lan. Hornblower si připomněl, že těch děl bylo deset a že musila být tažena čtyři míle po stezkách, stále nahoru a dolů.

Dal prodloužit základnu výběžku přes písek dalšími klá-dami až do místa, kde bylo písčné dno vyměněno skálou, tvořící zde prudce stoupající hřeben, vroubíci útes a vedoucí k jeho vrcholu. Koně a mezci čekali ve velkém stádě a u hlavy každého z nich stál muž, jehož chatrný oblek byl vidět i ve tmě. Byli to sice Španělé, ale ačkoliv věděli, že sem přišli, aby tahali děla, nepřinesli si s sebou jakékoliv potřebné postroje.

"Vy tam, muži," pravil Hornblower, otáčeje se ke skupině čekajících námořníků. "Tamhle máte spoustu práce.

Připou-tejte koně k dělům. Budete-li hledat, najdete jistě nějaký zbytečný kus plachtoviny."

"Podle rozkazu, pane."

Pohled na to, co vše mohli námořníci upotřebit, byl sku-tečně fantastický. Dali se do práce s velkou chutí a vážali a uzlovali. Anglická slova, jichž při této práci užívali, se zdála uším španělských koní velmi podivná, zvláště když je zaváděli na místa, ale i tak měla žádaný účinek. I muži u koní, stále žvatlající katalánsky, pomáhali táhnout a str-kat, až se konečně stali více pomocí než překážkou. Řehta-jíce a podupávající ve tmě, špatně ozářené světlem asi tuctu lamp, byli konečně koně zavedeni do řady. Přes jejich hlavy dali námořníci ohlávky z lan, podložené zevnitř plachtovinou, a konce lan navlékli do ok dělového podvozku.

"Vpřed!" zařval jeden z námořníků, když počal konečně být pocíťován tah. "Tenhle mizera má svou přední nohu mimo."

Když konečně první dělo dosáhlo okraje vody, byli při-praveni vytáhnout druhé. Biče praskaly a námořníci křičeli. Koně klouzali, když se snažili najít pevné místo v písku, ale dělo se začalo pohybovat, sudy skřípaly a klády pod koly praskaly. Pohyb byl přerušovaný a trhavý, a když po-čali stoupat po prudkém svahu hřebenu, zastavil se úplně. Dvacet španělských koní, špatně živených a podprůměrné velikosti, nemohlo vytáhnout dělo po svahu.

"Pane Moore," pravil Hornblower podrážděně. "Dohléd-něte na to, aby bylo dělo vytaženo na svah."

"Podle rozkazu, pane."

Stu mužů, zapražených do tažných lan, a dvacetí koním se to podařilo. Pomáhala jim skupina s pákami, která usnad-ňovala přechod nejhorších překážek a která nadzvedávala kola ze skály, když již ani koně ani muži nemohli zatáhnout po druhé. Hornblower, stojící na vrcholku, pocítil při po-hledu na řadu deseti děl a horu zásob, jež byly vytaženy na břeh během noci, že uskutečnil velmi obtížnou část svého úkolu. A svítání již také nastávalo.

Stále úměrně vzrůstající světlo mu umožnilo rozhlédnout se okolo sebe. Tam dole bylo zlaté nábřeží, poseté skupin-kami vylodovací jednotky, a za ním bylo modré moře s loď-mi eskadry, připoutanými ke svým kotvám. Asi v jeho výši se rozkládal vrchol poloostrova se svým hornatým a nerov-ným povrchem. Po pravé ruce procházela skála ohromnou horou s rovným vrchem, podobným stolu, ale k jihu, ve směru k Rosas, tam, kde bude musít jít, vinula se úzká stezka středem nízkého porostu jahodových keřů. Claros, stojící vedle něho, byl štíhlý muž s dlouhými černými kníry, táhnoucími se nad řadou hezkých bílých zubů, které se ob-jevovaly při úsměvu.

"Mám pro vás koně, kapitáne."

"Děkuji vám, plukovníku. To je od vás velmi laskavé."

Několik hnědých postav se plížilo bez zájmu po skalách. Na svazích mezi nízkými hřebeny byly hnědé masy, které se nyní ve slunci počaly rozdělovat z chumáčů spících mužů na ospalé skupinky, jež držíce kolem sebe dosud příkrývky, pohybovaly se bez cíle sem a tam. Hornblower pozoroval své spojence s nechutí, která se zmenšovala faktem, že toto bylo právě to, co očekával, a která naopak zesílila po be-zesné noci.

"Buďte tak laskav," pravil, "a pošlete plukovníku Rovirovi zprávu, že jsme připraveni k pochodu na Rosas, a doufám, že města dosáhneme kolem poledne alespoň s několika děly."

"Zajisté, kapitáne."

"A musím vás požádat o pomoc vašich mužů při dopravě svých děl a zásob."

Na to se Claros díval již pochybněji a ještě divněji, když mu bylo řečeno, že bude potřeba čtyř set jeho mužů na pomoc s děly a že dalších čtyři sta jich ponese každý jednu čtyřřadvacetiliberní střelu po celou cestu až do Rosas. Hornblower překonával jeho námitky trochu rozzlobeně.

"A potom, plukovníku," pravil, "budou se musít vrátit pro další. Byl mi slíben dostatek potahů na nošení nákladů."

Když jste mne nezásobili nosiči čtyřnohými, musím použít dvounohých. A nyní, když dovolíte, musím uvést kolonu do pohybu."

Deset koní a mezků u každého děla a sto mužů u tažných lan. Sto mužů vpředu, aby upravovali stezku, odvalovali z cesty kameny a zaplňovali díry. Čtyři sta mužů nesoucích dělové náboje; někteří z nich vedli nákladní mezky, přes jejichž hřbety byly přehozeny sudy s prachem. Claros se tvářil ještě divněji, když poznal, že každý muž z jeho pra-poru je zapražen do práce, zatím co Hornblower navrhoval, aby dvě stě mužů z jeho námořní pěchoty šlo volně, bez jakékoliv pracovní povinnosti.

"Tak si to přeji mít zařízeno, plukovníku. Pokud se vám to nelíbí, můžete si najít španělské dělostřelectvo."

Hornblower byl rozhodnut podržet si silnou část své dis-ciplinované jednotky pohromadě a připravenou pro případ překvapení. Jeho rozhodnutí bylo zřejmě tak silné, že uml-čelo i Clarosovy námitky.

Za nimi, kde byli nakládání mezci, ozval se již nyní povyk. Hornblower tam ihned namířil, s Clarosem v patách, a viděl, že španělský důstojník ohrožuje Graye kordem a za ním stojí guerilleros, svírající muškety.

"Co je to tu! Co se to tu děje?" požadoval Hornblower nejdříve anglicky a pak španělsky. Všichni se na něho obrá-tili a všichni počali mluvit najednou, jako skupina školních dětí, hádajících se na hřišti. Důstojníková výbušná katalánština mu byla nesrozumitelná a obrátil se proto na Graye.

"Je to takto, pane," pravil Gray, ukazuje ve své ruce za-pálený doutník. "Tento španělský poručík, pane, kouřil zde toto, když jsme nakládali mezky. Řekl jsem mu velmi slušně, že kouření u skladiště je zakázáno, pane, ale on si toho ani nevšiml, snad mi nerozuměl. Tak jsem mu řekl »Jáříku, ne-kouřit v magazino, señor«. Ale on právě vypustil kouř z úst a obrátil se ke mně zády. Tak jsem mu ten doutník sebral a on na mne tasil meč, pane."

Claros zatím současně vyslechl vysvětlení svého důstojníka a pak se střetli Claros s Hornblowerem.

"Tento námořník urazil mého důstojníka."

"Váš důstojník se choval velmi nerozumně," odvětil Hornblower.

Začalo to být nebezpečné.

"Podívejte se, pane," pravil pojednou Gray. Ukázal na jeden ze sudů, houpající se na žebrech trpělivého mezka, který jej nesl. Byl trochu poškozen a sypal se z něho slabý proužek prachu. Prach byl již na mezkově boku a na zemi. Nebezpečí ohně bylo zřejmé, musilo být zřejmé i Katalánci. Claros se nemohl zdržet úsměvu při pohledu na sypající se prach.

"Můj námořník snad jednal ukvapeně," pravil Hornblower, "ale myslím, že připouštíte, že částečně oprávněně, plu-kovníku. Omluví se upřímně a pak snad vydáte přísné roz-kazy proti kouření v blízkosti prachu."

"Dobře."

Hornblower se otočil na Graye.

"Řekněte tomu důstojníkovi: Bůh chraň našeho vzneše-ného krále, señor, a řekněte to poníženě."

Gray se díval překvapeně.

"Tak dělejte, chlape," pravil Hornblower nevrle. "Udě-lejte, co jsem řekl."

"Bůh chraň našeho vznešeného krále, señor," pravil Gray tónem, který když nebyl ponížený, byl alespoň nepřírozený.

"Tento muž vám chce vyjádřit svou upřímnou lítost nad svou hrubostí," pravil Hornblower důstojníkovi, Claros sou-hlasně přikývl, vydal několik krátkých rozkazů a odvrátil se. Krize byla překonána a obě strany uspokojeny. Námořníci se usmívali a byli veselí a Katalánci se dívali hrdě na lehko-myslné barbary.

KAPITOLA

XVIII.

Kapitán Hornblower zastavil svého koně na vrcholu hor-naté krajiny, jež se mu dosud zdála nekonečná. Na jasné

obloze sálalo horké, srpnové slunce a kapitán, jeho druhové a kůň byli neustále obtěžováni množstvím much. Po Hornblowerově boku jel Claros a za ním seděli na svých vy-hublých Rosinantách Longley a Brown se třemi španělskými důstojníky. Daleko vzadu, podél stezky, se táhla dlouhá čára šarlatu. Tam měl major Laird seřazenu svou námořní pě-chotu do předvoje. Na šedo zelených svazích se tu a tam objevovaly šarlatové skvrny. To byli Lairdovi pozorovatelé a pátrači, kteří je chránili před překvapením. Ještě dále bylo vidět dlouhý pruh mužů, svlečených po pás, kteří pracovali na zlepšení stezky pro děla. Za nimi byly další housenkovité pásy, na jejichž zádi bylo vidět černé tečky. To byla děla, tažená mužstvem. Za pět hodin byla děla dopravena celkem o něco málo více než tři mile. Hornblower, dívaje se k slunci, si pomyslí, že má již jen hodinu a půl na dodržení přesného časového pořádku schůzky. V té době by musila být jeho děla dopravena přes míli hornatého území a míli rovné půdy, táhnoucí se právě pod ním. Pocítil lehký záchvěv špatného svědomí při myšlence, že se pravděpodobně o něco zpozdí se svými prvními děly a že nebude moci zahájit palbu na opevnění dříve než v pět nebo v šest hodin večer.

Tam pod ním, asi na vzdálenost jedné míle, kterou však dobrá viditelnost skoro přibližovala, leželo město Rosas. Hornblower mohl pozorovat všechny znaky města podle své mapy. Napravo byla citadela - se svého vyvýšeného postavení viděl Hornblower pětiúhelníkové nárysy jejích bašt a modré moře za nimi. Uprostřed leželo samo město, jediná dlouhá ulice, táhnoucí se těsně kolem pobřeží. Směrem na pevninu bylo chráněno řadou okopů. Nalevo, na odvrácené straně se tyčila vysoká věž pevnosti Trinidad. Nejslabší místo celého opevnění byl zřejmě jeho střed, ale nemělo by smyslu na něj útočit, protože citadela i pevnost Trinidad by mohly vydržet nezávisle na svém okolí. Nejlepším způsobem bylo vzít býka přímo za rohy - proniknout a vzít citadelu útokem, který by musil vyrazit blízko u pobřeží. Město nemohlo být hájeno, kdyby padla citadela, i když Trinidad by mohla působit další potíže. Hornblower dovolil svým myšlenkám, aby s ním zalétly do města. Byl tak zaměstnán plánováním na zničení města Rosas, že si ani nevšiml tiché mírumilovnosti celé scény. Trikolora se líně vlnila na stožárech citadely a Trinidadu a právě tyto vlajky byly snad jedinou věcí, která zde při-pomínala válku. Na celé pláni nebylo ani známky po oblé-hajícím vojsku. Bude již jen otázkou několika hodin, dokud posádka pevnosti neobjeví, jak blízko je cenná kořist a jak slabé jsou jednotky k její ochraně.

"Kde je katalánská armáda?" ptal se Hornblower hněvivě Clarose. Na odpověď se mu dostalo jen nejistého pokrčení rameny.

"Nevím, kapitáne."

Pro Hornblowera to znamenalo, že jeho drahocenná děla a jeho ještě drahocennější vylodovací skupina jsou nyní roz-taženy na délku tři mil a že jsou na dosah každé koloně, kterou může velitel Rosas vyslat ven.

"Řekl jste mi, že plukovník Rovira pochodoval na Rosas již minulé noci."

"Asi se někde zdržel."

"Spojka, ta, kterou jste řekl, že pošlete za svítání - vrá-tila se již?"

Pozvednutým obočím a pokyvem hlavy předal Claros zod-pověděni otázky náčelníku svého štábu.

"Spojka nikam nejela," odpověděl důstojník.

"Cože?!" vykřikl Hornblower anglicky. Musil bojovat s překvapením a znechucením, aby mohl opět promluvit španělsky. "Proč ne?"

"Důstojník, který by byl vyslán, by byl zbytečně obtěžo-ván," pravil náčelník štábu. "Když plukovník Rovira přijde, bude tu. Když ne, nepřivede ho ani žádná zpráva."

Hornblower ukázal napravo. V sedle mezi horami bylo vidět řadu asi padesáti koní a několik skupin sedících mužů. Byla to eskadrona jezdeckta, která pozorovala město již od včerejška.

"Proč nehlásili, že plukovník Rovira ještě nepřišel?" do-žadoval se Hornblower.

"Velící důstojník ode mne dostal rozkazy, aby mi hlásil, až Rovira přijde," odpověděl Claros.

Jeho obličej neukazoval ani stopy po rozhořčení při po-hledu na opovržení v Hornblowerově pohněvané tváři. Ale Hornblower ještě ovládl na chvíli svůj hněv ve snaze pokračovat v akci.

"Jsme zde ve velkém nebezpečí," pravil.

Claros pokrčil opět rameny nad anglickou bázlivostí.

"Moje mužstvo je zvyklé na hory. Vyjde-li posádka pev-nosti ven, aby na nás provedla útok, můžeme utéci tam po těch stezkách," pravil, ukazuje na srázné svahy v dálce. "Nikdy se neodvážím, aby nás tam následovali. A i kdyby, stejně by nás nikdy nechytili."

"A co má děla! A mé mužstvo?!"

"Ve válce je vždy nebezpečí," řekl Claros lehkomyšlně.

V odpověď na to se otočil Hornblower k Longleyovi.

"Odjed'te ihned zpět," pravil chlapci. "Zastavte děla. Za-stavte celou výpravu. Zastavte každého muže na stezce. Nic se nesmí hnout kupředu bez mého výslovného rozkazu."

"Podle rozkazu, pane."

Longley otočil koně a odcválal; chlapec se někde naučil jezdit na koni, dříve než se pustil na moře. Claros a jeho štáb, Hornblower a Brown, všichni se za ním dívali, jak odjíždí, a pak se otočili k sobě tváří v tvář. Španělové asi uhádli, jaké rozkazy vydal.

"Ani jedno z mých děl, ani jeden z mých mužů se ne-pohne," pravil Hornblower, "dokud neuvidím zde na této planině armádu plukovníka Roviry. Buďte tak laskav a pošlete mu nyní zprávu."

Claros se zatahal za své dlouhé kníry a pak vydal rozkaz svému štábu. Jeho podřízení důstojníci se mezi sebou zarpu-tile hádali, až konečně jeden z nich se chopil papíru se zprávou napsanou náčelníkem štábu a odjel s ní. Zřejmě se nikomu ze Španělů nechtělo pustit se na cestu za Rovirovou kolonou, vzdálenou možná dvacet mil, v tomto prudkém slunci.

"Již je téměř čas k jídlu," pravil Claros. "Vydejte prosím, mému mužstvu potraviny, kapitáne."

Při tomto výroku Hornblowerova brada poklesla. Myslel, že ho již nemůže nic překvapit, a ukázalo se, že to nebylo správné. Clarosův tabákově hnědý obličej nenaznačoval, že by pokládal za něco zvláštního, že jeho mužstvo bude jíst ze zásob, jež byly tak pracně vyloděny. Hornblower měl již na jazyku okamžité odmítnutí, ale zarazil se, aby si vše promyslel. Řekl si, že nedá-li Clarosovu mužstvu najíst, roz-prchnou se hledat potravu, a přece byla dosud jiskřička naděje, že plukovník Rovira přijede a že se pak dají do obléhání města. Ve jménu této možnosti by bylo dobře udělat ještě jeden ústupek a využít co nejlépe několika hodin, po které bude jejich přítomnost nepozorována.

"Vydám k tomu rozkazy," pravil a v povzneseném chování plukovníka nebylo ani stopy po tom, že by snad požadoval nebo přijímal laskavost od Angličana, se kterým se již skoro pohádal.

Brzy byli jak námořníci, tak Katalánci zabráni do jídla. I eskadrona jezdeckta pocítila vůni jídla z dálky, jako vlci, a přijela, aby se zúčastnila hostiny. Zanechala na svém místě jen asi půl tuctu nešťastníků, kteří musili dále pozorovat Rosas.

Claros se svým štábem zasedl ve skupince a nechali se obsluhovat sluhy. A jak se dalo očekávat, "comida" byla následována "siestou". Po velkém jídle se každý Španěl na táhl do stínu, vrhaném nízkým porostem a položen na zádech chrápal se španělskou nevšimavostí much, které se proháněly nad jeho otevřenými ústy.

Hornblower se ani nenajedl, ani nespál. Sesedl, dal koně na starost Brownovi a pak se procházel nahoru a dolů po vrcholku, dívaje se na Rosas se srdcem naplněným hořkostí. Poslal admirálovi opatrné hlášení o důvodech svého zasta-vení - opatrné slovo, že nechtěl, aby si admirál myslel, že náleží k té skupině důstojníků, která vidí za každým krokem potíže. Admirálova odpověď ho přímo rozzuřila. Leighton se ptal ve své odpovědi, zda není možné, aby se pokusil o akci proti pevnosti s patnácti sty muži, které měl po ruce. Kde byl plukovník Rovira? Tón této otázky nazna-čoval, jako by bylo částečně vinou Hornblowera, že se Ro-vira nedostavil. Pravil, že kapitán Hornblower musí pama-tovat na potřebu nejužší spolupráce se španělskými spojenci. Eskadra nebude moci zásobovat Rovirovu armádu potravi-nami na delší dobu. Hornblower bude musit Roviru taktně upozornit na nutnost, aby se spoléhal na vlastní zásoby. Je velmi důležité, aby příjezd britské eskadry byl doprovázen velkým úspěchem, avšak za žádnou cenu nesmí být podniknuta akce, jež by přivedla vylodovací skupinu do nebezpečí. Vzhledem k okamžité situaci byl Leightonův dopis zbyteč-ným cárem popsaného papíru, ale u soudu, který nikoho z nich nezná, byl by považován jako zcela správný a účelný.

"Odpusťte, pane," pravil Brown náhle. "Ti žabožrouti jsou již v pohybu."

Hornblower se překvapeně podíval na Rosas. Z pevnosti se vinuly tři serpentiny. Tři dlouhé a úzké kolony se vykrá-daly na planinu, jedna z města, druhá z citadely a třetí z Trinidadu. Divoký výkřik pozorovatele španělského jez-dectva oznámil, že i on zpozoroval totéž. Malá skupina opustila své místo a jela zpět k roztroušené Španělské armá-dě. Hornblower nepřestal pozorovat Francouze po dvě mi-nuty. Zdálo se, že kolony nemají konce, nýbrž že se vinou nekonečně z opevnění. Dvě mířily přímo k němu, zatím co kolona z citadely šla směrem doprava, se zřejmým úmyslem odříznout ústup Španělům do vnitrozemí. Hornblowerův zrak zachytil blyštění mušket. Kolona dosud vycházela z bran - v každé z nich musí být nejméně tisíc mužů. Španělský od-had síly posádky na dva tisíce mužů byl právě tak špatný jako vše, co Španělé podnikali.

Claros přiklusal se svým štábem, aby se podíval na pla-ninu. Zastavil se jen na okamžik, aby mohl zhodnotit, co právě viděl - každý muž jeho skupiny ukázal současně na kolonu, která se je snažila odříznout - pak obrátil koně, a cválal zpět. Když se obracel, zachytil jeho zrak Hornblo-werův pohled. Clarosova tvář byla jako obvykle bez jakého-koliv výrazu, ale Hornblower věděl, co hodlá udělat. Kdyby opustil výpravu a odešel ve spěchu se svými lidmi do hor, unikl by ještě právě včas. A Hornblower věděl, že to chce provést. Věděl, též, že nemá žádného smyslu, aby ho žádal o krytí ústupu výpravy. Neudělal by to, ani kdyby byli Katalánci tak klidní, aby mohli vést ústupový boj proti ne-prátelské přesile. Bezpečnost vylodovací skupiny záležela pouze na jejich vlastních prostředcích. Nesměla být ztracena ani vteřina. Hornblower vyskočil na koně. Čelo francouzské kolony bylo již nyní hluboko na planině a jeho členové již začnou sestu-povat po strmém svahu. Hornblower se pustil cvalem za Clarosem. Když se přiblížil k místu, kde již major Laird seřazoval námořní pěchotu, zmínil let koně do klusu. Nebylo by správné, aby dal najevo přílišný spěch nebo obavy. To by jen muže rozrušilo.

A pak mu sil rozřešit velmi obtížný problém. Bylo by zřejmě nejlépe, aby vše zanechal na břehu, děla, zásoby a vůbec vše a aby se s mužstvem dal ihned na pochod k lodím. Životy vycvičených námořníků byly příliš cenné, než aby mohly být lehkomyšlně obětovány. Kdyby provedl to, co mu radí zdravý rozum, dostane všechny muže na palubu do bezpečí dříve, než je bude moci francouzská kolona do-stihnout. V každém případě byly životy několika námořníků mnohem cennější, než deset čtyřnadvacetiliberních děl, než jakékoliv množství střeliva a potravin. Ale ve válce byl zdravý rozum mnohdy odsunut až na druhé místo. Rychlý útek k lodím, opuštění děl a zásob by měl za následek neobyčejný pokles morálky u mužstva. Bojový ústup s malými ztrátami by morálku ještě více zvedl. Když se zastavil se svým koněm u majora Lairda, byl již rozhodnut.

"Za hodinu tu budeme mít tři tisíce Francouzů, Lairde," pravil tiše. "Budete je musit zdržovat, abychom mohli na-ložit vše zpět na palubu."

Laird pokýval hlavou. Byl to vysoký Skot s rudým obli-čejem, rusými vlasy a byl náchylný k tloustnutí. Jeho třírohý klobouk byl posunut dozadu z čela a Laird si otíral obličej fialovým kapesníkem, který se ve slunečním světle odrážel od jeho červené kazajky a šerpy.

"Dobře," pravil, "uděláme to."

Hornblower se na okamžik zadíval na dvojitou řadu ná-mořní pěchoty, na známé hnědé tváře pod čapkami a na bíle natřené opasky. Disciplína, která z nich jen vyzařovala, byla uklidňující a ujistila ho o jejich dobrém duchu. Pak přiložil paty k odřeným bokům svého koně a dal se do klusu po stezce. Zpozoroval Longleye, který se vracel na koni zpět.

"Dojedte na pobřeží, Longleyi. Řekněte admirálovi, že je nutné, abychom opět nalodili jak materiál, tak mužstvo a požádejte, aby všechny čluny eskadry byly připraveny, aby nás odtud mohly odvézt."

Kolona Španělů spěchala již v hrozném nepořádku po úzké stezce do vnitrozemí. Španělský důstojník sbíral po cestě zbytek svých mužů. Britský poddůstojník se udiveně díval, jak vypřáhli pár koní z děla a jak je odvádějí.

"Zastavte," zařval Hornblower a v okamžiku byl u nich, vzpomínaje si pracně na španělské výrazy. "Ty koně si po-necháme my. Vy tam, Shelton a Draku, přiveďte koně zpět. Browne, jedte dál. Řekněte všem důstojníkům, že Španělům je dovolen odchod, ale že si s sebou nesmějí vzít ani jediného mezka nebo koně."

Na tvářích Španělů se objevilo překvapení. Vzemí, jejíž každý kout již byl vyrabován dvouletou válkou, byla nákladní a tažná zvířata nesmírně cenná. To věděl i nejhoupější ze Španělských vojáků. Uvědomoval si, že ztráta těchto zvířat by pro něho znamenala za měsíc hlad v nové akci. Ale britští námořníci byli pevně rozhodnutí. Oháněli se svými pistolemi a sečnými zbraněmi, aby ukázali, že jich v při-padě potřeby použijí, a Španělé stále soustřeďovali pozornost na francouzskou kolonu, která se rychle blížila, aby jim znemožnila útek. Po celé délce stezky odevzdávali vzdorovitě zvířata a odcházeli, zatím co Hornblower poháněl unaveného koně ke zvýšené činnosti. Jezdil podél cesty a řídil otáčení všech děl a všeho materiálu, který byl tak pracně dopraven až sem, zpět k moři. Dosáhl čela hluboké strouhy a jel jí až k pobřeží. Toho krásného odpoledne bylo moře modré a hladké jako lak. Daleko na moři byla klidně za-kotvena eskadra; pod ní ležel žlutý písek pobřeží a hladký povrch mořské hladiny byl přerušován čluny jako ohromným hmyzem. Kolem něho zpívaly kobyly své ohlušující písně. Skupina na pobřeží již tvrdě pracovala na nakládání sudů s masem a pytlů s chlebem, jež zde byly nashromážděny. Tuto část práce mohl s klidným svědomím svěřit Cavendishovi. Obrátil se proto zpět a jel vzhůru strouhou. Když dospěl vrcholku, potkal první skupinu námořníků s nalo-ženými mezkami. Nařídil, aby zvířata byla přivedena zpět k dělům, jakmile bude složen náklad z jejich hřbetů, a pak pokračoval v jízdě.

Nejbližší dělo bylo od strouhy vzdáleno asi půl míle a mužstvo a koně je táhli namáhavě po stezce. Tato část stezky se skláněla od vrcholu útesu ostře do vnitrozemí. Muži pozdravili kapitána pokřikem a on jim zamával na pozdrav rukou, zatím co druhou uklidňoval koně, jako by byl starým zkušeným jezdcem. Bylo pro něho skutečně uklidňující, že Brown byl ještě horší jezdec, takže srovnání mohlo Hornblowerovi jen dodat na vážnosti. Pak se ozvaly zvuky vzdálené střelby, zvuky nepřirozené výšky v horkém vzduchu, jež mu prozradily, že Lairdův zadní voj zahájil činnost. Jel rychle podél stezky s Longleyem a Brownem v patách, kolem skupin mužů, těžce táhnoucích děla a uháněl ve směru palby. Na jednom úseku stezky ležela dlouhá řada dělostřeleckého střeliva. Zůstalo ležet tam, kde je Španělé opusti-li při poplachu. Toto střelivo bude ztraceno. Nebylo možné, aby bylo dopraveno zpět k lodím. Hornblower se neočeká-vaně objevil na místě střelby. Zde byla krajina poseta krát-kými, ale ostrými pahorky, hornatá půda byla pokryta hus-tým porostem. Hlasy kobylek se dosud ozývaly mezi palbou. Laird rozestavil své muže na vrcholu jednoho z největších pahorků. Hornblower se k němu přiblížil a viděl ho, jak stojí na kusu skály a přehlíží stezku. V jedné ruce držel dosud fialový kapesník a ve druhé třimal kord. Kolem něho po obou stranách létaly střely z mušket. Vypadal jako člověk, který se nesmírně dobře baví, a podíval se na Hornblowera s podrážděním muže, který je rušen při tvoření umělec-kého díla.

"Vše v pořádku?" ptal se Hornblower.

"Ano," pravil Laird a pak zabručel, "pojdte se přesvědčit na vlastní oči."

Hornblower sesedl s koně, vyšplhal se na skalku a stěží udržel rovnováhu na jejím kluzkém povrchu po majorově boku. "Jistě pozorujete," pravil Laird akademicky, vychutnávaje vyslovování svého -r-, "že jednotky v útvaru se musí držet v tomto terénu stezky. Oddělené skupinky rychle ztrá-cejí smysl pro směr a tento trnitý porost je přímo ideální pro zpomalování nepřátelského pohybu."

Ze skalky se Hornblower díval dolů na moře zeleně - téměř neprostupného křoví, jež pokrývalo hornaté svahy Španělska podél Středozemního moře. Červené kabáty ná-mořní pěchoty, krčící se po ramena v křoví, bylo sotva vidět. Tu a tam se objevily nad povrchem obláčky bílého kouře a označovaly místa, odkud bylo právě vystřeleno. Na druhé straně svahu vylétávaly podobné obláčky mezi slabě se hýbajícím porostem. Hornblower viděl bílé obličej a modré kabáty, někdy i bílé kalhoty v místech, kde se Fran-couzové namáhavě prodírali ostatním křovím. Mnohem dále vzadu zpozoroval skupinu vojáků, kteří čekali na úseku stezky. Dvě nebo tři kule z mušket prorazily ostře vzduch nad jeho hlavou.

"Jsme tu docela v bezpečí," pravil Laird, "dokud se ne-přítel nedostane na naše křídlo. Podíváte-li se tam vpravo, můžete zpozorovat francouzský oddíl, postupující podél stez-ky, vedoucí téměř rovnoběžně s touto. Jakmile dosáhne tam toho stromu, budeme musit ustoupit a zaujmout nové posta-vení a nechat je dělat celý manévř znovu. Na štěstí je to jenom stezka vyšlapaná ovce-mi a nemá určitý směr. Třeba ani nevede až k tomu stromu."

Hornblower viděl dlouhou řadu francouzských vojáků, po-hybující se nad křovím ve směru, do kterého ukazoval major Laird. Řada byla zprohýbána a pokroucená, což naznačovalo, že Lairdův odhad, že je to pouze náhodná ovčí stezka, je správný. Další kulka proletěla kolem nich.

"Francouzští střelci jsou dnes ještě horší, než za časů u Maidy, kdy jsem měl tu čest být jako důstojník ve štábu sira Stuarta. Ti chlapíci již na mne střelili přes půl hodiny a dosud mne žádný nezasáhl. Ale nyní, když jsme tu dva, jsou jejich možnosti zdvojnásobeny. Doporučoval bych vám, pane, abyste sestoupil a věnoval svou pozornost zrychlení pochodu výpravy."

Podívali se na sebe přátelsky. Hornblower si zcela dobře uvědomoval, že velení zadního voje bylo Lairdovou povin-ností, do které se mu nesmí vměšovat, dokud bude řádně prováděna. Obával se jen, aby se o něm nemyslelo, že se bojí, a proto zaváhal, má-li sestoupit. Náhle pocítil, že jeho třírohý klobouk dostal prudkou ránu, která jej srazila s jeho hlavy. Instinktivním pohybem klobouk uchopil, když padal k zemi.

"Ta obkličující kolona se již blíží ke stromu," pravil Laird klidně. "Musím vás oficiálně požádat, abyste se vrátil, dříve

než vydám svým mužům rozkaz k ústupu. Náš ústup bude musit být nezbytně urychlen."

"Velmi dobře, majore," pravil Hornblower s úsměvem a sklouzl z balvanu s pokud možno největší vážností. Nasedl na koně a opět odklusal po stezce. S malým záchvěvem pýchy prohlížel svůj klobouk a zjistil, že kule narazila na zlatý pásek vpředu a prošla asi dva palce nad jeho hlavou, při čemž nepocítil ani trochu strachu. V místech, kde stezka opět křížila úpatí dalšího pahorku, zastavil koně. Palba z mušket vzadu byla již nyní prudší. Čekal a pak uviděl oddíl námořní pěchoty, jak utíká podél stezky s kapitánem Morrisem v čele. Nemohli mu věnovat pozornost, obrátili se na stranu a ponořili se do porostu po obou stranách stezky. Pak hledali výhodná postavení, odkud by jejich pal-ba mohla krýt ústup jejich kamarádů. Potom se rozpoutala znovu střelba a již zde byli, s Lairdem v čele. Mladý poručík s pultuctem mužů vzadu se tu a tam otáčeli, aby vyslali na nejbližšího nepřítele několik varovných střel.

Hornblower byl upokojen, neboť věděl, že ústupový boj je správně veden. Mohl odejet k místu, kde stálo na úpatí pahorku nejvzdálenější dělo od pobřeží. Unavení koně se za-pínali do břemene a klouzali po hladkém povrchu. Pod hru-bými pobídkami námořníků se pokoušeli táhnout, ale u děla bylo pouze pultuctu námořníků místo padesáti Španělů, kte-ří sem dělo zatáhli. Musili je zvedat po svahu, stopu za stopou pomocí klád. Obnažená žebra mužů - většina odho-dila své košile - svítila potem. Hornblower namáhal mozek, aby řekl něco příhodného.

"Opřete se do toho, chlapi. Bonaparte nemá tak dobrá děla, jako jsou tato. Nedopusťte, aby mu Španělé dali dárek k narozeninám."

Kolona Španělů se nyní šplhala jako dlouhá housenka po srázných svazích hor. Útěk se jim podařil. Dívaje se na ně, pocítil Hornblower náhlou nenávist jak k nim, tak k rase, kterou představovali. Španělé byli hrdý národ, ale ne tak hrdý, aby nepožadovali od ostatních laskavostí. Byli národem, jehož příslušníci nenáviděli cizince jen o něco málo více než jeden druhého, byli to ignoranti, byli špatně vedeni a špatně využívali bohatství, jež příroda uštědřila jejich zemi; Španělsko bylo přirozenou kořistí silnějšího národa. Francie se pokusila podrobit si tuto zemi a byla to jen anglická žárlivost, která tomu bránila. Po letech, v daleké budoucnosti, bude jistě roztrháno na kusy hrozným bojem mezi liberály a konservativci a v určitém období tohoto boje na-jdou evropské mocnosti dostatečné důvody, aby se chopily zbytků. Občanské války a útoky cizích národů, trvající snad celá staletí, budou tvořit budoucnost Španělska, nedají-li si jeho obyvatelé svůj dům do pořádku.

Hornblower odvrátil s námahou myšlenky od zbytečných spekulací do budoucnosti, aby se věnoval malým problémům, které musil vyřešit ihned. Musil přidělit mezky, aby po-mohli odtáhnout jednotlivá děla, musil rozdělit úměrně ubý-vající síly svého mužstva, aby s největší rychlostí naložilo masu materiálu, dosud čekajícího na břehu. Zezadu se ozý-valy neustálé výstřely z mušket, které dokazovaly, jak mu-žové obětují své zdraví a životy za cenu záchrany mate-riálu před nepřítelem. Hornblower pevně odmítl pochyby, které se ptaly, zda toto gesto má skutečně cenu všech těch obětí. Kopl svého vyčerpaného koně, který se s posledním zbytkem sil dal do klusu po stezce.

Polovina děl byla konečně na pobřeží - konečný úsek, který vedl příkrou strouhou k písku nevyžadoval tolik ná-mahy - a zbytek se rychle blížil k čelu strouhy. Zásoby, nakládáné na pobřeží, byly již opět ve člunech a první dělo táhli již lodníci podél vylodovací rampy, aby je naložili na loď. Cavendish, který velel nakládací skupině, přišel k Hornblowerovi.

"Co s těmi koni a mezký, pane?"

Nakládání sto padesáti zvířat by bylo právě tak obtížným úkolem jako nakládání děl a kromě toho budou koně na palubě jenom na obtíž. Nesmí však dovolit, aby padli do rukou Francouzů. Za dnešních poměrů ve Španělsku byla tažná a nákladní zvířata nejlepším druhem kořisti. Nejlepší, co by mohlo být provedeno, bylo podříznout zvířatům krky na pobřeží. Ale měla nesmírnou cenu. Kdyby jen mohla být odvezena a udržena na živu na palubě po několik dní, mohla by být opět vyloděna a předána Španělům. Hromadné za-bíjení ubohých zvířat by mělo na morálku mužstva právě tak zhoubný vliv jako ztráta děl. Na palubě lodi budou moci být krmeni rozmělněnými sušenkami - podle toho, jak zvířata vypadala, bude to mnohem lepší strava, než ja-kou měla v poslední době - a problém čerstvé vody nebyl též neřešitelný. Tam vzadu bojoval Laird úspěšně svůj ústu-pový boj. Slunce se rychle sklánělo nad horami.

"Pošlete je na palubu s ostatním nákladem," pravil ko-nečně Hornblower.

"Podle rozkazu, pane," pravil Cavendish a ani stín na jeho tváři neprozradil jeho přesvědčení, že naložit zvířata do malých člunů a pak je zdvihat na palubu bude mnohem obtížnější, než táž práce s děly.

A práce pokračovala. Jedno z děl se překotilo a vypadlo z podvozku na cestě prudkým svahem strouhy, ale mužstvo nedovolilo, aby je tato nehoda příliš dlouho zdržovala. Tyče-mi vyzdvihlo masu železa přes svah a písek a válelo ji jako sud podél přístaviště do dlouhého člunu, který na ně čekal. Na lodích byly kladky, jejichž pomocí bude dělo v krátkém čase opět správně složeno. Hornblower odevzdal svého koně, aby byl odveden na pokraj vody a pak naložen na loď. Kapitán zatím přešel podél úpatí útesu, aby zaujal postavení na vyvýšeném místě, odkud by mohl přehlédnout jak pobřeží a čelo strouhy, tak místo, kde Laird bojoval poslední fází bitvy.

"Doběhněte k majoru Lairdovi," pravil Brownovi. "Řekně-te mu, že je již vše na pobřeží."

Za deset minut vzaly události rychlý spád. Brown musil potkat námořní pěchotu již při poslední fázi ústupu, protože červené uniformy se pojednou počaly hemžit na stezce, aby zaujaly poslední ústupové postavení na útesu. Jejich řada končila téměř na místě, kde stál Hornblower. Francouzové jim byli těsně v patách. Hornblower viděl jejich uniformy, pohybující se porostem, a slyšel zuřivé výbuchy mušket po celé délce krátké fronty.

"Pozor, pane!" vykřikl náhle Longley. Strčil kapitána prudce do žeber a shodil ho s plochého balvanu, na kterém stál. Hornblower slyšel, jak dvě nebo tři kule prolétly nad jeho hlavou, a snažil se udržet rovnováhu, když v tom okamžiku vyběhla z křovin skupina asi padesáti Francouzů a řítila se směrem k nim. Francouzi byli nyní mezi Hornblowerem a nejbližším pěšákem. Jediná možná ústupová cesta vedla srázným svahem útesu a Hornblowerovi nezbývala více než vteřina, aby si mohl vše rozmyslet a aby se rozhodl použít jí.

"Tudy, pane," vykřikl Longley. "Sem dolů!" Longley seskočil jako opice na úzký výběžek dole a po-vzbuzoval ho

mávajícíma rukama. Dva pěšáci v modrých kabátcích a s napřaženými bodáky byli již v blízkosti Hornblowera. Jeden z nich řval cosi, čemu Hornblower nemohl porozumět. Otočil se rychle a skočil za Longleyem. Jeho nohy právě dosáhly výběžku, rozkládajícího se asi tucet stop dole. Zmítal tam sebou, a kdyby se neudržel, byl by spadl do hlubiny asi sta stop. Longley zachytil jeho paži a naklání se vpřed, pozoroval ostrý svah s přímo nadlidským klidem.

"Zde budeme mít nejlepší možnost sestupu, pane. Vidíte ten keř? Podaří-li se nám dosáhnout ho, dostaneme se odsud. Je tam další strouha, která ústí do hlavní. Mám jít napřed, pane?"

"Ano," pravil Hornblower.

Nad jeho hlavou třískla mušketa a Hornblower pocítil vánek těsně kolem něho letící střely. Francouzové leželi nyní nahnuti nad vrcholem útesu a stříleli po nich. Longley se vzpřímil a vyskočil divoce z povrchu svahu. V kouři prachu a úlomků kamene sjížděl po něm dolů a zachytil se silného keře, který ukázal Hornblowerovi. Pak se od něho opatrně vzdálil, našel si zvlněné místo, na kterém mohl odpočívat, a opět zamával na kapitána. Hornblower se snažil dodat si odvahu ke skoku, ale pak se naklonil opět zpět. Další koule - tentokrát narazila na výstupek u jeho nohou. Hornblower se těžce odrazil od konce výstupku, obraceje tvář k útesu. Při klouzání dolů cítil, jak mu skála trhá šaty s těla. A pak se zřítíl na keř, divoce se ho chopil a jeho nohy hledaly záchytný bod.

"Nyní sem, pane. Chyťte se toho výběžku rukama. Vsuňte nohu do toho otvoru, pane. Ne! Ne tu nohu! Druhou!"

Longleyův hlas rozčilením přímo ječel. Plavčík se sunul podél útesu a přitom současně radil svému kapitánu, kam má položit ruce a nohy. Hornblower se tiskl k prudkému svahu jako moucha k okenní tabulce. Jeho ruce a paže ho již bolely - činnost posledních dvou dnů a nocí vyčerpala jeho sílu. Kulka se odrazila od skalky mezi ním a jeho kadetem a úlomek kamene narazil s ostrým klapnutím jeho koleno. Podíval se dolů a hlava se mu počala točit nad propastí pod ním. Ve své vyčerpanosti cítil, že by se rád pustil, aby se setkal s rychlou smrtí, která na něho čekala dole.

"Rychle, pane!" pravil Longley. "Zbývá nám již jen malý kousek. A nedívejte se dolů."

Hornblower se opět vzmužil. Měnil postavení nohou a rukou palec za palec a pohyboval se podél příkré stěny podle Longleyových rad.

"Počkejte minutku, pane," pravil opět Longley. "Jste v pořádku, pane? Počkejte chvíličku, než se rozhlédnu."

Hornblower visel na svých bolavých rukou a nohou. Měl obličej přitisknut ke stěně a byl přímo zhlouplý únavou a strachem. A pak uslyšel opět Longleye po svém boku.

"Vše je v pořádku, pane. Už jen jeden obtížný úsek. Podepřete si nohu o ten výčnělek tam dole. Tam, co je ten trs trávy."

Musili se dostat kolem pukliny ve skále. Přišla hrozná chvíle, kdy Hornblower ztratil podpěru pro nohy a s ky-mácejícíma nohama si musil hledat nový výběžek.

"Zde nás nemohou vidět, pane. Chcete-li, můžete si na chvíli odpočinout," řekl Longley úzkostlivě.

Hornblower ležel na obličejí v mělké proláclině, která brázdila stěnu útesu. Na okamžik si nebyl vědom ničeho jiného, jen že si může na chvíli odpočinout. A pak si náhle vzpomněl na vše - na svou vážnost, na práci na pobřeží a na boj, který zuří na vrcholu útesu. Posadil se a podíval se dolů. Seděl na pevné skále a jeho hlava se již netočila. Na pobřeží nyní již nebyla žádná děla. V rychle se blížícím večeru jenom několik zvířat čekalo, až na ně přijde řada, aby byla naložena na čluny. Na okamžik se zdálo, že střelba nahoře ustala. Buď Francouzi poznali, že již nemo-hou ničeho dosíci, nebo se shromažďovali ke konečnému útoku.

"Pojďme," pravil Hornblower rázně.

Zbytek sestupu byl již snadný. Sjížděli dolů a znovu po-vstávali a sjížděli, až ucítili vítaný písek pod nohama. Před nimi se objevil Brown s tváří naplněnou starostmi, ale roz-zářil se hned, jakmile zpozoroval kapitána. Cavendish stál a řídil nakládání posledního člunu.

"Velmi dobře, pane Cavendishi. Mužstvo bude naloženo na následující člun. Jsou ozbrojené čluny připraveny?"

"Ano, pane."

Byla již skoro tma a obloha vydávala jen nepatrný odraz světla, když se strouhou počali hrnout námořníci na břeh. Poslední rány dlouhého ústupu byly vypáleny čtyřlberními děly, nasazenými na přídi člunů, jež ležely v písku. Poslední skupina námořní pěchoty přiběhla a nasedla do nich. Dlouhé, rudé jazyky plamenů osvětlily tmavé masy Francouzů, řítících se na pobřeží. Rozpraskům granátů, které na ně byly vy-slány, následoval řev a výkřiky postrašených mas v člunu vedle Hornblowera.

Hornblower, který se únavou div nezhroutil, s ním souhlasil, ačkoliv se celý třásl ve svých zmáčených kalhotách. Jeho ruce byly poškrabány a sedřeny a jiné části jeho těla trpěly odřeninami z jízdy, jež pálily, jako by byly drženy nad prudkým ohněm. Veslovali na tiché moře k podivné lodi, z níž se ozývalo řehťání koní a z níž již nyní vycházel pach podobný pachu stáji.

Hornblower se vypotácel na palubu; viděl, že se pomocník člunovoda, který mu svítil na cestu lampou, s podivením dívá na jeho roztrhané šaty a bílý obličej. Prošel slepě ko-lem tmavých řad koní a mezků, uvázaných ke kruhům na palubě, a konečně dospěl do bezpečí své kabiny. Měl by podat hlášení admirálovi - ale to jistě počká až do rozednění. Zdálo se mu, že se pod ním paluba pravidelně pohupuje. Byl tu Polwheal a čekala na něho prostřená, svíč-kami osvětlená tabule. Později si Hornblower nemohl vzpo-menout, zda se jídla vůbec dotkl. Vzpomněl si jen, že mu Polwheal pomáhal do postele, a živá, zcela ostrá vzpomínka mu vždy připomínala, že zavřenými dveřmi kabiny slyšel, jak Polwheal říká stráží, stojící venku:

"To nebyla Hornyho chyba."

Pak se ho zmocnil spánek, spánek, který ho plně ovládl, i když v něm cítil podvědomě všechnu bolest a prožíval v něm znovu všechna nebezpečí, do kterých se dostal během dne, a i strach, který ho mučil na stěně útesu.

KAPITOLA

XIX.

Sutherland plula bouřlivými vodami Lyonského zálivu pod šedou oblohou. Byla obklopena bílými vrcholy vln a její kapitán, stojící na zvedající se palubě, se těšil ze studených nárazů severáku, který vanul kolem jeho uší. Od hrozného dobrodružství na španělské pevnině uplynuly tři neděle. Již před čtrnácti dny se loď zbavila koní a mezků a pach stáje již téměř úplně zmizel. Paluby byly znovu bílé. Mnohem důležitější však bylo, že Sutherland byla poslána na samo-statný úkol s rozkazem, aby prohlédla celé francouzské po-břeží až k Toulonu. Hornblower byl opět jednou osvobozen od nepříjemného podřízení se admirálově autoritě a dýchal čerstvý vzduch s pocitem člověka, který byl propuštěn z otroctví. Manžel lady Barbary nebyl člověk, pod kterým se dobře sloužilo. Celá loď se zdála nakažena tímto pocitem svobody - po-kud to ovšem nebyla radost z rozdílu mezi nynějším poča-sím a jasnou oblohou s klidným mořem, které dosud pře-vládalo. K Hornblowerovi se přiblížil Bush, mna si ruce s šaškovským úsměvem.

"Trochu to fouká, pane," pravil, "a bude foukat mnohem silněji, než to přejde."

"To je velmi pravděpodobné," odpověděl Hornblower.

Usmál se též s lehkým srdcem, protože dobrá nálada v něm přímo vřela. Bylo přímo fantastické, jak povzbuzující byla opět jednou jízda k návětrné straně proti ostrému větru, zvláště nyní, kdy byl nejbližší admirál vzdálen nejméně sto mil. V jižní Francii by tentýž vítr vzbudil stížnosti a nepokoje a Francouzové by chodili zamotáni do svých zim-níků. Ale zde na moři to bylo přímo báječné.

"Můžete mužstvo zaměstnat, jakým způsobem chcete, pane Bushi," pravil Hornblower velkomyslně. Ale brzy se mu opět navrátila jeho mlčelivost a Hornblower se vyhýbal pohledům, které ho sváděly ke zbytečné povídavosti.

"Podle rozkazu, pane."

Mladý Longley přišel na palubu, aby byl přítomen každou hodinu se opakujícímu zapisování do deníku, a Hornblower ho pozoroval koutkem očí. Chlapec se nyní nesl s náležitým sebevědomím a dával klidně rozkazy. Byl z kadetů jediný, který se ve své kalkulaci denní práce přibližoval přesnosti, a událost na útesu dokázala, že je mužem, který se dovede rychle rozhodovat. V příhodném čase, na konci této plavby, ho bude Hornblower jmenovat podle svého rozhodnutí smluv-ním poručíkem. Pozoroval ho, jak se nahýbá přes palubu a jak zaznamenává, kolik ujeli za hodinu. Hornblower si při-tom myslel, zda nepozoruje budoucího Nelsona, admirála, který bude v budoucnosti velet čtyřiceti válečným lodím.

Byl to nehezky malý chlapík s hrubými vlasy a opičím obličejem a přece bylo velmi těžké, abyste pro něho necítili sympatie. Kdyby malý Horatio, který zemřel na neštovice třetího dne v bytě v Southsea, byl vyrostl tak jako mladý Longley, byl by na něho Hornblower velmi hrdý. Snad by tak byl vyrostl - ale Hornblower věděl, že není správné zabývat se za tak pěkného rána chmurnými myšlenkami na chlapce, kterého miloval. Až přijede domů, bude ho oče-kávat nové děcko. Hornblower doufal, že to bude zase chla-pec, a byl si téměř jist, že Marie si přeje totéž. Ne snad, že by kterýkoliv malý chlapec mohl nahradit malého Horatia - Hornblower pocítil novou vlnu deprese, když si vzpo-mněl, jak Horatio říkal "Papá!" "De je papá" a jak si po-ložil svůj obličejíček na jeho rameno toho večera, kdy se na něm objevily první příznaky choroby. Hornblower se sebe setřásl depresi. Dostane-li se do Anglie za nejbližší příleži-tosti, která se může nahodit, bude již jeho děcko lézt po podlaze se vši dětskou neobratností. Možná, že již bude trochu mluvit a že odvrátí stydlivě hlavu, až uvidí tohoto podivného "papa". V tom případě bude mít úkol, aby si vy-dobyl jeho důvěry a lásky. Bude to příjemný úkol.

Marie požádá lady Barbaru, aby se stala kmotrou jejich děcka. Přijme-li, bude to velmi milé. Každé dítě, jež bude podporováno Wellesleyovou rodinou, bude mít zajištěnu dob-rou budoucnost. Bezpochyby to byl právě vliv Wellesleyů, který dosadil Leightona na místo velitele eskadry, které ne-dovedl zastávat. A tentokrát si byl již Hornblower jist, že to byl opět vliv Wellesleyů, jehož prostřednictvím byl jmeno-ván velitelem jedné lodi z eskadry, aniž musil prožít jen jediný den za poloviční plat. Nebyl si sice dosud jist, co bylo motivem lady Barbary, ale za tak příjemného jitra, jako bylo toto, byl ochoten věřit, že to udělala, protože ho milo-vala. Byl by mnohem raději, kdyby toto byl pravý důvod, než kdyby se postarala o jeho jmenování pouze z obdivu nad jeho profesionálními schopnostmi. Právě tak to mohla být jen tolerantní laskavost k podřadnému člověku, o kterém věděla, že ji miluje.

Tato myšlenka vzbudila vnitřní odpor. Kdyby byl chtěl, byla by bývala kdysi jeho. Políbil a objal ji. Nezáleželo na tom, že se bál si ji vzít - nepovšiml si této vzpomínky při své nynější rozzlobenosti - vždyť ona sama nabídla a on odmítl. Jako bývalá prosebnice neměla nyní práva zahrát si na jeho ochránkyni. Vztekem dupal nohama, když se pro-cházel po palubě.

Ale jeho prudkost byla hned nahrazena idealismem. Vzpo-mínka na chladnou a klidně se ovládající lady Barbaru, do-konalou hostitelku a váženou manželku admirála, byla nahrazena duševními obrazy něžné lady Barbary, milující lady Barbary, tak krásné, že se v člověku při pohledu na ni zatajil dech. Hornblowerovo srdce po ní toužilo. V návalu touhy po ní se cítil nemocný, smutný a opuštěný. Byla pro něho andělem dobra, milosti a laskavosti. Jeho tep se zrych-lil, když si vzpomněl na její bílá prsa, o něž se opíral safírový přívěsek, a živočišná touha jen zesílila chlapeckou lásku, kterou k ní cítil.

"Plachta na obzoru!" vykřikl pozorovatel v koši a Horn-blower ihned odhodil stranou své sny jako slaměný obal z láhve.

"V kterém směru?"

"Přímo po větru, pane, a rychle se blíží."

Ostrý severovýchodní vítr, jako vál právě teď, byl ideální pro francouzské lodi, které se snažily proniknout bloádou

Marseille a Toulonu. Byl to dobrý vítr pro unikající loď. Umožňoval jí vyplout z přístavu a urazit první noc velký kus cesty, zatím co současně zatlačoval lodi, provádějící blokádu, do zátvrtí. Toto mohla být právě loď, která prolomila blokádu, a bylo-li tomu tak, měla nyní velmi malou naději na útěk se Sutherland položenou na závětrné straně. Horn-blower si pomyslel, že bude-li toto nová kořist, bude to jen pokračováním štěstí, kterému se těšil při samostatných akcích na této plavbě.

Na Bushův tázavý pohled pravil: "Udržujte loď v klidu a svolajte muže na jejich místa, pane Bushi."

"Paluba!" křičel pozorovatel z koše, "je to fregata a vy-padá jako britská."

To bylo zklamání. Pro přítomnost britské fregaty na tomto místě bylo možno najít padesát důvodů a nebylo zde naděje na akci proti nepříteli. Bílé vrcholové plachty lodi se již odrážely od šedi oblohy.

"Odpusťte, pane," pravil nabíječ karonády po levé straně velitelské paluby. "Tady Stebbings myslí, že ví, co je to za loď."

Stebbing byl jedním z mužů, kteří byli přivezeni z východoindického konvoje. Byl to muž středních let s pro-šedivělým vousem.

"Zdá se mi, pane, že je to Cassandra s dvaatřiceti děly. Doprovázela nás při poslední plavbě."

"Kapitán Frederick Cook, pane," připojil se Vincent, který zatím prohledával stránky svého tištěného seznamu.

"Zeptejte se jí na její číslo, abychom se přesvědčili," pravil Hornblower.

Cook byl jmenován kapitánem o šest měsíců později než on. V případě jakékoliv společné akce by byl on, Hornblower, starším důstojníkem.

"Ano, je to Cassandra, pane," pravil Vincent, pozoruje s teleskopem u oka, jak se na ráhnoví přední vrcholové plachty lodi sune vzhůru svazek vlajek.

"Nechává vlát plachtu," pravil Bush, v jehož hlase se objevilo trochu rozčilení. "To je podivné, pane."

Od pradávných časů, mnohem dříve, než byl vynalezen praktický způsob signalizování vlajkami, znamenala vlající plachta, že se přibližuje flotila.

"Signalisuje opět, pane," pravil Vincent. "Je to velmi těžké přečíst, protože vítr vane přímo k nám."

"Aby do toho hrom uhořel," vykřikl Bush. "Používejte svých očí, nebo vás to budu muset naučit."

"Číselně - čtyři - písmenami - sedmnáct---," počal Vincent pomalu.

"Čtyři - nepřátelské - válečné lodi - vzadu - po návětrné straně - směr - jihozápad," překládal Longley ze svého sešitu se signály.

"Muži na svá místa, prosím, pane Bushi, a okamžitě otočte loď."

Nebylo jisté úkolem pro Sutherland, aby se pouštěla do boje proti přesile čtyř lodí. Kdyby byly nepřátelské lodi pronásledovány loďmi britskými, mohl se klidně vydat proti nepříteli a být si jist, že poškodí nejméně dva Francouze tak, že se stanou jistou kořistí. Ale dokud se nedoví o situaci více, musí se udržet, na největší vzdálenost, jak je to jen možné.

"Zeptejte se »Jsou v okolí nějaké britské lodi?« " pravil Vincentovi, zatím co se Sutherland nejdříve naklonila na stranu a pak se opět po otočení před vítr srovnala.

"Odpověď záporná, pane," pravil Vincent o minutu později, již ve shonu příprav k boji.

Bylo to tedy, jak předpokládal. Čtyři francouzské lodi prolomily ve tmě blokádu u Toulonu, zatím co blokádu provádějící eskadra byla větrem zatlačována do zátvrtí. Jenom Cassandra, pozorovatelská loď, je zpozorovala, dostala se před ně a jela kupředu, aby je měla stále pod pozorováním.

"Zeptejte se »Kde je nepřítel«, " pravil Hornblower. Bylo jisté velmi zajímavé cvičení se sešitem pro signály, sestavit zprávu, aby se při jejím podávání použilo co nejméně vlajek.

"Šest - mil - vzadu - směr - severovýchodní," překládal Longley ze svého sešitu, zatím co Vincent četl čísla.

Francouzi byli tedy právě před větrem. Snad to bylo proto, že chtěli dostat mezi sebe a blokující eskadru u Toulonu co největší vzdálenost, ale nebylo pravděpodobné, že by velící důstojník jel zbytečně přímo do zátvrtí, pokud to ovšem nebyl směr, který by nejlépe vyhovoval jeho plánům. Tento směr vylučoval jako cíl jejich jízdy Sicílii, Adriatické nebo východní Středozemní moře a ukazoval přímo na španělské pobřeží v blízkosti Barcelony a na úžinu Gibraltaru za ním. Hornblower se pokusil na svém velitelském můstku vymyslet se do myšlenkového pochodu Bonaparta v Tuileriích. Za Gibraltarskou úžinou ležel Atlantický oceán a celý svět. A přece bylo divné představit si tam vhodný cíl pro čtyři válečné francouzské lodi. Francouzská západní Indie byla již skoro celá okupována britskými výpravami, mys Dobré Naděje byl v anglických rukou a Mauritius těsně před pádem. Možná, že francouzská eskadra měla za úkol jen zničit obchodní lodi, ale v tom případě by byl stejný počet fregat mnohem lacinější a příhodnější. To se nezdálo hodno Napoleona. Na druhé straně uplynulo právě dostatek času od okamžiku, kdy se objevila Leightonova eskadra na katalánském pobřeží a z toho vyplývající nouze o zásoby, která byla hlášena do Touillerii. Odtud pak byly posílány rozkazy do Toulonu. Takové rozkazy nesly bezpochyby všechny Bonapartovy znaky. Tři britské lodi na katalánském pobřeží? Pošlou se tam tedy čtyři francouzské proti nim. Jejich posádka bude složena z posádek všech lodí, které hníjí v Toulonském přístavu. Budou naloženy všemi potřebami, které barcelonská posádka požaduje. Jedné temné noci projedou blokádu, probijí si cestu k Barceloně, budou-li moci, zničí britské lodi, a budou-li mít štěstí, vrátí se zpět. Během týdne mohou být v pořádku zpět v bezpečí, a když ne - na každou amoretu se musí rozbít vejce.

To byl francouzský plán a Hornblower by byl rád vsadil vše, co měl, že má pravdu. Zbývalo tedy jen rozhodnout, jak zkřížit francouzské záměry. První tahy byly zřejmé. Za prvé se musí držet mezi Francouzi a jejich cílem a za druhé bylo žádoucí, aby se držel z dohledu Francouzů za obzorem, jak dlouho to jen bylo možné. Bylo by pro ně jisté překvapením zjistit, že v jejich cestě je loď velké síly a ne jen pouhá fregata. A překvapení byla polovina úspěchu. V tom případě byl jeho první instinktivní pohyb správný. Sutherland byla na správném směru, aby dosáhla obou úkolů. Hornblower se zamyslel nad tím, že jeho nemysliví podvědomí skočilo hned k závěrům, na které přišla jeho myslivá hlava až nyní. Vše,

co musilo být ještě vykonáno, bylo zavolat Pluta a Caligulu. Tři britské válečné lodi a jedna fregata se mohly klidně pustit do boje se čtyřmi francouzskými loďmi, ať již mají sebelepší vybranou posádku a ať si Bonaparte myslí co chce. "Připraveno k boji, pane," pravil Bush s prsty u střechy klobouku. Jeho oči ostře svítily v očekávání bitvy. Horn-blower v něm viděl typ bojovného muže a litoval, že k to-muto typu nepatří. Viděl v něm muže, který se těší na boj jen pro boj sám, muže, který miluje fyzické nebezpečí a který by nikdy nepočítal s nepřátelskou přesilou před sebou. "Propusťte dolní hlídku, prosím," pravil Hornblower.

Nemělo smyslu, aby všichni muži byli drženi na svých místech, když boj byl ještě tak vzdálen. Hornblower viděl, jak se výraz Bushovy tváře mění při zaslechnutí jeho slov. Znamenala, že Sutherland se hned nedá do boje proti pře-sile čtyř ku jedné.

"Podle rozkazu, pane," řekl Bush zklamaně.

I pro Bushův názor bylo jistě dobré odůvodnění, protože by Sutherland při dobrém velení mohla odstřelit tolik fran-couzských stožárů, že by zanechala na místě nejméně dvě nebo tři francouzské lodi, jež by padly jistě do britských rukou dříve nebo později. Bylo by to však za cenu jejího zničení a o tom konečně mohl ještě přemýšlet později. Dobrý vítr dneška se mohl klidně změnit na špatný vítr zítřka a dosud zde byla naděje, že Pluto a Caligula přijedou. Jen kdyby jim mohla být oznámena blízkost jejich kořisti.

"Dejte mi tu signální knihu," pravil Hornblower Longleyovi.

Pak obracel stránky knihy a obnovoval si v paměti sesta-vené některých smluvených signálů. Při odesílání dlouhé zprá-vy bylo vždy nebezpečí, že jí nebude rozuměno. Při sesta-vování zprávy se Hornblower popotahoval za bradu. Jako každý britský důstojník, který ustupuje, Hornblower se vy-dával do nebezpečí, že jeho motivům nebude porozuměno, i když, jak si stále říkal, ani bláznivá britská veřejnost, roz-mazlená vítězstvími v minulosti, mu nemůže zazlívát, že od-mítl dát se do boje proti čtyřnásobné přesile. Ale kdyby se mu akce nepodařila, bylo pravděpodobné, že Wellesleyovská klika bude hledat obětího beránka. A rozkaz, který chtěl právě poslat, znamenal celý rozdíl mezi úspěchem a poráž-kou, mezi válečným soudem a díkem parlamentu.

"Odešlete tuto zprávu," řekl ostře Vincentovi.

Svazek vlajek za svazkem se šplhal vzhůru po stěžni. Cassandra měla napnout všechny plachty a měla využít vší své rychlosti a obrátit se k západu, aby našla Pluta a Caligulu. Hornblower nemohl udát přesně jejich nynější pozici. Měla je přivést k Barceloně. Cassandra potvrzovala příjem věty za větou. Po skončení zprávy nastala přestávka a pak Vin-cent s teleskopem na oku hlásil:

„Cassandra signalisuje, pane. »Podvoluji se«".

Bylo to vůbec po prvé, kdy byla Hornblowerovi odeslána tato fráze. Tak často jí používal ve svých signálech admirá-lům a starším kapitánům, vypisoval ji tak často ve svých zprávách a nyní mu poslal jiný důstojník signál se slovy "Podvoluji se". Byl to jasný a zřejmý důkaz jeho vzrůstajícího služebního stáří. Tato událost ho rozrušila více, než když slyšel při příchodu na palubu po prvé pískání píšťal na svou počest, když byl jmenován kapitánem. V tomto při-padě bylo fráze "Podvoluji se" použito jako protestu. Cook a Cassandra jistě nebyli nijak nadšeni vyhlídkou, že opustí okamžitě místo, na němž se mohl odehrát slibný boj. Cook zřejmě myslel, že by bylo lépe, aby zůstal v dohledu fran-couzských lodí.

"Signalizujte »Provedte přijaté rozkazy«,," pravil Hornblower stručně.

Cookova myšlenka byla špatná a jeho, Hornblowerova, správná. Cookův protest jen pomohl Hornblowerovu rozhodnutí k vykrystalizování. Celá funkce fregaty, již podle stav-by, byla umožnit válečným lodím nástup k boji. Cassandra by nemohla vzdorovat jedině boční salvě lodí, shromáždě-ných za ní. Kdyby mohla přivést Pluta a Caligulu do akce, zmnohonásobila by svou vlastní hodnotu mnohokrát. Pro Hornblowera bylo povzbuzující nejen přesvědčení, že má pravdu, nýbrž též, že byl schopen usměrnit akci podle svého rozhodnutí. Rozdíl šesti měsíců ve služebním stáří podřizoval mu Cooka a bude ho podřizovat po celé jeho žití. Kdyby Cook a on, Hornblower, vyvěsili své vlajky jako admirálové, bude Hornblower vždy starší a Cook mladší. Hornblower pozoroval, jak Cassandra napíná vrcholové plachty a odjíždí k západu, při čemž užívá plně výhody své větší rychlosti pěti uzlů.

"Zkraťte plachty, pane Bushi," pravil Hornblower.

Francouzové jistě zpozorují, jak Cassandra mizí za obzo-rem. Byla zde naděje, že je Sutherland bude moci pozorovat, aniž byla sama zpozorována. Hornblower zasunul teleskop do kapsy a počal se těžce a trochu neobratně šplhat po zadním lanoví. Ohrožovalo to sice jeho důstojnost, neboť každý plavčík na palubě dovedl šplhat rychleji než on, ale rozhodl se, že musí vidět nepřítele na vlastní oči. Loď se těžce kymácela v neklidném moři a ostrý vítr hvízdal kolem jeho uší. Donutil se pokračovat ve výstupu bez nedůstojných odpočinků, aby to vypadalo, že šplhá jen nedbale, na což měl jako kapitán plné právo, a ne neobratně a špatně.

Konečně našel na zadním stěžňovém kříži bezpečnou pod-poru pro nohy a mohl zamířit teleskop na vzdouvající se obzor. Se skasanou hlavní vrcholovou plachtou byla rychlost Sutherland zmenšena a nemůže trvat dlouho, než se objeví Francouzi. Brzy je zpozoroval - malou skvrnu běloby, ty-čící se proti horizontu a pak další a další a další.

"Pane Bushi," vykřikl. "Napněte opět hlavní vrcholovou plachtu, prosím. A pošlete mi sem pana Savagea."

Čtyři francouzské lodi jely v nemotorném francouzském útvaru na široké frontě s rozstupem asi půl míle - jejich kapitáni se asi obávali srážky, kdyby se lodi dostaly na menší vzdálenost. Hornblower by byl vsadil sto proti jedné, že jejich pozorovatelé nezpozorují maličkou tečku, což bylo vše, co mohli ze Sutherland vidět. Savage přispěchal celý roz-rušen a byl téměř bez dechu po výstupu, který provedl po provazových přičkách rychlostí blesku.

"Vezměte si tento teleskop," pravil Hornblower. "Vidíte francouzskou eskadru? Chci, abyste mi podal hlášení hned, jakmile změní směr, nebo kdybychom se dostali do jejího směru, nebo ona do našeho."

"Podle rozkazu, pane," pravil Savage.

Když dosáhl opět paluby, uvědomil si Hornblower, že pro tento okamžik udělal vše, co mohl. Nyní zbývalo jen trpělivě

čekat do zítřka. Zítřek bude svědkem bitvy - buď bezna-dějně, nebo vyrovnané - a kdyby nedošlo k bitvě, zname-nalo by to, že Francouzové zmizeli a on že půjde před vá-lečný soud. Opatrně nasadil na tvář bezstarostný výraz a snažil se, aby se zdálo, že na něho vůbec nepůsobí napětí stálého čekání. Bylo by to podle staré tradice, kdyby pozval své důstojníky dnes večer na večeři a whist.

KAPITOLA

XX.

Situace byla tak napjatá, že by vyrušovala spánek kterého-koliv kapitána. Čtyři nepřátelské válečné lodi na návětrné straně musily být neustále pod dohledem. V Hornblowerově hlavě vyskakovaly neustále myšlenky z podvědomí do jasněho vědomí. Týkaly se zejména kalkulací, zda Cassandra bude schopna přivést eskadru admirála Leightona včas, aby mohl být nepřítel odříznut. Také povětrnostní podmínky byly vel-mi nestálé. Vítr, který během večera nabyl síly vichřice, do půlnoci se zmínil, opět zesílil a pak s nestálostí větrů Středozemního moře počal úplně mizet.

Hornblower jistě neočekával, že bude moci spát. Byl příliš rozčilen a jeho mysl byla v horečné činnosti. Když byly večer vyměněny stráže, ulehl na lůžko, aby si odpočinul, a byl naprosto přesvědčen, že neusne. Spánek se však zcela při-rozeně dostavil a Hornblower spal tak tvrdě, že jím musil Polwheal zatřást, když ho o půlnoci budil. Pak se odebral na palubu, kde našel Bushe, stojícího u kompasnice.

"Je příliš velká tma, než aby bylo něco vidět, pane," pravil Bush, a pak, překonán rozčilením a únavou, dovolil si vybočit z formálnosti: "Je tu tma jak v pekle."

"Viděl jste nepřítele?"

"Myslím, že asi před půl hodinou, ale nemohu si tím být jist. Síla větru též hodně poklesla."

"Ano," odvětil Hornblower suše.

Jak se často na moři stávalo, nezbývalo nyní nic než čekat. Dvě zastřené lampy se houpaly na hlavní palubě v místech, kde ležely stráže na svých stanovištích u děl. Dosud poměrně prudký vítr harašil v lanová a loď se pohupovala dolů a opět nahoru se vznešeností, kterou by od ní neočekával nikdo, kdo ji viděl plout s větrem, vanoucím napříč. Nedalo se nic jiného dělat než čekat. Hornblower přemýšlel: kdyby zůstal na palubě, prozradil by jen své napětí a nervosu. Bylo proto lépe schovat tyto nedůstojné vlastnosti v úkrytu lůžka.

"Pošlete pro mne okamžitě, jakmile zahlédnete nepřítele," pravil s umělou nedbalostí a vrátil se zpět dolů.

Ležel pak na lůžku a jeho mysl stále rychle pracovala. Věděl, že když již jednou spal, po druhé neusne. Jeho pře-svědčení bylo tak úplné, že ho spánek znovu uchvátil v oka-mžiku, kdy ležel, mysle na Cassandru. Zdálo se mu, že od té doby neuplynuly ani dvě minuty, když zaslechl, že na něho mluví Polwheal, jakoby z jiného světa.

"Pan Gerard dává vzkazovat, že se již venku počíná rozednívat, pane."

S velkou námahou se vzpřimil na lůžku a vstal. Až když stál ještě v polospánku na nohou, počal mít radost z toho, že skutečně spal po každé, když pro něho Polwheal přišel. Dovedl si představit, jak Polwheal líčí svým kamarádům kapitána s ocelovými nervy, který dovede upadnout do tvr-dého, přímo dětského spánku v noci, kdy je každý na lodi rozčilen v očekávání boje.

"Je něco nového, pane Gerarde?" ptal se Hornblower, když přišel na velitelskou palubu.

"Ne, pane. Při dvou úderech jsem musil na hodinu skasat plachty, protože vál příliš silný vítr. Nyní však již opět sláb-ne a otáčí se k jihovýchodu."

"Hmm," zahučel Hornblower.

Na tmavé obloze se počaly objevovat první náznaky světla, ale dosud nebylo vidět dále než na délku jednoho lana. Jiho-východní vítr jistě nebude vyhovovat Francouzům, plujícím do Barcelony. A rozhodně nebude příjemný ani pro Pluta a Caligulu.

"Myslím, že jsem před rozedněním zahlédl nejasně zem, pane," pravil Gerard.

"Ano," odpověděl stručně Hornblower. Uvědomil si, že jejich nynější směr, kterým pluli po celou noc, je zavedl do blízkosti mysu Creux, na který měli nepříjemné vzpomínky. Uchopil plavební deník, položený vedle kompasnice, a kalku-loval z hodinových zápisů v knize nynější postavení. Zjistil, že jsou asi ve vzdálenosti 15 mil od mysu. Kdyby Francou-zové udrželi během noci tentýž směr, opustí velmi brzy poměrně bezpečí zálivu Rosas. Pokud tomu tak není a pokud mu během noci unikli, nestálo za to myslet na následky.

Světlo rychle rostlo. Zdálo se, že těžké mraky na východě počínají řidnout přímo nad obzorem. Ano, nepochybně řid-nou; na okamžik se oddělily a v místě, kde se bílé moře dotýkalo oblohy, vyskočila z nich zlatá skvrna a dlouhý slu-neční paprsek ozářil moře na obzoru.

"Pevnina v dohledu," vykřikl pozorovatel v koši, a brzy mohli všichni zpozorovat na obzoru namodralou skvrnu, kde se španělské hory stýkaly s mořem a oblohou.

Gerard se opatrně podíval na kapitána, jednou nebo dva-krát přešel po palubě, pak se nevědomky počal kousat do kloubu ukazováčku, ale nakonec již nedovedl ovládnout svou nedočkavost.

"Pozorovatel v koši! Vidíte nepřítele?"

Zdálo se, že uplynuly úplné věky, než se dočkal odpovědi.

"Ne, pane. Nevidím nic, kromě pevniny na levoboku."

Gerard opakoval svůj postrašený pohled na kapitána, ale ten za té krátké přestávky dal své tváři tvrdý výraz a byl zcela nepohnutelný. Také Bush se nyní dostavil na velitel-skou palubu. Každý mohl vidět, že je přímo zdivočelý na-pětím. Kdyby se čtyři francouzské válečné lodi vyhnuly akci, neznamenalo by to pro Hornblowera nic jiného, než prožít

zbytek života o polovičním platu. Kapitánova tvář však neměnila kamennou ztrnulost. Hornblower na to byl hrd. "Otočte loď, pane Gerarde, prosím, a jedte po pravobočním úseku."

Francouzi možná ve tmě změnili směr a byli nyní ztraceni uprostřed západního Středomoří. Hornblower tomu však dosud nevěřil. Jeho důstojníci nebrali v úvahu nemotornost a nepraktičnost Francouzů. Když Gerard musil v noci skasat plachty, Francouzové mohli zcela klidně zastavit. Bush i Gerard byli příliš rozčileni. Během noci mohla Sutherland před-honit Francouze o dobrých dvacet mil. Byl si naprosto jist, že při obráceném směru na ně brzy narazí. "Pošlete pro mého stewarda," pravil.

Jeho ruce byly právě tak klidné, že se mohl bez obav oholit. Studená koupel pod lodní pumpou mu dodala nové energie. Naházel na sebe čisté šaty, rozdělil své řidnoucí vlasy přesně uprostřed hlavy. Během koupele si totiž řekl, že může uvidět Francouze nejdříve po skončení své toalety. Pak, když již neměl pro hřeben dalšího upotřebení, odložil jej se zklamáním a počal si oblékat kabát. Po Francouzích nebylo dosud ani památky. Když pak položil nohu na první schod, zaslechl divoký výkřik kadeta Parkera, který měl hlídku v koši:

"Plachta na obzoru! Dvě, tři, pane. Čtyři! Je to nepřítel." Hornblower pokračoval ve vzestupu po schodišti, aniž zrychlil krok, a doufal, že si toho posádka všimla. Bush již byl se svým dalekohledem v polovině lanoví a Gerard radostně pochodoval - téměř pobíhal - po palubě. Když se na ně díval, pocítil Hornblower radost z toho, že po celou dobu nejistoty neměl o své akci zcela žádných pochyb.

"Otočte loď, prosím, pane Bushi. Jedte po levobočním úseku."

Hovorný kapitán mohl ještě přidat rozkaz a krátké vy-světlení o nutnosti udržovat loď mezi Francouzi a Španěl-skem, ale Hornblower se včas zarazil, když již měl toto vy-světlování na jazyku. Neunikne mu ani jedno zbytečné slovo.

"Vítr se dosud točí na jih, pane," pravil Gerard.

"Ano," odpověděl Hornblower.

A byl si jist, že vzrůstajícím dnem bude vítr i hodně sláb-nout. Slunce se rychle prodíralo mraky a zdálo se, že bude velmi teplý den - pravý podzimní den na Středozemním moři, se stoupajícím barometrem a nejslabším větrem. Lůžka již byla složena a mužstvo, pokud nestálo na svých místech, klapalo na palubě vědry a pískovcem. Námořnický pořádek musil být dodržován, i když bylo pravděpodobné, že paluby, které nyní drhnou, budou ještě před skončením dne zapla-veny krví. Mužstvo si pískalo a žertovalo - Hornblowera se zmocnil pocit hrdosti, když se na ně díval a vzpomínal, s jakou nemožnou posádkou vyplul z mateřského přístavu. Vědomí dobrých výsledků bylo mu odměnou za nevďěčnou službu, kterou se zaměstnával. Pomáhalo mu též zapomenout, že dnes nebo zítra - ale v každém případě velmi brzy - pocítí uprostřed zuřící bitvy pocit fyzického strachu, za nějž se upřímně styděl.

Slunce stoupalo pomalu po obloze a vítr čím dále tím více slábl. Španělské hory se rychle přibližovaly a jevily se stále ostřeji a ostřeji, protože loď se neustále přibližovala ke bře-hu. Hornblower ji udržoval na stejném směru tak dlouho, jak jen mohl, a konečně zastavil, zatím co francouzská es-kadra přejížděla horizont. Změna ve směru větru je připravila o výhodnou návětrnou polohu. Kdyby se k němu Francou-zové přiblížili a chtěli ho napadnout, mohl by uniknout k se-veru, a kdyby ho pronásledovali, jeli by přímo proti Plutu a Caligule. Hornblower se však příliš nespolehal na to, že to provedou. Francouzské válečné lodi, kterým se podařilo proniknout bloádou, jistě se budou nejdříve snažit o splnění svého úkolu a dají se do boje až později, i když budou mít před sebou velmi hezky vyhlížející vnaidlo. Kdyby se již vítr více nestočil, udrží svůj směr do Barcelony a Hornblower si byl jist, že to provedou, nezabrání-li jim v tom. Bude se jich držet v závěsu a pokusí se zaútočit během noci na jednotlivou o samotě stojící loď, pokud se nedostaví pomoc.

"Hodně mezi sebou signalizují, pane," pravil Bush s tele-skopem u oka.

Signalizovali celý den a Hornblower z toho usoudil, že již zahlédli Sutherland. Nebyli si však zřejmě vědomi, že Sutherland je doprovází již po plných patnáct hodin. Francou-zové si uchovali svou výřečnost i na moři a žádný francouz-ský kapitán by se necítil spokojen, kdyby nemohl přijímat a odesílat zprávy po celé eskadře.

Sutherland byla již nyní daleko za mysem Creux a před její přídíl se otvíral záliv Rosas. Bylo to v těchže vodách, ovšem za jiných povětrnostních okolností, kde Pluto ztratila své stěžně a odkud ji odtáhla Sutherland do bezpečí. Tam, na těch šedo zelených svazích ztroskotal neslavně útok na Rosas. Ve svém dalekohledu mohl Hornblower rozpoznat příkré stěny pohoří, po kterých vedl plukovník Claros prcha-jící Katalánce. Kdyby se vítr nyní ještě více stočil, mohli se Francouzové utéci pod ochranu děl v Rosas, kde by mohli být v bezpečí, dokud by Britové nepřivezli lodi s náložemi, které by je odtamtud vyhnaly. Měli zde vlastně možnost mnohem bezpečnějšího kotviště než v Barceloně. Podíval se na vlajku, třepající se na vrcholu stěžně - ano, vítr se skutečně otočil více na jih. Bylo otázkou, zda Francou-zové objedou mys Palamos při nynějším směru, zatím co Sutherland se bude musit brzy otočit, zavěsit se Francouzům na paty, a ztratí výhodné postavení jen pro nestálost počasí. Vítr nyní přicházel v nepravidelných nárazech, což bylo ne-omylným znakem jeho slábnoucí síly. Hornblower otočil te-leskop opět na francouzskou eskadru a pozoroval, jak se chová. Na jejích ráhnech se objevily nové svazky signálových vlajek.

"Paluba!" vykřikl Savage z koše.

Následovala krátká přestávka. Savage si nebyl zcela jist tím, co vidí.

"Co se děje, pane Savage."

"Myslím - nejsem si zcela jist, pane, - že se za nepří-telem objevila přímo na obzoru nová loď."

Další loď. Mohla to ovšem být jen zbloudilá obchodní loď. Ale jinak by to mohla být jen Cassandra nebo Leightonovy lodi.

"Pozorujte ji dále, pane Savage."

Hornblower zjistil, že již nemůže čekat na zprávy. Vy-švihl se na lanové přičky a počal se šplhat vzhůru. Když se dostal až k Savageovi, namířil svůj teleskop do udaného směru. Na okamžik se mu objevila na čocce francouzská eskadra.

"O kousek dále. Asi tamhle, myslím, pane."

Byla to jen nepatrná skvrna bělí, která byla však příliš stálá, než aby to mohla být zpěněná vlna, a byla též jiného odstínu než světlé mraky, jevící se ostře na modří oblohy. Hornblower se již skorem odhodlal promluvit, ale nakonec ze sebe vypravil jen "Hmmm".

"Již je blíže, pane," řekl Savage s teleskopem u oka. "Řekl bych, pane, že je to přední královská plachta."

O tom nemohlo být pochyby. Loď, se všemi plachtami na-pjatými byla tam, za Francouzi, a právě se chystala přejet brázdu ve vodě, kterou po sobě zanechávali.

"Ehmm," zahučel Hornblower. Nic více neřekl, sklapl te-leskop a počal sestupovat dolů.

Bush přišel na palubu, aby mu pomohl při seskoku z pro-vazových přiček. Gerard a Crystal stáli nyní na velitelské palubě a dívali se na Hornblowera s napětím.

"Cassandra stojí naproti nám," pravil Hornblower.

Tím, že to řekl, riskoval svoji důstojnost a pověst svého výborného zraku. Nikdo nemohl přesně říci, že nová loď byla Cassandra již při prvním pohledu na její královské plachty. Ale na tomto směru to mohla být jenom Cassandra, pokud ovšem nebyl jeho odhad naprosto chybný. Kdyby se zjistilo, že to není jmenovaná loď, stal by se Hornblower směšným - ale pokušení, aby se zdálo, že on, Hornblower, ji poznal, když si Savage nebyl ještě jist, zda je to loď nebo oblak, bylo příliš silné.

V myslích všech důstojníků se zjevily současně všechny následky příjezdu Cassandry.

"Kde je vlajková loď a Caligula?" ptal se Bush do prázdna.

"Možná, že již též přijíždějí," pravil Gerard.

"Je-li tomu tak, jsou ti zábožnouti odříznuti," poznamenal Crystal.

Kdyby byly Pluto a Caligula za Francouzi, Sutherland z pobřežní strany, mys Palámos na návětrné straně, měla by nepřátelská eskadra při nynějším nárazovém a špatném větru velké štěstí, kdyby se jí podařilo vyhnout se boji. Zraky všech se obrátily na francouzskou eskadru. Bylo již vidět trupy jejich lodí. Jela nyní směrem jihozápadním s přitvoče-nými plachtami. Vpředu jela třípalubová loď a za ní následovaly tři dvoupalubové. Na předních stěžních první a třetí lodi vlály admirálské vlajky. Bílomodré pruhy, zdobící boky lodí, vynikaly v čistém vzduchu. Jsou-li Pluto a Caligula ještě hodně vzadu za Cassandrou, Francouzi je dosud nemohli vidět, právě tak jako Sutherland, což vysvětlovalo, proč se drží stále svého směru.

"Paluba!" vykřikl Savage. "Je to Cassandra. Vidím nyní její vrcholové plachty, pane."

Bush, Gerard a Crystal se podívali na Hornblowera s úctou k jeho výtečnému zraku. Stálo to za riskování důstojnosti.

Plachty se náhle prudce vzduly. Po nárazu větru následovalo téměř bezvětrí a pak počal vítr vát ještě více od jihu než předtím. Bush ihned počal dávat hlučně rozkazy k přízpůso-bení plachet a ostatní okamžitě namířili teleskopy na fran-couzskou eskadru, aby pozorovali, jak bude reagovat na změ-nu směru větru.

"Otáčí se!" pravil Gerard hlasitě.

Nepochybně to Francouzi prováděli. Na svém novém smě-ru sice objedou mys Palamos, ale dostanou se na moře blíže k britské eskadře -- pokud ovšem Pluto a Caligula přijely.

"Pane Bushi, obraťte loď, prosím," pravil Hornblower.

"Cassandra signalisuje, pane," vykřikl Savage.

"Rychle nahoru!" vyštěkl Hornblower na Vincenta a Longleye. S teleskopem a signální knihou v ruce šplhali se oba vzhůru ke koši. Všichni důstojníci na velitelské palubě pozo-rovali jejich postup vzhůru s napětím.

"Cassandra signalisuje vlajkové lodi, pane!" vykřikl Vin-cent.

Leighton tam tedy byl, za obzorem, i za obzorem Francou-zů, jak mohlo být zjištěno podle jejich akcí. Bonaparte snad mohl vyslat čtyři francouzské lodi, aby bojovaly proti třem anglickým, ale žádný admirál, který byl na moři a který znal schopnost své posádky mnohem lépe než jeho císař, by ne-poslechl těchto rozkazů, kdyby k tomu měl ovšem příležitost.

"Co říká, chlapče?" křičel Hornblower vzhůru.

"Je příliš vzdálena, než abych to mohl říci s určitostí, pane, ale myslím, že podává zprávu o novém směru nepřítele."

Budou-li Francouzové pokračovat ještě hodinu v tomto směru, budou ztraceni, odříznuti od Rosas a zcela určitě přemoženi dříve, než se dostanou do Barcelony.

"Proboha, již se zase otáčejí," vykřikl náhle Gerard.

V tichosti pozorovali všichni francouzské lodi, jak se opět dostávají do větru a nabírají jiný směr. Točily se tak dlouho, až všechny tři stožáry u všech čtyř lodí byly v řadě. Vsech-ny nyní mířily přímo na Sutherland.

"Ehmm," zamumlal opět Hornblower, pozoruje, jak se jeho osud rychle přibližuje. A opět: "Ehmm."

Pozorovatelé ve francouzských koších musili zpozorovat Leightonovy stěžňové kříže. Se zálivem Rosas asi šest mil po návětrné straně a s Barcelonou asi sto mil po větru, trvalo francouzskému admirálovi velmi krátký čas, aby se rozhodl při objevení cizí lodi na obzoru. Okamžitě se chtěl dostat do bezpečí. Osamocená válečná loď, která plula přímo v jeho směru, musí být zničena, nebude-li se jí moci vyhnout.

Nepříjemná vlna rozčilení a obav nezabránila, aby se v hla-vě Hornblowera nevyvojilo obvyklé množství kalkulací.

Fran-couzi ještě musí jet nejméně šest mil při dobrém větru. Ne-věděl dosud, kde se nalézá Leighton na obvodu kruhu, jehož středem byla francouzská flotila. Ale má před sebou určité plavbu nejméně dvacetí mil, snad o něco více s větrem proti sobě a pokud byl v nejlepší možné pozici daleko vzadu, měl vítr přímo proti levoboku. Vítr se stále točil a tak se sem Leightonova eskadra dostane v nejlepším případě za dvě ho-diny. Hornblower počítal s poměrem dvacetí ku jedné, že admirál nedohoní francouzskou eskadru, než se jí podaří utéci se pod ochranu děl v Rosas. Jenom náhlá a skoro ne-možná změna větru by to mohla způsobit, nebo kdyby se Sutherland podařilo zničit Francouzům hodně stěžňů, než by byla sama zničena. Hornblower počítal tak soustředěně, že si až zde vzpomněl s přívalem rozčilení, že Sutherland je

jeho loď a že on je za ni odpovědný.

Longley sjížděl rychle dolů na palubu s obličejem bledým rozčilením.

"Posílá mne Vincent, pane. Cassandra signalizuje a Vincent se domnívá, že zpráva zní: vlajková loď pro Sutherland, číslo 21. Číslo 21 je »navazte styk s nepřítelem«, pane. Ale je dosud velmi těžké přečíst vlajky."

"Velmi dobře. Potvrdíte zprávu."

Leightonovi se konečně dostalo morální odvahy vzít na sebe odpovědnost za to, že posílá jednu loď proti čtyřem. V tom směru byl konečně hoden být manželem lady Barbary.

"Pane Bushi," pravil kapitán. "Máme ještě čtvrt hodiny času. Postarejte se o to, aby muži dostali v té době něco k snědku."

"Podle rozkazu, pane."

Hornblower se ještě jednou podíval na čtyři lodi, plující pomalu přímo proti němu. Nemohl doufat v to, že by se mu podařilo zahnat je zpět. Mohl jenom doufat, že se mu podaří následovat je na jejich cestě do zálivu Rosas. Každá loď, které urazí všechny stěžně, padne jako oběť Leightonovi. Ostatní pak bude musit poškodit tolik, aby nemohly být v Rosas spraveny. Tam totiž nebylo ani nejmenších potřeb pro správy lodí. Angličané musili by pak čekat tak dlouho, dokud nebude přivezena zápalná loď nebo dokud nebude provedena velkorysá expedice, či správně organizovaný útok z pevniny na pevnost, což vše by mělo za následek zničení lodí. Měl důvěru, že svůj úkol splní, nemohl však předvídat, co se zatím stane se Sutherland. Těžce polkl a počal vymýšlet plán manévru při prvním střetnutí. Vedoucí fran-couzská loď měla osmdesát děl - byla již připravena a škle-bila se na něho z otevřených střelen. Každá francouzská loď měla vyvěšeny, jako na chloubu, na svém lanoví nejméně čtyři trikolory. Hornblower vzhledl na svou potrhanou čer-venou vlajku, visící z vrcholu proti modré obloze, a vrátil se pak do skutečnosti.

"Muži k otěžím, pane Bushi. Chci, aby se loď obracela s bleskovou rychlostí, až nadejde příhodný čas. Pane Gerarde! Zítřka bude zmrskán každý velitel děla, který vystřelí dříve, než budou děla zaměřena."

Muži u děl se ušklíbli. Udělali by pro něho vše, co je v jejich moci i bez hrozby mrskáním. Věděli, že to ví i on.

Příd' proti přídí přibližovala se Sutherland neohroženě k lodi s osmdesáti děly. Kdyby se kapitáni obou lodí udr-želi na nynějším směru, došlo by ke srážce, po které by se mohly obě lodi potopit. Hornblower neodtrhl oči od Fran-couze a snažil se odhadnout první okamžik jeho nerozhod-nosti. Sutherland byla nyní tak ve větru, jak nejvíce mohla, a její plachty byly napjaty k prasknutí. Kdyby měl fran-couzský kapitán dosti rozumu, aby přivedl svou loď do větru, nemohla proti němu Sutherland provést nic rozhodného. Bylo však pravděpodobné, že ponechá své rozhodnutí až do posledního okamžiku a pak loď otočí instinktivně před vítr, což bylo nejsnazším způsobem při špatně vycvičené posádce. Na vzdálenost asi půl míle obklopila se příd' francouzské lodi kouřem a střely zahvízdaly nad hlavami Angličanů. Francouz vypálil ze svých předních děl a Hornblower ani nemusí varovat Gerarda, aby neodpovídal - znal sám dost dobře cenu první boční salvy, vypálené beze spěchu. Když se vzdálenost zkrátila na polovinu, objevily se na hlavní vrcholové plachtě Sutherland dva otvory. Hornblower po-zoroval tak soustředěně akce Francouzů, že ani neslyšel hvízd kulí.

"Kam se asi obrátí," pravil Bush, tlučte pěsti jedné ruky do dlaně druhé. "Do jakého směru? Jede blíže, než jsem si myslel."

Čím blíže, tím lépe. Čím spěšněji provede Francouz svůj manévr, tím bude bezmocnější. Přední plachty obou lodí se již přibližily na vzdálenost pouhých sta yardů. Hornblower zaťal zuby, aby mu nevyšel z úst mimovolný rozkaz k otočení kormidla. Pak zpozoroval na francouzské palubě rychlý po-hyb a příd' lodi se otočila od Sutherland k závětrné straně. "Zadržte palbu!" vykřikl Hornblower na Gerarda, obávaje se, že předčasnou boční palbou by se vyplývala nejlepší příležitost. Gerard v odpovědi zamával kloboukem a jeho bílé zuby se zableskly v hnědé tváři. Lodi se stále blížily a byly již od sebe vzdáleny pouhých třicet yardů. Děla Fran-couzů se stáčela ve směru k Sutherland. V ostrém slunečním světle mohl Hornblower pozorovat záblesky nárameníků důstojníků na velitelské palubě a mužstvo u karonád na přídí lodi, které se hloupě dívalo na cizí loď. To byl Hornblowerův okamžik.

"Na návětrnou stranu, pomalu," pravil kormidelníkovi. Sutherland se počala pomalu otáčet a rychle se blížit k zádi nepřítele, dříve než se dostaly obě lodi bok k boku. Bush počal vykřikovat své rozkazy na muže u otěží a předních plachet. Vtom se proměnila boční salva nepřítele v jediný plamen a oblak kouře. Sutherland se otřásla a zařinčela pod mohutností nárazu střel. Jedna ze zadních plachet se s třes-kem roztrhla a současně se na velitelské palubě nedaleko Hornblowera objevil v dešti třísek velký otvor. Ale příd' Sutherland se nyní již skorem dotýkala zádi francouzské lodi. Hornblower mohl pozorovat, že na velitelské palubě nepřítele vzniká zmatek.

"Držte ji v tomto směru," vykřikl na kormidelníka.

A pak s řadou těžkých výbuchů, které následovaly jeden po druhém, minula Sutherland záď nepřítele a každá sku-pina děl zaměřila. Následoval ohromný výbuch boční palby Sutherland. Při každém výstřelu se loď naklonila zpět a každá střela prováděla správně svou ničivou práci na palubě nepřítele. Gerard běžel po celé délce paluby současně s vý-střely a konečně vyskočil na velitelskou palubu a nahnul se k nejbližší z karonád. Rychlým pohybem šroubu změnil její náměr, jednou rukou trhl lanem a druhou zamával na velitele karonád, aby udělali totéž. Karonády vybuchly téměř současně a zahrnuly francouzskou velitelskou palubu deštěm kulí a granátů. Hornblower viděl, jak důstojníci odtud ská-kají na palubu, viděl, jak se trhá lanoví a velká záďová okna francouzské lodi zmizela jako dým.

"Mají toho dost!" vykřikl Bush.

Sutherland vypálila boční salvu, která obyčejně vyhrává bitvy. Jediná salva vytloukla z Francouzů polovinu jejich bojovnosti, usmrtila nebo zranila více než sto mužů a pře-vrhla půl tuctu děl. Kdyby to byl souboj dvou lodí, vyvěsila by Sutherland britskou vlajku na nepřátelské lodi během necelé hodiny. Ale v tomto případě jel Francouz kupředu, zatím co Sutherland dokončovala svůj obrat. Druhá fran-couzská loď, ta s admirálskou vlajkou, byla nyní v blízkosti na návětrné straně. Měla dosud většinu plachet napjatou a rychle je skasávala. Za okamžik bude moci zničit Sutherland

právě tak, jako Sutherland zničila jejího druhu.

"Pravobok," pravil Hornblower kormidelníkovi. "Na místa k dělům na levoboku." Jeho hlas zněl nepřírozně v tichu, jež následovalo palbě.

Francouz se neodklonil ze svého směru, nevyhýbal se souboji bočních salv, ale nepokoušel se manévrovat.

Manévrování by znamenalo ztrátu času v jízdě do útočiště v Rosas. Lodi se k sobě rychle blížily a Francouz jel přímo proti Sutherland. Na palubě Sutherland bylo slyšet rozčilené rozkazy francouzských důstojníků, křičících na své mužstvo a snažících se udržet jeho dychtivost boje až na rozhodující okamžik.

To se jim však zcela nedařilo. Nejdříve jedno a pak druhé dělo vypálilo, když rozčilení dělostřelci spustili. Kam rány dopadly, to ví jen sám Bůh. Na rozkaz Hornblowera Sutherland stočila tak, že nyní byla bokem přímo proti nepříteli. Když se ustálila na novém směru, mávl Hornblower rukou na Gerarda na znamení, že může zahájit palbu. Mezi oběma bočními salvami neuplynulo snad ani půl vteřiny. Reakci na zpětný náraz děl se Sutherland naklonila na stranu a pak se naklonila ještě více v dešti kulí, kterou jí Francouz zavalil. Když kouř výstřelu počal stoupat vzhůru, naplnil se vzduch třískami a hlukem ran, dopadajících na boky Sutherland. Zdola se ozvaly výkřiky a řev, což jen dokazovalo, že loď je poškozena.

"Držte se, chlapci! Palte ránu za ranou!" křičel Gerard.

Hodiny tvrdého cviku přinášely nyní ovoce. Do rozpálených hlavní děl byly vraženy vytěrky a v témže okamžiku, kdy je dělostřelci opět vytáhli, byl připraven prach, nabíjak a střela. Téměř současně zarachotily podvozky děl, když se mužstvo zapřelo do otěží a táhlo děla opět vpřed. A opět téměř současně děla zahřímala. Tentokrát Francouz odpo-věděl až po poměrně dlouhé přestávce nepravidelnou salvou.

Slaboučký vítr, dující na bojující stranu, udržoval kolem lodi oblak kouře. Střelce, pracující na hlavní palubě, zakrýval Hornblowerovi kouř, hustý jako londýnská mlha. Avšak sto-žáry francouzské lodi se dosud ostře odrážely od modří oblo-hy. Těsně za druhou salvou Francouzů následovala třetí salva Sutherland.

"Tři ku dvěma, jako obvykle," pravil Bush chladně. Kule narazila na zadní stožár a potřísnila palubu třískami. "Drží-me se, pane."

Bylo skutečně těžké udržet si zdravou rozvahu v tom hrozném hluku, se smrtí řádící po celé lodi. Kapitán Morris stál se svou námořní pečotou podél levé postranní chodby a stílel po každém, kdo se objevil na nepřátelské palubě. Obě lodi byly již na dostřel z mušket. Palba z bočních děl Sutherland se nyní stávala nepravidelnou. Zručnější posád-ky obsluhovaly svá děla mnohem rychleji než ostatní. Fran-couzové stříleli již dlouho ránu za ranou a jen jednotlivé větší výbuchy naznačovaly, že několik děl vybuchlo náhodou najednou. Vypadalo to jako klapání kopyt koní na tvrdou dlažbu, tu a tam současně a opět osamocené.

"Zdá se mi, že jejich palba slábne, pane," pravil Bush. "To mne nepřekvapuje."

Soudě podle malého počtu mrtvol, ležících na hlavní pa-lubě, Sutherland ještě nebyla smrtelně poškozena a bude moci bojovat ještě dlouhou dobu.

"Podívejte se na jeho hlavní stožár, pane!" vykřikl Bush. Vrchol hlavního stožáru nepřátelské lodi se nahnul kupředu, pomalu a důstojně, a čnělková plachta se naklonila ještě hlouběji. Hustým kouřem mohli na Sutherland pozorovat, jak se celý hlavní stožár nepříteli naklání dozadu. A pak bylo vidět řítící se masu plachet a dřeva, kterou opustila již všechna předešlá důstojnost. Na okamžik zůstala viset ve vzduchu v podobě velkého S a pak se divoce zřítíla, strháva-jíc s sebou i přední a zadní vrcholový stěžeň. Při pohledu na tu spoušť přepadl Hornblowera pocit uspokojení - v Ro-sas není žádných náhradních hlavních stožárů. Posádka Sut-herland pronikavě a radostně vykřikla, a zatím co se jejich loď vysunula před zničeného protivníka, vypálila ještě ně-kolik ran. O minutu později hluk palby ustal, slabý vánek odehnal zbytky kouře a slunce opět zasvítilo na poničenou palubu.

Za nimi pokulhával bývalý nepřítel, vlekoucí za sebou masu trosek. Jedno z děl na nižší palubě bylo vyhozeno z podvozku a tyčilo se v nemožném úhlu k obloze, což do-kazovalo, že alespoň jedno dělo bylo zničeno. Asi čtvrt míle vpředu se ploužila první loď, se kterou se Sutherland střetla. Nevěnovala zcela žádnou pozornost souboji, který se odehrá-val ještě před okamžikem, a plula pod plnými plachtami k zálivu Rosas; typicky francouzské. A za ní se rozprostíraly na obzoru kruté španělské hory a nad zlatým pobřežím bylo možno pozorovat bílé střechy Rosas. Sutherland byla nyní v blízkosti širokého vjezdu do zálivu. Na polovině cesty mezi Rosas a Sutherland ležely na hladkém bílém povrchu dvě temné skvrny - dělové čluny, přijíždějící z Rosas.

A těsně za zničenou loď následovaly dvě další lodi fran-couzské eskadry, třípalubová loď s vlajkou viceadmirála a v její brázdě dvoupalubová loď. Toto byl okamžik pro roz-hodnutí.

"Pozorovateli!" křičel vzhůru Hornblower. "Vidíte již vlajkovou loď?"

"Ne, pane, nic než Cassandru."

Hornblower mohl již s paluby sám rozpoznat bílé plachty Cassandry, odrážející se ostře od obzoru - Pluto a Caligula musí být ještě nejméně dvacet mil vzdáleny. Slabý vítr, kte-rý zaháněl pomalu Sutherland do zálivu, byl jistě mořský vánek. Bylo na to dostatečně horko. Leighton se sotva dosta-ví včas, aby ještě mohl zasáhnout do boje. Hornblower by nyní mohl obrátit loď a odjet s ní do bezpečí. Kdyby se na něho zbývající dvě lodi vrhly, mohl je odrazit nebo se jim mohl postavit. Protože každou vteřinu se přibližoval k Rosas, musí se okamžitě rozhodnout. Kdyby se pustil do boje, byla by tu ještě nepatrná naděje, že by Leighton přijel včas, aby se zmocnil poškozených lodí. Ale tato možnost byla skutečně jen mizivá.

Sutherland by byla zničena, ale její nepřátelé by byli tak poškozeni, že by se musili zdržet v Rosas dny nebo celé týdny. A to bylo záhodno, protože uplyne jistě několik dnů, než budou uskutečněny všechny přípravy k útoku na nepřá-telské kotviště. Kdyby nebyly poškozeny, měly by všechny, nebo alespoň tři lodi možnost uniknout z Rosas právě tak, jako unikly z Toulonu.

Hornblower rozvažoval, jakou výhodu bude mít pro Anglii ztráta lodi o sedmdesáti čtyřech dělech proti zničení čtyř

francouzských válečných lodí. Ale pak si náhle uvědomil, že všechno jeho uvažování bylo zbytečné. Kdyby ustoupil, podezřívá by sám sebe po celý život, že tak udělal ze zba-bělosti, a dovedl si představit, kolik let by musel prožít v du-ševní rozháranosti. Musí bojovat, ať již to bylo správné nebo ne, a když již dospěl k rozhodnutí, pocítil, že rozhodl správ-ně. Ještě promrhal jednu vteřinu pohledem na modré nebe, které tolik miloval, ale pak potlačil své nevyjasněné city.

"Obraťte loď na levobok, prosím, pane Bushi," pravil.

Posádka znovu zajasala, když zjistila, že se postaví i proti zbytku Francouzů, i když věděla, že to bude znamenat jistou smrt pro nejméně polovinu z nich. Hornblower pocítil lítost - nebo to snad bylo uspokojení? - jak nad nimi, tak nad jejich bláznivou bojovností a touhou po slávě. Bush byl právě takový jako ostatek, soudě podle jeho rozzářeného obličejce, když byl vydán rozkaz. Chtěl vidět krev Francouzů jen proto, že to byli Francouzi, a nepomyslel na to, že by se mohl stát beznohým ubožákem, i když by se mu snad dříve podařilo zničit několik francouzských nohou.

Napolo zničená dvoupalubová loď s admirálskou vlajkou byla poháněna směrem k Sutherland. Tento mořský vánek zažene všechny vraky do zálivu, pod děla pevnosti. Mužové na rozbité palubě pracovali rychle na odklízování trosek, a když uviděli, že se na ně otáčeji děla Sutherland, opouštěli hromadně práci a v panice utíkali. Nežli se Sutherland od-poutala, vypálila do lodi ještě tři salvy, na což se jí skoro ne-dostalo odpovědi. Dalších padesát mrtvých Francouzů pro Bushe, pomyslel si Hornblower, když hřmot dělových podvozků umlkl a muži stáli znovu tiše a v očekávání u svých děl. Nyní se k Sutherland přibližovala třípalubová loď, nád-herná se svou pyramidou plachet, ale ohavná svými škle-bícemi se děly. I v tomto okamžiku si Hornblower povšiml se zájmem profesionála její rozdílné stavby od anglických lodí.

"Přisuňte se k ní pomalu, pane Bushi," pravil. Rozhodl se, že se zakousne do třípalubové lodi s umíněností pravého anglického buldoka.

Sutherland se pomalu, velmi pomalu přibližovala. Horn-blower si dával pozor, aby jeho poslední manévř se Sutherlandem byl právě tak dobře časován, jak si to jen mohl přát. Dostala se do stejného směru jako francouzská loď v okamžiku, kdy se nepřítel postavil přímo bok proti boku. Děla obou lodí byla současně zaměřena v okamžiku, kdy byly lodi od sebe vzdáleny asi sto yardů, a obě salvy vybuchly současně v hromu a blesku.

V dřívějších srážkách se zdálo, že čas plyne pomalu. Nyní však ubíhal velmi rychle. Pekelné záblesky bočních salv se zdály pálit bez přestávky a postavy, pobíhající po zakouře-ných palubách, běhaly snad dvojnásobnou rychlostí než jindy.

"Zakormidlujte blíže k nepříteli," pravil Hornblower kormidelníkovi a pak, když vydal svůj poslední rozkaz, mohl se odevzdat do jeho šilených následků. Zdálo se, že nepřá-telské kule prothávají palubu všude kolem něho a tvoří velké otvory v palubním plaňkovi. S jasnou neskutečností strašného snu viděl, jak Bush upadl a jak se mu z pahýlu dolní končetiny, z místa, kde byla dříve noha, řine potokem krev. Dva muži, lékaři pomocníci se nad ním sklonili, aby ho odnesli do podpalubí.

"Nechtě mne na palubě," vykřikl Bush. "Jděte pryč, vy psi."

"Odneste ho," nařídil Hornblower. Hrubost jeho hlasu byla v souladu s peklem okolo. Ve skutečnosti byl Hornblo-wer rád, že může poslat Bushe do bezpečí, kde si snad za-chrání život.

Zadní stožár padl a kolem Hornblowera se rozvířil déšť třísek, promíšený kladkami a postroji. Smrt přšla shora právě tak jako ze stran, ale Hornblower žil dále. Nyní se objevil velký otvor v přední vrcholové plachtě a Hornblower viděl kouřem, jak se Hooker se svou skupinou šplhá vzhůru, aby provedl opravu. Kouřem oka zpozoroval, že kouřem proniká něco podivného - byla to čtvrtá francouzská loď, přijíždějící ke straně, na které se dosud nebojovalo.

Horn-blower zamával kloboukem a řval něco na své mužstvo, aniž si uvědomoval obsah toho, co říká. Mužstvo ho hlasitě zdra-vilo a připravilo pravoboční salvu. Kouř zhutněl, peklo se ještě zvětšilo, celá loď se otřásala se všemi čtyřiasedmdesáti děly v činnosti.

Malý Longley byl nyní po jeho boku. Jeho obličej byl bílý jako stěna. Prežil jen zázrakem pád zadního stožáru.

"Nebojím se, nebojím se," křičel chlapec. Jeho kabát byl roztržen po celé délce prsou a chlapec si jej přidržoval a bojoval proti slzám, které se mu objevily v očích.

"Ne, chlapče, ovšemže se nebojíš," říkal mu Hornblower.

A pak byl Longley najednou mrtev a jeho ruce a prsa byla proměněna ve zlomku vteřiny v krvavou masu. Když odvrátil zrak od zbytků Longleyova těla, viděl Hornblower, že jedno dělo na hlavní palubě nebylo vytaženo. Již chtěl povzbudit posádku děla, aby pracovala rychleji, když zpo-zoroval, jak její těla leží rozbita kolem děla, a tak zjistil, že již nemá více mužstva, které by mohl zasadit do boje. Brzy bude jistě více než jedno dělo vyřazeno. Karonáda vedle něho již měla k obsluze pouze tři muže a u jiných dvou byla situace podobná. Po hlavní palubě přebíhala ná-moňní pěchota, nosící prach a kule. Gerard jim asi přidělil tuto práci, protože nosiči prachu byli již skoro všichni mrtvi. Jen kdyby to peklo již přestalo, aby mohl klidně myslit.

Hornblowerovi se zdálo, jako by se strašný hluk při jeho myšlence jen zdvojnásobil. Přední a hlavní stožár se zřítily současně za příšerného praskotu, který bylo slyšet i přes výbuchy děl, a masa trosek se převálila přes pravobok lodi. Vyběhl kupředu a našel tu Hookera s jeho skupinkou již v plné práci, přetínající upínačky, aby se trosky stožárů uvolnily. Tři stopy silný konec zlomeného hlavního stožáru rozbil dělo a v pádu zabil jeho posádku. Střely z dvoupalubové francouzské lodi byly do skupiny pracujících a z pla-chty, visící přes palubu, vycházel hustý dým z místa, kde byla zachvácená ohněm palby. Hornblower vytrhl jednomu z mrtvých mužů z ruky sekeru a počal sekat s ostatními. Když byla poslední upínačka přet-ata a hořící masa svržena přes palubu, když zběžná prohlídka ukázala, že dřevo lodi ještě nehoří, setřel si Hornblower pot s čela a přehlédl loď, jak se mu jevila teď.

Celá paluba byla poseta a zavalena hromadami mrtvol a zbytky po mrtvých tělech. Kolo kormidla bylo uraženo a stožáry srovnány s povrchem paluby. Průvlakové chodby byly zavaleny kupami trosek. Avšak všechna děla schopná

ke střelbě byla dosud obsluhována ztenčenou posádkou. Na obou stranách lodi se tyčil nepřítel, ale třípalubová loď již ztratila dva vrcholové stěžně a dvoupalubová zadní stožár. Jejich plachty byly proměněny v cáry, a lanoví, visící bez-vládně v silných zamotaných svazcích, prohledalo nejasně kouřem. Palba byla dosud právě tak prudká, jako při za-hájení střetnutí. Hornblowerovi připadalo jako skutečný zá-zrak, že v dešti kulí došel bez zranění zpět na své místo na velitelské palubě.

Náraz větru změnil polohu lodi. Hornblower již opět běžel dolů na levobok, nohy jako z olova. Když pravoboční příď třípalubové lodi narazila na levoboční příď Sutherland, Fran-couzi se shromažďovali, aby přeskakali na palubu Sutherland. Hornblower tasil kord v běhu.

"Všichni muži proti útočníkům," řval. "Shod'te je, rychle, Hookere, Crystale!"

Vysoko nad jeho hlavou trůnila francouzská třípalubová loď. Z jejích boků pálily muškety a Hornblower slyšel, jak jejich kule rozrážejí palubu kolem něho. Muži s kordy a pikami v rukou se spouštěli k nim po bocích třípalubové lodi a další, ještě větší skupina, skákala ze střílen prostřední paluby na chodbu Sutherland. Hornblower se octl v chumlu britských námořníků, ozbrojených šavlemi, bodly, pikami nabíjáky, octl se mezi muži obnaženými po pás a pokrytými nánosem šedého prachu. A všichni sebou házeli, strkali se a bojovali o místo. Náhle byl hozen proti skrčenému malému francouzskému poručíkovi, jehož klobouk byl v zápalu boje postrčen přes celo. Tlakem sousedů byly jeho ruce přitisk-nuty k jeho bokům a Francouz se namáhal, aby vytrhl pistoli ze svého opasku.

"Rends - toi", vykřikl, když konečně uvolnil pistoli, ale Hornblower vykopl kolenem, Francouz upustil zbraň a jeho hlava se zaklonila bolestí.

Náhlým závanem větru byla francouzská loď opět od-strčena od Sutherland, čemuž též pomohl tlak klády, kterou Crystal a Hooker se svými skupinkami tlačili proti boku nepřitele. Některým z Francouzů se podařilo přeskočit zpět na loď. Někteří skočili do moře. Asi tucet těch, kteří zůstali na palubě Sutherland, zahodilo zbraně - jeden z nich při-liš pozdě, takže již nezabránil, aby mu píka neprojela bři-chem. Vítr dosud prudce vál a oddaloval francouzské lodi od Sutherland a odháněl kouř. Slunce se prodralo a svítilo na ně a na jejich příšerné paluby jako zpod mraku. Hřmot palby ustal jakoby kouzlem, jakmile děla přišla ze směru.

Hornblower stál s taseným mečem a muži kolem něho zatím zajišť-ovali zajatce. Nastalé ticho mu nepřineslo úlevu, ve kterou doufal - naopak, byl jakoby omámen a omráčen a ve své únavě nemohl klidně myslet. Vítr zahnal Sutherland hluboko do zálivu a po Plutovi a Caligule nebylo ještě ani památky. Jenom Cassandra stála na obzoru a bezmocně při-hlížela průběhu boje. Dvě francouzské těžce poškozené lodi, stejně bezmocné jako Sutherland, díky ránam, které utrpěly v lanoví a stěžňoví, klouzaly nedaleko odtud. Po straně tří-palubové lodi zpozoroval Hornblower temnou skvrnu - lid-skou krev, stékající odkapy.

Dvoupalubová loď se stále točila. Její rozbitá strana byla z dohledu, pak ukázala záď a opět se přitočila druhou stra-nou k přídi Sutherland. Hornblower se na ni zhlouple díval. A pak ohlušující řev, a její boční salva narazila na Suther-land. Mračno třísek vylétlo z rozbitého pahýlu po předním stožáru a dělo po boku Hornblowerově zazvonilo, jak na něj narazila nepřátelská kule.

"Přestaňte už!" vykřikl Hornblower. "Proboha, přestaňte." Muži na palubě Sutherland se opět potáceli k dělům. Gerarda nebylo nikde vidět, ale Hooker - to byl správný chlapec - kráčel po palubě a přiděloval muže k dělům, aby alespoň některá z nich mohla střílet. Ale muži byli již zesláblí únavou. Děla nemohla být uvedena do směru a Sutherland bez stožárů nemohla udělat zhola nic pro svou zá-chranu. Další salva zahvízdala a pronikla lodí. Hornblower si byl náhle vědom tichého hluku - slabého nářku raněných mužů, krčících se v každém koutku lodi. Dělové čluny opa-trně kroužily okolo Sutherland, aby se dostaly pod její záď. Brzy začnou pálit ze svých dvaacetyřicetiliberních děl do spodu Sutherland. Slunce, modrá obloha a modré moře; šedozelené hory Španělska, zlaté pobřeží a bílé domky Rosas - Hornblower se v zoufalství rozhlédl po tom všem a pohled mu působil bolest. Další salva. Hornblower viděl, jak dva muži po boku Hookerově se proměnili v krvavé cáry.

"Vzdám se," pravil si. "Musíme se vzdát." Ale Sutherland již neměla vyvěšenu vlajku, aby ji mohla stáhnout, a Hornblowerova omámená mysl se musila zabývat tímto problémem, když kráčel na záď. Čtyřiadvacetiliberní dělo na jednom z dělových člunů náhle vypálilo a Hornblo-wer pocítil náraz, jak kule prorazila bok lodi pod ním. Hooker byl nyní na velitelské palubě s Crystalem a tesařem Howellem.

"V šachtě jsou již čtyři stopy vody, pane," pravil Howell, "a žádná pumpa již nepracuje."

"Ano," pravil Hornblower dutě. "Vzdávám se." V šedých obličejích svých důstojníků vyčetl Hornblower souhlas, i když nic neřekli. Kdyby se jen Sutherland pod nimi potopila. Tím by se problém vyřešil sám sebou, ale v to nemohli doufat. Plnila by se jen stále více a více vodou, potápěla by se pomalu, každá paluba by se zvlášť ponořila a nemilosrdná palba by pokračovala. Mohlo by trvat čtyřiadvacet hodin, než by se úplně potopila a v té době by ji slabý vítr zahnal k pevnosti a pod dostřel děl z Rosas. Ne-mohl udělat nic jiného než vzdát se. Hornblower si vzpo-mněl na jiné britské kapitány, kteří se dostali do podobné situace - Thompson z Leandry, kapitán Swiftsure a ne-šťastný muž pod velením Saumarezovým v zálivu Algeciras. I oni stáhli vlajky po dlouhém boji proti velké nepřátelské přesile. Někdo křičel z dvoupalubové lodi. Hornblower nerozuměl, co křičí, ale předpokládal, že to bude výzva, aby se vzdal.

"Oui," volal zpět, "oui."

Jako odpověď přišla další salva, zasáhnuvší loď, ze které vylétlo hejno třísek. Zesponu se ozval výkřik.

"Pane Bože!" zamumlal Hornblower.

Uvědomil si, že asi špatně rozuměl otázce a s tímto uvě-doměním přišlo i rozřešení potíží. Utíkal tak rychle, jak jen to jeho ztuhlé nohy dovolovaly, a zamířil do nepopsatel-ného chaosu, který tu zbyl po tom, co kdysi bývalo jeho ka-binou. Rychle se tu přehraboval v troskách a muži u děl ho pozorovali s bezvýraznými tvářemi, jaká mají zvířata. Konečně našel, co hledal, a vystoupil na velitelskou palubu s plnými rukama.

"Zde máte". Podal věc Crystalovi a Howellovi. "Zavěste to na bok."

Byla to vlajka s trikolórou, kterou dal udělat, aby oklamal baterie u Llanza. Jakmile ji zpozorovali muži v dělových člunech, sklonili se k veslům, aby pohnali čluny podél Sutherlandu, zatím co Hornblower stál se sluncem svítícím na jeho nepokrytou hlavu a očekával jejich příchod. A jeho druhý čestný kord je dosud zástavou u Duddingstona, ho-kynáře, a již si jej nebude moci nikdy vyzvednout, nyní, když je jeho kariéra zničena. Rozbitý trup Sutherland bude triumfálně vlečen pod děly Rosas - jak dlouho asi potrvá, než přijede středomořská flotila, aby ji pomstila, aby ji vy-rvala z rukou uchvatitelů a aby ji spálila současně s jejími poškozenými nepřáteli? A Marie bude mít dítě, které on nikdy neuvidí, alespoň ne po dlouhá léta svého zajetí. A lady Barbara se dočte o jeho zajetí v novinách - co si asi po-myslí o tom, že se vzdal? Ale slunce na jeho hlavě již pálilo a Hornblower byl velmi unaven.